

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 05549

GEZAMELTE DRAMEN

Henrik Ibsen

THE MAX PALEVSKY
YIDDISH LITERATURE COLLECTION

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

הענריק איבסען

געזאמעלטע דראמען

נארא

די ווילדע ענמע

פערלאג: מייזעל עט קא.
422 Grand Street, New York
1910

COPYRIGHT 1910
MAISEL & COMPANY
NEW YORK

נ א ר ז

איבערזעצט פון מ. ווינמשעווסקי

פערזאנען:

טאָרוואַלד העלמער.

נאָראַ העלמער.

דר. ראַנק.

נילס קראָנסטאַד.

פּרוי לינדע.

אַננאַ.

העלענע.

דיאַ העלמער'ס דריי קינדער.

אַ פּאַקענטרענער.

אָרט: כריסטיאַנאַ (נאָרוועגען); צייט:

דיאַ געגענוואַרט.

ערשטער אָקט.

(דאס טהעאטער שטעלט פאָר אַ צימער געשמאַקפּאַל מעבלירט, אָבער ניט רויך. אין וואַנד וואָס קומט אויס פונקט אַנטקעגען די מור זיקאַנטען איז דאָ אַ מיר, דורך וועלכע מען געחט אַרײַן אין דעם פּאַר דערצימער: נאָך אַ מיר פיהרט צו העלמער'ס קאַבינעט. צווישען די ביידע מירען שטעהט א פארטעפּיאנא. אין די זײַט-וואַנד פון דער לינקער האַנד איז אין מיטען דאָ אַ מיר, און נעהנטער צו דעם פּובליקום — אַ פענסטער, לעבען וועלכען עס שטעהט אַ רונדער מיש מיט לעהנשטולען (קרעסלעס) און אַ קלײנע זאָפע. אין די אַנדערע זײַט וואַנד (פון די רעכטע זײַט) איז אויך דאָ אַ מיר און ניט ווייט דערפון אַ קאַלע-אויװען, לעבען וועלכען עס שטעהען נאָך אַ פּאַר לעהנשטולען און אַ שויעל-שטול. צווישען די זײַטען מיר און דעם אוװען שטעהט אַ מישלע. אויף די ווענד זײַנען דאָ גראוירטע בילדער. אויף אַן עטאַזשערקע זעהט מען פּאַרצולײענע זאכען און אלערליי קלײניגקײטען. אין אַ ביכערשרעני-קעל זײַנען דאָ שעהנגעבונדענע ביכער. די פּאַדלאָגע איז בעדעקט מיט אַ מעפּיד. אין אוװען ברענט אַ פּײער: עס איז אַ פּראָסטיגער ווייט-מערטאָג. ווען דער פּאַרהאַנג הױבט זיך אויף הערט זיך דער גלעקעל פון די גאַס-מיר, וועלכע עפענט זיך באַלד. נאָך אַ קומט אַרײַן אױט-מערזינגענדיג פאר זיך, און פרעהליך. זי איז אַנגעמאַן, ווי איינע וואָס קומט פון גאַס און טראָגט עטליכע פּאַקעטען; זי לעגט זײ אוועק אויפ'ן מיש. נאָך איהר קומט אַרײַן אַ פּאַקט-טרעגער, וועלכער ברענגט אַ ווייט-נאַכט-בױם און אַ קערקעל. וועלכע ער גיט איבער דער דיענסט-פּרוי בײַ דער מיר.)

נאָך אַ. העלענע, בעהאַלט די יאָלקע אין אַ זיכערן אָרט; די קינדער טאַרען עס ניט זעהן אײדער עס ווערט אָווענד און די יאָלקע איז אַנגעצונדען. (צום טרעגער, אַרויסנעהמענדיג איהר געלד-בײטעלע) וויפּיעל קומט אײך ?

ט ר ע ג ע ר. א האלבע קרוין. (*)

נ א ר א. אָט איז א קרוין. ניין, ניין! גיט מיר גיט קיין רעסטע. (דער טרעגער בעדאנקט זי און געהט אַוועק. נ א ר א פער מאַכט די טיר, זי שמויכעלט אונטער זעהר צופרידען און וואַרפט אַראָב די גאַס־קלוידער. דערנאָך נעהמט זי ארויס פון קעשינע עטליכע מאַקאַד ראָנען און עסט איינע אָדער צוויי, צוגעהענדיג אויף די שפּיץ־פינגער צו איהר מאַן'ס קאַבינעט און האַרבענדיג.)

נ א ר א. יא, ער איז אין דערהיים.

ה ע ל מ ע ר. (פון זיין קאַבינעט) הער איך דאָרטען מיין פייגעלע פּיפּטשענדיג?

נ א ר א. יא, דו האָסט געטראָפּען.

ה ע ל מ ע ר. שפּרינגט די וועבערקעלע דאָרטען ארום?

נ א ר א. יא—א.

ה ע ל מ ע ר. ווען איז די וועבערקע געקומען אהיים?

נ א ר א. אַ מינוט צוריק. (זי בעהאַלט די מאַקאַראָנען און ווישט זיך אָב די מויל.) קום אַהער, טאָרוואַלד, און זעה וואָס איך האָב אָנגעקויפּט.

ה ע ל מ ע ר. איך האָב וואָס צו טאָן, שטער מיר גיט. (א וויליגע שפעטער עפענט ער די טיר, האַלטענדיג די פעדער אין דער האַנד.) אָנגעקויפּט זאָנסטו? וואָס? אָט דאָס אַלץ? האָט מיין אויסברענגערקעלע שוין וויעדער אויסגעגעבען געלד?

נ א ר א. אָה, טאָרוואַלד, כלעבען, מיר זיינען איצט רייף גע- בוג זיך צו פּערגינען עטוואָס אויסצוגעבען. דאָס איז דער ערסטער ווייהנאַכטען וואָס מיר דארפּען זיך גיט קוועלען.

ה ע ל מ ע ר. זיי גיט קיין קינד! אונזערע מיטעל ערלויבען אונז גיט אויסצובריינגען געלד.

נ א ר א. אַ יא, טאָרוואַלד! לאָז מיר הולטייענע אַ ביסעלע — איין קליין האַרעלע, טאָרוואַלד! דו ווייסט אַליין, דו וועסט דאָך באלד פּערדיענען אוצרות מיט גאָלד, ניין?

ה ע ל מ ע ר. פון נייִאָהר און יא. דערווייל וועט נאָך
רויערן א פערטעל יאָהר ביז איך קריעג מיין ערסטע געהאַלט.
נ אָ ר א. דאָס איז א קלייניגקייט; מיר קענען לעבען אויף
באָרג ביז דאָן.

ה ע ל מ ע ר. נאָרא! (ער נעהמט איהר אָן, שפּאַסענדיג פאר'ן
ווייער) ווען וועסטו שוין ווערען א מענש וואָס לעבט מיט אַ רעכ־
נונג? שטעלל זיך פאַר, אָט איך געה און באָרג היינט אַ טויזענד
קרוין און דו ניסט דאָס אויס איבער ווייהנאַכטען. נו, מאַכט זיך,
אַז דעם אָווענד פאר נייִאָהר פאַלט מיר אַרויף אַ ציעגעל
פון א געזוימט אויפ'ן קאַפּ און שפּאַלט מיר דעם מוח...

נ אָ ר א. (איהם פערשטאַפענדיג די מויל) הש! ווי קען אַ
מענש ריידען אַזעלכע שרעקליכע רייד?

ה ע ל מ ע ר. אָבער לאָמיר רעכענען אַז אָט אַזאַ מעשה פאַ־
סירט — וואָס דאָן?

נ אָ ר א. אָה, אויב דאָס זאָל טרעפּען, דאָן קימערט מיר
וועניג צו איך בין שולדיג געלד אָדער ניט.

ה ע ל מ ע ר. אָבער וואָס מכות די וואָס דו ביסט זיי שולדיג?
נ אָ ר א. זיי? וועמען האַרט פאר זיי? לויטער פרעמדע
מענשען.

ה ע ל מ ע ר. נאָרא, נאָרא! וואָס פאר א ווייבעל דו ביזט!
אָבער ערנסט גערעט, דו וויסט דאָכט זיך מיין כלל אין אַזעלכע
זאַכען. איך האָב פיינט חובות! איך האָס קרעדיט! די היים
וואָס איז געבויט אויף באָרגען און שולדען קען ניט מעהר זיין שעהן
און פריי. מיר ביידע האָבען זיך ביז היינטיגען טאָג געהאַלטען
זוי כוואַטעס אין דעם פרט. לאָמיר זיך ניט אונטערגעבען ביז די
לעצטע מינוט, הערסט?

נ אָ ר א. (צוגעהענדיג צום פייער) זעהר שעהן — ווי דו
ווילסט, טאָרוואַלד. לאָז זיין אַזוי.

ה ע ל מ ע ר. (איהר נאָכגעהענדיג) אָט־אָט־אָט! דאָס טויע
אויך ניט! מיין פייגעלע דאַרף אויף דעם אופן ניט אַראָבלאָזען
די פליגעלעך. וואָס? מיין וועבערקעלע אָנגעבלאָזען? (ער נעהמט

ארויס זיין פארטראגניג (נאָראַ, ניב אַ קוק, טרעף, וואָס האָב איך
דאָ אינעווייניג?

נאָראַ. (זיך שנעלל אומקעהרענדיג) געלד!
העלמער. נאָ דיר, קינד! (איהר געבענדיג אַסיגנאַציעס)
אַה, איך ווייס, עס איז דאָ אַ סך זאַכען וועלכע מען דאַרף אין הויז
אַרום ווייהנאַכט־צייט.

נאָראַ. (צעהלענדיג) צעהן, צוואנציג, דרייסיג, פערציג —
אַה! אַ דאַנק, אַ דאַנק דיר, ליעבער טאָרוואַלד! דערמיט קען
איך אַ סך, אַ סך אויפמאַן.

העלמער. דו דאַרפסט קענען, יעדענפאלס.
נאָראַ. געוויס, געוויס! אַ מאַסע, זאָג איך דיר. אָבער
קום אהער און זעה וואָס איך האָב איינגעקויפט. און וואָלוועל —
וויילדע מציאות! קוק זיך נור צו. אָט איז אַ נייער אַנצוג פאַר
איוואַר'ן, מיט אַ שווערדלע. דאָ האָב איך אַ פערד מיט אַ טרור
מויט פאַר ראָבערט'ן. און דאָ וויעדער איז אַ ליאַקע אין אַ וויגעלע
פאַר עממי. פראַסטע סחורה, נאַטירליך, ווייל דערפון וועט סאיי
ווי סאיי אין גיכען ווערען אַ תל. היינט האָב איך קליידער און
האַלזבינדען פאַר די דיענסטלייט, מעהרנישט מען וואָלט געדאַרפט
עפעס רעכטס פאַר מיין אַלטע ליעבע אַננאַ, עפעס בעסערס.

העלמער. און וואָס, למשל, איז אין דעם פעקעל?
נאָראַ. (אויסשרייענדיג) אַה, ניין, טאָרוואַלד. ניט גע-
ריהרט! דו טאַרסט דאָס ניט זעהן פריהער ווי היינט אָווענד.
העלמער. אזוי נאָר? גוט־נו! זאָג־זשע מיר, וואָס האָסט-
טו פאַר זיך אַליין?

נאָראַ. פאַר זיך? אַה, איך, פערשטעהסטו, בעדאַרף קיין
זאַך ניט.

העלמער. אונזין! אָט טראַכט אויס עפעס אַ פערניגפ-
טיגע זאַך וואָס דו וואָלסט זעהר וועלען האָבען.

נאָראַ. ניין, איך בעדאַרף ווירקליך קיין שום זאַך ניט...
אָבער הערצו, טאָרוואַלד...

העלמער. נו?

ג א ר א. (מיט אראָבגעלאָזענע אויגען, זיך שפּילענדיג מיט די
 קנעפּ פּון זיין ראָק) אויב דו ווילסט מיר אין אמת'ן געבען עפעס,
 וואָלסטו, פּערשטעהסט, וואָלסטו, וואָלסטו מיר קענען געבען...
 ה ע ל מ ע ר. נו, נו! רעד ארויס!
 ג א ר א. (האַסטיג) וואָלסטו מיר קענען געבען געלד, טאָר-
 וואָלד! ניט צופיעל, אָט אזוי פיעל וויפיעל דו קענסט אָבשפּאַרען
 פּון מיינטוועגען... דערמיט וועל איך מיר שפּעטער עפעס קויפּען.
 ה ע ל מ ע ר. אָבער, ליעבע נאָרא...
 ג א ר א. אָה, זעה, טאָרוואָלד, זאָג מיר ניט אָב! איך וואָלט
 דאָס געלד, פּערשטעהסטו, אויפהיינגען אין אַ שעהניקען זעקעלע
 אויפ'ן ווייהנאַכטס-בוים. אָה, דאָס וואָלט געווען אזא שפּאַס,
 ניין?

ה ע ל מ ע ר. וואָס רופּט מען די פּייגלעך וואָס טרייבען
 געלד ארויס אין דער לופּט?

ג א ר א. איך ווייס, איך ווייס! שפּיעל-פּייגלעך, פּער-
 שווענדערס, געוויס ווייס איך. אָבער זיי אַ גוטער, טאָרוואָלד. דאָן,
 זעהסטו, וועל איך האָבען צייט צו בעקלערען וואָס איך דאַרף נעמטן
 גער ווי אַלץ. איז דאָס ניט אַ שכל פּון מיר? זאָג אַליין.

ה ע ל מ ע ר. (שמייכלענדיג) געוויס. דאָס הייסט, נאַטיר-
 ליק, ווען דו וואָלסט אין אמת'ן בעהאַלטען דאָס געלד וואָס איך גיב
 דיר, און דו וואָלסט דערפאַר זיך ווירקליך עטוואָס קויפּען. ביי
 דיר אָבער געהט אַלץ אוועג אויף הויז-זאַכען, און אויף אַלערליי
 פּוסטע קלייניגקייטען און דאָן קומסטו פּון דאָס-ניי צו מיר.

ג א ר א. אָבער, טאָרוואָלד...

ה ע ל מ ע ר. דו קענסט ניט לייקענען, נאָרא-לעבען. (ער
 געהט איהר אַרום) מיין פּייגלע איז אַ זיסניקע, אָבער זי קען
 אויסבריינגען דעם מלך'ס אוצר. עס וואָלט גאָר קיינער ניט
 גלויבען, וויפיעל עס קאָסט אויסצוהאַלטען אזא קליינע עופ'לעלע
 ווי דו ביסט!

ג א ר א. אָה, שעמען דאַרפסטו זיך! ווי קענסטו אזוי רע-
 דען? שפּאַר איך דען ניט אזוי פיעל ווי איך קען?

ה ע ל מ ע ר. (לאַבענדיג) דאָס איז אמת: אזוי פיעל ווי
צו קענסט, יא; אָבער די צרה איז, דו קענסט ניט.
נ אָ ר א. (שמויכלענדיג מיט צופרודענהייט און אונטערזינגענדיג)
דיג! הם! דו ווייסט ניט וואָס מיר פייגעלעך און וועבערקעס האָר
בען פאר הוצאות!

ה ע ל מ ע ר. דו ביסט אַ וואונדערבארער מענש, נאָראַ! דער
טאטע און דער טאטע! פונקט ווי דיין פאָטער; איין וואָרט מען
זוכט צו קריעגען געלד און אזוי גיך ווי עס איז דאָ, גליצט עס זיך
דורך דורך די פינגער; דו ווייסט קיינמאָל ניט וואָס דערפון ווערט.
אָבער מען מוז מיט דיר זיין צופריעדען ווי דו ביזט. דאס ליגענט
שוין, ווי עס שיינט, אין דיין בלוט. אָה יא, נאָראַ, אועלכע זאָבען
האָט מען בירושה.

נ אָ ר א. הלוואי וואָלט איך גע'ירש'ט פיעל פון מיין
טאטע'ס אייגענשאפטען.

ה ע ל מ ע ר. און איך וואָלט ניט געוואָלט דו זאָלסט זיין
אָנדערס ווי דו ביסט, מיין זיסע, ליבע זינג-פייגעלע. אָבער וואָס
איז דאָס? דו זעהסט מיר היינט אויס — ווי זאָל איך דאָס רופען?
עפעס פערדעכטיג...

נ אָ ר א. איך?

ה ע ל מ ע ר. יא, דו! קוק מיר אקאָרשט גלייך אין די
אויגען.

נ אָ ר א. נו?

ה ע ל מ ע ר. (מאָבענדיג אַ פאָנאָק מיט'ן פינגער) האָט דו
נאָשערקעלע עפעס ניט געבראַכען דעם געזעץ, האָ?
נ אָ ר א. געוויס ניט. ווי אזוי קומסטו גאָר אויף אועלכע
געדאַנקען?

ה ע ל מ ע ר. גאָר ניט אפילו אריינגעקוקט אין קאָנדיטאָריי
אריין?

נ אָ ר א. ווירקליך, טאָרוואָלד...

ה ע ל מ ע ר. ניט עפעס אַ נאָש געמאָן?

נ אָ ר א. גיין, געוויס ניט!

ה ע ל מ ע ר . זאָלל אײך גלױבען אז זײ האָט נײט צורמאָל א
כאַפּ געמאַן א מאַטאַראָגע, אָדער צוויי ?

נ אָ ר א . נײן, טאַרוואָלד, גלױב מיר !

ה ע ל מ ע ר . גוט, גוט, גוט ! עס זײך נײט אָב די האַרץ, דאָס
שפּאַס אײך נור .

נ אָ ר א . (אײבערגעקנדיג צום מײש פון די רעכטע זײט) מיר
וואָלט נאָר אויס'ן געדאַנקען נײט געקומען צו טאָן עפעס געגען דיין
ווילען .

ד ע ל מ ע ר . אָה, דאָס ווייס אײך . אויסערדעם, האָסטו
מיר געזעען דיין וואָרט . (קומענדיג נענטער צו איהר) האַלט דיגע
ווייניגסטעסערעמען פאַר זײך, מײן טײבעלע . דער וויינהאַכטס
בוים מיט זײן לײכט וועט זײ וואהרשױנליך אַלע אַרויסברײנגען
פון דער דונקעלהײט .

נ אָ ר א . האָסטו אַקאַרשט נײט פּערגעסען אַרײנצובעמען
דאָסנאָר ראַנק ?

ה ע ל מ ע ר . אײך האָב איהם נײט געבעמען . דאָס איז אײב
ריגענס נײט נעטהיג, ער וועט שוין אַליין קומען . און דאן קען אײך
איהם אײנלאָדען אײך ווען ער וועט דאָ זײן בײרטאָג . אײך האָב
בעשטעלט זעהר גוטע וויין . דו קענסט זײך נײט פאַרשטעלען,
נאָראַ, מיט וואָס פאַר אונגערולד אײך ערווארט דעם הײנטיגען
אָווענד .

נ אָ ר א . און אײך אײך . אָה, ווי די קינדער וועלען זײך אַמור
זירען, טאַרוואָלד !

ה ע ל מ ע ר . יא, עס איז אַ גרויסער גלױק זײך צו פיהלען אין
אַ זײכערען צושטאַנד און צו האָבען אַלץ וואָס מען בעדאַרף, וואָס
זאָסטו, נאָראַ ?

נ אָ ר א . אָה, דאָס איז וואונדערבאַר !

ה ע ל מ ע ר . עראיננערסטו זײך ווי מיר האָבען צוגעבראַכט
פאַר אַינאַהריגען וויינהאַכטען ? דריי גאַנצע וואָכען פריהער ביזנו
ביז האַלבע נאַכט געזעסען פּערשפאַרט אין צימער, צורעכט מאַכענ
דיג בלומען פאַר'ן בוים און אַלערליי אנדערע גרויסאַרטיגע וואַכען,

וועלכע האָבען כלומרשט געזאָלט ערשטויגען די וועלט. מיר איז
אין לעבען קיינמאָל ניט געווען אזוי לאַנגווייליג די צייט.

נ אָ ר א. איך האָב זיך ניט געלאַנגווייליגט.
ה ע ל מ ע ר. (שמויכלענדיג) און צום סוף איז דערפון ווייז
נידוואָס אַרויסגעקומען.

נ אָ ר א. ווילסטו זיך פון דאָס נייע מיט מיר רייצען וועגען
דעם? וואָס האָב איך געזאָלט טאָן, ווען די קאָץ איז געקומען און
האַט אלעס, אלעס פּערדאָרבען?

ה ע ל מ ע ר. נאַטירליך ניט, אָרעמע נאָרעלע. דו האָבט
אַנגעשטריינגט אלע דיינע קרעפטען אונז צו מאַכען פּערגניגען אין
דאָס איז די הויפּטזאַך. יעדענפאַללס, איז גוט וואָס די ביטערע
צייטען זיינען אוועק.

נ אָ ר א. יא, דאָס איז וואונדערבאר, ניין?

ה ע ל מ ע ר. היינטיגען יאָהר דאַרף איך ניט זיצען און זיך
לאַנגוויילען איינער-אַליין און דו דאַרפסט זיך ניט אויסבלענדען
דיינע אויגעלעך און פּערמאַטערן דיינע צערטליכע פינגער...

נ אָ ר א. (קלאַפענדיג מיט די הענד) היינט דאַרף איך דאָס
ניט, ניט אמת, טאָרוואַלד? אָה, דאס איז וואונדערבאר, ווען מען
בעקלערט עס. (זי געהט איהם געאַרעמט) און איצט וועל איך
דיר זאָגען, ווי מיר דאַרפען זיך איינסטראַיענען, טאָרוואַלד. אזוי
ניך ווי די פּייערטעג זיינען אויס... (עס הערט זיך אַ קלונג ביין גאַס
טיר) מען קלינגט! (אויפראַמענדיג שנעל דאס צימער) עס קומט
אַ גאַסט, דאס איז ערגערליך.

ה ע ל מ ע ר. איך בין „ניטאָ אין דער היים“ פאר געסט.
געדרינק דאס!

ה ע ל ע נ ע. אַ דאַמע וויל אייך זעהן, פרוי העלמער.

נ אָ ר א. בריינג איהר אַהער.

ה ע ל ע נ ע. און דער הערר דאָקטאָר איז אַקאַדעמיק געקומען.

ה ע ל מ ע ר. ער איז אריינגעגאנגען צו מיר אין קאַבינעט?

ה ע ל ע נ ע. יא, מיין הערר.

(העלמער געהט צו זיך אין קאבינעט אריין. — העלענע פיהרט אריין פריי לוינדע, וועלכע געהט אין רייזע־קליידער, און מאַכט צו די טיר.)

פ ר ו י ל י נ ד ע. (צאגהאפט) וואָס מאַכסטו, נאָראַ?
נ אָ ר אַ. (צווייפלענדיג) וואָס מאַכט א י ה ר ?
פ ר ו י ל י נ ד ע. איך גלויב, דו דערקענסט מיך ניט.
נ אָ ר אַ. ניין... איך... אָה, דאָך... איך גלויב... (מלא שמחה)
וואָס! קריסטינע? דאָס ביזטו, ווירקליך דו!
פ ר. ל י נ ד ע. יא, דאָס בין איך.
נ אָ ר אַ. כריסטינע! גיין זיך פאַרצושטעלען אַז איך האָב
דיך ניט דערקענט! אָבער איך האָב ניט געקענט... (אין אַ מיל־
דערן שאַן) ווי פערנדרערט דו ביזט, כריסטינע!
פ ר. ל י נ ד ע. געוויס! אין ניין, צעהן יאָהר צייט...
נ אָ ר אַ. געה, געה! וואָס? האָבען מיר זיך דען ווירקליך
א ז ו י לאַנג ניט געזעהן? פיעללייכט, דאָך... אָה, די לעצטע אַכט
יאָהר זיינען געווען זעהר גליקליכע יאָהרען פאַר מיר... און איצט
ביזטו טאַקע געקומען אַהער, האָ? אַזאַ לאַנגע רייזע אין מיטען
ווינטער! דאָס איז בראַוו פון דיר!
פ ר. ל י נ ד ע. איך בין געקומען היינט אין דער פריה מיט'ן
דאַמפֿ־שיף.

נ אָ ר אַ. דאָ צו צובריינגען די ווייהנאַכטען, נאַטירליך. אָה,
דאָס איז זעהר, זעהר גוט! וואָס פאַר פערטניגען מיר וועלען דאָס
אַ ביסעל האָבען! נעהם אַראָב דייער רייזע־קליידער. דו ביזט דאָך
ניט פערפראָרען? (איחר העלפענדיג זיך אויסשאַן) אַט אזוי; איצט
וועלען מיר זיצען אַנגענעהם דאָ ביין פייער. ניין, דו נעהם דעם
לעהנשטול און איך וועל זיך זעצען אויפ'ן שויקעל־שטול. (זי
נעהמט איחר אַן פאַר די הענד.) יא, איצט קען איך ריכטיג וויעדער
זעהן דיין ליבען אַלמען פנים. נור אויפ'ן ערסטען בליק האָב איך...
אָבער דו ביסט אַ ביסעל בלייכער, כריסטינע, און אַ ביסעל מאַגערער,
אויך...

פ ר. ל י נ ד ע. און אַ שעהן, שעהן ביסעל עלטער, נאָראַ!

נאָר אַ. יאָ, פיעללייכט אַ האָרעלע עלטער... ניט פיעל... אַ
האָרעלע עלטער... (פלוצלונג הערט זי אויף, זיך און עטוואס דער
מאָנענדיג). אָה, וואָס פאַר אַ געדאַנקלאָזער נפש איך בין! דאָ
זיך איך און פלאַפּעל... ליעבע, ליעבע כריסטינע, קענסטו מיר דאָס
פערצייהען?

פ ר ו י ל י נ ד ע. וואָס מיינסטו, נאָראַ?
נאָראַ. (אין אַ מילדערן טאָן) אָרימע כריסטינע! איך האָב
געהאַט פערגעסען: דו ביסט דאָך אַן אלמנה?
פ ר. ל י נ ד ע. יאָ, מיין מאַן איז געשטאַרבן מיט דריי
יאָהר צוריק.

נאָראַ. איך ווייס, איך ווייס! איך האָב דאָס געלעזען אין
די צייטונגען. אָ, כריסטינע, גלויב מיר, איך האָב ווירקליך געוועלט
דיר שרייבען, אָבער איך האָב עס אַלץ אָבגעלייגט און אָבגעלייגט
און מיר איז אימער עטוואָס געקומען אין וועג אריין.

פ ר. ל י נ ד ע. דאָס קען איך לייכט בעגרייפן, ליעבע נאָראַ.
נאָראַ. ניין, כריסטינע; דאָס איז פון מיר געווען שרעקליך
שלעכט געהאַנדעלט. ליעבסטע, בעסטע פריינדין, וויפיעל דו האָסט
געמוזט ליידען פון יענער צייט אָן! האָט ער דיר נאָר נישט
געלאָזען?

פ ר. ל י נ ד ע. נאָר נישט.
נאָראַ. אויך קיינע קינדער? ...
פ ר. ל י נ ד ע. קיינע.
נאָראַ. נאָר נישט, ריין נאָר נישט.
פ ר. ל י נ ד ע. צומאָל ניט אַ שמערץ, אפילו ניט אַן עראי
נערונג.

נאָראַ. (איהר אַנזעהענדיג, עטוואס אונגלויביג) מיין ליעבע
כריסטינע, ווי איז דאָס מעגליך?
פ ר. ל י נ ד ע. (מיט אַ ביטערען שמויכעל) אָה, דאָס טרעפט
צייטענווייז.

נאָראַ. דו ביסט אויף דעם איפן גאַנץ עלענד! דאָס מוז
זיין אַ שרעקליכער צושטאַנד. איך האָב דריי ליעבסטע קינדער

לעך; דו קענסט זיי איצט ניט זעהן; זיי שפאצירען ארום מיט זייער ניאנקע. אָבער איצט רייך דו, דו מוזט מיר אלץ, אלצדינג דערצעהלען.

פ.ר. לוינדע. ניין, ניין; דו זאָג מיר צוערסט...
נאָרא. ניין, דו דרויב אָן; איך וויל היינט ניט זיין קיין עגאָאיסטקע. היינטגען טאָג מוז איך האָבען אין געדאַנקען נור דיך אַליין. אָה! איין זאָך מוז איך דיר פאָרט דערצעהלען... אָבער פיעללייכט האָסטו שוין געהערט פון אונזער גרויסע שטיק גליק...

פ.ר. לוינדע. ניין, וואָס איז דאָס?
נאָרא. בערעכען נור וואָס דאס בעטייט! מען האָט גע-
מאַכט מיין מאַן פאר'ן דירעקטאָר פון די באַנק.

פ.ר. לוינדע. דיין מאַן? דאס איז ווירקליך אַ גליק!
נאָרא. אָה, יא! אַלס אַדוואָקאַט איז ער געווען אין אַן אונזיכערע לאַגע, איבערהויפּט, פערשטעהסטו, וויל ער האָט זיך ניט צוגעריהרט צו קיין זאָך, וועלכע איז ניט געווען גאַנץ ריין און... אין דעם איז טאָרוואַלד גאַנץ גערעכט. אה! דו קענסט לייכט פערשטעהן ווי צופריעדען מיר זיינען. ער קומט אָן אויף זיין נייע שטעלע דעם טאָג פון נייַיאָהר און דאן וועט ער האָבען אַ גרויסע געהאַלט חוץ אַ פּראָצענט פון דעם פערדיענסט. אין דער צוקונפט וועלען מיר קענען לעבען גאַנץ אַנדערס — גאַנץ ווי אונזער האַרץ וועט געלומטען. אָה, כריסטינע! איך פיהל זיך אזוי לייכט און גליק-
ליך! עס איז אזוי גוט צו האָבען מאַסען געלד און ניט צו דאַרפען ברעכען דעם קאָפּ ארום קיין שום זאָך. וואָס זאָגסטו?
פ.ר. לוינדע. עס מוז זיין שעהן צו האָבען אַלץ וואָס מען בעדאַרף.

נאָרא. אַלץ וואָס מען בעדאַרף איז אַ קלייניגקייט, אָבער הויפענס, הויפענס געלד!
פ.ר. לוינדע. (שמייכלענדיג) נאָרא, נאָרא! ביזטו נאָך אַלץ ניט געקומען צום שכל? דו פלעגסט זיין אַ שרעקליכע אויס-
כריינגערקע ווען מיר זיינען ביידע געווען צוזאַמען אין שול.
נאָרא. (אויך צושמייכלענדיג) יא, טאָרוואַלד זאָגט אז איך

בין דאָס נאָך היינטיגען טאָג. אָבער „נאָרא, נאָרא“ איז ניט אזוי דום ווי איהר אלע מיינט. אָה, איך האָב ניט געהאַט די מיטעל צו זיין אַ גרויסע אויסברענגערקע. מיר האָבען געמוזט ביידע ארבייטען. פ.ר. ליינדע. דו אויך?

נאָר א. יא, לייכטע אַרבייט: שטיקעריי, אויסנעהען און אַנדערע זאַכען און... (מיט אַ טאָן פון וויכטיגקייט) אַנדערע אַרבייט אויך. דו ווייסט געוויס, אַז מאָרוואָלד איז געוואָרען אויס טשיי נאָוויק ווען מיר האָבען זיך פּערהייראַטעט. ער האָט ניט געהאַט קיין אויסזיכט צו שטייגען אין סלזשבע. און מיר האָבען געטהיג געהאַט מעהר געלד. נו, האָט ער אָבער געאַרבייט איבער זיינע קרעפטען דעם ערסטען יאָהר. ער האָט אויף זיך גענומען אַלערליי געשעפטען און האָט געהאַרעוועט פריה און שפעט. דאָס איז איהם געווען צו שווער און ער איז געוואָרען געפּעהרליך קראַנק. דאָן האָר בען די דאָקטוירים ערקלערט אַז ער מוז פּאָהרען אין די וואַרימע לענדער.

פ.ר. ליינדע. יא; איהר האָט צוגעבראַכט אַ נאַנצען יאָהר אין איטאַליען, גלויב איך.

נאָר א. גאַנץ ריכטיג. דאָס איז אָבער ניט אָנגעקומען זעהר לייכט, מעג איך דיר זאָגען. דאָס איז אויסגעקומען גלייך נאָכדעם ווי איך האָב געהאַט איוואַר'ן. פּאָהרען האָבען מיר נאָטירליך גע'מוזט. אָה, דאָס איז געווען אַ גרויסאַרטיגע רייזע! און דאָס האָט מאָרוואָלדען געמאַכט פון טויט לעבעדיג, אָבער עס האָט געקאָסט אַ שרעקליכע מאַסע געלד.

פ.ר. ליינדע. לייכט צו בעגרייפּען.

נאָר א. צוועלף הונדערט דאָללאַר! פיער טויזענדר אַכט' הונדערט קרוין. איז דאָס ניט אַ מאַסע גאָלד?

פ.ר. ליינדע. אַ גליק פאַר אייך וואָס איהר האָט געהאַט אזוי פיעל געלד.

נאָר א. מיר האָבען דאָס געקראָגען פון מיין פאָטער, פּערשטעהסטו.

פ.ר. ליינדע. איך פּערשטעה. ער איז דאַכט זיך אַרום

יענע צייט געשטאָרבען.

נ אָ ר אַ. ריכטיג! און איצט שטעל זיך פאַר מיין לאַגע.
איך האָב ניט געקענט געהן איהם אויפפאַסען! איך בין געווען
אויף דער צייט מיט איוואַר'ן און האָב געהאַט מיין קראַנקען טאָר
וואַלד אויף די הענט. ליעבער, אַלטער פאָטער! כריסטינע, איך
האָב איהם מעהר ניט געזעהן. אָה, דאָס איז געווען דאָס גרעסטע
אונגליק וואָס איך האָב געהאַט אריבערצוטראַגען צייט איך בין
פּערהיראַטעמט.

פּ ר. ל י נ ד ע. איך ווייס, ווי ליעב דו האָסט איהם געהאַט.
הייסט עס דאָן זייט איהר געפאָהרען קיין איטאַליען?
נ אָ ר אַ. יא, מיר האָבען דאָס געלד געהאַט און די דאָקטוירים
האָבען געשריען אין איין קול, אז מיר מוזען פאָהרען. אַ מאַנאַט
שפעטער זיינען מיר געווען פּערהייזט.
פּ ר. ל י נ ד ע. און דיין מאַן איז צוריקגעקומען פאָלקאָ?
מען געזונד?

נ אָ ר אַ. פריש און געזונד.

פּ ר. ל י נ ד ע. און דער דאָקטאָר?

נ אָ ר אַ. וואָרום פרענסטו דאָס?

פּ ר. ל י נ ד ע. ווען איך בין אריינגעקומען האָט זיך מיר
געדאַכט אז איך האָב געהערט אייער דיענסט־פּרוי אָנמעלדענדיג
אַ דאָקטאָר....

נ אָ ר אַ. אָה, יא; דאָקטאָר ראַנק. אָבער ער קומט ניט צו
אונז אלס דאָקטאָר. ער איז אונזער בעסטער פריינד און לאַזט
קינימאָל ניט פארביי אַ טאָג אָהן אַ בעזוף ביי אונז. ניין, טאָר
וואַלד האָט ניט געהאַט אַ קראַנקען טאָג פון יענער צייט אָן. און די
קינדער, זיי זיינען אויך געזונד און שטאַרק און איך אליין אויך.
(זי שפּרינגט אויף און קלאַפט מיט די הענד.) אָה, כריסטינע, כריסטינע!
נע, עס איז גרויסאַרטיג צו לעבען און צו זיין גליקליך! אָבער...
אָה, וואָס בין איך פאַר אַ מענש! אַט זיך איך און רייד ניט מעהר
ווי אַרום זיך! (זיך זעענדיג אויף אַ פּוסביינקעלע לעבען כריסטינען
מיט די הענד אין איהר שויס.) אָה, זיי ניט ביזן אויף מיר! זאָג

מיר, איז דאָס ווירקליך וואָהר און דו האָסט דיין מאַן נישט געליעבט ?
וואָס האָט דיר געוואונגען איהם צו נעהמען ?

פ. ר. ל. י. נ. ד. ע. מיין מוטער האָט נאָך דאָן געלעבט, חילמי
לאָזן, קראַנק אין בעט; און דאָן האָב איך געהאַט צו זאָרגען פאַר
צוויי אינגערע ברידער. איך האָב עס געהאַלטען פאַר מיין פּפליכט
איהם צו נעהמען.

ג. א. ר. א. פיעללייכט איז דאָס ווירקליך געווען דיין פּפליכט.
איז ער געווען רייך ?

פ. ר. ל. י. נ. ד. ע. אין זעהר אַ גוטען צושטאַנד. אָבער זיין
געשעפט איז געווען אַן אומזיכערער און נאָך זיין טויט איז עס צו
פאַלען שטיקער ווייז און נאָך איהם איז גאַרנישט געבליבען.

ג. א. ר. א. און דאָז...

פ. ר. ל. י. נ. ד. ע. דאָן האָב איך געמוזט זיך ראַנגלען מיט די
נויט, האַלטענדיג אַ קראַם, נאַכהער אַ שול, אַלץ וואָס איז געווען
געגליך פאַר מיר. רי לעצטע דריי יאָהר זיינען פאַר מיר געווען
איין לאַנגער שווערער קאַמפּף. אָבער איצט איז ער געענדיגט,
נאָר. מיין אַרימע מוטער — זי בעדאַרף מיך מעהר נישט, זי לייענט
אין איהר רוח. די אינגלעך זיינען אין געשעפט און קענען זאָרגען
פאַר זיך אליין.

ג. א. ר. א. ווי פריי דו מוזט זיך איצט פיהלען !

פ. ר. ל. י. נ. ד. ע. ניין, נאָרא; מיין לעבען איז נישט מעהר ווי
שוידערהאַפט פּוסט. נישטאָ פאַר זעמען צו לעבען ! (אויפשטעהענדיג)
דיג זעהר אונרוהיג.) דאָס איז דער גרונד, וואָרום איך האָב לענגער
נישט געקענט אויסהאַלטען דעם לעבען אין דעם פּערוואָהרפענעם נעסט,
וואו איך בין געווען. היער, רעכען איך, מוז זיין לייכטער צו געד
פינען אַן אַרבייט וואָס איז ווערטה אַז מען זאָל זיך צו איהר נעהמען,
עטוואָס צו בעשעפטיגען אַ מענשען'ס געדאַנקען. ווען איך וואָלט
נור געקענט קריענען אַ שטענדיגע אַרבייט, ערגיץ אין אַ קאַנטאָר !
ג. א. ר. א. אָבער, בעדיינק, כריסטינע, דאָס איז אזא קאַנטאָר-
זשע אַרבייט, און דו זעהסט אזוי אויך אויס אויסגעמאַטערט; פאַר
דיר וואָלט גלייכער געווען צו האָבען אַ ביסעל רוח אין אַ קליינע

שטאָדט ערגיזוואו ביין ים.
 פ.ר. ל.י.נ.ד.ע. (צוגעהענדיג צום פענסטער) איך האָב ניט
 קיין פאָטער, וועלכער זאָל מיר געבען דאָס געלד דערצו.
 נאָר א. (אויפשטעהענדיג) אָה! נעהם'ס מיר ניט איבעל.
 פ.ר. ל.י.נ.ד.ע. ליעבע נאָרא, זיי דו אויף מיר ניט אין
 כעס. דאָס ערנסטע אין אַ לאַגע ווי מיינע בעשטעהט אין דעם,
 וואָס עס מאַכט אַ מענשען ביטער. מען האָט ניט פאר קיינעם צו
 ארבייטען און דאָך מוז מען אימער עטוואָס טאָן. מען מוז לעבען
 און מען ווערט ענגאייסטיש. ווען איך האָב געהערט פון די גליק
 ליבע ענדערונג אין אייער לעבען, האָב איך — ווער וואָלט דאס
 געגלויבט? — זיך מעהר געפרעהט פון מיינטוועגען ווי פון אייערמ
 ווענען?

נאָר א. וואָס מיינסטו דערמיט? אָה! איך פערשטעה.
 דו רעכענסט אז טאָרוואַלד וואָלט קענען עפעס טאָן פאר דיר.
 פ.ר. ל.י.נ.ד.ע. יא, דאָס האָב איך געטראַכט.
 נאָר א. און דיין פערלאַנג מוז ערפילט ווערען! דו לאָז
 דאס נאָר איבער צו מיר. איך וועל דאס זעהר קונציג אַרומארביי
 טען און וועל עפעס אויסטראַכטען אַן אַנגענעהמע מאַנעוורע איהם
 צו מאַכען פריינדליך. אָה, איך וואָלט זיך אזוי גליקליך שעטצען
 פאר דיר עטוואָס צו טאָן!
 פ.ר. ל.י.נ.ד.ע. דו ביסט זעהר ליעבענסווירדיג, נאָרא! און
 ביי דיר איז דאס דאָפעלט גוט, ווייל דו אליין ווייסט אזוי ווייניג
 פון צרות.

נאָר א. איך? איך ווייס וועניג פון...?
 פ.ר. ל.י.נ.ד.ע. (שמייכלענדיג) נו, יא! א ביסעל שטיי
 קעריי און דעסגלייכען. דו ביזט נאָר אַ קינד, נאָרא!
 נאָר א. (דערלאַנגט אַ שאַקעל מיט'ן קאָפּ און הויבט אָן צו
 שפּרייזען איבער'ן צימער) אָה, דו דאַרפסט מיך ניט האַלטען פאר
 נאָר אַ קינד...

פ.ר. ל.י.נ.ד.ע. ניין?
 נאָר א. דו ביסט ניט בעסער פאר די אַנדערע! איהר

אלץ מיינט אז איך בין ניט פעהיג צו קיין שום ערנסטע זאך. —
פ.ר. ל.י.נ.ד.ע. נון...

נאָר א. איהר מיינט אז איך האָב גאָר ניט געהאַט מיון פע-
קעל אין לעבען.

פ.ר. ל.י.נ.ד.ע. מיון לעבסטע נאָרא, דו האָסט, דאָכט זיך,
מיר נאָר וואָס אויסדערצעהלט אלע דיינע ליידען.

נאָר א. עה! די קלייניגקייטען! (אין אַ שטילערען מאָן)
איך האָב דיר נאָך ניט געזאָגט קיין וואָרט וועגען די גרויסע זאך...

פ.ר. ל.י.נ.ד.ע. די גרויסע זאך? וואָס מיינסטו דערמיט?
נאָר א. איך ווייס דו קוקסט אויף מיך פון אויבען אַראָפּ,

כריסטינע; אָבער דו האָסט דערצו קיין רעכט ניט. דו ביזט
שטאַלץ דארויף וואָס דו האָסט געארבייט שווער און לאַנג פאר דיין
מוטער.

פ.ר. ל.י.נ.ד.ע. איך קוק געוויס אויף קיינעם ניט אַראָפּ;
אָבער איך בין טאָקע שטאַלץ און צופרידען ווען איך דערמאָן זיך
אז איך בין געווען אים שטאַנדע צו בעפרייען פון זאָרגען מיון מר-
טער'ס לעצטע יאָהרען.

נאָר א. און דו ביסט שטאַלץ אויף דאָס וואָס דו האָסט גע-
מאָן פאר דינע ברידער?

פ.ר. ל.י.נ.ד.ע. האָב איך ניט אַ רעכט דערצו?

נאָר א. גאַנץ געוויס. נון, אָבער לאָמיד דיר זאָגען, כריס-
טינע, אז איך האָב אויך מיט וואָס צו שטאַלצירען, און צופריעדען
צו זיין.

פ.ר. ל.י.נ.ד.ע. איך צווייפעל ניט אין דעם, אָבער וואָס
מיינסטו?

נאָר א. השש! רייד ניט אזוי הויך. בערענק נור, ווען
טאָרוואַלד זאָל דאָס קריגען צו הערען! ער טאָר דערפון ניט
וויסען, אויף קיין פאל ניט! קיינער ניט, חוץ דיר, כריסטינע.

פ.ר. ל.י.נ.ד.ע. וואָס קען דאָס זיין אזוינס?

נאָר א. קום אַהער צו מיר. (זי ציעהט איהר צו געהנטער צו
זיך אויפ'ן זאָסע). יא, איך האָב אויך אַ גרונד צו זיין שטאַלץ און

גליקליך. איך האָב גערעטעט טאָרוואַלד'ס לעבען.
פ.ר. ליינדע. גערעטעט זיין לעבען? ווי אזוי?
נאָרא. איך האָב דיר דערצעהלט וועגען אונזער פאָהרען
קיין איטאַליען, ווען ניט דאס, וואָלט טאָרוואַלד געשטאַרבען.
פ.ר. ליינדע. יא, און דיין פאָטער האָט דערצו געגעבען
דאָס געלד.
נאָרא. אזוי מיינט טאָרוואַלד אליין און יעדער אנדערער,
אַבער...

פ.ר. ליינדע. אַבער?
נאָרא. אַבער מיין פאָטער האָט מיר ניט געגעבען ניט איין
איינציגען העלער. איך אליין האָב דאס געלד געקראָגען.
פ.ר. ליינדע. דו? דאָס גאנצע געלד?
נאָרא. צוועלף הונדערט דאָלאַר, פיער טויזענד אַכט
הונדערט קרוין. וואָס זאָגסטו דערצו?
פ.ר. ליינדע. מיין ליעבע נאָרא, זאָג מיר ווי האָסטו דאָס
אויפגעטאָן? האָסטו דאס געלד געוואונען אין דער לאַטעריע?
נאָרא. (פערעכטליך) אין דער לאַטעריע? יעדער נאָר
וואָלט דאס געקענט.
פ.ר. ליינדע. פון וואַנען-דען-זשע האָסטו געקראָגען דאָס
געלד?

נאָרא. (זינגט אונטערשמייכלענדיג) הם... הם! טראַגליאַר
לאַ-לאַ...

פ.ר. ליינדע. נו, באָרגען האָסטו נאטירליך ניט געקענט?
נאָרא. ניין? ווארום ניט?
פ.ר. ליינדע. ווארום ניט? ווייל א פרוי טאָר ניט באָרר
נען קיין געלד אָהן די צושטימונג פון איהר מאַן.
נאָרא. (שאַקלענדיג מיט'ן קאָפּ) אָה, ווען די ווייב פערר
שטעהט א ביסעלע געשעפט... און ווייט ווי זיך צו אַ זאך צו נעהר
מען... דאָן..

פ.ר. ליינדע. אַבער, נאָרא, איך פערשטעה ניט...
נאָרא. נו, עס איז ניט נעטהיג אז דו זאָלסט פערשטעהן...

איך האָב דיר ניט געזאָגט אז איך האָב געבאָרגט דאָס געלד. פיעל-
לייכט האָב איך עס געקראָגען אויף אַנאָנדער אופן. איך מעג עס
האָבען בעקומען פון איינעם וועלכער איז געווען אין מיך פער-
ליעכט... ווען אַ פּערזאָן, פּערשטעהסטו, איז אזוי... אַנציהענד ווי
איך בין...

פ. ר. ל. י. נ. ד. ע. דו ביזט ווירקליך ניט ביין זינען, נאָרא.
נ. אָ. ר. א. נו, איך בין זיכער דו שטארבסט מיט אונגעדולד
צו וויסען...

פ. ר. ל. י. נ. ד. ע. הער נור צו, מיין געליעבטע נאָרא, ביזטו
ניט אַקאָרשט אַ ביסעלע... האַסטיג געוועזען ?

נ. אָ. ר. א. הייסט דאס האַסטיגקייט צו רעמען אַ מאַן'ס
לעבען ?

פ. ר. ל. י. נ. ד. ע. איך רעכעז נור, אז דו האַסט געקענט זיין
איבעראַיילט און גאַן אַ זאך אַהן דיין מאַן'ס וויסען...

נ. אָ. ר. א. אָבער דער וויסען דערפון האָט איהם געקענט
טויטען ! בעגרייפסטו דען דאס ניט ? ער האָט ניט געמאָרט האָר
בען דעם שאַטען פון אַ פּערדאָכט אז ער איז אזוי געפּעהרליך קראַנק.
די דאָטוירים האָבען אין דער שטיל מיר ערקלערט אז ער איז אין
לעבענסגעפּאָהר און אז קיין זאך וועט איהם ניט העלפען, חוץ אַ
רייזע אין די וואַרימע לענדער. מיינסטו איך האָב ניט פּריהער
פּרוּבירט איהם געהמען מיט קונצען ? איך האָב איהם געזאָגט, איך
ישטארב צו זיין אין אויסלאַנד, ווי אַנדערע יונגע פרויען. איך האָב
געוויינט, האָב זיך געבעמען ביי איהם, האָב איהם געזאָגט ער
דאַרף ניט פּערגעסען מיין... צושטאַנד, אז ער דאַרף מיר אַלעס
נאָכגעבען און דאָן האָב איך איהם געגעבען אַן אַנצוהע-עניס, אז
ער קען דאָס געלד באַרגען. אָבער דאָס, כריסטיגע, האָט איהם
כמעט ביי געמאַכט. ער האָט מיר פּאַרגעוואַרבען, אז איך בין אַ
פּוסטע קאָפּ און אז ער, אַלס מאַן, איז פּערפּליכטעט מיר ניט צו
לאָזען אויספיהרען אַזעלכע משוגעת'ען — ווי ער האָט דאָס אָנגע-
רופען. זעהר גוט — האָב איך ביי זיך געטראַכט — אָבער גערעמעט
מוז דיין לעבען פּאַרט ווערען, און דאָן האָב איך געפונען אַ וועג
דערצו.

פ. ר. ל. י. ג. ד. ע. און האָט דיין מאַן קיינמאָל גיט ערפאַהרען
פון דיין פּאָטער אַליין, אַז דאָס געלד איז געקומען נישט פון איהם?
נאָר א. נ. י. קיינמאָל נישט! דער פּאָטער איז געשמאָרבען
פונקט צו יענער צייט. איך האָב געוועלט איהם זאָגען און איהם
בעטען ער זאָל דאָס האַלטען בסוד. אונגליקליכער־ווייזע איז דאָס
פאַיי ווי סאַיי געווען צו שפּעט.

פ. ר. ל. י. ג. ד. ע. און דיין מאַן? האָסטו איהם קיינמאָל
גיט מודה געווען און...

נאָר א. גאָט אין הימעל! וואָס פּאַלט דיר איין? איהם
זאָגען, — איהם, וועלכער האָסט חובות מעהר ווי אַלץ אין דער
וועלט! און אויסער דעם ווי שמערצליך, ווי ערנידעריגענד דאָס
וואָלט זיין פאַר אַ מאַן ווי טאָרוואַלד, מיט זיין שטאַלצען כאַראַקט־
טער און מיט זיין אונאַבהענגיקייט, צו וויסען אַז ער האָט מיר עפעס
צו פּערדאָנקען! דאָס וואָלט אין גאַנצען צושטערט אונזער גליק־
ליכען צוזאַמענלעבען; אונזער שעהנע גליקליכע היים וואָלט
אַ מינוט נישט מעהר געווען דאָס וואָס עס איז.

פ. ר. ל. י. ג. ד. ע. וועסטו דאָס איהם אויך קיינמאָל נישט
זאָגען?

נאָר א. (אין געדאַנקען, האַלב שמויכלענדיג) יא, פיעליכט, אַ
מאָל ווען עס־איז — אין יאָהרען און יאָהרען ארום, ווען איך וועל...
נישט מעהר זיין אַזוי שעהן. לאַך נישט! איך מיינ, נאַטירליך, ווען
טאָרוואַלד וועט אין מיר נישט זיין מעהר אַזוי פּערליכעכט, ווי ער איז
היינט; ווען עס וועט איהם נישט מעהר אַזוי פיעל פּערגניגען מאַכען
צו זעהען ווי איך שפּרינג ארום, קלייד זיך און טאַנץ, דאָן קען פיעל־
לייכט זיין גוט, ווען איך זאָל עפעס וואָס האָבען אין זאַפּאַס (אונד
פּערברעכענדיג) אונזין! אונזין! אַזאַ צייט וועט קיינמאָל נישט קור
מען. און איצט, כריסטינע, וואָס זאָנסטו איצט צו מיין גרויסען
סוד, האָ? גלויב מיר, עס האָט מיר געקאָסט גענוג קאַפּ־ברעכע־
נעס, עס איז נישט געווען אַ קינדער־שפיעל צו האַלטען די טערמינעס
פּינטמליך. דו דאַרפסט וויסען, כריסטינע, אַז אין מסתור זיינען
פאַרען אַזעלכע זאַכען ווי, למשל, אַכצאַהלונגען און פּערטעליעחר־

ליכען צינען, וועלכע עס איז שוידערהאפט שווער צו דעקען. נו,
האָב איך געמוזט, פערשטעהסטו, פערקנייטשען א ביסעל דאָ, א ביי
סעל דאָרטען — וואו איך האָב נור געקענט. די בעגרייפסט, אז
איך האָב ניט געקענט פיעל אָבשפּאַרען פון די הויז הוצאות, ווייל
טאָרוואַלד האָט נאָטירליך געמוזט לעבען גוט. די קינדער, ווידער,
האָבען ניט געקענט אַרומגען אָבגעשליסען; וואָס איך האָב נאָר
פאר זיי געקראָגען איז פאר זיי אוועקגעגאנגען — די קליינע קע-
ציעלעך.

פ. ר. ל י נ ד ע. אַרעמע נאָרא! דאָס איז, אלזאָ, נור אלץ
אָבגעשפּאַרט געוואָרען פון דייע טאָשענגעלד, האָ?

נ א ר א. פערשטעהט זיך. און נאָך אלע מעשות, איז דאָס
געווען אין גאַנצען מיינע אַרבייט. ווען טאָרוואַלד פלעגט מיר געבען
געלד פאר מיר אויף קליידער און נאָך אזעלכע זאַכען, פלעג איך
קיינמאָל ניט אויסגעבען מעהר ווי די העלפט; איך האָב אימער
געקויפט די איינפאַכסטע זאַכען. עס איז אַ גליק וואָס מיר קלייט
כמעט אלעס, דערפאר פלעגט טאָרוואַלד גאָר נישט מערקען.
אָבער דאָס איז מיר אָפט אָנגעקומען שווער, זעהר שווער, כריס-
טיגע; דען עס איז אזוי גוט צו געהן פֿיין געקליידעט, ניט אמת?

פ. ר. ל י נ ד ע. אָה, יא!

נ א ר א. נו, און אויסערדעם האָב איך מיר פערשאַפט געלד
אויף אַנדערע וועגען אויך. פאָריגען ווינטער האָב איך געהאַט פיעל
גליק. איך האָב געקראָגען זעהר פיעל פאַפיערען איבערצושרייבען.
נאכט פאר נאכט פלעג איך מיר פערשפּאַרען און פלעג שרייבען ביז
שפעט אין דער נאַכט. אָה, ווי מיר בין איך צייטענווייז געוועזען!
און דאָך וואָס פאר אַ פערנגיגען עס איז געווען צו זיצען און אַרביי-
טען, פערדיענענדיג געלד! איך האָב זיך כמעט געהאַלטען פאר
אַ מאַן.

פ. ר. ל י נ ד ע. וויפיעל איז דיר געלונגען אָבצוצאָהלען?

נ א ר א. נו, דאָס קען איך דיר ניט זאָגען אויף קלאָר. עס
איז שווער פֿו פיהרען אזא געשעפט מיט אַ ריכטיגען חשבון. איך

ווייס נור, אז איך האָב אָבגעצאָהלט אַזוי פּיעל וויפּיעל איך האָב
געקענט צונויפקריענען. אָה, עס זיינען געווען צייטען ווען איך
האָב איינפּאָך ניט געוואוסט אוואו זיך צו קעהרען און צו ווענדען.
(שמיכלענדיג) דאָן פלעג איך זיצען און פּאַנטאזירען אַרום אַ ריי
כען אַלטען הערן, וועלכער איז אין מיר פּערליעבט —

פ. ר. ל י נ ד ע. וואָס? וואָס פאַר אַ הערר?

נ אָ ר א. אָ, קיינער ניט! ... אָט, קלעו איך, שטאַרבט ער,
מען עפענט זיין צוואה און דאַרין שטעהט געשריעבען מיט גרויסע
בוכשטאַבען: צאָהלט אַוועק אַלץ וואָס איך לאָז איבער צו די שאַר
מאַנטע פּערזאָן, צו פרוי נאָראַ העלמער.

פ. ר. ל י נ ד ע. אָבער, ליעבע נאָראַ, וועלכען אַלטען הערר

רען מיינסטו?

נ אָ ר א. וואָס פאַר אַ קינד דו ביסט! פּערשטעהסטו רען
ניט? אזאַ אַלטער הערר איז אין ערגיץ ניט געוועזען, ער פלעגט נור
געפינען זיך אין מיינע פּאַנטאזיען בעת איך בין געווען אויסער זיך
טראַכטענדיג ווי און וואו צו קריגען געלד צום טערמין. אָבער
דאָס איז אללעס צו ענדע — דער לאַנגווייליגער אַלטער נאָרר מעג
זיך בלייבען וואו ער איז: ניט איך דאַרף איהם, ניט איך דאַרף
זיין צוואה, רען דער סוף פון מיינע קאַפּדרעהענעס איז איצט ענד־
ליך געקומען. (אויפּשפּרינגענדיג) אָה, כריסטינע, וואָס פאַר אַ גליק
דאָס איז צו זיין פרוי פון זאָרגען, נאָר אין גאַנצען פרוי! צו קע־
נען אַרוםשפּרינגען און זיך שפּיעלען מיט די קינדער; צו האָבען
שעהנע, געשמאַקפּאַלע זאַכען אין הויז גאַנץ נאָך טאָרוואַלד'ס
וואונש! און באַלד קומט אַן דער פּרייהאַלטיג מיט'ן שעהנעם בלויען
הימעל און די גרויסע פּרייע וועלט אַרום זיך. פּיעללייכט פּאַהרען
מיר זיך דאָן אַ ביסעל דורך, פּיעללייכט זעה איך נאָך אַ מאָל דעם
יב. אַך, ווי גוט עס איז צו לעבען און זיין גליקליך.

(עס הערט זיך אַ קלונג פון גאַס־טיר.)

פ. ר. ל י נ ד ע. מען קלינגט. פּיעללייכט איז גלייכער אַז

איך זאָל אוועקגעהן.

נ אָ ר א. ניין, ניין; בלייב דאָ! עס איז געוויס איינער וואָס

בעדאַרף טאָרוואַלד'ען. 23

העלענע. מאדאם, דאָ איז אַ מאַן, וועלכער מײל רעדן מיט הערן העלמער.

נאָר אַ. ווער איז דער הערר?

קראָנסטאָד. (זיך בעווייזענדיג אין טיר) דאָס בין איך, פרוי העלמער.

(העלענע געהט אַרויס; פרוי לינדע גיט זיך אַ כאַפּ און קעהרט זיך אום צום פענסטער.)

נאָר אַ. (ענגסטליך און האַלב אין דער הויך) אָה, איהר? וואָס דאַרפט איהר מיין מאַן?

קראָנסטאָד. וועגען אַ שטיקעל באַנקגעשעפט... אין אַ געוויסען זין. איך האָב אין דער באַנק אַ שטעלע און אייער מאַן, הער איך, ווערט אונזער דירעקטאָר.

נאָר אַ. דאָס איז אַלזאָ...?

קראָנסטאָד. ניט מעהר ווי לאַנגווייליגע געשעפט־זאַכען.

נאָר אַ. דאָן געהט, זייט אַזוי גוט, אריין צו איהם אין קאַבינעט.

(קראָנסטאָד געהט ארויס. זי פערבויגט זיך צו איהם ניט איברינגט פרוינדליך, פערמאכענדיג די טיר; זי געהט דאָן צום פויער צו.)

פּר. ליינדע. נאָראַ, וואָס איז דאָס פאַר אַ מאַן?

נאָר אַ. אַ געוויסער הערר קראָנסטאָד. קענסטו איהם?

פּר. ליינדע. איך האָב איהם אַמאָל געקענט — מיט יאָהר רען צוריק. ער איז געווען ביי אַן אַדוואָקאַט אין אונזער שטאָדט.

נאָר אַ. יא, יא, נאָנץ ריכטיג.

פּר. ליינדע. ווי דער מאַן האָט זיך פערענדערט!

נאָר אַ. מען זאָגט ער האָט געפיהרט אַן אונגליקליכעס

לעבען מיט זיין פרוי.

פּר. ליינדע. איצט איז ער אַן אַלמאן, ניין?

נאָר אַ. מיט אַ סך קינדער. (זי פאַרמאַכט דעם אייווען.) אַט

אַזוי! איצט האָט עס זיך פאַנאָדערנעברענט.

פּר. ליינדע. מען זאָגט, אַז ער האָט עפּעס אַ געשעמט

ניט פון די פיינסטע...

נ א ר א. קען זיין. איך ווייס ניט. אָבער לאָמיר ניט טראַכטען אַרום געשעפטען: זיי זיינען שרעקליך לאַנגווייליג.

(דאָקטאָר ראַנק קומט אַרויס פֿון העלמער'ס קאַבינעט).

ר א נ ק. (בלויזענדיג עטעהן אויפ'ן שוועל) ניין, ניין, איך וועל אייך ניט אויפהאַלטען. איך וועל אַריינגעהן צו אייער פֿרוי; וועל אַ ביסעל פֿלוידערן מיט איהר. (ער פערמאַכט די טיר און דער-זעט פֿרוי לינדע). אַה, ביטע אום ענטשולדיגונג, דאָ בין איך אויך איבעריג.

נ א ר א. ניין, ניין, דורכאויס ניט. (זיי פֿאַרשטעלענדיג) דאָקטאָר ראַנק — פֿרוי לינדע.

ר א נ ק. פֿרוי לינדע? איך האָב אָפֿט געהערט איהר נאָמען. האָבען מיר זיך ניט געטראָפֿען אויפ'ן טרעפֿ, ווען איך בין אַריינגעקומען?

פ ר. ל י נ ד ע. יא, איך געה אַזוי לאַנגזאַם. טרעפֿ מאַכען מיך מיר.

ר א נ ק. איהר זייט אַלזאָ ניט זעהר שטאַרק.

פ ר. ל י נ ד ע. איינפֿאך אָבגעמאַטערט.

ר א נ ק. אַזוי? דאַן קומט איהר וואַהרשיינליך אַהער צו ערהוילען דורך דעם וואָס איהר וועט ביי אונז אַ לעב טאָן.

פ ר. ל י נ ד ע. ניין, הערר דאָקטאָר. איך קום אַהער זוכען בעשעפֿטיגונג.

ר א נ ק. איז דאָס אַ היילמיטעל פֿאַר אַזעלכע, וואָס זיינען קראַנק פֿון צופֿיעל אַרבייטען?

פ ר. ל י נ ד ע. מען מוז לעבען, דאָקטאָר ראַנק!

ר א נ ק. יא, דאָס שיינט צו זיין די אַלגעמיינע מיינונג.

נ א ר א. געהט, געהט, דאָקטאָר! איהר אַליין ווילט אויך לעבען.

ר א נ ק. געוויס וויל איך. אונגליקליך ווי איך בין, וויל איך דאָך זיך ווייטער שלעפֿען אין דער וועלט אַזוי לאַנג ווי איך קען. מיינע פֿאַציענטען האָבען אַלע אויך דעמוזעלבען שגען. עס איז פֿונקט דאָס זעלבע מיט די וואָס זיינען מאַראַליש קראַנק. אַט

רעדט אין דיווען אויגענבליק מיט העלמער'ן אזא מין מאַראַלישער קאָליקע.

פ. ר. ל. י. נ. ד. ע. (זעהר שטיל) אה!

נ. א. ר. א. וועמען מיינט איהר?

ר. א. נ. ק. אָה, א קערל, וועלכער רופט זיך קראַנסטאד, א מאן, וועלכען איהר קענט ניט. — פערדאַרבען אין כאַראַקטער ביו'ן ביי'ן. ער האָט אויך אָנגעהויבען מיט דער ערקלעהרונג אז ער מוז לעבען.

נ. א. ר. א. אָה! און וואָס פערלאַנגט ער פון טאָרוואַלד'ן?

ר. א. נ. ק. איך ווייס ווירקליך ניט. אזוי פיעל נור האָב איך פערשטאַנען, אז דאס האָט צו טהאָן מיט דער באַנק.

נ. א. ר. א. איך וואָלט ניט גערעכענט אז קראַנג... אז דיעזער הערר קען האָבען ערגיץ א צוזאַמענדראַנג מיט דער באַנק.

ר. א. נ. ק. ער האָט דאָרטען עפעס א שטיקעל שטעלע. (צו פר. לינדע) איך ווייס ניט אויב ביי איך זיינען אויך דאָ אזעלכע מענשען, — פערזאָנען וואָס גראַבען אויס און שמעקען אויס פון אונטער דר'ערד אלעס וואָס איז מאַראַליש פערפולט; וואָס זייער סיסטעם איז אַנצופילען גוטע שטעלען מיט פערפאלעקטע כאַראַקטערען, וועלכע זיי קענען האַלטען אין זייער מאַכט. דעם עהרליכען מאַן ווייזען זיי אַ רוקען.

פ. ר. ל. י. נ. ד. ע. נון, איך רעכען אז ביי די.... אָנעגריפענע

כאַראַקטערען בעט זיך פיעללייכט מעהר אויפפאַסונג.

ר. א. נ. ק. (קוועטשענדיג די פלוישעס) אָט האָבען מיר די אַלטע געשיכטע! דאָ איז די אידעע, וועלכע מאַכט די מענשליכע געזעלשאַפט פאַר אַ ספיטאַל.

(נאָראַ טיעף אין געדאַנקען, פלאַצט אויס מיט אַ האַלב־פערשטיקען געדעכטער און הויבט אָן צו קלאַפען מיט די הענד פאַר פריידע.)

ר. א. נ. ק. וואָס לאַכט איהר? האָט איהר דען אַ בעגריף וואָס אזא געזעלשאַפט איז?

נ. א. ר. א. וואָס קימערט מיך אייער לאַנגווייליגע געזעל־שאַפט? איך לאַך פון אַנאַנדער זאך, — עטוואָס, וועלכעס איז

זעחר אַמוזאַנט. זאָגט מיר, דאָקטאָר, זיינען די, וואָס דיענען אין דער באַנק, אלע אַבֿהענגיג פֿון טאָרוואַלדען?

ר א נ ק. קומט אייך ד א ס פאָר אזוי קאָמיש?
נ א ר א. (זינגט אונטער און שמויכעלט) מאַכט ניט אויס!
מאכט ניט אויס! יא, עס איז אַמוזאַנט צו קלערען אז מיר... אז טאָרוואַלד האָט אזאַ מאַכט איבער אזוי פיעל מענשען (זי נעהמט אַרום אַ מאַקאַראַנע) דאָקטאָר ראַנק, וועט איהר עסען אַ מאַקאַראַנע?
ר א נ ק. וואָ—ם? מאַקאַראַנען? זיינען זיי דען ניט קאָנ-טראַבאַנד אין הויז?

נ א ר א. געוויס; אָבער די האָט מיר כריסטינע געבראכט.
ס ר. ל י נ ד ע. וואָס? איך?

נ א ר א. נו, נו, דו דארפסט זיך ניט שרעקען. דו האָסט ניט געקענט וויסען, אז טאָרוואַלד האָט דאס פערבאָטען. די אור-זאך איז, ער האָט מורא איך זאָל ניט פערדארבען מיינע ציינער. אָבער, אַה האָב עס אַ... נור דעם איין מאָל! דאס איז פאר אייך, דאָקטאָר ראַנק (זי שטאַפט איהם אַרײַן אַ מאַקאַראַנע אין מויל) און דאס פאר דיר, כריסטינע, און פאר איין גאַנג וועל איך שוין אַליין נעהמען איינע — אַ גאַנץ קליינע, העכסטענס צוויי (שפאַצירט אַרום) אַה, ווי גוט מיר איז! איך האָב נור איין איינציגען וואונש נאָך, איצט.

ר א נ ק. און וואָס איז עס?
נ א ר א. עטוואָס וואָס איך וואָלט וועלען זאָגען — ווען טאָרוואַלד איז דערביי, ער זאָל הערען.

ר א נ ק. וואָרום אַלזאָ זאָגט איהר דאס ניט?
נ א ר א. איך וואָג ניט. עס איז אַ מיאוסער וואָרט.
ס ר. ל י נ ד ע. מיאוס?

ר א נ ק. אויב אזוי, זאָגט דאס בעסער ניט. אָבער פאר אונז קענט איהר... נו, וואָס איז דאס, וואָס איהר וואָלט זאָגען אין טאָרוואַלד'ס געגענווארט?

נ א ר א. איך וואָלט אזוי וועלען זאָגען: „כאַפּ עס דער קאָדיק!“

ר א נ ק. זייט איהר אראָב פון זינען?
 פ ר. ל י נ ד ע. גרויסער גאָט — נאָראַ!
 ר א נ ק. אָט איז טאָרוואַלד — זאָגט עס!
 נ אָ ר א. (בעהאַלמענדיג די מאַקאַראַנען) השׁ...שׁ...שׁ...
 (העלמער קומט אַרויס פון זיין צימער, די תּוֹט אין דער האַנד און זיין
 אויבערראַק אויס'ן אַרעם.)
 נ אָ ר א. (איהם קומענדיג אַנטקעגען) נון, ליעבער טאָרוואַלד,
 ביזטו פון איהם פּטור געוואָרען?
 ה ע ל מ ע ר. יא, ער איז נאָרוואַס אוועקגעגאַנגען.
 נ אָ ר א. לאָמיר דיר פאַרשטעלען: דאס איז כריסטינע,
 וועלכע קומט אַהער...
 ה ע ל מ ע ר. כריסטינע? ביטע אום ענטשולדיגונג... איך
 ווייס ניט...
 נ אָ ר א. פרוי לינדע, מיין ליעבער טאָרוואַלד — כריסטינע
 לינדע.
 ה ע ל מ ע ר. (צו פרוי לינדע) געוויס מיין פרוי'ס אַ שול-
 פריינדין?
 פ ר. ל י נ ד ע. יא, מיר האָבען זיך געקענט מיידעל-ווייז.
 נ אָ ר א. בעדענק נור! זי איז געפּאָהרען דעם גאַנצען
 ווייטען וועג נור אום צו רעדען מיט דיר.
 ה ע ל מ ע ר. צו רעדען מיט מיר?
 פ ר. ל י נ ד ע. ניט גאַנץ...
 נ אָ ר א. כריסטינע, פּערשטעהסטו, איז אַ מאַדים אויף
 ציפּערן, און אזוי ווי איהר ווילט זיך שרעקליך ארבייטען ביי אַ
 געשעפּטסטאָן ערסטער קלאַסע אום נאָך מעהר צו לערנען...
 ה ע ל מ ע ר. (צו פּר. לינדע) זעהר פּערנינפּטיג, ווירקליך...
 נ אָ ר א. איז ווען זי האָט געהערט אז דו ביזט געוואָרען
 באַנק-דירעקטאָר — מען האָט דאס טעלעגראַפירט, פּערשטעהסטו —
 איז זי גלייך געקומען צופּאָהרען, און — ליעבער טאָרוואַלד — טו
 דאס מיר, און געפּין עפעס אַ בעשעפּטיגונג פאַר כריסטינע. דו
 קענסט, ניט וואַהר?

העלמה ר. אונגעגליך איז דאס ניט. איהר זייט, ווי
איך פערשטעה, אן אלמנה?

פ.ר. ליינדע. יא, מיין הערר.

העלמה ר. און איהר האָט שוין געהאַט ערפאהרונג אין
קאָנטאַר-אַרבייט?

פ.ר. ליינדע. ציעמליך פיעל.

העלמה ר. אויב אזוי, וועל איך וואהרשיינליך געפינען אַ
פלאַץ פאר אייך.

נאָר א. (קלאַפענדיג די הענד) דאס איז שעהן!...

העלמה ר. איהר זייט געקומען אין אַ גליקליכע שעה,
פרוי ליינדע.

פ.ר. ליינדע. איך ווייס ניט ווי אייך צו דאַנקען...

העלמה ר. ניטאָ פאַר וואָס (אַנטוענדיג דעם אויבערשאַפֿט)
דערוויילע מוזט איהר מיך ענטשולדיגען...

ר.א.נ.ק. וואָרט, איך געה מיט דיר. (ער וואַרעמט זיין פעלץ
ביין פיוער).

נאָר א. זאָס זיך ניט צו-לאַנג, ליעבער טאָרוואַלד.

העלמה ר. איין שטונדע, ניט מעהר.

נאָר א. געהסטו אויך, כריסטינע?

פ.ר. ליינדע. (זיך אַנטוענדיג) יא, איך מוז געהן זוכען
אַ צימער.

העלמה ר. פיעללייכט געהען מיר צוזאַמען?

נאָר א. (איהר העלפענדיג) ווי שאַדע, וואָס מיר האָבען
ניט אַ ליידיגען צימער, אָבער דאָס איז אונגעגליך...

פ.ר. ליינדע. מיר וואָלט אויף די געדאַנקען גאָר ניט
מינען אייך צו בעלעסטיגען. אַדיע, ליעבע נאָראַ, און בעסטען דאַנק
סאַר דיין גוטסקייט.

נאָר א. אַדיע פאַר אַ קורצע וויילע. דו קומסט נאַטירליך
היינט פון אַווענד, און איהר אויך, דאָקטאָר דאַנק. וואָס? אויב
איהר וועט זיין געזונד? געוויס וועט איהר זיין געזונד. וויקעלט
זיך נור צום איין. (זיי גייען צוויי רעדענדיג, און גלייך נאכהער)

דערחרט מען קינדערשע שטימען) אָה, היער זיינען זיי, היער זיינען זיי!
זיי! קומט אריין, קומט אריין! (בויגט זיך איין און קומט זיין).
אָה, איהר זיסע קעצעלעך! זעהסטו זיי, כריסטינע? זיינען זיי
ניט ליעבליך?

ר א נ ק. לאָמיר דאָ ניט שטעהן און פלאַפלען אין'ס
צוגווינד.

ה ע ל מ ע ר. קומט, פרוי לינדע; מעהר ווי אַ מוטער
קען אזא קעלט ניט פערטרָאָגען.

(ד.ר. ראַנק, העלמער און פרוי לינדע געהען אַרונטער פון די טרעפּ;
אַנאַ ברענגט אַריין די קינדער; נאָראַ געהט נאָך, האָבענדיג פערמאָכט
די טיר.)

נ אַ ר א. אָה, ווי פריש און שעהן איהר זעהט אויס! און
וואָס פאַר אַ רויטע בעקעלעך איהר האָט! עפעל און ראָזען! איהר
האַט זיך גוט פערנגינט? דאס איז שעהן! ווירקליך אייוואָר?
דו האָסט באַב און עממי'ן געפיהרט אין דיין שליטעלע? ביידע
אויף אַ מאָל — וואָס איך הער! ווייסטו, דו ביזט אַ גאַנצער מענש,
איוואָר! אַננאַ, גיב מיר די קלייניקע. (זי טאַנצט מיט איהר) אָה,
יא! מאַמא וועט טאַנצען מיט באַבטשיקלען אויך. וואָס? איהר
האַט זיך געוואָרפען מיט קולקעס שניי? אָה, הלואי וואָלט איך
דערבוי געווען! ניין, ניין, אַננאַ! לאָז די קינדער ביי מיר, איך
וועל זיי אַליין אויסטאָן. אָה, יא; דו לאָז מיר נור — דאס
אַמוזירט מיך. געה אין קינדערצימער אריין: דו זעהסט אויס
פערפראָרען. אין אויווען איז דאָ הייסע קאַפע. (אַננאַ געהט ארויס.
נאָראַ טוט אויס די קינדער, וואַרפט אוועק זייערע זאַכען, וועהרענד די
קינדער פלאַפלען צו איהר און צווישען זיך.) אזוי? אַ גרויסער
הונד איז נאָכגעלאָפען נאָך אייך, געהענדיג אַהייב? אָבער ער
האַט אייך דאָך ניט געביסען, הא? הינט בייסען ניט קליינע
ליעבע קינדערלעך. איוואָר, שטעק ניט אריין דעם נאָז אין דייעזע
פעקלעך, הערסטו? וואָס דאס איז? איך רעכען, דו דאַרפסט
דאס וויסען נעטהיג ווי די אויג, ניין? היט זיך — עס בייסט!
וואָס? מיר זאָלען זיך שפיעלען? אין וואָס, אין בעהעלטעניס?

גוט, לאָז זיך באַב צוערסט בעהאַלטען. איך צוערסט? אויך רעכט.
איך בעהאַלט זיך די ערסטע...

(זו און די קינדער שפיעלען זיך; געלעכטער און קולות. דאָס דויערש
אַ רעכטע ווילע. אינצווישען קלאַפּט מען אין טיר, אָבער קיינער הערט
ניש. די טיר עפענט זיך האַלב־און־האַלב. קראַנסטאָד ערשיינט
ער וואַרט אַ ווילע; דער שפיעל בעגינט פון דאָס נייע.)

ק ר אַ ג ס ט א ד. ענטשולדיגען זי, פרוי העלמער...
נ אָ ר אַ. (אויפּשפּרינגענדיג) אָה! וואָס דאַרפט איהר?
ק ר אַ ג ס ט א ד. ביטע אום ענטשולדיגונג... די אַנדערע
טיר דרויסען איז געווען האַלב אָפּען; עס האָט ווער־עפּ־איז
פּערגעסען צו פּערמאַכען...]

נ אָ ר אַ. מיין מאַן איז אויסגעגאַנגען.
ק ר אַ ג ס ט א ד. דאָס ווייס איך.
נ אָ ר אַ. וואָס־זשע דארפט איהר היער?
ק ר אַ ג ס ט א ד. איך האָב אייך צו זאָגען עטליכע
ווערטער.

נ אָ ר אַ. מיר? (צו די קינדער) געהט אַריין אַהין צו אַננאָ.
וואָס? דער פּרעמדער הערר וועט מאַמאָ קיין שלעכטס ניט טאָן.
אַזוי ניד ווי ער געהט אַוועק, שפיעלען מיר זיך וויעדער. (זי פיהרט
זיי אַרויס און קומט צוריק) מיט מיר... ווילט איהר רעדען?
ק ר אַ ג ס ט א ד. יאָ.

נ אָ ר אַ. היינט? אָבער היינט איז דאָך ניט דער ערסטער...
ק ר אַ ג ס ט א ד. היינט איז ערסט דער פיער און צוואַנציג־
צינסטער דעצעמבער. עס הענגט אָב פון אייך צו איהר וועט האַבען
פּרעהליכע וויינהאַכטען, אָדער ניט.

נ אָ ר אַ. וואָס ווילט איהר, אייגענטליך? איך בין ניט
אימ־שטאַנד אייך צו צאָהלען היינט...

ק ר אַ ג ס ט א ד. אַרום דעם לאַמיר יעצט ניט רעדען. איך
קום וועגען אַנאַנדער זאָך. זייט איהר פריי אויף אַ מינוט צייט?
נ אָ ר אַ. אָה, יאָ... איך גלויב ווייניגסטענס, אָבגלייך...

ק ר אַ ג ס ט א ד. זעהר גוט. איך בין געוועסען אין דעם

רעסטוראן דאָ איבער'ן וועג און האָב געזעהען אייער מאַן פארביי
געהענדיג אין גאָס.

נאָר א. נו?

קראַנסט אַד. מיט אַ דאַמע.

נאָר א. איז וואָס?

קראַנסט אַד. מעג איך פרעגען אויב די דאַמע איז ניט

אַ געוויסע פרוי לינדע?

נאָר א. יא.

קראַנסט אַד. און זי איז ניט לאַנג געקומען אַהער אין

שטאָרט אריין?

נאָר א. יא, היינט.

קראַנסט אַד. זי איז, גלויב איך, אייערע אַן אינטימע

פריינדין?

נאָר א. געוויס, אָבער איך פערשטעה ניט...

קראַנסט אַד. איך בין מיט איהר אַמאָל געווען בעקאַנט.

נאָר א. דאָס ווייס איך.

קראַנסט אַד. אָה, איהר ווייסט דאָס אלעס! דאָס

האָב איך אַליין אויך גערעכענט. איצט, זאָגט מיר דעם אמת,

האַלט ניט פרוי לינדע ביין קריגען אַ שטעלע אין באַנק?

נאָר א. ווי וואָגט איהר אויסצופרעגען... מיך? איהר, אַ

בעאַמטער אונטער מיין מאַן? אָבער אַזוי ווי איהר פרעגט, קען

איך אייך זאָגען. יא, פרוי לינדע וועט האָבען אַ שטעלע אין באַנק

און דורך מיין רעקאָמענדאציע, הערר קראַנסטאָד! איצט ווייסט

איהר.

קראַנסט אַד. אויף דעם אופן האָב איך ריכטיג

געטראָפּען.

נאָר א. (שפּרייזענדיג איבער'ן צימער) איהר פערשטעהט

— מען האָט אַ האַרעלע דעה. עס איז ניט געדרונגען, אַז דערפאר

וואָס מען איז ניט מעהר ווי אַ פרוי... ווען אַ מענש האָט אויף זיך

אַן אויבערהאַר, דאַרף ער זיך ניט אונטערשטעהן צו בעליידיגען

איינע, וועלכע...

ק ר א ג ס ט א ד. האָט א דעה ?
 נ אָ ר א. נאָטירליך.
 ק ר א ג ס ט א ד. (ביימענדיג דעם מאָן) דאָן, פרוי העלמער,
 זייט אזוי גוט און ווענדט אָן אייער איינפלוס פון מיינטוועגען.
 נ אָ ר א. ווי ? וואָס מיינט איהר ?
 ק ר א ג ס ט א ד. זייט אזוי גוט און זעהט, אז איך זאָל
 בלייבען אויף מיין שטעלע אַלס אונטער-בעאמטער אין דער באַנק.
 נ אָ ר א. וואָס רעדט איהר ? ווער וויל פון אייך די שטעלע
 אוועקנעהמען ?
 ק ר א ג ס ט א ד. אָה, איהר דאַרפט זיך ניט מאַפען ניט
 וויסענדיג. איך קען לייפט פערשטעהן, אז אייער פריינדין מעג
 זיין אונאַנגענעהם זיך מיט מיר צו טרעפען; און איך קען אויך
 בעגרייפען פון וועמעס וועגען מען וויל מיך פּעריאַגען.
 נ אָ ר א. אָה, איך פּערוזיכער אייך...
 ק ר א ג ס ט א ד. נו, הערט אויס: איך זאָג אייך איינמאָל
 פאַר אלע מאָל, ווענדעט אָן אייער איינפלוס פון מיינטוועגען כל
 זמן עס איז נאָך צייט.
 נ אָ ר א. אָבער, הערר קראַנסטאָד, איך האָב קיין שום דעה
 ניט...
 ק ר א ג ס ט א ד. קיין דעה ניט ? איהר האָט, דאַכט זיך,
 נאָר-וואָס געזאָגט...
 נ אָ ר א. נאָטירליך, ניט אזוי ווי איהר מיינט. איך ? ווי
 זאָל איך קענען האָבען אזא גרויסע דעה ביי מיין מאַן ?
 ק ר א ג ס ט א ד. אָה, איך קען אייער מאַן פון דער צייט
 ווען מיר האָבען שטודירט צוזאַמען. ער איז ניט שטייפּער ווי
 אַנדערע מאַנען.
 נ אָ ר א. אויב איהר רעדט נאָך אַ וואָרט וועגען מיין מאַן
 אין אזא מאָן, וועל איך אייך בעטען איהר זאָלט אַרויסגעהן פון
 מיין הויז.
 ק ר א ג ס ט א ד. פרוי העלמער, איהר האָט פּיעל קוראַזש !
 נ אָ ר א. איך האָב פאַר אייך קיין מורא ניט מעהר. נאָך

נייִאָהר בעצאָהל איך אייך אַלץ וואָס אייך קומט.
ק ר אַ ג ס ט אַ ד. (זיך פּאַסענדיג) הערטצו, פּרוי העלמער.
אויב עס וועט דערצו קומען, וועל איך קעמפּען, ווי פּאַר'ן לעבען,
צו בלייבען אויף מיין שטעלע אין דער באַנק.

נ אַ ר אַ. יא, אזוי ווייזט עס אויס.
ק ר אַ ג ס ט אַ ד. דאס איז ניט צוליעב די שכירות, דאס
איז וועגען אַנאַנדער זאך. נון — לאָמיד אייך אויסזאָגען אַלץ
אויף אַ מאָל. איהר ווייסט געוויס — דאס ווייסען אלע — אז
מיט יאָהרען צוריק בין איך אריינגעקראָכען אין אַ בלאָטע.

נ אַ ר אַ. איך האָב עפעס אזוינס געהערט.
ק ר אַ ג ס ט אַ ד. די מעשה איז ניט דערגאַנגען ביז'ן גע-
ריכט; אָבער פון יענע מינוט אָן זיינען פאַר מיר אלע וועגען
פערשטעלט געוואָרען. איך האָב זיך דאן גענומען צו דעם גע-
שעפט, וועלכעס איז אייך בעוואוסט. איך בין געווען געצוואונגען
זיך אָנצוכאַפען אָן עטוואָס, און איך גלויב ניט אז איך בין איינער
פון די ערנסטע... איצט אָבער מוז איך פון דעם געשעפט אַרויס-
קריכען. מיינע זיהן וואַקסען אויף; פון זייערטוועגען מוז איך
זעהן מיר פון דאסיניי צו ערווערבען אזוי פיעל אַכטונג פון
מענשען וויפיעל נור איך קען. דערצו איז די שטעלע אין דער
באַנק געווען מיין ערסטער שריט און איצט וויל מיך אייער מאַן מיט
איין בריק אַראָפּ וואַרפען פון לייטער צוריק אין זומפ אריין.

נ אַ ר אַ. אָבער איך פּערזיכער אייך, הערר קראַנסטאַד, איך
קען אייך ניט העלפען.
ק ר אַ ג ס ט אַ ד. איהר ווילט ניט, אָבער איך קען אייך
צווינגען.

נ אַ ר אַ. איהר וועט דאָך ניט געהן און זאָגען מיין מאַן אז
אייך בין אייך שולדיג געלד?
ק ר אַ ג ס ט אַ ד. הם... און ווי, למשל, ווען איך זאָל דאס
יא טאָן?

נ אַ ר אַ. דאס וואָלט פון אייך זיין שענדליך. (מיט טרערען)
דיעזעס געהיימניס — וועלכעס איז מיין פריידע און מיין שטאַלץ —

זאָל ער ערפּאהרען אויף אזא מיאוסען אופן, און פון אייך! עס
וואָלט מיר אָנמאַכען פּיעל פּערדרוס.

ק ר אָ ג ס ט א ד. נישט מעהר ווי פּערדרוס.
נ אָ ר א. אָבער גוט, טוט דאס, טוט דאס! דאס וועט זיין
נאָך ערגער פאר אייך. מיין מאַן וועט ערסט דאָן זעהן אייער
שלעכטען כאַראַקטער און איהר וועט געזויס ניט בלייבען אויף
דער שטעלע.

ק ר אָ ג ס ט א ד. איך האָב אייך געפּרעגט אויב איהר האָט
נור מורא פאר פּערדרוס אין הויז און ווייטער גאָר נישט?
נ אָ ר א. אויב מיין מאַן זאָל דאס קריגען צו וויסען וועט
ער, נאַטירליך, אייך באַלד בעצאָהלען דעם גאַנצען חוב און מיר
זיינען קוויט מיט אייך אויף אימער.

ק ר אָ ג ס ט א ד. (צוגעהענדיג געהנטער צו איהר) הערט
אויס, פרוי העלמער, ענטוועדער אייער זכרון איז שוואַך, אָדער
איהר פּערשטעהט זעהר וועניג געשעפט. איך מוז אייך די לאַגע
קלאָר מאַכען.

נ אָ ר א. וואָס מיינט איהר?
ק ר אָ ג ס ט א ד. ווען אייער מאַן איז געווען קראַנק, זייט
איהר צו מיר געקומען באַרגען צוועלף הונדערט דאָלאַר.

נ אָ ר א. איך האָב קיין אַנדערן ניט געקענט.
ק ר אָ ג ס ט א ד. איך האָב אייך דאָן פּערשפּראַכען פאר
אייך צו קריגען דאס געלד.

נ אָ ר א. און איהר האָט געקראָגען.
ק ר אָ ג ס ט א ד. איך האָב אייך צוגעזאָגט צו קריענען דאָס
געלד אויף געוויסע בעדינגונגען. איהר זייט דאָמאָלס געוועזען
אזוי פּערטאָן ארום אייער מאַן'ס קראַנקהייט און אזוי גיעריג צו
האַבען מיט וואָס צו פּעררייזען, אז איהר האָט וואַהרשיינליך ווע-
ניגוואָס בעקלערט די איינצעלהייטען. לאָמיר אייך דערמאָנען.
אייך האָב אייך פּערשפּראַכען צו געבען דאָס געלד אויף אַ וועקסעל,
וועלכען איך האָב אויסגעשריבען.

נ אָ ר א. יא, און איך האָב זיך דאָרויף אונטערגעשריבען.

ק ר א ג ס ט א ד. גאנץ ריכטיג. אָבער דאָן האָב איך צוגע-
לעגט אַ פּאָר ציילען, אין וועלכע איך האָב פּערלאַנגט אז אייער
פּאָטער זאָל ערב זיין פאר אייך. ער האָט דאָס געזאָלט חתמ'נען.
נ אָ ר אַ. האָט געזאָלט? ער האָט גע'חתמ'עט.

ק ר א ג ס ט א ד. דעם טאָג און דעם חודש האָב איך ניט
אריינגעשריעבען. אייער פּאָטער האָט געזאָלט אליין אריינשטע-
לען די דאטע לעבען זיין אונטערשריפט. געדענקט איהר דאָס?
נ אָ ר אַ. יא, דאָכט זיך...

ק ר א ג ס ט א ד. איך האָב אייך דאָן געגעבען דעם וועקסעל
צו שיקען דעם פּאָטער. איז דאָס ניט אזוי געווען?
נ אָ ר אַ. יא.

ק ר א ג ס ט א ד. און איהר האָט נאטירליך אזוי געטאָן?
דען אין צייט פון פינף-זעכס טעג האָט איהר מיר צוריקגעבראַכט
דעם וועקסעל אונטערגעשריעבען מיט אייער פּאָטער'ס האַנד און
איך האָב אייך געגעבען דאָס געלד.
נ אָ ר אַ. נו, איז וואָס? האָב איך דען אייך ניט געצאָהלט
פינקטליך צום טאָג?

ק ר א ג ס ט א ד. יא, ציעמליך, אָבער לאָמיר צוריקגעהן
צו אונזער פונקט: איהר האָט דאָן געהאַט גרויסע שווייעריגקייטען,
פרוי העלמער.
נ אָ ר אַ. מעהר ווי שווייעריגקייטען.

ק ר א ג ס ט א ד. אייער פּאָטער איז, גלויב איך, געווען
זעהר קראַנק דאָן?

נ אָ ר אַ. ער האָט געהאַלטען ביין שטאַרבען.
ק ר א ג ס ט א ד. און איז קורץ דערנאָך טאַקי געשטאַרבען?
נ אָ ר אַ. יא.

ק ר א ג ס ט א ד. זאָגט מיר, פרוי העלמער, געדענקט איהר
פיעליכט דעם טאָג פון זיין טויט? איך מוין דעם טאָג אין
מאָנאַט?

נ אָ ר אַ. דער פּאָטער איז געשטאַרבען דעם 29טען סעפּ-
טעמבער.

ק ר א ג ס ט א ד. זעהר ריכטיג. איך האָב נאָכגעפרעגט.
און דאָ קומט דאָס מערקווירדיגסטע, (ער נעהמט ארויס אַ פּאַפּיער)
עטוואָס וועלכעס איך קען מיר ניט ערקלערען.

נ אָ ר א. וואָס פאַר אַ מערקווירדיגקייט? איך ווייס ניט...
ק ר אָ ג ס ט א ד. עס איז וואונדערבאַר, מאַדאַם, אַז אייער
פּאָטער זאָל האָבען גע'חתימ'עט דעם וועקסעל דריי טעג נאָך זיין
טויט.

נ אָ ר א. וואָס? איך פּערשטעה ניט...

ק ר אָ ג ס ט א ד. אייער פּאָטער איז געשטאַרבען דעם
29טען סעפטעמבער, איצט קוקט זיך צו! ער האָט דאַטירט זיין
אונטערשריפט דעם 2טען אָקטאָבער. איז דאָס ניט וואונדערבאַר,
פרוי העלמער? (זי שווייגט.) קענט איהר דאָס ערקלערען? (נאָראַ
בלייבט שטיל.) עס איז נעטהיג צו בעמערקען, אַז די ווערטער
„צווייטען אָקטאָבער“ און דעם יאָהר זיינען ניט אין אייער פּאָר-
טער'ס האַנדשריפט, זאָנדערן אין אַ האַנדשריפט, וועלכע מיר
איז בעקאַנט. נון, דאס אלעס לאָזט זיך נאָך ערקלערען: אייער
פּאָטער מעג האָבען פּערגעסען אונטערצושרייבען די דאַטע און
אַנאַנדער מעג האָבען אריינגעשטעלט אַ דאַטע, וועלכע איז איהם
אין דער מינוט אריינגעקומען אין קאַפּ איידער אייער פּאָטער'ס
טויט איז בעקאַנט געוואָרען. אין דעם זעה איך קיין שום בייז
ניט. די הויפטזאַך איז די אונטערשריפט. נאַטירליך, פּרוי העל-
מער, זי איז אייער פּאָטער'ס? ער אליין מיט זיין אייגענע האַנד
האָט אונטערגעשרייעבען זיין נאָמען אויפ'ן וועקסעל?

נ אָ ר א. (נאָר אַ קורצען שטיל-שווייגען) ניין! איך האָב
דאַרטען אויפגעשרייעבען דעם פּאָטער'ס נאָמען.

ק ר אָ ג ס ט א ד. אַה! ווייסט איהר, מאַדאַם, וואָס איהר
האָט דאָ מודה געווען?

נ אָ ר א. ווארום? איהר וועט באַלד צוריק-בעקומען אייער
געלד.

ק ר אָ ג ס ט א ד. מעג איך אייך נאָך עטוואָס פּרעגען?

זאָנט מיר, ווארום האָט איהר דאמאָלס ניט געשיקט דעם וועקסעל
צו אייער פאָטער ?

נ א ר א. דאָס איז געווען אונמעגליך. דער פאָטער איז גע-
וועזען זעהר קראַנק. וואָלט איך איהם געבעטען אונטערשרייבען
דעם וועקסעל, דאָן וואָלט איך איהם געמוזט דערצעהלען צו וואָס
איך בעדאָרף דאָס געלד. ער אָבער איז דאָן געווען אין אזא לאַגע,
אז איך האָב איהם ניט געקענט זאָגען אז מײן מאַן׳ס לעבען
איז אין געפאָהר. דאָס איז געווען אונמעגליך.

ק ר א ג ס ט א ד. וואָלט ניט גלייכער געווען זיך צו ענט-
זאגען פון די ריזע ?

נ א ר א. אָה, ניין! דערפון האָב איך זיך ניט געקענט
ענטזאָגען: מײן מאַן׳ס לעבען האָט פון דעם אָבגעהאָנגען.

ק ר א ג ס ט א ד. און האָט איהר גאָר ניט בעמראַכט, אז
איהר האָט מיט מיר ניט עהרליך געהאָנדעלט ?

נ א ר א. דאָס איז פאר מיר גאָרנישט געווען, איהר האָט
מיד ניט געקימערט ניט א ברעקעל. אייך האָב איך ניט געקענט
אָנזעהן פאר די אלע אונבאַרמהערציגע שוועריגקייטען, וועלכע
איהר האָט מיר געמאַכט, אָבגלייך איהר האָט געוואוסט ווי קראַנק
מײן מאַן איז געווען.

ק ר א ג ס ט א ד. פרוי העלמער, מיר שיינט אז איהר האָט
ניט די מינדעסטע פאָרשטעלונג וועגען דאָס וואָס איהר האָט גע-
טאָן. איך קען אייך אָנער פערזיכערן, אז א ט ה א ט ניט
ערנער און ניט גרעסער ווי אייער טהאַט האָט מיד געמאַכט פאר
אן אויסוואורף פון דער געזעלשאַפט.

נ א ר א. אייך ? איהר ווילט מיר איינריידען אז איהר האָט
געטאָן אַ בראַווע טהאַט צו רעטען אייער ווייב׳ס לעבען ?
ק ר א ג ס ט א ד. דער געזעץ קימערט זיך ניט ארום דעם
צוליעב וואָס עטוואָס ווערט געטאָן.

נ א ר א. דאָן מוז עס זיין אַ זעהר שלעכטער געזעץ.
ק ר א ג ס ט א ד. שלעכט, אָדער ניט — ווען איך זאָל
אריינגעבען דעם וועקסעל אין געריכט, ווערט איהר נאָכ׳ן געזעץ
פער׳משפּט.

נ א ר א. דאָס גלויב איך ניט. ווילט איתר פיר איינערען,
 אז א טאָכטער טאָר ניט פערשפארען סרענסונג א באַסער וואָס
 האַלט ביין שטאַרבען? אז א פרוי טאָר ניט רעסען איתר מאַן'ס
 לעבען? איך האָב פון די געזעצ אַ שוואַכען בעטריי. אָבער,
 איך בין זיכער אז איהר וועט געפינען דאָ אָרער ערנעץ אנדערס-
 וואו אז דאָס מעג מען. און אי ה ר וויסט ניט דערפון? איהר
 — א יודיסט? איהר מוזט זיין אַ שוואַכער געזעצמאַן, הערר
 קראַנסטאָר.

ק ר אָ נ ס ט א ד. אפער איך פון רעסטורענען געשעפט —
 אזא געשעפט ווי אונזערן — פערשטעה איך יעדענסאלס. גלויבט
 איהר דאָס? זעהר גוט; איצט טיט, ווי אי ה ר פערשטעהט.
 איינס נור וועל איך אייך זאָגען: אויב איך זאָל אריינגעוואַרפען
 ווערען אין רינגע א צווייטעם מאל, וועט איהר מיך בעגלייטען.
 (פערבויגט זיך און געהט אַרויס דורכ'ן פּערדאָר).

נ א ר א. אין לעבען ניט! ער וויל מיך איינשרעקען. אזוי
 דום בין איך ניט. (הויבט אַן צוגויפלעגען די קינדערס זאָגען און
 בלויבט שמעחו). און דאָך?... ניין, דאָס קען ניט זיין. איך האָב
 דאָס געטאָן אויס ליבע.

ד י ק י נ ד ע ר. (ביין פיר) מאַמא, דער פּרעמדער מאַן
 איז שוין ניטאָ?

נ א ר א. יא, יא, איך ווייס. אָבער זאָגט קיינעם ניט, אז
 דער פּרעמדער מאַן איז דאָ געווען, הערט איהר? אפילו דעם
 פּאָטער ניט.

ד י ק י נ ד ע ר. ניין, מאַמינקע! און איצט וועסטו זיך
 מיט אונז וויעדער שפיעלען?

נ א ר א. ניין, ניין — ניט איצט.

ד י ק י נ ד ע ר. אָה, מאַ—מאַ, קום שפיעלען, דו ווייסט
 דו האַסט צוגעזאָגט.

נ א ר א. יא, יא — אָבער איצט קען איך ניט. לויפט אריין
 צו זיך אין צימער, און זייט גוט, מיינע טייבעלעך! (זי שמופּט
 זיי געלאָסען אריין אין דעם אנדערן צימער און פּערמאַכט די פּיר.)

זעצט זיך אויסגעהן, אַרבעט אַ מינוט, דאַן בלויבט זי וויעדער שטעהן).
ניין! (זי וואַרפט אַוועק די אַרבייט און רופט): העלענע! ברענג
אַרײַן די יאַלקע. (פּוּזע). ניין, דאָס איז גאַנץ אונגעגליך!
העלענע. (מיט די יאַלקע) וואו זאָל איך עס שטעלען?
נאָר אַ. דאָ אין מיטען צימער.
העלענע. בעדאַרפט איהר נאָך עטוואָס?
נאָר אַ. דאַנקע. איך האָב אַלץ וואָס איז נעטהיג. (הער
לענע געהט אַרויס; נאָראַ בעשעפטיגט זיך מיט'ן בוים). דאָ דאַרף
זיין אַ ליכטעל און דאָרטען בלומען... דער שרעקליכער מענש!
אונזיג, אונזיג! די גאַנצע מעשה איז ניט ווערט אן אויסגעבלאָד-
זענע אײַ... די יאַלקע וועט זיין וואונדערשעהן. איך וועל טאָן
אַלץ אין דער וועלט, טאָרוואַלד, וואָס קען דיר מאַכען פֿערנגיגען;
איך וועל זינגען און טאַנצען און...
(העלמער קומט אַרײַן מיט אַ פּעקעל פּאַפּיערען אין האַנד).
נאָר אַ. ביזטו שוין אזוי גיך צוריק?
העלענע. יא. איז ווער-עס-איז היער געוועזען?
נאָר אַ. היער? קיינער-ניט.
העלענע. מערקווירדיג! איך האָב געזעהן קראַג-
סטאַד'ן אַרויסקומענדיג פון הויז.
נאָר אַ. האָסט איהם געזעהן? אָה, יא! גאַנץ ריכטיג!
ער איז דאָ ווירקליך געווען אויף אַ מינוט.
העלענע. נאָראַ! איך קען זעהן נאָך דיינע רייד נאָך,
אַז ער האָט דיך געבעטען פאַר איהם צו זיין אַ גוטע בעמערקע.
נאָר אַ. דאָס איז וואהר.
העלענע. און ווי איך פערשטעה, האָסטו דאָס בלומרשט
געזאָלט טאָן ניט געבעטענערהייט. דו האָסט מיר גאַרנישט געזאָלט
זאָגען וועגען זיין קומען אַהער! האָט ער ניט דעם פּלאַן אויף
געמאַכט?
נאָר אַ. יא, טאָרוואַלד, אָבער...
העלענע. נאָראַ, נאָראַ! און דו האָסט זיך געקענט
אַראַבלאָזען צו אַזאַ שטופּע? צו רעדען מיט אַזאַ מענשען?

איהם דאָס צו צולאָזען. און דאָן מיר זאָגען אַ ליגען וועגען דעם!
נאָר אַ. אַ ליגען?

העלמער. האָסטו דען ניט געזאָגט, אז דאָ איז קיינער
ניט געווען. (איהר מאַכענדיג אַ סטראַשוואַק מיט'ן פינגער) מײן
טייבעלע זאָל מיר אזעלכע זאָכען ווייטער ניט טאָן. אַ זינג־פייגעלע
טאָר ניט זינגען פאַלשע נאָמען. (ער נעהמט זי אַרום) דאָס איז
ריכטיג, ניין? איך בין געווען איבערצייגט אז די מעשה איז
אזוי געווען. און איצט אַ סוף! לאָמיר אַרום דעם מעהר ניט
רעדען. (ער זעצט זיך ביזן פייער) אָה! ווי שטיל און געמיטהליך
היער איז! (קוקט אַרײַן אין די פאַפיערען).

נאָר אַ. (ביים בוים) טאָרוואַלד!
העלמער. נו?

נאָר אַ. איך ערוואַרט מיט אזוי פיעל אונגעדולד דעם
מאַסקען־באַלל ביי די סטענבאָרנ'ס איבערמאַרגען.

העלמער. איך וויעדער בין נייגעריג צו וויסען די איר
בערראַשונג, וועלכע דו מיינסט מיר צו מאַכען.

נאָר אַ. אָה, דאָס איז זעהר לאַנגווייליג! ...
העלמער. וואָס איז?

נאָר אַ. דער קלערען. איך קען ניט אויסטראַכמען עפעס
רעכטס. מיר שיינען די מאַסקען מיינע אלע דום און אָהן אַ זין.

העלמער. האָט קליין־נאָרעלע ניט געמאַכט קיין שום
ערפינדונג?

נאָר אַ. (הינטער זיין שטול) ביזטו זעהר בעשעפטיגט,
טאָרוואַלד?

העלמער. וואָרום פרענסטו?

נאָר אַ. וואָס זיינען דאָס פאר פאַפיערען?

העלמער. באַנק־דאָקומענטען.

נאָר אַ. שוין, אזוי גיך?

העלמער. איך האָב געקראָגען די ערלויבניס פון דעם
אַלמען דירעקטאָר מיר צו לאָזען מאַכען ענדערונגען אין דעם פער

זאָנאל פון באַנק און דעסגלייכען. דאָס וועט מיר נעהמען די

וואָך ביו נייִאָהר. דאָן וועט אלץ געהן גלאַט.
נאָר אַ. אלזאָ, דאָס איז דער גרונד וואָרום דער אָרימער
קראַנסטאָד —

העלמער. הם...

נאָר אַ. (איהם גלעטענדיג די האַר אויפ'ן קאָפּ) ווען דו
וואַלט ניט געווען אזוי בעשעפטיגט, וואַלט איך דיר געבעטען, אז
דו זאָלט מיר טאָן א גרויסע, גרויסע טובה, טאָרוואַלד.
העלמער. וואָס קען דאָס זיין? לאַמיר הערען.

נאָר אַ. קיינער האָט ניט אזא געשמאק ווי דו; איך וואַלט
אזוי וועלען שעהן אויסזעהן אויפ'ן מאַסקען-באַלל! לעבער טאָר-
וואַלד — וואַלטו זיך ניט קענען געהמען צו מיר און בעשליסען
וואָס איך זאָל זיין און וואָס פאַר א קאָסטיום איך זאָל טראָגען?
העלמער. אַהא! אונאַבהענגיגע נאָרעלע איז אין אַ
פערלעגענהייט און זוכט אַ רעטער אין גוים!

נאָר אַ. יא, טאָרוואַלד! מו דאָס פאַר מיר. איך וועל
אַחן דיר ניט אויסקומען.

העלמער. גוט, גוט. איך וועל ארום דעם טראַכטען
און מיר וועלען באַלד קומען עפעס אויף אַ פּלאַן.

נאָר אַ. (צוריקגעהענדיג צום בוים) ווי שעהן די רויטע
בלומען געהמען זיך אויס! זאָג מיר, האָט דען קראַנסטאָד גע-
טאָן א שרעקליכען פערברעכען ווען ער איז אריינגעפאלען?
העלמער. פעלשונג, דאָס איז אלעס. ווייסטו דען ניט
וואָס דאָס בעטייט?

נאָר אַ. האָט ער ניט געקענט דערצו געמריבען זיין דורך
גוים?

העלמער. פיעלייכט. אָדער ער קען דאָס האַבען געטאָן,
ווי פיעלע אַנדערע מענשען, דורך היילע לייכטזיניגקייט. איך
בין ניט אזוי האַרטעהרציג צו פערדראַמען אַ מענישען נאָר אין
גאַנצען פאַר איין איינציגען פעהלער.

נאָר אַ. ניין, גאַנץ געוויס ניט.
העלמער. אַ מענש קען לייכט צוריק ערווערבען זיך אַ

כאַראַקטער, אויב ער איז מודה זיין פערברעכען און נעהמט זיין שטראף.

נ א ר א. פערברעכען?

ה ע ל מ ע ר. אָבער קראַנסטאָד האָט דאָס ניט געמאָן. ער האָט געדעהט און געשווינדערלט און דאָס איז עס וואָס האָט איהם פערדאָרבען.

נ א ר א. מיינסטו דען אז...

ה ע ל מ ע ר. שטעל זיך נור פאָר, ווי אַ מענש וואָס טראָגט ארום אזא מין זאך אויף זיין געוויסען, מוז אימער זאָגען ליגענס, מוז זיך אימער פערשטעלען און צבוע'יאַקעווען. בעדענס וואָס פאר אַ מאַסקע ער מוז אימער טראָגען אפילו לעבען זיין אייגענע פרוי און קינדער. ערגער ווי אַלץ איז דאָס פאר קינדער, נאָראַ!

נ א ר א. ווארום?

ה ע ל מ ע ר. ווייל אזא וואַלקען פון שטויב פול מיט ליגענס מוז פערגיפטען און אָנשטעקען די גאנצע לופט פון די הויז. מיט יעדען אַטעם-צוג שלינגען די קינדער איין א קערנדעל, פון וועלכען עס וואַכסט ארויס בייזע פרוכט.

נ א ר א. (קומענדיג געהנטער הינטער איהם) ביזטו דערפון

איבערצייגט?

ה ע ל מ ע ר. אַלס אַדוואָקאט האָב איך דאָס געזעהן אַפּט גענוג. כמעט אין אַלע פעלע וואו יונגע קינדער טוען אַ פער-ברעכען שטאַמט דאָס אַרויס פון מוטערס-לינגערקעס.

נ א ר א. ווארום גראַד מוטערס?

ה ע ל מ ע ר. עס קומט געוואוינליך פון די מוטער'ס זייט, אָבער דעם פאָטער'ס איינפלוס קען, נאַטירליך, אויך אזוי זיך אָב-רופען. נו, דיעזער קראַנסטאָד האָט יאָהרענלאַנג פערגיפטעט זיינע אייגענע קינדער דורך אַ לעבען פון ליגענס און צבוע'יאַצטוואַ — דאָס איז ווארום איך רוף איהם מאַראַליש פערדאָרבען. (שטרעקט אויס זיין האַנד צו איהר) איצט מוז מיין זיסע נאָראַ מיר צוזאָגען פאר איהם ניט מעהר צו כאַדאַטאַייסטווענען. גיב מיר אַ האַנד, אז וועסט דאָס ניט טאָן מעהר. וואָס איז דאָס? גיב מיר דיין

האַנד. אָט אזוי! אָבגעמאַכט! גלויב מיר, עס וואָלט מיר געדויען
ווען גאַנץ אונמעגליך צו אַרבייטען מיט איהם צוזאַמען. מיין
עקעלט איינפאַך אָב ווען איך קום צווישען אזעלכע פּערזאָנען.
(נאָר אַ באַפּט צו איהר האַנד און געהט צוריק צום בוים.)

נ אָ ר אַ. ווי וואַרעם עס איז היער. און איך האָב אַ סך צו
טאָן.

ה ע ל מ ע ר. און איך מוז דורכזעהן אייניגע פון די פּאַפּיער
רען פאַר מיטאַג. וועל אויך אַ טראַכט טאָן וועגען דיין קאַסטיום.
איך וועל אפּשר געפּינען עטוואָס אריינצולייגען אין געגולטע פּאַפּ
פיערלעך אויף דעם ווייהנאַכטס־בוים... מיין טייערע זינג
פויגעלע! (ער געהט ארוין אין זיין צימער און פּערמאַכט הינטער
זיך די טיר.)

נ אָ ר אַ. (אין דער שטיל) עס קען ניט זיין! עס איז ניט
מעגליך! עס קען ניט זיין מעגליך!

אַ נ נ אַ. (שטעהענדיג אין טיר) די עופּעלעך בעטען זיך צו
זייער מאַמאַ.

נ אָ ר אַ. ניין, ניין! לאָז זיי ניט אריינקומען צו מיר!
האַלט זיי ביי זיך, אַננאַ!

אַ נ נ אַ. זעהר גוט, מאַדאַם. (זי פּערמאַכט די טיר.)

נ אָ ר אַ. (בלויז און אין היילע ציטערנעס) פּערדאָרבען מיינע
קינדער! פּערניפטען מיין הויז!! (פּוויזע.) דאָס קען ניט זיין
וואַהר! דאָס קען ניט, קען ניט, קען ניט זיין וואַהר!

(פ א ר ת א נ ג)

צווייטער אָקט.

(דאָסעלבע צימער. אין דעם ווינקעל לעבען פואנא שמעחת דער ווייהנאכטס־בוים ארומגעפליקט, ווי נאָך יום־טוב, די ליכט אלע אויסגעדי ברענט. נאָראַ'ס קליידער צום אויסגעהן אין גאָס ליעגען אויפן זאָפא, נאָראַ שפאָצירט אַרום אין צימער הין און צוריק זעהר אונרוהיג. זי בלויבט שטעהן ביין זאָפא, נעהמט איהר מאַנטעל און לעגט עס באַלד צוריק אוועק.)

נ אָ ר א. עם קומט אימיצער (געהט און האַרנט) קיינער ניט; עם וועט וואהרשיינליך קיינער חיינט ניט קומען — דעם טאָג פון ווייהנאכטען; מאַרגען אויף ניט. אָבער פיעלייכט... (זי עפענט די טיר און בליקט ארױן אין בריעפאָסטען) ניין, אין בריעפ־קאסטען איז קיין זאך ניטאָ... גאנץ ליידיג. (קומט צוריק) אונז זין, אונזין! ער האָט נור געוועלט מיך איינשרעקען. ניטאָ דער פאר וואָס מורא צו האָבען. דאָס איז אַ זאך וואָס קען ניט זיין. אונזין! איך האָב דריי קליינע קינדערלעך.

א נ נ א. (אריינמראַגענדיג אַ גרויסען פאַפירענעם-קעסטעל) ענדליך האָב איך געפונען דעם קאסטען מיט'ן מאַסקען־קאָסטיוום.

נ אָ ר א. דאַנקע. לעג עס אוועק אויפ'ן טיש.

א נ נ א. אָבער עס איז שטאַרק צוקאַרטשעט.

נ אָ ר א. אָה, ווי גערן וואָלט איך דאָס צוריסען אויף הונד דערט־טויזענד קליינע פיצעלעך...

א נ נ א. אָה, ניין! מען קען דאָס נאָך גאַנץ גוט צורעכט־מאַכען; דערצו איז נעטיג אַ קליין ביסעלע געדולד.

נ אָ ר א. איך וועל געהן בעטען פרוי לינדע, אז זי זאָל מיר העלפען.

א נ נ א. געהט איהר וויעדער אין גאָס ארויס אין אזא וועטער ווי דער היינטיגער? איהר וועט זיך צוקיהלען... מאַדראַם, און וועט קראַנק ווערען.

נ א ר א. ערנערע זאכען קענען פאסירען. וואָס טוען די
קינדער ?

א נ נ א. זיי שפיעלען זיך מיט זייערע ווייהנאכטס-געשטאנקע
— אַרימע קליינע עופעלעך; אָבער...

נ א ר א. פרעגען זיי זיך אָפּט נאָך מיר ?

א נ נ א. געוויס; זיי זיינען, פערשטעהט איהר, אזוי גע-
וואוינט געוואָרען אימער צו האָבען די מאמע לעבען זיך.

נ א ר א. יא אַנא; אין דער צוקונפט אָבער קען איך זיי
אזוי אָפּט ארום זיך ניט האָבען.

א נ נ א. איבריגענס... קליינע קינדער געוואוינען זיך צו
אַלץ צו.

נ א ר א. מיינסטו אזוי ? גלויבסטו זיי וואָלטען זייער פו-
טער פערגעסען ווען זי זאָל אוועקגעהן גאָר — גאָר אין גאַנצען.

א נ נ א. גרויסער גאָט! אוועקגעהן אין גאַנצען ?

נ א ר א. זאָג מיר, אַנא... איך האָב זיך דעריבער אָפּט גע-
וואונדערט... ווי האָסטו געקענט ביי זיך פּוּעל'ן אָבצוגעבען דיין

קינד צו פרעמדע מענשען ?

א נ נ א. איך האָב דאָס געמוזט ווען איך בין געוואָרען מדי-
לין נאָרעלעס גיאַנקע.

נ א ר א. אָבער ווי אזוי האָסטו זיך דערצו געקענט גע-
שליסען ?

א נ נ א. ווען מיר האָט זיך געמאַכט אזא גוטע שטעלע ? אן
אַרימע מיידעל, וועלכע האָט אויף זיך ארויפגעבראַכט א צרה, פון

נעהמען וואָס זי קריעגט! דער שלעכטער מענש... האָט פון מיר מיט
געוואָלט וויסען.

נ א ר א. דיין טאָכטער אָבער האָט דיך וואהרשיינליך גאַנץ
פּערגעסען...

א נ נ א. אָה, ניין, מאַדאַם, דורכאויס ניט! איך האָב גע-
האַט אַ בריעה פון איהר ווען זי האט חתונה געהאַט און איינמאַל
זאָגאַר פריהער.

נ א ר א. (איחר ארומנעהמענדיג) גיעכסטע אונא! דו ביסט געווען א גוטע מאמע צו מיר בעת איך בין געווען קליין.
א נ נ א. מײן אַרעמע נאַרעטשקע האָט ניט געהאַט קיין אַנדער מאַמע חוץ מיר.

נ א ר א. און אויב מיינע עופעלעך זאלען ניט האָבען קיין אַנדער מאַמע... איך בין זיכער, דו וואָלסט... אונזין, אונזין! (זי עפענט דעם קעסטל) געה אַרײַן צו די קינדער. איך מוז איצט... דו וועסט זעהן מאַרגען ווי שעהן איך וועל זיין!

א נ נ א. אַה, עס וועט אויפ'ן באַל ניט זיין אזאָ שעהנע פּערזאָן ווי מײן פּרײַלין נ א ר א. (געהט ארויס.)

נ א ר א. (נעהמט ארויס דעם קאַסטיום און לעגט גלײַך צוריק אַוועק) אַה, ווען איך וואָלט געסמײעט אַרויסצוגעהן. ווען איך וואָלט נור וויסען אז קײנער וועט ניט קומען, אז עס וועט דאָ דער-וויילע קיין זאָך ניט פּאַסירען! אונזין! קײנער וועט דאָ ניט קומען. ווי שלאָגט מען זיך אַרויס פּון קאַפּ די געדאַנקען... ווי שעהן די מופּטע איז! רײצענרע, רײצענדע הענטשקעס! אוועק! אַלץ אוועק! אַלץ! אַלץ! אײנס, צוויי, דריי, פּיער, פינף, זעכס... (אויסשרײַענדיג) אַח, מען קומט! (זי געהט צום טיר און בלײבט שטעהן, ניט וויסענדיג וואָס צו טאָן.)

נ א ר א. (צו פרוי לינדע, וועלכע קומט אַרײַן) אַה, כּריס-טינע, דאָס ביזטו! איז דאָרטען מעהר קײנער ניטאָ? ווי גוט דאָס איז פּון דיר צו קומען.

פ ר ל י נ ד ע. איך הער, אז דו ביזט געווען אויף מײן קוואַרטיר.

נ א ר א. יא, פּערבייגעהענדיג. איך האָב אזוי געוואָלט, אז דו זאָלסט מיר העלפען. לאָמיר זיך דאָ זעצען אויפ'ן זאַפע... אַט אזוי. מאַרגען אַווענד וועט זיין אַ באַלל ביי קאַנסול סטענבאַרג דאָ אין דעם אויבערשטען עטאַזש און טאָרוואַלד וויל אז איך זאָל ערשײנען ווי אַ פּישער-מײדעל און אז איך זאָל טאַנצען די טאַ-ראַנטעלאַ; דאָס האָב איך געלערנט אין קאַפּרי...

פ ר ל י נ ד ע. אַה, איך זעה! אַ נאַנצע פּאַרשטעלונג.

נ א ר א. יא, טאָרוואַלד וויל אזוי. גיב אַ קוק. אָט דאָס,
זעהסטו, איז דער קאָסטיום. טאָרוואַלד האָט דאָס געלאָזט מאַכען
פאר מיך אין איטאַליען; אָבער עס איז שוין אזוי צוריסען, אַז
איך ווייס אליין ניט...

פ ר. ל י נ ד ע. אָ, דאָס וואָלטע מיר שוין קענען לייכט
פערריכטען. די בעפונג נור איז ערטערווייז לויזגעוואָרען.
האָסטו אַ נאָדעל מיט באַוועל? אָ, היער! אָט איז עס דאָך, גוט.
נ א ר א. אָ, ווי פריינדליך פון דיר.

פ ר. ל י נ ד ע. דו וועסט אַלזא זיין מאַסקירט מאָרגען?
ווייסטו וואָס, נאָרא? איך מוז קומען אויף א ווילע דרך זעהן.
אָבער, אָה! איך האָב גאָר אין גאַנצען פערנעסען דיר צו דאַנקען
פער דעם אנגענעהמען אָווענד וואָס איך האָב דאָ נעכטען פער-
בראַכט.

נ א ר א. (שמעקט אויף און שפאַצירט ארום איבער דער ביהנע)
נעכטען? נו, אזוי אנגענעהם ווי אימער עס איז גאָר ניט געד-
וועזען. דו האָסט געזאָלט קומען אַ ביסעל פריהער, כריסטינע.
קיינער קען אזוי ליכטיג און פּרעהליך ניט מאַכען אַ הויז ווי
טאָרוואַלד.

פ ר. ל י נ ד ע. דו אליין, רעכען איך, קענסט דאָס אויך;
דו ביזט געראַטען אין טאַמען... אָבער זאָג מיר, איז דאָקטאָר ראַנק
אימער אזוי מעלאַנכאָליש ווי ער איז נעכטען אָווענד געוועזען?
נ א ר א. גיין, נעכטען איז ער געווען עפעס גאָר אונגע-
וואוינליך מעלאַנכאָליש. ער האָט, פּערשטעהסטו, אַ שרעקליכע
קראַנקהייט. ער ליידט פון רוקען-מאַרף אויסצעהרונג. מען זאָגט
אַז זיין פאָטער האָט געפיהרט אַ שרעקליך ווילדען לעבען... האָט
געהאַלטען מעטערעסען און נאָך אַזעלכע זאַכען... דערפון איז דער
זוהן, פּערשטעהסטו, געווען קראַנק פון קינד-ווייז אויף.

פ ר. ל י נ ד ע. (לאַזענדיג איהר אַרבייט אַראָפּפאַלען אויף די
קניע) אָבער, טהייערע נאָרא! ווי קומסט דו צו וויסען פון
אַזעלכע זאַכען?

נ א ר א. אָה, ווען מען איז אַ מאַמע פון דריי קינדער, ווערט

מען בעזוכט פון פרויען, וועלכע ווייסען פון דיזעס און יענעס אין מעדיצין — זיי ריידען און מען הערט זיך צו.

פ.ר. ל י נ ד ע. (פארטזעצענדיג צו נעהען; נאך א קורצע פויזע) קומט דאקטאָר ראַנק אַהער אַלע טאָג?

נ אָ ר א. אַלע ליעבע טאג. טאָרוואַלד'ס איז ער א יונגענדי-פריינד. ער איז אויך מיינער א גוטער פריינד. דאקטאָר ראַנק איז ביי אונז א שטענדיגער איינגעהער.

פ.ר. ל י נ ד ע. נו, און איז ער אויך ערנסט? איך מין האָט ער ניט א נאטור צו מאַכען מענשען פוסטע קאָמפלימענטען? נ אָ ר א. אָה, ניין! ווי קומסטו דערצו?

פ.ר. ל י נ ד ע. ווייל ווען דו האָסט אונז נעכטען פאָר-נעשטעלט האָט ער געזאָגט, אז ער האָט מיין נאָמען אָפט געהערט דאָ אין הויז. נון האָב איך אָבער בעמערקט, אז דיין מאַן האָט ניט אָנגעהויבען צו ווייסען ווער איך בין. ווי אזוי דען האָט דער דאקטאָר געקענט...

נ אָ ר א. געוויס, דאָס איז אָבער זעהר איינפאך, כריסטינע! טאָרוואַלד, זעהסטו, האָט מיך אזוי אונגענדליך ליעב, אז ער וויל מיך האָבען, ווי ער זאָגט, אין גאַנצען פאר זיך אליין. די ערסטע צייט נאָך אונזער חתונה פלעגט ער זיין אייפערזיכטיג ווען איך פלעג דערמאָנען אימעצען אפילו פון דער פאמיליע; דערפאר האָב איך נאטירליך פון קיינעם ניט גערעדט. אָבער מיט דאקטאָר ראַנק האָב איך אָפט גערעדט וועגען די אַלטע צייטען, ווייל ער האָט ליעב דערפון צו הערען.

פ.ר. ל י נ ד ע. הער, וואָס איך וועל דיר זאָגען, נאָרא! מיר דאַכט דו ביסט אין א סך זאַכען נאָך נאָר א קינד. איך בין עלטער פאַר דיר און מעהר ערפאַהרען. פאַלג מיך און מאַך א סוף פון די גאַנצע מעשח מיט דאקטאָר ראַנק.

נ אָ ר א. וועלכע מעשה?
פ.ר. ל י נ ד ע. דו האָסט נעכטען גערעדט ארום א רייכען ליעבהאָבער, וועלכער זאָל דיר געבען דאָס געלד...

נ א ר א. יא, אָבער אזעלכער, וואָס איז, צום אונגליק, נאָך
 ניט בעשאַפּען געוואָרען. אָבער נעגען וואָס זאָנסטו דאָס?
 פ. ר. ל י נ ד ע. האָט דאָסמאָר ראַנק געלד?
 נ א ר א. יא.
 פ. ר. ל י נ ד ע. און קיינעם ניט צו פּערזאָרגען?
 נ א ר א. קיינעם ניט.
 פ. ר. ל י נ ד ע. און ער קומט צו אייך אלע טאָג?
 נ א ר א. יא, יעדען טאָג.
 פ. ר. ל י נ ד ע. דאָן איז עס ניט פּיין פון איהם.
 נ א ר א. איך פּערשטעה דיך ניט.
 פ. ר. ל י נ ד ע. פּערשטעל זיך ניט, איך בעט דיך. מיינסטו
 איך פּערשטעה ניט ווער דיר האָט געליהען די צוועלף הונדערט
 טאָלער?
 נ א ר א. דו ביזט פון זינען אַראָב! דו גלויבסט דאָס?
 ניט שלעכט, חלעבען, אַ פּריינד, וועלכער קומט אַהער יעדען טאָג!
 דאָס וואָלט געוועזען שרעקליך...
 פ. ר. ל י נ ד ע. אַלזאָ, ווירקליך ניט ער?
 נ א ר א. אַה, ניין! דאָס קען איך דיר פּערזיכערען. עס
 וואָלט מיר דאָס אפילו אין טרוים ניט איינגעפאַלען. אַ חוץ דעם,
 האָט ער דענטסמאָל נאָר ניט געהאַט וואָס צו לייחען. זיין איי-
 גענטהום האָט ער געקראָגען פּיעל שפּעטער.
 פ. ר. ל י נ ד ע. דאָן גלויב איך, איז דאָס מאַר דיר געווען
 אַ שטיק גליק, פּיין ליעבע נאָרא.
 נ א ר א. מיר וואָלט, זיכער, קיינמאָל ניט געקומען אויף די
 געדאַנקען איהם צו בעטען. אָבער איך צווייפעל ניט, אז ווען
 איך וואָלט...
 פ. ר. ל י נ ד ע. וואָס דאָס וואָלסטו נאַטירליך ניט טאָן...
 נ א ר א. גאַנץ געוויס ניט. עס איז אונדענקבאַר אז דאָס
 זאָל ווען עס איז קענען נעטהיג זיין. אָבער ווען איך זאָל רעדען
 מיט דאָסמאָר ראַנק...
 פ. ר. ל י נ ד ע. הינטער דיין מאַן'ס רוקען?

נ אָ ר אַ. איך מוז ארויסקריעכען פון מיין אַנדער פער-
דרעהענים, דאָס איז אויך הינטער זיין רוקען. עס מוז נעהמען
אַן ענד!

פ ר. ל י נ ד ע. געוויס, געוויס! דאָס האָב איך דיר נאָך
נעכטען געזאָגט! נו?

נ אָ ר אַ. (ארוםגעהענדיג הין און צוריק) אָ, אַ מאַן קען
אַזעלכע זאַכען פיעל בעסער בעזאָרגען ווי א פרוי.

פ ר. ל י נ ד ע. אַן אייגענער מאַן, אָה יא!

נ אָ ר אַ. אונזין! (זי בלייבט שטעהן) הער, ווען די שולד
איז בעזאַהלט, קריעגט מען דעם פאַפיערעל צוריק, ניין?
פ ר. ל י נ ד ע. געוויס.

נ אָ ר אַ. און דאן קען מען דאָס צורייסען אויף הונדערט
טויזענד קליינע שטיקעלעך, און פערברענען, די מיאוס'ע שמור-
ציגע סמאַטע!

פ ר. ל י נ ד ע. (איהר שטאַר אַנבליקענדיג, לעגט זי אוועק
די אַרבייט און הויבט זיך לאַנגזאַם אויף) נאָראַ, דו בעהאַלטסט פון
מיר עטוואָס!

נ אָ ר אַ. קענסט דאָס זעהן אויף מיין געזיכט?
פ ר. ל י נ ד ע. עטוואָס האָט דאָ פאַסירט פון נעכטען אין
דער פרייה אָן. וואָס איז דאָס, נאָראַ?

נ אָ ר אַ. (צוגעהענדיג צו איהר) כריסטינע... (זי האַרנט)
ששש! טאָרוואַלד קומט אַהיים. שנעל געה אריין אינ'ם קינדער-
צימער; טאָרוואַלד האָט פיינט צו זעהען דאָ שניידעריי. לאַז
אַננאַ דיר העלפען.

פ ר. ל י נ ד ע. (צוזאַמענגעהמענדיג די געניי) זעהר גוט;
אַבער איך וועל ניט אוועקגעהן וואו דו וועסט מיר ניט אַלעס
דערצעהלען. (זי געהט ארויס לינקס. העלמער קומט אַריין פון פאַר-
דער צימער.)

נ אָ ר אַ. (צו איהם צולויפענדיג) אָה, ווי איך האָב נאָך
דיר היינט געבענקט, ליעבער טאָרוואַלד!
ה ע ל מ ע ר. איז די נייטערין היער געוועזען?

נ א ר א. ניין, כריסטינע. זי העלפט מיר צורעכטמאכען
מיין קאכטיום. דו וועסט זעהן ווי שעהן איך וועל אין איהם
אויסזעהן.

ה ע ל מ ע ר. יא, דאָס איז געווען א גליקליכער איינפאל,
ניין?

נ א ר א. ברייאַנט! אָבער בין איך ניט אויף אַ גוטע וואָס
איך פּאָלג דיר?

ה ע ל מ ע ר. (איחר גלעטענדיג דאָס געזיכט) גוט ווייל דו
פּאָלגסט? דיין אייגענעם מאַן? זעהר שעהן, מיין צולאָזענע
קעצעלע, איך ווייס, דו מיינסט דאָס ניט. אָבער לאַמיר דיר
'ניט שטערען. דו מוזט וואהרשיינליך האַלטען ביין אָנמעסטען...
נ א ר א. און דו געהסט געוויס וויעדער צו דער אַרבייט?
ה ע ל מ ע ר. יא. (איחר ווייזענדיג אַ פעקעל פּאַפּיערען) גיב
אַ קוק. איך בין נאָר-וואָס געווען אין באַנק. (ער וויל געהן צו זיך
אין צימער אריין).

נ א ר א. טאָרוואַלד!

ה ע ל מ ע ר. וואָס איז?

נ א ר א. ווען דיין וועבערקעלע וואַלט דיר עפעס שטאַרק,
שטאַרק געבעטען...

ה ע ל מ ע ר. נו?

נ א ר א. וואַלסטו דאָס געטאָן?

ה ע ל מ ע ר. איך מוז צוערסט וויסען וואָס דאָס איז.

נ א ר א. דיין וועבערקעלע וואַלט אזוי פּיין ארומשפּרינג
גען און דיר מאַכען אלערליי קונצען, ווען דו וואַלסט נור זיין גוט
צו איהר, און וואַלסט איהר געפּאָלגט.

ה ע ל מ ע ר. גוט, נו! לאַמיר הערען וואָס דאָס איז.

נ א ר א. דיין פּויגעלע וואַלט זינגען פון אין דער פּריה ביז
היי דער נאַכט.

ה ע ל מ ע ר. אַ, דאָס טוט זי סיי-ווייסיי.

נ א ר א. איך וואַלט דיר...

ה ע ל מ ע ר. הער, נאָראַ! דו טראַכטסט דאָך, לאַמיר האַר-

פען, ניט ארום דעם וועגען וואָס דו האָסט מיט מיר נעכטען
נערעט?

נאָר א. (צוגעהנגדיג געהנטער) יא, יא, טאָרוואַלד... איך
בעט דיר, טו דאָס פאר מיר, מיון ליעבער!
העלמער. האָסטו ווירקליך דעם מוטא ארום דעם פון דאָס
נייע אָנצופאַנגען?

נאָר א. יא, ליעבסטער, דו מוזט מיר פאַלגען און לאָזען
קראַנסטאָדען אויף זיין שמעלע אין דער באַנק. טו דאָס, אָה טו
דאָס!

העלמער. אָבער, טייערע נאָרא, דאָס איז דאָך די
שמעלע, וועלכע איך מיון צו געבען פרוי לינדע.

נאָר א. געוויס, און דאָס איז זעהר פריינדליך פון דיר.
אָבער אַנסטאָט קראַנסטאָדען זאָגאַב וועמען-עס-איז אַנאָדערן.

העלמער. וואָס? דאָס איז אַן אונגעהערטע שטיקעל
איינגעשפאַרטקייט, חלעבען! ווייל דו האָסט אונבעראַכטערהייט
פערשפראַכען איהם ביצושטעהן, זאָל איך?...

נאָר א. ניט דאָס, ניט דאָס, טאָרוואַלד. דאָס איז פון
דיינטוועגען. דער מאַן שרייבט פאר אלערליי שמוציגע צייטונג-
גען — דאָס האָסטו מיך אליין געזאָגט — ער קען דיר טאָן פיעל
שאַדען. איך האָב פאר איהם שרעקליך מורא.

העלמער. אָ, איך פערשטעה; דיר שרעקען די אַלטע
עראינערונגען.

נאָר א. וואָס מיינסטו?

העלמער. דו טראַכסט נאטירליך וועגען דיין פאָטער...
נאָר א. יא, געוויס, געוויס. דענק נור, וואָס פאר שענדר-

ליכע זאָכען בייזע צינגער פלעגען זאָגען אין די צייטונגען וועגען
מיין פאָטער. מען וואַלט איהם, רעכען איך, זיכער ענטזאָגט פון
דער שמעלע ווען די רעגיערונג וואַלט ניט געשיקט אַ מאַן ווי דיר
אלעס נאָכזעהן און ווען דו וואַלט צו איהם ניט אזוי גוט געוועזען.

העלמער. ליעבסטע נאָר, דער אונטערשייד צווישען
דיין פאָטער און מיר איז זעהר, זעהר גרויס. דיין פאָטער איז ניט

געווען נאָר אין גאַנצען פריי פון פערדאַכט. איך בין עס און האָפּ
אזוי צו בלייבען.

נ אָ ר א. אָ, קיינער ווייס ניט וואָס ביזע מענשען קענען
אויסטראַכטען. מיר וואָלטען געראדע איצט קענען אזוי גליקליך
לעבען אין אונזער רוהיגע, ליעבליכע הייזעלע, דו, איך און די קינד
דערלעך, טאָרוואַלד! דאָרום בעט איך דיך אזוי...

ה ע ל מ ע ר. אָבער געראדע דיין אָננעהמען זיך פאר איהם
מאַכט זיין בלייבען אויף דער שטעלע אבסאָלוט אונמעגליך. יעד
דער אין דער באַנק ווייס שוין, אַז איך מײן צו ענטלאַסען קראָנד
סטאָדען. לאָז איצט ארויסגעהן דער קלאַנג, אז דער נייער דירעקט
טאָר האָט זיך געלאָזען איבערעדען פון זיין ווייב...

נ אָ ר א. וואָס וואָלט זיין?

ה ע ל מ ע ר. אָ, גאָרנישט... אזוי לאַנג ווי אַ קאָפּריזע
פּרוי קען נור אויספיהרען אלץ וואָס זי וויל — זאָל מען טאַקי פון
מיר חוּס מאַכען, זאָלען טאַקע מענשען ארומגעהן און זאָגען, אַז
איך ווער רעגירט פון אַ ספּאָדניצע. גלויב מיר, איך וואָלט זעהר
באַלד דערפיהלט די פּאַלגען דערפון. און דאַן איז דאָ אַנאַנדער
גרונד וואָרום קראָנסטאָד און איך זיינען קיין פּאַראַר ניט.

נ אָ ר א. וואָס נאָך?

ה ע ל מ ע ר. איך וואָלט אפשר שוין ווי עס איז געקענט
זיך מאַכען ניט זעהענדיג זיין בעפלעקטען כאַראַקטער...

נ אָ ר א. געוויס, טאָרוואַלד, דו וואָלסט דאָס געקענט, ניין?
ה ע ל מ ע ר. און ווי איך הער, פערשטעהט ער גראָד זיין
אַרבייט. אָבער דו מוזט ניט פּערגעסען, אז ער איז מיינער אַ גע
וועזענער חבר פון שוהל — צווישען אונז האָט אַמאָל עקזיסטירט
יענע אונבעזאָנענע קינדערשע פריינדשאַפט, וועלכע עס פּער
דריסט אָפט אין די עלטערע יאָהרען. איך דאַרף פון דיר ניט ליי
קענען — מיר רוצען זיך זאָגאר און ער טוט דאָס ווי אויף להכעיס
פאר אַלעמען אין די אויגען. אָבער טאָרוואַלד און וויעדער טאָר
וואַלד, „דו“ אהער און „דו“ אהין. גלויב מיר, דאָס איז מיר זעהר

פיינליך. דאָס וואָלט מאַכען מיין לאַגע אלס דירעקטאָר פון דער
באנק אונערטרעגליך.

נאָר א. טאָרוואַלד, דו ביזט ניט ערנסט.

העלמען ר. ניין? ווארום ניט?

נאָר ז. דער גרונד דיינער איז אזא קליינליכער.

העלמען ר. וואָס, קליינליך? האַלטסטו מיך פאַר
קליינליך?

נאָר א. ניין, ניין, ליעבער טאָרוואַלד, געראַדע דאָס גע-
גענטהייל, אָבער טאַקי ווייל איך האַלט דיך פאַר...

העלמען ר. גענוג, גענוג! אויב מיינע מאַטיווען זיינען
קליינליכע, בין איך וואהרשיינליך אליין ניט בעסער. קליינליך,
נישט-קשה, חלבען! זעהר גוט! נו, קאָמיר איינמאָל פאַר אַלע
מאָל מאַכען א סוף דערפון. (ער געהט צום קאַרידאָר צו און רופט :)
העלענע!

נאָר ז. וואָס דאַרפסטו?

העלמען ר. (זוכענדיג צווישען זיינע פאַפיערען) א סוף
מאַכען. (העלענע ערשיינט) היער, נעהמט אַט דעם בריעה און
ניט עס איבער צו אַ טרענער אין נאַס. זעהט, ער זאָל דאָס גלייך
אוועקטראָגען. די אדרעסע איז אויפגעשריעבען אויפ'ן קאָנווערט.
נאַט אייך געלד.

העלמען ר. זעהר גוט, מיין הערר. (זי געהט אַרויס.)
העלמען ר. (צונויפלעגענדיג די פאַפיערען) פאַרטיג, מאַ-
דאָם עקשן!

נאָר א. (אַהן אַן אַטעהעם) טאָרוואַלד, וואָס איז דאָס פאַר אַ
בריעה?

העלמען ר. קראַנסטאַד'ס קינדיגונג.

נאָר א. רוף דעם בריעה צוריק, טאָרוואַלד! צוריק, צוריק,
איידער עס ווערט צו שפּעט. טו דאָס פון מיינטוועגען, טאָר
וואַלד! טו דאָס פון מיינטוועגען, פון דיינטוועגען, פאַר אינזערע
קינדערלעך. דו הערסט, טאָרוואַלד? טו עס. דו ווייסט ניט
וואָס דיעזער בריעה קען אויף אונז אַלעמען ארויפברענגען פאַר אַן

אונגליק.

ה ע ל מ ע ר. עם איז שוין צו שפעט.
נ א ר א. צו שפעט!

ה ע ל מ ע ר. מיין טייערע נאָרא, איך פּערצייה דיר דיין
אויפּרעגונג, אָבגלייך דאָס ווייזט ארויס וועניג אַכטונג פאַר מיר.
איך האָב קיין זאך ניט געטאָן אזוינס, אז איך זאָל מוזען מורא
האַבען פאַר שמוציגע שרייבער, וועלכע מען מוז פּערשטיקען די
מויל. אבער איך פּערגיב דיר דיין פּורכט, ווייל דאָס בעווייזט מיר
ווי הייס דו ליעבסט מיך. (זי אומאַרמענדיג) דאָס איז ווי עס
בעדאַרף צו זיין, ליעבסטע, זיסעסטע נאָרעלע! לאָז קומען וואָס
ווייל — איך וועל צו יעדע צייט דערצו האָבען אי מוטא אי קראַפט:
מיינע שולטערן זיינען ברייט גענוג אויסצוהאַלטען די גאַנצע לאַסט.

נ א ר א. (דערשראָקען) וואָס מיינסטו דערמיט?
ה ע ל מ ע ר. די גאַנצע שווערע לאַסט, זאָג איך.
נ א ר א. (מיט פּעסטע ענטשלאַסענטייט) ניין! דאָס וועל
איך קיינמאַל ניט צולאָזען!

ה ע ל מ ע ר. נו, זעהר גוט. דאָן וועלען מיר דעם פּעקעל
טראָגען צוזאַמען, ווי מאַן און ווייב. (זי גלעטענדיג) ביזטו איצט
צופריערען? קום, קום, זעה ניט אויס ווי אַ דערשראָקענע טייר
בעלע. דאָס אלעס איז ניט ווערט קיין אויסגעבלאָזענע איי.
איינבילדונג, קינד, איינבילדונג! געה בעסער צו דער רעפּע-
טיציע, דו מוזט טאַנצען די טאַראַנטעלאַ, האָב אַ ביסעל איבונג
אויפ'ן טאַמבורין. איך וועל אריינגעהן אהין אין מיין שרייב-
צימער, וועל פּערמאַכען ביידע טירען אום גאָרנישט צו הערען. דו
קענסט דאָן מאַכען אזוי פּיעל גערויש, ווי פּיעל דיין האַרץ געלויבט.
(געהט און קערט זיך אום) און ווען ראַנק קומט, זאָג איהם וואו
איך בין (ער געהט אַוועק מיט זיינע פּאַפּיערען, צומאַכענדיג די טיר).
נ א ר א. (אין היילע שרעק, שמעהט ווי פּערשטיינערט און
זאָגט אין דער שטיל, שושקענדיג:) ער וועט דאָס טאָן! יא, ער איז
פּעהיג דאָס פאַר מיר צו טאָן. טאָרוואַלד — ניין!! ניעמאַלס,
ניעמאַלס, ניעמאַלס! אלץ נור דאָס ניט. אָה, ווי געפינט מען
אַן אויסוועג פון די עזע שרעקליכע לאַגע! וואָס טו איך? (מען

קלינגט אין טיר.) דאָס איז דאָקטאָר ראַנק — אַלץ, אַלץ, אַלץ
אין דער וועלט, נור דאָס ניט!

(באַראַ פּערגלעט זיך דאָס געזיכט, גלויבט זיך אויס, און געהט עפענען די
טיר. דאָקטאָר ראַנק שטעהט דרויסען אין קאָרידאָר, אויסהענגענדיג
זיין מאַנטעל. וועהרענד די פּאָלגענדע סצענע ווערט עס ביסלעכווייז
דונקעלער.)

נ אָ ר אַ. וואָס מאַכט איהר, דאָקטאָר ראַנק? איך האָב
דערקענט אייער קלונג. געהט ניט אריין צו טאָרוואַלדען איצט.
ער איז זעהר בעשעפטיגט.

ר אַ נ ק. און איהר אַליין?

נ אָ ר אַ. אַה, איהר ווייכט זעהר גוט, אז פאר אייך האָב
איך אימער צייט.

ר אַ נ ק. דאַנקע. איך וועל אויסנוצען אייער פריינדשאַפּט
אזוי לאַנג ווי איך וועל קענען.

נ אָ ר אַ. וואָס מיינט איהר? אזוי לאַנג ווי איהר וועט
קענען?

ר אַ נ ק. אַה, יאָ! דערשרעקט דאָס אייך?

נ אָ ר אַ. איך האַלט דעם אויסדרוק אייערן פאר זאָנדער
באַר. ערוואַרט איהר דען, אז עטוואָס זאָל פאַסירען?

ר אַ נ ק. יאָ, עטוואָס וואָס דאַרויף בין איך לאַנג געווען
פאַרבּערייטעט; האָב נור ניט גערעכענט, אז דאָס וועט קומען
אזוי שנעל.

נ אָ ר אַ. (אַנעהמענדיג זיין אַרעם) וואָס איז דאָס אזוינס,
דאָקטאָר? איהר מוזט עס מיר זאָגען.

ר אַ נ ק. (זיך זעצענדיג ביין קאַמין) מיט מיר געהט עס
זעהר האַסטיג באַרג אראָפּ. דערצו איז קיין הילף ניטאָ.

נ אָ ר אַ. (אַפּציהענדיג דעם אַטהעם) איהר אַליין?

ר אַ נ ק. ווער דען? צוּוואָס זיך אַליין נאַרען? איך בין
פון מיינע אַלע פאַציענטען דער, וועמען מען דאַרף אַם מייסטען בעי
דויערן. איך האָב אַקאַרשט צונויפגעשטעלט דעם שלום־באַלאַנס
פון מיין לעבען... די אונטערשטע שורה איז: איך בין באַני

קראָט. עס וועט ניט פּערנען אַ מאָנאַט, וועל איך שוין ליענען
און פּוילען אין קבר.

נ אַ ר אַ. אָה, ווי העסליך איהר דריקט זיך אויס!
ר אַ נ ק. נו, דער עסק גופא, פרוי העלמער, איז אזא העסלי-
כער, פּערשטעהט איהר! דאָס שליסטע דערפון איז, אַז פּיעלע
אנדערע פּאַסקודנע זאכען מוזען אָבגע'פּטר'ט ווערען איידער עס
קומט צו וואָס. נאָך איין לעצטע אונטערזוכונג מוז געמאַכט ווער-
רען און ווען דאָס וועט זיין געטאָן, וועל איך וויסען גאַנץ גענוי ווען
דער אָנהויב פון סוף קומט אָן. איין זאך וויל איך אייך זאָגען:
העלמער'ן עקעלט אַלץ וואָס איז שרעקליך; איך וויל איהם דער-
פאַר ניט האָבען ביי זיך אין מיין קראַנקען-צימער.

נ אַ ר אַ. אָבער, דאָקטאָר ראַנק!
ר אַ נ ק. ניין, איך וויל איהם ניט האָבען, זאָג איך, אויף
קיין פאַל ניט! איך וועל פּערשליסען מיין טיר ווען איך וועל
וויסען, אַז ער קומט. אזוי גיך ווי איך ווייס, אַז עס האַלט ביין
סוף, וועל איך אייך שיקען אַ וויזיט-קאַרטע מיט אַ שוואַרצען ציי-
כען דאַרויף. איהר וועט דאָן וויסען, אַז דאָס שרעקליכע... האָט
זיך אָנגעפאַנגען.

נ אַ ר אַ. אָה, איהר זייט גאָר ניט קלוג היינט, געראדע ווען
איך וויל, אַז איהר זאָלט זיין ווירקליך גוט געשטימט.
ר אַ נ ק. ווען דער טויט שטעהט פאַר די אויגען? און ווען
מען געהט נאָך דערביי פאַר פּרעכדע זינד? וואו איז דער יושר
דאַרין? און דאָך געפינט איהר אזא פאַל כמעט אין יעדע
פאַמיליע.

נ אַ ר אַ. (זיך פּערשפּאַנדיג די אויערן) אונזין, אונזין!
זייט לוסטיג!

ר אַ נ ק. שעהן, זעהר שעהן. נאָך אַלעמען איז די גאַנצע
מעשה ווירקליך צום לאַכען: מיין אָרעמער אונשולדיגער רוקען
מוז אָבקומען פאַר די זינד וואָס מיין פּאָטער האָט בענאַנגען אין
דער יוגענד.

נ אַ ר אַ. ער איז וואהרשיינליך געווען אַ צו גרויסער ליעב-

האָבער פון אספאראגוס און פון סטראסבורגער פאסטעמען, ניין ?
ר א נ ק. און אַיסטערס, נאטירליך.
נ א ר א. און דאן די פאָרטוויין און שאַמפאניער ! עס
איז טרויעריג, אז אַזעלכע גוטע זאַכען זאָלען אָנגרייפֿען דעם רוקען.
ר א נ ק. איבערהויפט ווען דער אָנגעגריפֿענער האָט קיין
שום הנאה דערפון ניט געהאַט.
נ א ר א. יא, דאָס איז ערגער ווי אַלין.
ר א נ ק. (זי גענוי בעטראַכטענדיג) הם...
נ א ר א. (נאָד אַ קורצע פּויע) ווארום האָט איהר געד
שמייכעלט ?
ר א נ ק. געלאַכט האָט איהר.
נ א ר א. ניין, איהר האָט געשמייכעלט, דאָקטאָר ראַנס.
ר א נ ק. (אויפשטעהענדיג) איהר זייט ווירקליך ביטרער
ווי איך האָב געמיינט.
נ א ר א. איך בין אזוי פערריקט—אויפגערעגט היינט.
ר א נ ק. עס זעהט כמעט אזוי אויס.
נ א ר א. (ארויפלעגענדיג איהרע הענט אויף זיינע שולטערן)
אַה, ליעבער דאָקטאָר ראַנס, דער טויט טאָר אייך ניט אַוועקנעהר
מען פון טאָרוואַלדען און מיר.
ר א נ ק. נו, איהר וועט דעם פערלוסט לייכט אריבערטראַ
גען; וואָס די ערד דעקט צו, ווערט לייכט פֿערגעסען.
נ א ר א. (זעהט איהם אַז בעזאָרגט) מיינט איהר דאָס
ווירקליך ?
ר א נ ק. מענשען מאַכען נייע בעקאַנטשאַפטען און דאָן...
נ א ר א. ווער מאַכט נייע בעקאַנטשאַפטען ?
ר א נ ק. איהר און העלמער, ווען איך וועל זיין טויט. איהר
גרייט זיך שוין אָן בעצייטענס, דאַכט זיך מיר. וואָס האָט פרוי
לינדע דאָ נעכטען געמאָן ?
נ א ר א. אַה, איהר זייט דאָך, לאַמיר האָפען, אויף איהר
גיט אייפֿערויכטיג.
ר א נ ק. יא, איך בין. זי וועט פֿערנעהמען מיין ליידיגען.

פלאץ אין אייער הויז. ווען איך בין אוועג, וועט דיעזע פרוי
פיעליכט — —

נ א ר א. ש...ש! ניט אזוי הויך. זי איז היער אין הויז.
ר א נ ק. היינט אויך? נו, אָט זעהט איחר דאָך!
נ א ר א. נור צו פערריכטען מיין קאָסטיום, — ווי אונגע-
רעכט איהר זייט. (זי זעצט זיך אויפ'ן זאָפּא) איצט זייט אָבער
א מענש, דאָקטאָר ראַנק! איהר וועט זעהן מאָרגען ווי שעהן איך
וועל טאַנצען; און דאָן וועט איהר זיך קענען איינבילדען, אז איך
טו אלעס צוליבע אייך — און, נאַטירליך, צוליבע טאָרוואַלדען
אויך. (זי נעהמט אַרויס זאַכען פון אַ קעסטעל.) דאָקטאָר ראַנק,
זעצט זיך אַהער, איך וועל אייך וואָס ווייזען.

ר א נ ק. (זיך זעצענדיג) וואָס איז עס?

נ א ר א. קומט אַהער, בליקט נור!

ר א נ ק. זיידענע זאָקען.

נ א ר א. לייב-קאַליר. זיינען זיי ניט ליעבליך, האָ? אַה,
היער איז איצט אזוי טונקעל; אָבער מאָרגען — ניין, ניין, ניין!
איהר טאָרט מעהר ניט זעהן ווי די פיס... איבריגענס, ווארום ניט?
ר א נ ק. ה...ם!

נ א ר א. וואָס בעזעהט איהר זיי אזוי? גלויבט איהר, זיי
וועלען מיר ניט זיין צום מאָס?

ר א נ ק. איך קען וועגען דעם ניט געבען א מיינונג וואָס
זאָל עפעס ווערטה זיין.

נ א ר א. (איהם אַ וויילינקע בעטראַכטענדיג) אָ, שעמט זיך!
(זי גיט איהם כלומרשט אַ קלאַפּ מיט די זאָקען) נאָט אייך.

ר א נ ק. און וואָס נאָך פאר וואונדערס וועל איך זעהן?

נ א ר א. מעהר וועט איהר גאָר נישט זעהן, גאָר נישט,
איהר פיהרט זיך ניט גוט גענוג אויף. (זי זוכט צווישען די זאַכען.)

ר א נ ק. ווען איך זייז היער און אונטערהאַלט זיך מיט אייך,
קען איך זיך איינפאַך ניט פאַרשטעלען וואָס פון מיר וואָלט גע-
וואָרען ווען איך וואָלט קיינמאַל ניט אריינגעקומען דאָ אין הויז.

נ א ר א. (שטייכלענדיג) איהר פיהלט זיך דאָ צוהויז, דאָס

איז זיכער.

ר א נ ק. און צו מוזען זיך שוידען דערפון...
נ א ר א. אונזין, איהר וועט אונז ניט פערלאָזען.
ר א נ ק. אפילו ניט צו קענען צוריקלאָזען דעם מינדעסטען
צייכען פון דאָנקבאַרקייט: צומאָל ניט אַ שמערץ־אויסדרוה —
נאָרנישט, הויז אַ ליידיגען פּלאַץ, וועלכער קען אויסגעפילט ווערען
דורך דעם ערשטען בעסטען וואָס קומט.
נ א ר א. און ווי וואָלט געווען, ווען איך זאָל ביי אייך בע-
טען... ניין...

ר א נ ק. וואָס?
נ א ר א. אַ שטאַרקען בעווייז פון אייער פריינדשאַפט.
ר א נ ק. נו, נו!
נ א ר א. איך מיינ אַ זעהר, זעהר גרויסען דיענסט.
ר א נ ק. וואָלט איהר מיר ווירקליך וועלען ווענינסטענס
איינמאָל אזוי גליקליך מאַכען?
נ א ר א. אָה, איהר ווייסט ניט וואָס דאָס איז.
ר א נ ק. טו זאָנט־זשע.

נ א ר א. ניין, איך קען אייך ווירקליך ניט זאָגען... עכ זין
פיעל, צו פיעל... ניט גור א געפאלען, זאָנדערן אויך הילף און
ראַטה נאָך דערצו...

ר א נ ק. געוויס גוט! איך קען מיר ניט פאַרשטעלען וואָס
איהר קענט מיינען. רעדט. טרויט איהר מיר דען ניט?
נ א ר א. מעהר ווי יעדען אנדערן. איך ווייס, אז איהר,
זייט מיין בעסטער און טרייעסטער פריינד. איך וועל אייך זאָר
גען. נו, גוט, דאָקטאָר, איהר מוזט מיר העלפען עטוואָס ניט דער-
לאָזען, איהר ווייסט ווי טיעף, ווי אונגענדליך טאָרוואַלד לייעכט
מיך. ער וואָלט זיך אויף אַ מינוט ניט פערטראַכטען, ווען איהם
וואָלט אויסקומען אוועקצולעגען זיין קאָפּ פאַר מיר.
ר א נ ק. (זיך צורוקענדיג נעהנטער צו איהר) נאָראַ, מיינט
איהר, ער איז דער איינציגער, וועלכער...?

נ א ר א. וועלכער, וואָס?
ר א נ ק. וועלכער וואָלט גערן אוועקגעגעבען זיין לעבען פאַר
אייך?

ג א ר א. (פערדריסליך). אָה!
 ר א נ ק. איך האָב געשוואָרען אייך דאָס צו זאָגען איידער
 איד... געה... איך וועל קיין בעסערע געלעגנהייט ווי דיעזע ניט
 געפינען. יא, נאָראַ, איצט ווייסט איהר דאָס; איצט ווייסט איהר
 אויך, אז איהר קענט מיר פערטרויען מעהר ווי יעדען אַנדערן.
 ג א ר א. (שמעהט אויף, רוהיג און געלאַסען) זייט אזוי גוט,
 לאַזט מיר דורך.
 ר א נ ק. (לאַזט זי דורך, אָבער בלויבט זיצען) נאָראַ —
 ג א ר א. (צוגעהענדיג צו דער טיר) העלענע, ברענגט אַרײַן
 דעם לאַמפּ. אָה, ליעבער דאָקטאָר ראַנק, דאָס איז געווען נישט
 שעהן פון אייך.
 ר א נ ק. (אויפשמעהענדיג) וואָס איך האָב אייך געליעבט
 אזוי הייס ווי... ווי אַנאָדערער? איז דאָס געווען שלעכט פאַר
 מיר?
 ג א ר א. ניין, אָבער דאָס, וואָס איהר האָט עס מיר געזאָגט.
 דאָס איז אויך געווען אזוי אונגעטהיג...
 ר א נ ק. וואָס מיינט איהר? האָט איהר דען געוואוסט? ...
 (העלענע ברענגט אַרײַן דעם לאַמפּ און געהט אַרויס.)
 ר א נ ק. נאָראַ... פרוי העלמער... איך פרעג אייך, האָט
 איהר דאָס געוואוסט?
 ג א ר א. אָ, ווי קען איך אייך זאָגען צו איך האָב געוואוסט,
 צו ניט. איך קען דאָס ווירקליך ניט... אָבער אז איהר זאָלט זיין
 אזוי אונגעלומפערט, דאָקטאָר ראַנק! אלעס איז ביז איצט געווען
 אזוי שעהן.
 ר א נ ק. נו, אויף יעדען פאַל ווייסט איהר איצט, אז איך
 בין אייערער מיט לייב און זעלע. זאָגט איצט וואָס איהר האָט
 פון מיר געוואָלט.
 ג א ר א. (איהם אַנזעהענדיג) זאָגען איצט?
 ר א נ ק. איך בעשווער אייך, זאָגט וואָס איהר דאַרפט.
 ג א ר א. אָ, ניין! איצט נאָרנישט מעהר...
 ר א נ ק. דאָך, דאָך!! איהר טאָרט מיך נישט בעשטראַמען

אויף די עזע ארט. לאָזט מיר אייך העלפֿען אין אלץ וואָס איך קען.
נאָר אַ. איצט קענט איהר פֿאַר מיר גאַרנישט מעהר טאָן.
אויסערדעם, ראַרף איך ווירקליך גאַרנישט. דאָס איז אין גאַנצען
נור געווען אַ פֿאַנטאַזיע פֿון מיר. געוויס, געוויס! (זעצט זיך
אין'ס שויקעל־שטול, צושטויבלענדיג צו איהם) איהר זייט אַ שענער
מענש, דאָקטאָר! שעמט איהר זיך גאַר ניט איצט, ווען דער לאָמפּ
איז אויפ'ן טיש?

ר אַ נ ק. ניין, ניט זעהר... אָבער פיעליכט איז גלייכער,
אַז איך זאָל געהן... אויף אימער.

נאָר אַ אָ, ניין, דאָס טאָרט איהר ניט. איהר מוזט אונז
בעזוכען ווי ביז איצט. איהר ווייסט אַליין, אַז טאָרוואָלד קען
אַהן אייך ניט אויסקומען.

ר אַ נ ק. נו, און איהר?

נאָר אַ. אייך? איהר ווייסט גאַנץ גוט, אַז איך זעה אייך
אימער היער זעהר גערן.

ר אַ נ ק. אָט דאָס האָט מיך טאַקע אריינגעפיהרט אין
דעם אירטהום. איהר זייט אַ רעטענעם פֿאַר מיר. עס האָט זיך מיר
אַפט געדאַכט, אַז איהר זייט מיט מיר פֿונקט אזוי גערן ווי מיט
העלמער'ן.

נאָר אַ. אייך? יא, אָבער פֿערשטעהט איהר דען ניט?
עס זיינען דאָ מענשען, וועלכע מען לייעבט, און אנדערע, מיט וועלכ־
כע מען האָט האָלד צו רעדען.

ר אַ נ ק. יא, דאָס לאָזט זיך הערען.

נאָר אַ. ווען איך בין געווען אַ מיידעל האָב איך נאָטיר־
ליך דעם פֿאַטער מעהר געליעבט ווי אַלעמען. אָבער עס האָט מיר
געמאַכט פֿערנגיגען זיך אריינצו'גנב'ענען אין דעם צימער פֿון די
דיענסטלייט. ערסטענס, ווייל זיי האָבען מיר קיינמאָל קיין מוסר
ניט געזאָגט, און צווייטענס, איז עס געוועזען זעהר אַמוזאַנט צו
הערען זיי רעדען.

ר אַ נ ק. אָ, איצט פֿערשטעה אייך; זייער פֿלאַץ פֿערנעהם

אייך דאָס.

נ א ר א. (צולויפענדיג צו איהם) מיין ליבער דאָקטאָר
 ראַנק, ניט דאָס מיין איך, אָבער איהר פערשטעהט דאָך אז מיט
 טאָרוואַלדען פיהל איך זיך גענוי ווי מיט'ן פאָטער...
 (העלענא קומט אריין, גיט נאָרצ'ן אַ קארטע, וועלכע זי כעחאַלט אין
 קעשענע, אויסזעהענדיג אונאַנגענעהם איבעראַשט.)
 ר א נ ק. האָט עטוואָס אונאַנגענעהמעס פאַסירט ?
 נ א ר א. אַה, ניין, גאָר נישט! דאָס איז נור... נור וועגען
 מיין נייעם קאַסטיום.
 ר א נ ק. דער קאַסטיום ? אָן איז ער דאָך ?
 נ א ר א. אַה, דער... יא, אָבער וואָס איך מיין איז אַנאַנדער
 דער, וועלכען איך האָב בעשטעלט... טאָרוואַלד טאָר דערפון ניט
 וויסען...
 ר א נ ק. אַהא! דאָס איז אַלזאָ דער גרויסער סעקרעט.
 נ א ר א. געוויס, געוויס. אָט געהט טאַקי אַרין צו איהם
 ער איז אין דעם הינטערסטען צימער. האַלט איהם בעשעפטיגט
 אזוי לאַנג ווי איהר קענט.
 ר א נ ק. זייט אונבעזאָרגט; ער וועט פון מיר ניט ענט-
 רינען. (ער געהט.)
 נ א ר א. (צו העלענען) וואָרט ער אין קיך ?
 ה ע ל ע נ ע. יא, ער איז אַריינגעקומען דורך די טרעפּ פּ-
 הויף.
 נ א ר א. האָסטו איהם ניט געזאָגט, אז איך בין ב
 שעפטיגט ?
 ה ע ל ע נ ע. יא, אָבער דאָס האָט גאָר ניט געהאַלפּען;
 נ א ר א. ער מיינט טאַקי ניט אוועקצוגעהן ?
 ה ע ל ע נ ע. ניט פריהער איידער ער וועט האָבען גע-
 רעט מיט אייך.
 נ א ר א. דאַן לאָז ער אַריינקומען, אָבער אין דער שטייל.
 און — העלענע — רייך ניט ארום דעם; דאָס איז אן איבערראַ-
 שונג פאַר מיין מאַן.
 ה ע ל ע נ ע. זעהר גוט, מאַדאַם, איך פערשטעה. (זי געהט.)

נאָר אַ. עס קומט! עס קומט! עס קומט נאָך אַלעמען
דאָך! ניין, ניין, ניין, דאָס טאָר קיינמאָל ניט געשעהן, טאָר ניט,
טאָר ניט, טאָר ניט!

(זי געהט און פּעריגעלט העלמער'ס טיר. העלענע לאָזט אריין קראַג-
סטאָדען און פּערמאַנט די אַנדערע טיר. ער טראַגט אַ רייזע-מאַנטעל,
חויבע שטיוועל און אַ פעלצענע היטעל.)

נאָר אַ. רעדט ניט הויף, מיין מאַן איז אין דערהיים.
קראַגסטאָד. גוט, אָבער וואָס אַרט דאָס מיר?
נאָר אַ. וואָס ווילט איהר?
קראַגסטאָד. וויל זיך ביי אייך איבער עטוואָס ער-
קונדיגען.

נאָר אַ. שנעל, וואָס איז עס?
קראַגסטאָד. איך האָב בעקומען מיין ענטלאַסונג, דאָס
ווייסט איהר.

נאָר אַ. איך האָב דאָס ניט געקענט פּערוועהרען, הערר
קראַגסטאָד. איך האָב געקעמפּט פאר אייך ביז צום ענד, אָבער
אומזיסט.

קראַגסטאָד. ליעבט אייך אייער מאַן אזוי וועניג? ער
ווייס וואָס איך קען אויף אייך ברענגען און דאָך וואַנט ער...
נאָר אַ. ווי פּאַלט אייך גאָר איין, אז איך וואָלט איהם
זאָגען? ...

קראַגסטאָד. אז איהר האָט דאָס ניט געטאָן ווייס איך.
צו ווייזען אזוי פיעל מוט און ניט אין מיין פריינד טאָרוואַלד
העלמער'ס נאַטור.

נאָר אַ. הערר קראַגסטאָד, רעדט, איך בעט אייך, מיט מעהר
רעספעקט פון מיין מאַן, איהר הערט?

קראַגסטאָד. געוויס מיט אַלל דעם רעספעקט וואָס
איהם קומט. אָבער אזוי ווי פאר אייך איז אזוי וויכטיג צו האַל-
טען די זאך געהיים, מוזט איהר איצט פּערשטעהן אַ ביסעל קלע-
רער ווי נעכטען דאָס וואָס איהר האָט געטאָן.

נאָר אַ. קלערער קענט איהר מיך שוין ניט מאַכען.

ק ר א ג ס ט א ד. יא, און, דאכט זיך, אזא שלעכטגער יוד
דיסט ווי איך.

נ א ר א. וואָס אייגענטליך ווילט איהר ?
ק ר א ג ס ט א ד. נור זעהן וואָס איהר מאַכט, פרוי העלמער.
איך האָב ארום אייך געטראַכט אַ גאַנצען טאָג. אַ פּראָסטער פּראָד-
צענטניק, אַ רעפּאָרטער פאַר געלד, בקיצור, אַ פּערעכטליכע בעשע-
פעניס, ווי איך, האָב אויך אַ שטיקעלע פּון דאָס וואָס לייט רופּען
אַ „האַרץ“.

נ א ר א. דאָן בעווייזט עס; דענקט וועגען מיינע קליינע
קינדערלעך.

ק ר א ג ס ט א ד. האָט זיך אייער מאַן געקומערט וועגען
מיינע ? אָבער לאָז זיין... איך האָב נור געוואָלט אייך זאָגען, אַז
איהר דאַרפט די זאַך ניט נעהמען צו ערנסט. איך וועל פּאַרלווּפּיג
קיין דאָנאָס ניט דערלאָנגען.

נ א ר א. ניין, געוויס ניט. איך האָב געוואוסט, אז איהר
וועט דאָס ניט טאָן.

ק ר א ג ס ט א ד. די זאַך קען ווערען געענדיגט זעהר רוהיג.
קייער ברויכט דאָס ניט צו וויסען. עס קען בלייבען צווישען אונז
דרייען.

נ א ר א. מיין מאַן טאָר דערפּון ניט וויסען, ניעמאַלס!
ק ר א ג ס ט א ד. ווי קען דאָס פּערמיערען ווערען ? קענט
איהר דען אַבצאָהלען דעם חוב ?

נ א ר א. ניין, ניט גלייך אויפ'ן שטעל.

ק ר א ג ס ט א ד. אָדער האָט איהר אַ מיטעל ווי אזוי צו
קריעגען דאָס געלד אין די נעכסטע עטליכע טעג ?

נ א ר א. יעדענפאַלס ניט אַ מיטעל, וועלכען איך וואָלט ווע-
לען בענוצען.

ק ר א ג ס ט א ר. און אפילו ווען איהר וואָלט אַזעלכע מיטעל
האַבען, וואָלט דאָס אייך גאָר ניט העלפען. וויפיעל באַרע געלד
איהר זאָלט מיר ניט אָנבאַטען, וועט איהר אַלץ ניט צוריקקריעגען
אייער וועקסעל.

נאָר א. וואָס־זשע מיינט איהר דערמיט צו טאָן ?
ק ר אָ ג ס ט א ד. איך מײן עס נור צו האַלטען און צו
בעהאַלטען בײ זיך. קײן פּרעמדער זאָל דערפון גאָרנישט הערען.
אויב איהר האָט דאַרום עפעס א פּערצווײפּעלטען פּלאַן אין מוח...
נאָר א. און וואָס אויב איך האָב ?
ק ר אָ ג ס ט א ד. טאָמער מײנט איהר אוועקצואוואַרמען
אײער מאַן מיט די קינדער...
נאָר א. וואָס דאַן ?
ק ר אָ ג ס ט א ד. אָדער איהר טראַכט נאָך אַרום אַן ערנערע
זאָך.

נאָר א. פון וואַנען ווײסט איהר דאָס ?
ק ר אָ ג ס ט א ד. דאַן זאָג איך אײך : שלאָגט זיך דאָס
ארויס פון די געדאַנקען.
נאָר א. פון וואַנען האָט איהר געוואוסט וואָס פאר גע-
דאַנקען איך האָב ?
ק ר אָ ג ס ט א ד. די מײסטע פון אונז טראַכטען אַרום
דעם פּריהער ווי אַלץ. איך אַלײן האָב אַרום דעם געטראַכט,
נור איך האָב ניט געהאַט דעם קוראַזש דערצו.
נאָר א. (מיט אַ דערשטיקטען קול) איך אויך ניט.
ק ר אָ ג ס ט א ד. (בערוהיגט) נײן, מען האָט ניט. איהר
האַט אויך ניט דעם מוטח דערצו, נײן ?
נאָר א. איך האָב ניט, האָב ניט...
ק ר אָ ג ס ט א ד. דאָס וואָלט אויסערדעם געווען זעהר
דוב... ווען דער ערסטער שטורם איז איבערגעגאַנגען... איך האָב
אין קעשענע אַ ברײע פאר אײער מאַן...
נאָר א. אין וועלכען איהר זאָגט אַלץ אויס ?
ק ר אָ ג ס ט א ד. אײך בעהאַנדלענדיג אזוי דעליקאַט ווי
נור מעגליך.
נאָר א. (שנעל) דעם ברײע אײערן טאָר ער קײנמאָל
ניט קריגען. צוײסט איהם ! איך וועל דאָס געלד שוין ווי
עס איז קריגען.

ק ר א ג ס ט א ד. ענטשולדיגט, פרוי העלמער, אָבער איך
האָב אייך געזאָגט...

ג אָ ר א. איך רייך ניט וועגען די געלד וואָס אייך קומט.
זאָגט מיר, וויפיעל נאָך פערלאַנגט איהר פון מיין מאַן — איך
וועל עם קריגען.

ק ר א ג ס ט א ד. איך פערלאַנג פון אייער מאַן קיין שום
געלד ניט.

ג אָ ר א. וואָס־זשע דען פערלאַנגט איהר ?

ק ר א ג ס ט א ד. איך וועל אייך זאָגען. איך וויל צוריק
ערווערבען מיין פּאַזיציאָן אין דער וועלט. איך וויל שטייגען.
אייער מאַן מוז מיר דערצו העלפען. אין די לעצטע אָנדערהאַלבען
יאָהר איז מיין לעבענסגעשיכטע געווען אונבעפלעקט; איך האָב
די גאנצע צייט געליטען ביטערע נויט. אָבער איך בין געווען צו־
פריעדען, קעמפּענדיג ארויפצוקלעטערן העכער און העכער,
שטופע ביי שטופע. פון דאָרטען האָט מען מיך אראָפּגעשליידערט
און איצט וועל איך מיך ניט בענוגענען מיט'ן ארויפ'גנב'ענען זיך
צוריק. איך מוז שטייגען העכער, זאָג איך אייך. איך מוז צו־
ריק אריין אין באַנק און אויף אַ העכערע שטעלע. אייער מאַן
מוז עקסטראַ פאַר מיר מאַכען אַ שטעלע.

ג אָ ר א. ער וועט דאָס קיינמאָל ניט טאָן.

ק ר א ג ס ט א ד. ער וועט, ער וועט! איך קען איהם —
ער וועט ניט האָבען דעם מוטה צו ענטזאָגען. און קוים בין איך
אינעוועניג, דאָן וועט איהר זעהן! דאָן וועל איך זיין דעם די־
רעקטאָר'ס רעכטע האַנד. נילס קראָנסטאַד, ניט טאָרוואַלד העל־
מער וועט פּערוואַלטען די אקציענבאַנק.

ג אָ ר א. דאָס וועט אין לעבען ניט געשעהן!

ק ר א ג ס ט א ד. פיעלייכט וועט איהר ?...

ג אָ ר א. איצט האָב איך דעם מוטה דערצו.

ק ר א ג ס ט א ד. אָה, איהר דערשרעקט מיך ניט. אַ פּער־
צויגענע, אויסגעבאַלעוועטע יונגע פרוי, ווי איהר...

ג אָ ר א. איהר וועט זעהן, איהר וועט זעהן.

ק ר א ג ס ט א ד. אונטערן אייז פיעלייכט? ארונטער אין די קאלטע, שווארצע וואסער? און נעכסטען פריהלינג ארויפצור שווימען העסליך, אָהן האָאר, אונערקענבאר...

נ אָ ר א. איהר קענט מיר קיין מורא ניט אָנמאכען.
ק ר א ג ס ט א ד. איהר מיר אויך ניט. מענשען טוען אזעלכע זאכען ניט, פרוי העלמער. און נאָך אלעמען, וואָס פאר א נויז וועט דאָס ברענגען? איך האָלט אייער מאַן אין מיין קע שענע אויף יעדען פאל.

נ אָ ר א. וואָס? נאכהער? ווען איך בין מעהר ניט...
ק ר א ג ס ט א ד. איהר פערגעסט אייער נאָמען בלייבט אין מינע הענד. (נאָראַ שטעהט אָהן לשון, קוקענדיג אויף איהם.) נו, איצט ווייסט איהר אלעס. מאַכט ניט קיין דומהייטען. אזוי גיך ווי העלמער ערהאַלט מיין בריעה, וועל איך ערוואַרטען צו האָבען אַן ענטפער פון איהם. און געדענקט, אַז אייער מאַן אליין האָט מיך געצוואונגען צוריקצוגעהן אין אזעלכע וועגען. דאָס וועל איך איהם קיינמאָל ניט פערצייהען. אַדיע, פרוי העלמער! (ער געהט צום קאָררידאָר. נאָראַ לויפט צום טיר, עפענט אַ ביסעל אויף און האָרנט.)

נ אָ ר א. ער געהט. ער וואַרפט דעם בריעה ניט אין בריעפּאָסטען אריין. ניין, ניין, דאָס וואָלט זיין אַן אונמעגליכקייט. (עפענט די טיר מעהר און מעהר) וואָס איז דאָס? ער בלייבט שטעהן; ער געהט ניט אַראָפּ פון טרעפּ. איבערלעגט ער זיך? איז ער? ... (אַ בריעה פאַלט אריין אין קעסטעל. מען הערט קראַגסטאָדען ארונטערגעהענדיג פון טרעפּ. נאָראַ שרויט אויס מיט אַ פערשטיקטען קול. פּוּזע.) אין בריעפּאָסטען! (געהט אויף די שפיץ פינגער צום טיר) אָן איז עס! טאָרוואַלד, טאָר- וואַלד... איצט זיינען מיר ביידע פערלאָרען!

(פרוי לינדע קומט אַריין דורך די טיר לינקס מיט'ן קאַסמיוס.)
פ. ר. ל. י. נ. ד. ע. היער! איך דענק איצט וועט עס גוט זיין. זאָלען מיר עס אָנמעסטען?

נ אָ ר א. (הייערדיג און שמיל) כריסטינע, קום אהער.

פ.ר. ל.י.נ.ד.ע. (אַראָפּוואַרמענדיג די קלייד אויפ'ן זאַפּא) וואָס?
 וואָס איז דאָס? דו זעהסט אויס בלייך ווי דער טויט.
 נאָר א. קום אַהער. דו זעהסט דעם בריעה? קוק דאָר-
 טען! דורכ'ן גלאַז פון דעם בריעה-קאַסטען.
 פ.ר. ל.י.נ.ד.ע. יא, יא, איך זעה.
 נאָר א. דער בריעה איז פון קראָנסטאַד...
 פ.ר. ל.י.נ.ד.ע. נאָרא, דאָס איז אַלזאָ קראָנסטאַד, וועל-
 כער האָט דיר נעבאָרגט דאָס געלד!
 נאָר א. יא, און איצט וועט טאָרוואַלד אַלעס אויסגעפינען.
 פ.ר. ל.י.נ.ד.ע. גלויב מיר, דאָס איז דאָס בעסטע פאַר
 אייך ביידען.
 נאָר א. דו ווייסט נאָך ניט אלעס, איך האָב געפּעלשט אַ
 נאַמען.
 פ.ר. ל.י.נ.ד.ע. גרויסער נאַט!
 נאָר א. נון, הער מיך אויס, כריסטינע; דו מוזט זיין מיין
 עדות...
 פ.ר. ל.י.נ.ד.ע. וואָס מיינסטו: דיין עדות? וואָס זאָל
 איך? ...
 נאָר א. טאָמער ווער איך וואַהנזיניג—דאָס קען פּאַסירען...
 פ.ר. ל.י.נ.ד.ע. אָבער, נאָרא!
 נאָר א. אָדער עס טרעפט זיך מיט מיר אַנאַנדער זאָך
 און איך זאָל ניט קענען אליין זיין דערביי...
 פ.ר. ל.י.נ.ד.ע. נאָרא, נאָרא — דו ביסט אויסער זיך.
 נאָר א. טאָמער וויל ווער עס איז נעהמען די שולד אייך
 זיך, די גאַנצע שולד, פּערשטעהסטו...
 פ.ר. ל.י.נ.ד.ע. יא, אָבער ווי קען דיר גאָר איינפאַלען? ...
 נאָר א. דאַן מוזטו זיין אַן עדות, אַז עס איז ניט וואַהר.
 כריסטינע, איך בין גאָר ניט אַראָפּ פון זינען; איך ווייס וואָס
 איך רייך און זאָג דיר, אַז חוץ מיר האָט קיינער אין דעם ניט
 געשטעקט; איך אליין האָב דאָס אַלעס געטאַן. איך און ווייטער
 קיינער ניט. פּערגעס דאָס ניט.

פ.ר. ל.י.נ.ד.ע. איך וועל געדענקען. אָבער איך מער
שטעה ניט וואָס דו מיינסט.

נ.אָ.ר.א. אָה, ווי קענסט דו דאָס פערשטעהן? דאָ וועט
געשעהן א נס.

פ.ר. ל.י.נ.ד.ע. א נס?

נ.אָ.ר.א. יא, א נס, א וואונדער־טהאט. אָבער דאָס איז
אזוי שרעקליך; עס טאָר ניט קומען דערצו, ניט צוליעב די
גאנצע וועלט!

פ.ר. ל.י.נ.ד.ע. איך געה גלייך צו קראַנסטאָרען און וועל
מיט איהם רעדען.

נ.אָ.ר.א. טו דאָס ניט; ער וועט דיר אָנטאָן עפעס ביזן.

פ.ר. ל.י.נ.ד.ע. אין אַמאָליגע יאָהרען וואָלט ער פאר מיה
פיעל געטאָן.

נ.אָ.ר.א. ער?

פ.ר. ל.י.נ.ד.ע. וואו וואוינט ער?

נ.אָ.ר.א. אָ, ווי קען איך דאָס וויסען? דאָך האַלט! (זי)
כענדיג אין קעשענע) אָט איז זיין וויזיט־קארטע; אָבער דער
בריעף, דער בריעף...

ה.ע.ל.מ.ע.ר. (קלאפט פון יענער זייט טיר) נאָרא!

נ.אָ.ר.א. (שרויט אויס דערשראָקען) וואָס איז, וואָס ווילסטו?

ה.ע.ל.מ.ע.ר. שרעק זיך ניט; מיר קומען נאָך ניט אריין;

די טיר איז פערמאכט. פאסטו אָן דיין קלייד?

נ.אָ.ר.א. יא, יא, איך פאס איהר אָן. קליידט מיר אזוי

גוט, טאָרוואַלד!

פ.ר. ל.י.נ.ד.ע. (האָבענדיג געלעזען די קארטע) ער וואוינט

נאָהנט פון דאָנען.

נ.אָ.ר.א. אָבער וואָס העלכט דאָס? דער בריעף איז אין

קעסטעל.

פ.ר. ל.י.נ.ד.ע. און דיין מאַן האָט דעם שליסעל?

נ.אָ.ר.א. אימער.

פ.ר. ל.י.נ.ד.ע. דאָן מוז קראַנסטאָר צוריק־פערלאַנגען זיין

בריעף, אונגעפענעם. ער מוז געמינען עפעס אן ענטשולדיגונג.
נ א ר א. אָבער דאָס איז גראַד די צייט, ווען טאָרוואַלד
געחט געוואוינליך צום...

פ ר ל י נ ד ע. לָאָז איהם ניט. האַלט איהם בעשעפֿ-
טיגט. איך וועל צוריקקומען אזוי גיך ווי איך וועל קענען. (זי געחט
דורכ'ן קאַרידאָר.)

נ א ר א. (עפענדיג העלמער'ס טיר) טאָרוואַלד!
ה ע ל מ ע ר. מעג מען ענדליך אריינגעהן צו זיך אין צי-
מער? קום, ראַנק, לָאָסיר גוט בעזעהן... אָבער וואָס האָט דאָס
צו בעטייטען?

נ א ר א. וואָס, טאָרוואַלד?
ה ע ל מ ע ר. ווי ראַנק האָט מיר די זאָך פאַרגעשטעלט, האָב
איך ערוואַרטעט דיך צו זעהן גרויסאַרטיג אויסגעפּוצט.
ר א נ ק. (אויפֿן שוועל) אזוי האָט מען מיר געגעבען צו
פערשטעהן. האָב זיך, ווי עס שיינט, געאיררט.

נ א ר א. ניין. קיינער וועט מיך ניט זעהן אין מיין גאַנצע
פראַכט ביז מאַרגען אָווענד.

ה ע ל מ ע ר. אָבער, ליעבסטע נאָראַ, דו זעהסט אויס אזוי
אַנגעשטרענגט. ניט שוין האָסטו אזוי שטאַרק פראַקטיזירט?
נ א ר א. ניין, פראַקטיזירט האָב איך דערווייל נאָך נאָך
ניט.

ה ע ל מ ע ר. אָבער דו וועסט מוזען...

נ א ר א. געוויס, געוויס וועל איך דאָס מוזען טאָן. אָבער,
טאָרוואַלד, אָהן דיין הילף וועל איך גאָר־נישט קענען מאַכען: האָב
אַלץ פּערגעסען.

ה ע ל מ ע ר. אָ, מיר וועלען דאָס גיך וויעדער אייבי-
שטודירען.

נ א ר א. יא, העלף מיר, העלף מיר, טאָרוואַלד. דו מוזט
דאָס מיר צוואַנגען. אָ, איך בין אזוי אויפגערעגט דערפון... פאַר
זאָז פּובליקום... היינט אווענד מוזטו זיך אין גאַנצען איבערנע-

בען צו מיר. דו טאָרסט ניט טאָן אַ שטאָך אַרבייט. זאָג מיר
דאָס צו, ליעבער טאָרוואַלד.

ה ע ל מ ע ר. גוט. צוגעזאָגט. דעם גאַנצען אָווענד וועל
איך זיין דיין שקלאַף. קליינע, אונבעהאַלפענע בעשעפעניס! דאָך
האַלט! ניט צו פּערגעסען, איך מוז צוערסט... (נעהמט געהן צום
קאַררידאָר-טיר.)

נ אָ ר אַ. וואָס דאַרפסטו דאָרטען?

ה ע ל מ ע ר. מעהר נישט זעהן אויב דאָרטען זיינען ניטאָ
קיין בריעה.

נ אָ ר אַ. ניין, ניין — טאָרוואַלד, טו דאָס ניט!

ה ע ל מ ע ר. וואָרום ניט?

נ אָ ר אַ. איך בעט דיר, טו דאָס ניט! דאָרטען איז קיין
שום בריעה ניטאָ.

ה ע ל מ ע ר. זעהר גוט. איך וועל נור זעהן. (געחט נעהר
טער. נאָראַ, ביין פּיאַנאָ, שפּיעלט די ערסטע נאָמען פון די טאַראַנעלאַ.)

ה ע ל מ ע ר. (זיך אָבשטעלענדיג ביין טיר) אַהאָ!

נ אָ ר אַ. איך וועל מאָרגען ניט קענען טאַנצען אויב מיר
מאַכען היינט ניט קיין פּראָבע.

ה ע ל מ ע ר. (קומענדיג צו איהר) ביזטו ווירקליך אזוי נער-
וועז, ליעבסטע נאָראַ?

נ אָ ר אַ. יאָ, שרעקליך נערוועז. לאָמיר גלייך אָנפאַנגען די
רעפעטיציע. מיר האָבען צייט פאר מיטאָג-עסען. אָ, זעץ זיך
און אקאָמפּאָניר מיר, טייערער טאָרוואַלד. דו מוזט מיט מיר
לערנען ווי אין די אַלטע צייטען.

ה ע ל מ ע ר. מיט'ן גרעסטען פּערגניגען, אויב דיר איז עס
ליעב. (זעצט זיך ביין פּיאַנאָ; נאָראַ כאַפט אַרויס פון קעסטעל די
טאַמבורין, טוט זיך האַסטיג אָן אין אַ לאַנגען האַלב קאָלירטען שאַל;
מיט איין שפּרונג איז זי אין מיטען צימער.)

נ אָ ר אַ. איצט שפּיעל פאַר מיר; איך וועל טאַנצען!

(ער שפּיעלט און זי טאַנצט. ראַנק שמעקט ביין פּיאַנאָ הינטער העל-
מער'ן און זעהט צו.)

ה ע ל מ ע ר. (שפיעלענדיג) לאנגזאמער, לאנגזאמער!
נ א ר א. איך קען ניט טאנצען לאנגזאם.
ה ע ל מ ע ר. ניט אזוי אויפגערעגט, ניט אזוי האסטיג,
נאָרא!

נ א ר א. איך מוז, איך מוז!
ה ע ל מ ע ר. (אויפהערענדיג צו שפיעלען) נאָרא, דאָס
זעט גאָר ניט טוינען.
נ א ר א. (לאַכט און וואַרפט אַרום אין דער לופט דעם פויקעל)
האָב איך דיר ניט געזאָגט?
ר א נ ק. לאָז מיר שפיעלען פאר איהר.
ה ע ל מ ע ר. טאָקי. דאָן וועל איך בעסער קענען איהר די-
ריזשירען.

(ראַנק זעצט זיך ביין פיאַנאַ און שפיעלט; נאָרע טאַנצט אַלץ ווילדער
און ווילדער. העלמער, שמעהענדיג ביין קאַמיו, מאַכט איהר רק בעמער-
קונגען, וועלכע זי שיינט ניט צו הערען. איהרע האַר פאַלט פאַנאַנדער
און לאָזט זיך אַראָפּ אויף די שולטערן. זי מערקט ניט און טאַנצט.
פרוי לינדע ערשוינט און בלייבט שמעחן פערוואונדערט).

פ ר ל י נ ד ע. (אין טיר) אָה!
נ א ר א. (טאַנצענדיג) אַי, האָבען מיר דאָ שפאַס,
כריסטינע!

ה ע ל מ ע ר. ליעבע נאָרא, דו טאַנצסט אזוי ווי דאָס וואַלט
געווען אַ פראַגע פון לעבען און טויט.

נ א ר א. עס איז, עס איז!
ה ע ל מ ע ר. ראַנק, האַלט איין! דאָס איז איינפאַך
פערריקט! האַלט איין, זאָג איך!

(ראַנק האַלט איין און נאָרע בלייבט פלוצלונג שמעחן שטיל).
ה ע ל מ ע ר. איך וואַלט דאָס ניט געגלויבט. דו האַסט
גאַנץ איינפאַך אַלץ פערגעסען וואָס איך האָב דיר געלערנט.
נ א ר א. (אָוועקוואַרפענדיג די טאַמבורין) איצט זעהסטו
אַלעין, אַלעין.

ה ע ל מ ע ר. דו בעדאַרפסט ווירקליך אַ לעקציאָן.

נ א ר א. דו זעהסט ווי נעטהיג דאָס איז, און נון מוזטו מיט
מיר פראַקטיוזירען ביז די לעצטע מינוט. זאָגסטו מיר דאָס נ,ו,
טאָרוואַלד?

ה ע ל מ ע ר. געוויס, געוויס.

נ א ר א. דו טאָרסט ניט טראַכטען ארום קיין שום אַנדערע
זאָך ניט היינט און ניט מאָרגען. טאָרסט ניט עפענען ניט איין
איינציגען בריעף. טאָרסט ניט אריינבליקען אין בריעף־קאָסטען,
הערסטו?

ה ע ל מ ע ר. איך זעה, דו שרעקסט זיך נאָך אימער פאַר
יגענעם מאַן.

נ א ר א. זעהר, זעהר!

ה ע ל מ ע ר. נאָראַ, איך קען זעהן אין דיינע אויגען — עס
איז דאָ אַ בריעף פון איהם.

נ א ר א. גלויב מיר, איך ווייס ניט. אָבער דו טאָרסט קיין
זאָך ניט לעזען איצט. עס זאָל צווישען אונז קיין שטער ניט זיין
ביז די נאַנצע זאָך איז צורענד.

ר א נ ק. (צו העלמער'ן געלאָסען) ווידערשפרעך איהר ניט.
ה ע ל מ ע ר. (איהר ארומנעהמענדיג) דאָס קינד וועט אַלעס
אויספיהרען היינט. אָבער מאָרגען נאָכ'ן טאַנץ...

נ א ר א. וועסטו זיין וויעדער פריי.

ה ע ל ע נ ע. (אריינקומענדיג) מאַדאַם, דאָס מיטאָגעסען
איז פאַרטיג.

נ א ר א. גרייט אָן שאַמפּאַניער, העלענע.

ה ע ל ע נ ע. זעהר גוט, מאַדאַם! (געהט אַרויס).

ה ע ל מ ע ר. וואָס איך הער? אַ גאַנצער מאַהלצייט!

נ א ר א. יא, און מיר וועלען הולענען ביז אין דער פרייה.
(שרייענדיג אין טיר) און מאַקאַראָנען, העלענע, פיעל צוקערקעס,
נור דעם מאָל.

ה ע ל מ ע ר. (איהר נעהמענדיג פאַר'ן האַנד) קום, קום. איך

קען ניט זעהן דינע ווילדע אויפרעגונג. זיי מיר וויעדער אַמאָל
די אַלטע זיסע זינג־פייגעלע.

נאָר אַ. אָ, יאָ, דאָס וועל איך זיין. איצט אָבער געהט
איחר אריין, איחר ביידע, אין שפייזע-צימער. כריסטינע, דו
העלף מיר צורעכט-מאכען די האָאָר.

ר א נ ק. (אין געזון) עם האָט דאָך ניט עפעס פאָסירט?
איך מיין... גאָרנישט... האָ?

ה ע ל מ ע ר. אָה, ניין! גאָרנישט, גאָרנישט. דאָס איז
נור איחר קינדערשע בעזאָרגטקייט, פון וועלכע איך האָב מיט דיר
גערעדט. (זיי געהען ארויס, פון די רעכטע זייט.)

נאָר אַ. (צו פרוי לינדע) נו?

פ ר. ל י נ ד ע. ער איז אוועקגעפאָהרען פון שטאָרט.

נאָר אַ. דאָס האָב איך געלעזען אין דיינע אויגען.

פ ר. ל י נ ד ע. מאָרגען אָווענד קומט ער צוריק. איך האָב

פאָר איהם געלאָזען אַ בריעף.

נאָר אַ. דו האָסט דאָס ניט געדארפט טאָן. לאָז אלץ

געזון ווי עם געהט. און נאָך אלעמען איז דאָ אַ וואונדערבארער
צויבער אין דעם וואַרטען אויפ'ן נס.

פ ר. ל י נ ד ע. וואָס איז דאָס אייגענטליך אויף וואָס דו

וואַרטסט?

נאָר אַ. אָה, דו קענסט דאָס ניט פערשטעהן. געה אריין

צו זיי אין שפייזע-צימער. איך קום באלד נאָך. (זי שטעהט אַ
וויילע נאָכדענקענדיג, דאָן קוקט זי אויף די אוהר) פינף אַ זייגער!

ביז האַלבע נאַכט — נאָך זיעבען שטונדען. ביז די נעכסטע מיט-
טער-נאַכט — נאָך 24. דאָן איז די טאָראַנטעללאַ אַבגעטאַנצט.

פיער און צוואַנציג און זיעבען? נאָך גאַנצע איין-און-דרייסיג
שעה צו לעבען!

ה ע ל מ ע ר. (ערשווענדיג ביזן טיר) וואו איז מיין זינג-

סייגעלע?

נאָר אַ. (צולויפענדיג און איהם ארומנעהמענדיג) אָט, אָט

איז זי.

(פאָר אַ ג)

דריטער אָקט.

(דאָסזעלבע צימער. אין מיטען — דער מיט, מיט די שטולען אַרום, אַן אַנגעצונדענער לאַמפּ אויפ'ן מיט. די מיר וואָס פיהרט צום קאַררי-דאַר שטעקט אָפּען. זאַנץ-מוזיק הערט זיך פון דעם אויבערשטען עטאַזש. פּרױ לײַנדע מיט אַ בוך אין האַנד וויל לעזען און קען נישט. זי קוקט זיך אַלע ווײַלע אום צו דער אָפענער מיר צו, אויף עטוואָס וואַרטענדיג.)

פּ. ר. לײַנדע. (קוקענדיג אויף איהר אוהר) ער איז נאָך נישט און די צייט איז שוין באַלד אויס. ווען ער האָט נור נישט... (זי געהט אין קאַררידאַר אַרײַן, עפענט זעהר שטיל די מיר; מיריש הער דען זיך) קומט אַרײַן, דאָ איז קיינער נישטאָ.

ק. ר. אַ ג. ט. אַ ד. (אויפ'ן שוועל) איך האָב געפונען אַ צע-טעלע פון אייך ביי מיר אין הויז. וואָס זאָל דאָס בערייטען?

פּ. ר. לײַנדע. איך מוז מיט אייך רעדען.

ק. ר. אַ ג. ט. אַ ד. ווירקליך? און דאָ אין הויז?

פּ. ר. לײַנדע. מיר קענען זיך נישט זעהן אין מיין וואוי-נונג. דאָרטען איז נישטאָ קיין בעזונדערער איינגאַנג. קומט נעהנטער אַהער. מיר זיינען דאָ גאַנץ אַלײַן. די דיענסטלייט שלאָפען און די העלמערס זיינען אויבען אויפ'ן באל.

ק. ר. אַ ג. ט. אַ ד. (אריינקומענדיג) אַה! די העלמערס טאַנצען אַלזאָ היינט אָווענד! ווירקליך?

פּ. ר. לײַנדע. אָ, יאָ! ווארום נישט?

ק. ר. אַ ג. ט. אַ ד. גאַנץ געוויס. ווארום טאַקע נישט?

פּ. ר. לײַנדע. און איצט לאָמיר זיך אַ ביסעלע דורכרעדען.

ק. ר. אַ ג. ט. אַ ד. וואָס האָבען מיר דעם איינער דעם אַנדערן

צו זאָגען?

פּ. ר. לײַנדע. זעהר פיעל.

ק. ר. אַ ג. ט. אַ ד. איך וואָלט נישט גערעכענט...

פ.ר. ל.י.נ.ד.ע. ווייל איהר האָט מיך קיינמאָל ריכטיג ניט
פערשטאַנען.

ק.ר.אָ.ג.ס.ט.א.ד. וואָס איז דאָרטען געווען צו פערשטעהן?
די איינפאַכסטע זאך אין דער וועלט — אַ הערצללאָזע פרוי וואָרפט
אָוועק אַ ליעבהאַבער ווען עס מאַכט זיך איהר אַ בעסערע פאַרטי.
פ.ר. ל.י.נ.ד.ע. האַלט איהר מיך ווירקליך פאַר אזוי הערצ-
לאָז? גלויבט איהר, אז די שידונג איז מיר אָנגעקומען אזוי
לייבט?

ק.ר.אָ.ג.ס.ט.א.ד. וואָרום וואָס, ניין?
פ.ר. ל.י.נ.ד.ע. איז עס מעגליך, אז איהר זאָלט אזוי
טראַכטען?

ק.ר.אָ.ג.ס.ט.א.ד. ווען ניט, טאָ וואָרום האָט איהר מיר דע-
מאָלט געשריעבען אזא בריעף?
פ.ר. ל.י.נ.ד.ע. איז עס ניט געווען בעסער אזוי? קוים
בין איך געווען געצוואונגען צו שירען זיך פון אייך, איז עס ניט
געווען רעכט, אז איך זאָל פרובירען מאַכען אן ענד פון אייער
ליעבע צו מיר?

ק.ר.אָ.ג.ס.ט.א.ד. אַלזאָ דאָס איז עס געווען? און דאָס
אַלץ צוליעב געלד?

פ.ר. ל.י.נ.ד.ע. איהר טאָרט ניט פערנעסען, אז איך האָב
נעהאַט אַ שוואַכע מוטער און צוויי קליינע ברידערלעך. ווי אייערע
אויסזיכטען זיינען דאָן געשטאַנען, האָבען מיר אויף אייך ניט
געקענט וואָרטען.

ק.ר.אָ.ג.ס.ט.א.ד. האָט דאָס אייך געגעבען אַ רעכט מיך
אויסצובייטען אויף אַנאַנדערן?

פ.ר. ל.י.נ.ד.ע. דאָס ווייס איך ניט. איך האָב אָפּט גע-
צווייפעלט וועגען די עהרליכקייט פון מיין האַנדלונגסווייזע.

ק.ר.אָ.ג.ס.ט.א.ד. (אין אַ מילדערן טאָן) ווען איך האָב אייך
נעהאַט פערלאָרען, האָט די ערד אונטער מיניע פיס געשיינט צו
זינקען. זעהט מיך יענע אָן: איך בין אַ געשטראַנדעטער מאַן,
וועלכער כאַפט זיך אָן אַן אַ שטרוי.

פ. ר. ל י נ ד ע. הילף קען זיין זעהר נאָהנט.
 ק ר אָ ג ס ט א ד. עס איז געוועזען נאָהנט, זייט איהר גע-
 קומען און האָט מיר פערשטעלט דעם וועג.
 פ. ר. ל י נ ד ע. אונשולדיגער־הייט, נילס. איך האָב בין
 נעכטען ניט געוואוסט, אַז איך דאַרף פערנעהמען אַ פלאַץ אין
 באַנק, וועלכער איז אייערער.
 ק ר אָ ג ס ט א ד. גוט, איך גלויב אייך. אָבער איצט, אזוי
 ווי איהר ווייסט שוין, וועט איהר ארויסגעהן פון וועג אָדער ניט?
 פ. ר. ל י נ ד ע. ניין, ווייל דאָס וועט אייך ניט העלפען.
 ק ר אָ ג ס ט א ד. העלפען, העלפען! ווען איך בין איהר,
 וואָלט איך דאָס געטאָן, צו עס וועט העלפען צו ניט.
 פ. ר. ל י נ ד ע. איך בין געקומען צום שכל. מיין פינס-
 טערער לעבען און די ביטערע נויט האָבען מיך אויסגעלערנט.
 ק ר אָ ג ס ט א ד. און ערפאָהרונג האָט מיך ווידער גע-
 לערנט ניט גלויבען אין פיינע רייד.
 פ. ר. ל י נ ד ע. דאָן האָט אייך די ערפאָהרונג געלערנט אַ
 זעהר פערנינפטיגע זאך. אָבער טהאָמען וועט איהר יא גלויבען?
 ק ר אָ ג ס ט א ד. וואָס מיינט איהר?
 פ. ר. ל י נ ד ע. איהר האָט נאָר־וואָס געזאָגט, אַז איהר
 זייט א געשטראַנדעטער מענש, וועלכער כאַפט זיך אָן אַן א שטרוי.
 ק ר אָ ג ס ט א ד. איך האָב אַ גוטען גרונד פאַר דאָס וואָס
 איך זאָג.
 פ. ר. ל י נ ד ע. הערט! איך בין א געשטראַנדעטע פרוי.
 איך האָב קיינעם ניט פאַר וועמען צו לעבען.
 ק ר אָ ג ס ט א ד. איהר האָט געהאַט די וואַהל און האָט
 ענטשלאָסען...
 פ. ר. ל י נ ד ע. איך האָב קיין שום ברירה ניט געהאַט.
 ק ר אָ ג ס ט א ד. גוט, נו! וואָס ווילט איהר אויספיהרען!
 פ. ר. ל י נ ד ע. ווי וואָלט געווען ווען מיר ביידע געשטראַנ-
 דעטע וואָלטען זיך נעגעבען די הענד?
 ק ר אָ ג ס ט א ד. וואָ—אַס?

פ.ר. ל.י.נ.ד.ע. צוויי אויף א פליט האָבען א גרעסערען
שאנס אויף רעטונג ווי ווען יעדער האַלט זיך אָן א בעזונדערן
כאַלקען.

ק.ר.אָ.ג.ס.ט.א.ד. כריסטינע!

פ.ר. ל.י.נ.ד.ע. וואָס מיינסטו האָט מיך געבראַכט אַהער
אַין שטאָרט אריין?

ק.ר.אָ.ג.ס.ט.א.ד. האָסטו ווירקליך געטראַכט וועגען מיר?
פ.ר. ל.י.נ.ד.ע. איך מוז האָבען אַן אַרבייט, אַניט קען איך
ניט לעבען. אזוי ווייט ווי איך געדענק האָב איך געאַרבייט און
דאָס איז געווען מיין אינציגע פרייד. איצט שטעה איך גאַנץ
אַליין אין דער וועלט אזוי שרעקליך צוועקלאָז און פערלאָזען. אין
אַרבייטען פאר זיך אַליין איז ניטאָ קיין וואַהרעם גליק. גילפ, גיב
מיר אַן אַרבייט און איינעם פאַר וועמען צו לעבען.

ק.ר.אָ.ג.ס.ט.א.ד. ניין, ניין — דאָס קען ניט זיין. דאָס
איז איינפאַך א פרוי'ס ראַמאַנטישע אידעע פון זעלבסט-
הויפּאַפּערונג.

פ.ר. ל.י.נ.ד.ע. בין איך דיר ווען עס איז פאַרגעקומען ראַ-
מאַנטיש?

ק.ר.אָ.ג.ס.ט.א.ד. וואָלסטו ווירקליך? ... זאָג מיר, ווייסטו
מיין פּערגאַנגענהייט?

פ.ר. ל.י.נ.ד.ע. יא.

ק.ר.אָ.ג.ס.ט.א.ד. און דו ווייסט וואָס מען רעדט פון מיר?
פ.ר. ל.י.נ.ד.ע. האָסטו ניט גאַר-וואָס געזאָגט, אַז מיט מיר
וואָלסטו געווען אַנאַנדער מענש?

ק.ר.אָ.ג.ס.ט.א.ד. דאָס איז זיכער.

פ.ר. ל.י.נ.ד.ע. איז עס דען צו שפּעט?

ק.ר.אָ.ג.ס.ט.א.ד. כריסטינע, ווייסטו וואָס דו טוסט? יא,
דו ווייסט; איך לעז דאָס אויף דיין געזיכט. האָסטו דעם
מוטה? ...

פ.ר. ל.י.נ.ד.ע. איך בעדאַרף אימעצען אום איהם אויפ-
צופאַסען און דייע קינדער ברויכען אַ מוטער. דו בעדאַרפסט

מיד און איד — איד בעדארף דיד. נילס, איד גלויב אין די בעד
סערע זייט פון דיין נאטור. צוזאמען מיט דיר האָב איד פאר קיין
זאך קיין פורכט ניט.

ק ר א ג ס ט א ד. (איהר אָננעחמענדיג פאר'ן האַנד) א דאנק
דיר, א דאנק דיר, כריסטינע! איד וועל אזוי לעבען, אז אנדערע
זאָלען מיר אָנזעהן מיט אזוינע אויגען ווי דיינע... אה, איד האָב
אין גאנצען פּערגעסען...

פ ר. ל י נ ד ע. שש... די טאַראַנטעלא. איצט מוזטו געהן.
ק ר א ג ס ט א ד. ווארום? וואָס איז דאָס?
פ ר. ל י נ ד ע. הערסטו ניט דעם טאַנצען אויבען? אַזוי
גיד ווי דאָס איז צו ענד וועלען זיי אַרונטערקומען אַהער.
ק ר א ג ס ט א ד. אַה, יא, איד געה... אָבער איינס איז
שוין צו שפעט איצט צוריקצורופען. דו ווייסט געוויס וואָס פאַר
א שריט איד האָב געמאַכט געגען די העלמערס.
פ ר. ל י נ ד ע. יא, נילס, איד ווייס.

ק ר א ג ס ט א ד. און דאָך האָסטו קוראזש גענוג?
פ ר. ל י נ ד ע. איד ווייס צו וואָס פּערצווייפלונג קען אַ
מענשען טרייבען.

ק ר א ג ס ט א ד. אַ, ווען איד וואָלט דאָס נור געקענט פּער-
מיידען!

פ ר. ל י נ ד ע. דאָס קענסטו... דיין בריעה איז נאָך אין
קאַסימען.

ק ר א ג ס ט א ד. ווירקליך?

פ ר. ל י נ ד ע. יא, אָבער...

ק ר א ג ס ט א ד. (וואַרפענדיג אויף איהר אַ שאַרפען בליק)
אַה, איצט פּערשטעה איד. דו ווילסט רעטען דיין פריינדין עס
מעג קאַסטען וואָס עס וויל! רייד קלאָרע ווערטער... איז דאָס
דיין אידעע?

פ ר. ל י נ ד ע. נילס, א פרוי, וועלכע האָט זיך איינמאַל
אויפגעאַפּפּערט פאַר אנדערע, טוט דאָס ניט קיין צווייטעס מאָל.
ק ר א ג ס ט א ד. דאן וועל איד צוריק פּערלאַנגען מיין

בריעה.

פ.ר. ל.י.נ.ד.ע. ניין, ניין!
ק.ר.א.ג.ס.ט.א.ד. יא, געוויס! איך וועל ווארטען ביז העל-
מער קומט ארונטער, וועל איהם זאגען, אז ער מוז עס מיר צוריק-
געבען, אז דאָס איז נור געוועזען וועגען מיין ענטלאַסונג, אז איך
וויל ניט ער זאָל איהם לעזען...
פ.ר. ל.י.נ.ד.ע. ניין, ניילס, דו טאָרסט דעם בריעה ניט צו-
ריק־פּערלאַנגען.

ק.ר.א.ג.ס.ט.א.ד. אָבער זאָג מיר, האָסטו מיך ניט צוליב
דעם אהער גערופען?

פ.ר. ל.י.נ.ד.ע. יא, נעכטען. אין דעם ערשטען שרעק.
אָבער דערווייל איז פּערגאַנגען א גאַנצער טאָג און אין דעם טאָג
צייט האָב איך געזעהן אונגלויבליכע זאַכען היער אין הויז. העלמער
מוז אלעם וויסען; עס מוז געמאַכט ווערען א סוף צו דייעזען אונ-
גליקליכען סעקרעט. זיי ביידע מוזען קומען צו א פּערשטענדיגונג.
זיי קענען ניט אייביג שפּיעלען אין בעהעלטענעם.

ק.ר.א.ג.ס.ט.א.ד. זעהר גוט, אויב דו ווילסט עס ריזיקירען.
אָבער איין זאך קען איך יא טאָן און דאָס באַלד...

פ.ר. ל.י.נ.ד.ע. (האַרבענדיג) שנעל, שנעל, געה! דער
טאַנץ איז צו ענדע. מיר זיינען ניט זיכער איין אויגענבליק מעהר.

ק.ר.א.ג.ס.ט.א.ד. איך וועל אויף דיר ווארטען אין גאַס.
פ.ר. ל.י.נ.ד.ע. גוט, גוט. און דו וועסט מיך בעגלייטען
אהיים.

ק.ר.א.ג.ס.ט.א.ד. איך האָב ניט געהאַט אזא גליקליכען טאָג
אין מיין גאַנצען לעבען! (ער געהט אַרויס. די מיר צווישען צימער
און קאָרידאָר בלויבט אָפען.)

פ.ר. ל.י.נ.ד.ע. (ברענגענדיג אין אַרדנונג די מעבל און געהי-
מענדיג איהר הוט און מאנטעל) וואָס פאַר א פּערענדערונג! וואָס
פאַר א פּערענדערונג! צו האָבען אימעצען פאַר וועמען צו לעבען!
א היים צו בעגליקען! איך וועל מוזען ארבייטען אין ערנסט.
א, ווען זיי וואָלטען שוין קומען! (האַרכט) אה, זיי געהען, איך מוז
זיך אַנטאָן. (זי טוט זיך אָן. העלמער און גאַראַס שטימען חערען

ויד אין קארירדאר ; א שליסעל דרעהט זיך אום אין שלאָס, און העלמער שלעפט אריין נאָראַ'ן כמעט איבער געוואַלט. זי טראַגט איהר איטאַליענישען קאַסטיום מיט אַ שאַל איבער די שולטערן. ער איז אין אַ פּראַק און טראַגט אַ שוואַרצען דאַמינאַ.

נ אָ ר אַ. (זיך וועהרענדיג) ניין, ניין, ניין! איך וועל נאָך ניט אריינגעהן! איך מוז צוריקגעהן צום באַל. איך וויל ניט אוועקגעהן אזוי פריה.

ה ע ל מ ע ר. אָבער, מיין זיסע מיידעלע!
נ אָ ר אַ. ליעבער, ליעבער טאָרוואַלד, זעה, נור נאָך איין איינציגע שטונדע!

ה ע ל מ ע ר. ניט איין מינוט מעהר, טייערע נאָראַ! דו געדיינקסט אונזער אָבמאַך. קום, קום אריין אין צימער. דו וועסט זיך דאָ פּערקיהלען. (זי וועהרט זיך, אָבער ער פיהרט זי צערשליך אריין אין צימער.)

פ ר. ל י נ ד ע. גוטען אָווענד אייך.
נ אָ ר אַ. כריסטינע!

ה ע ל מ ע ר. וואָס איז דאָס? איהר, פרוי לינדע? אזוי שפּעט היער?

פ ר. ל י נ ד ע. יא, ענטשולדיגט. איך האָב געוועלט זעהן נאָרע'ן אין איהר באַל-קלייד.

נ אָ ר אַ. ביזטו היער געזעסען וואַרטענדיג אויף מיר?
פ ר. ל י נ ד ע. יא; איך בין ליידער געקומען צו שפּעט. איהר זייט שוין געוועזען ארויפגעגאַנגען אויבען. האָב ניט גע-וואַלט אויסגעהן אָהנע דיך צו זעהן.

ה ע ל מ ע ר. (ארונטערנעהמענדיג נאָראַ'ס שאַל) זעהר גוט. דאָן בעטראַכט איהר. איך גלויב, זי איז ווערט, אַז מ'זאָל איהר בעזעהן... איז זי ניט ליעבליך, פרוי לינדע?

פ ר. ל י נ ד ע. יא, איך מוז זאָגען...
ה ע ל מ ע ר. איז זי ניט שאַרמאַנט? דאָס האָט יעדער גע-זאָגט. אָבער זי איז שרעקליך האַרטגעקיג, די טייבעלע. וואָס

טוט מען מיט איהר? דענקט נור! איך האָב איהר כמעט מיט געוואלט אוועקגעריסען.

נאָר א. אָ, טאָרוואַלד! דיר וועט נאָך אַ מאָל פּערדריי- מען ווארום דו האָסט מיר ניט געלאָזט בלייבען; וועניגסטענס נאָך אַ האַלבע שטונדע.

העלמער, נו, אַט האָט איהר דאָס. איהר הערט, פרוי לינדע? זי ווערט ווילד אפּפלאַדירט פאר'ן טאַנצען די טאַראַנ- טעלאַ און איך מוז זאָגען, זי פּערדיענט די אפּפלאַדיסמענטען — אָבגלייך זי האָט פּיעלייכט אריינגעלעגט צופיעל נאַטור אין דער אויספיהרונג פון די אידעע, מעהר וויפיעל די קונסט האָט פּיעלייכט פּערלאַנגט. — אָבער יעדענפאַלס האָט זי געהאַט אַ גרויסען ער- פאַלג, און דאָס איז די הויפּט-זאַך. קען איך איהר דען לאָזען אין זאַאל, אז זי זאָל אליין אָבשוואַכען דעם עפעקט? אויף קיין פאַל ניט! איך האָב גענומען מיין זיסע קאַפּרי-מיידעלע, מיין קאַפּרינע קליינע קאַפּריאַנערקע — האָב איך כמעט געזאָגט — אונטערן אָרעם; איין האַסטיגער קעהר אַרום, אַ קניקס פאַר אַלעמען אין זאַאל און — ווי זאָגען זיי אין די ראַמאַנען? די ליעבליכע ערשיינונג איז פּערשוואַונדען! אן אויסגאַנג מוז איר מער זיין עפּפּעקטפאַל, פרוי לינדע; אָבער נאָראַ וויל דאָס ניט איינזעהן. ביי נאָט! דאָ איז וואַרם! (ער וואַרפט אַראָפּ זיין מאַסקע און עפענט די טיר פון זיין צימער) וואָס? נאָר קיין ליכט ניטאָ היער? אָ, נאַטירליך, ענטשולדיגט! (ער געהט אַריין צו זיך און צינט אַן אַ ליכט.)

נאָר א. (ריידענדיג מיט אַ פּערשטיקטען אַטעמען) נו?

פ.ר. ליינדע. איך האָב מיט איהם גערעדט.

נאָר א. און?

פ.ר. ליינדע. נאָראַ, דו מוזט דיין מאַן אלעס אויסזאָגען.

נאָר א. (כמעט שפּראַכלאָז) דאָס האָב איך געוואוסט.

פ.ר. ליינדע. פאַר קראַנסטאַדען האָסטו ניט וואָס מורא

צו האָבען. אָבער דו מוזט אלעס קלאַר ארויסרעדען.

נאָר א. דאָס וועל איך ניט טאָן.

פ.ר. ל.י.נ.ד.ע. דאן וועט דער בריעה רעדען.
 נאָר אַ. דאָנק דיר, כריסטינע. איצט ווייס איך וואָס איך
 האָב צו טאָן. ששש...
 ה.ע.ל.מ.ע.ר. (צוריקקומענדיג) נון, פרוי לינדע, האָט איהר
 זי בעוואונדערט?
 פ.ר. ל.י.נ.ד.ע. יא, און איצט ווינש איך איך א גוטע
 נאכט.
 ה.ע.ל.מ.ע.ר. וואָס, שוין? געהערט דיעזע שטריקעריי צו
 איך?
 פ.ר. ל.י.נ.ד.ע. אָ, יא! איך דאָנק איך. האָב'ס בייגעהע
 מערגעסען.
 ה.ע.ל.מ.ע.ר. איהר שטריקט אַלזאָ?
 פ.ר. ל.י.נ.ד.ע. יא.
 ה.ע.ל.מ.ע.ר. ווייסט איהר, איהר האָט געדארפט אויס-
 געהען אויף קאָנוואַ.
 פ.ר. ל.י.נ.ד.ע. ווירקליך? ווארום?
 ה.ע.ל.מ.ע.ר. ווייל עס איז פיעל שענער. בליקט אהער!
 איהר האַלט די אויסגענעהטע זאך אין דער לינקער האַנד, אַט
 אזוי, און אַרבעט מיט דער נאָדעל אין דער רעכטער האַנד אין אַ
 לאַנגען לייכטען שוואונג, ניין?
 פ.ר. ל.י.נ.ד.ע. יא, גלויב איך.
 ה.ע.ל.מ.ע.ר. אָבער שטריקען איז אימער העסליך. זעהט
 נור צו: אייערע הענט זיינען ענג ביי די זיימען; די נאָדלען געהען
 ארויף און אַראָפּ, עס האָט עפעס אַ כינעזישען אָנבליק... זיי האָבען
 אונז ווירקליך געגעבען אַ פיינעם שאַמפּאַניער היינט אָווענד.
 פ.ר. ל.י.נ.ד.ע. נו, גוטע נאכט, נאָרא! און זיי מעהר ניט
 האַרטנעקיג.
 ה.ע.ל.מ.ע.ר. אַ קלוגעם וואָרט, פרוי לינדע.
 פ.ר. ל.י.נ.ד.ע. גוטע נאכט, הערר העלמער!
 ה.ע.ל.מ.ע.ר. (זי בעגלויטענדיג ביז'ן טיר) גוטע נאכט, גוטע
 נאכט! איך האָט, איהר וועט קומען זיכער אהיים. איך וואָלט

אייך גערן... אָבער, ווירקליך, איהר האָט ניט ווייט צו געהן.
 גוטע נאכט, גוטע נאכט! (ער פערמאכט די טיר) ענדליך זיינען
 מיר פון איהר לויז. זי איז שרעקליך לאַנגווייליג.
 נ אָ ר אַ. ביזטו ניט מיער, טאָרוואַלד?
 ה ע ל מ ע ר. ניט אים מינדעסטען. איך פיהל מיך זעהר
 פריש. אָבער דו? דו זעהסט אויס פערמאטערט און שלעפערניג.
 נ אָ ר אַ. יא, זעהר מיר. איך וועל באלד שלאָפן.
 ה ע ל מ ע ר. נו, זעהסטו? בין איך דאָך גערעכט געווען
 דיך ניט צו לאָזען דאָרטען בלייבען לענגער.
 נ אָ ר אַ. אַ, אַלץ וואָס דו טוסט איז גערעכט.
 ה ע ל מ ע ר. (קוסט איהר אויפ'ן שמערן) איצט רעדט מוין
 פייגעלע ווי א פערנינפטיגער מענש. האָסטו בעמערקט ווי פרעה
 ליך ראַנק איז היינט אָווענד געווען?
 נ אָ ר אַ. ווירקליך? איך האָב ניט געהאט קיין געלעגענע
 הייט מיט איהם צו רעדן.
 ה ע ל מ ע ר. איך אויך ניט איבריגס; אָבער אין אזא
 גוטע שטימונג האָב איך איהם שוין לאַנג, לאַנג ניט געזעהן. (זעהט
 נאָראַ'ן און קומט נעהנטער צו) עס איז דאָך שעהן צוריק צו זיין
 אין דערהיים, צו זיין נאָר אין גאַנצען אליין מיט דיר. אַ, דו
 שאַרמאַנטע ווייבעלע!
 נ אָ ר אַ. זעה מיך אזוי ניט אָן, טאָרוואַלד.
 ה ע ל מ ע ר. וואָס? ניט אָנזעהן מוין טייערסטען שאַץ?
 די ליעבליכקייט, וועלכע איז מיינע, נור מיינע, איינציג און אליין
 מיינע.
 נ אָ ר אַ. (אָוועקגעהענדיג צו די אַנדערע זייט פון טיש) היינט
 אָווענד טאָרט דו מיר אַזעלכע זאַכען ניט זאָגען.
 ה ע ל מ ע ר. (געהט איהר נאָך) איך פערשטעה! דו האָסט
 נאָך די טאַראַנטעלאַ אין דיינע אָדערן... אָבער דאָס מאַכט דיך
 נאָך רייצערער. האָרף! די געסט געהען איצט אַוועג. (מיל-
 דער) נאָראַ, באלד וועט די גאַנצע הויז זיין שטיל.
 נ אָ ר אַ. 'ך האָף אזוי.

ה ע ל מ ע ר. ווייסטו, מיין שאץ? ווען מיר זיינען צוויי-
שען פרעמדע — ווייסטו ווארום איך רעד מיט דיר אזוי ווייניג?
ווארום איך האלט זיך אן א זייט? ווארום איך גיב נור אויף דיר
ווען-ניט-ווען א פער'גנב'עמען בליק, — ווייסטו ווארום איך טו
דאס? ווייל איך בילד זיך איין, אז מיר לייעבען איינס דאס אַנ-
דערע אין געהיים, אז איך בין סעקרעטנע פערלאָבט מיט דיר און
אז קיינער קלערט ניט וואָס צווישען אונז געהט פאַר.

נ אָ ר א. יא, יא, יא! איך ווייס אלע דינע געדאַנקען זיי-
נען מיט מיר.

ה ע ל מ ע ר. און דאן, ווען מיר דארפען אוועקגעהן, און איך
וויקעל די שאַל ארום דינע גלאַטע, צערטליכע שולטערן, ארום
דיעזען העררליכען האַלז, שטעל איך מיר פאַר, אז דו ביסט מיין
כלה, אז אונזער האַכצייט איז נאָרוואָס אָבגעשפיעלט, אז איך
נעהם דיך צום ערסטען מאָל אַהיים, אז איך בין דאָס ערסטע מאָל
אַליין מיט דיר, גאַנץ אַליין מיט דיר — מיט דיר אין דיין פּורכט-
זאַמע לייעבליכקייט. — דעם גאַנצען אָוועג היינט האָב איך מיך גע-
באַנגט נאָך דיר, דיר אַליין. ווען איך האָב דיך בעטראַכט שווע-
בענדיג און זיך ראַש בעוועגענדיג אין דער טאַראַנטעלאַ — מיין
בלוט האָט געקאַכט — איך האָב עס ניט געקענט לענגער אויס-
האַלטען; דאָס איז דער גרונד וואָרום איך האָב דיך געצוואונגען
אוועקצוגעהן.

נ אָ ר א. געה איצט, טאָרוואַלד! געה אוועק פון מיר!
איך קען דאָס אלעס היינט ניט אריבערטראָגען.
ה ע ל מ ע ר. וואָס מיינסטו? אַה, איך פערשטעה. דו
וויילסט זיך מיט מיר רייצען! „ווייל ניט, ווייל ניט!“ בין איך דען
ניט דיין מאַן?

(א קלאַפּ אין טיר.)

נ אָ ר א. (שפּרינגט אויף) האָסטו געהערט?
ה ע ל מ ע ר. (צוגעהענדיג צום קאַרידאָר) ווער איז
דאָרטען?

ר א נ ק. (פון דרויסען) דאָס בין איך. מעג איך אריינ-
קומען אויף א מינוט ?

ה ע ל מ ע ר. (פערדריסליך) וואָס קען ער דאָ בעדארפען ?
(איז דער הויך) וואָרט אַ וויילינקע ! (עפענט) קום אריין. עס
איז שעהן פון דיר זיך צו ווייזען ביי אונז.

ר א נ ק. מיר האָט זיך געדאַכט איך הער דיין שטימע ;
דאָס האָט מיר געגעבען די פאַנטאַזיע אריינצוקומען. (קוקט זיך
ארום) אַ, דאָס ליעבע, אַלטע הייזעלע ! ווי געמיטהליך איהר
בידע זייט דאָ !

ה ע ל מ ע ר. דו האָסט פון דעסטוועגען געפונען גענוג גע-
מיטהליכקייט אויבען אויך.

ר א נ ק. זעהר פיעל. וואָרום ניט ? וואָרום ניט ארויס-
קריעגען פון דעם לעבען אַלץ וואָס מען קען ? אַלץ וואָס מען קען
אַזוי לאַנג ווי מען קען. דער וויין איז געווען גרויסאַרטיג...

ה ע ל מ ע ר. איבערהויפט דער שאַמפאַניער.

ר א נ ק. האָסטו דאָס בעמערקט ? עס איז גאָר ניט צו
גלויבען וויפיעל איך האָב געטרונקען...

נ אָ ר אַ. העלמער האָט אויך גענוג שאַמפאַניער געטרונקען.

ר א נ ק. האָט ער, ווירקליך ?

נ אָ ר אַ. יא, און דאָס מאַכט איהם אימער אזוי גוט גע-
שטימט.

ר א נ ק. נו, און וואָרום זאָל מען ניט האָבען אַ פּרעהליכען
אָווענד נאָך אַ גוט-פּערבראַכטען טאַג ?

ה ע ל מ ע ר. גוט פּערבראַכט ? נו, איך האָב ניט מיט וואָס
צו שטאָלצירן.

ר א נ ק. (איהם צערטליך קלאַפענדיג אויפ'ן שולטער) אָבער
איך האָב יא, פּערשטעהסטו.

נ אָ ר אַ. איהר זייט וואָהרשיינליך געווען בעשעפּטיגט מיט
אַ וויסענשאַפּטליכע אונטערזוכונג, ניין דאָקטאָר ראַנק ?

ר א נ ק. געטראָפּען.

ה ע ל מ ע ר. מין גאט! נארעלע רעדט וועגען וויי-
סענשאפטליכע אונטערזוכונגען!
נ א ר א. מעג איך אייך גראטולירען מיט'ן רעזולטאט?
ר א נ ק. א, יא!
נ א ר א. איז דאס רעזולטאט גוט?
ר א נ ק. דאס בעסטע אין דער וועלט אי פאר'ן ארצט, אי
פאר'ן פאציענט: געוויסהייט.
נ א ר א. (שנעלל און פארשענדיג) געוויסהייט, זאגט איהר?
ר א נ ק. פאקאממענע געוויסהייט. בין איך ניט גערעכט
געווען, ווען איך האב נאכהער געהוליעט?
נ א ר א. יא, נאנין גערעכט, דאקטאר ראנק.
ה ע ל מ ע ר. דאס זאג איך אויך, אזוי לאנגזאם ווי דאס
קאסט ניט צו טייער דעם קומענדיגען מאג.
ר א נ ק. נו, — אין דיעזעם לעבען קריענט מען קיין זאך
ניט אומזיסט.
נ א ר א. דאקטאר ראנק! האט איהר ניט ליעב מאסקא-
ראדען?
ר א נ ק. יא, ווען עס זיינען דא פיעל לוסטיגע מאסקעס.
נ א ר א. זאגט מיר, וואס זאלען מיר ביידע זיין אויף דעם
נעקסטען מאסקען-באל?
ה ע ל מ ע ר. אה, דו, קליינע אונערזעמליכע! טראכסט
שוין וועגען דעם נעקסטען באל?
ר א נ ק. מיר ביידע? איך וועל אייך זאגען. איהר מוזט
געהן אלס גוטער ענגעל.
ה ע ל מ ע ר. וואס פאר א קאסטיום אבער, וואלט זי דאר-
פען אום אזוי אויסצוזעהען?
ר א נ ק. זי דארף נור טראגען איהר וואכעדיגע קלייד.
ה ע ל מ ע ר. בריליאנט! אבער ווייסטו שוין וואס דו
אלזיין וועסט זיין?
ר א נ ק. יא, מין פריינד, דאס איז קלאר בערעכענט ביי
מיר.

ה ע ל מ ע ר . נו ?
ר א נ ק . צום נעקסטען מאסקאראד וועל איך זיין „דעה
אונזיכטבארער“.

ה ע ל מ ע ר . וואָס פאר אַ קאָמישע אידעע !
ר א נ ק . עם איז דאָ אַ גרויסער שוואַרצער הוט — האָסט
דאָך געהערט פון דעם אונזיכטבארען הוט. ער בעדעקט אַ זענ-
לען פון אויבען אַראָב און קיינער קען איהם מעהר ניט זעהן.
ה ע ל מ ע ר . (אונטערדריקענדיג אַ שמייכל) אין דעם
ביסטו גערעכט.

ר א נ ק . אָבער איך האָב דערווייל פּערגעסען נאָך וואָס איך
בין צו דיר געקומען. העלמער, גיב מיר אַ ציגאַר, איינעם פון דינע
דונקעלע האַוואַנאַס.

ה ע ל מ ע ר . מיט דעם גרעסטען פּערגגיגען. (גיט איהם נס
ציגאַרענטאַשע.)

ר א נ ק . (אָבשניידענדיג דעם שפיץ) דאַנקע.
נ אָ ר אַ . (אָגרייבענדיג אַ וועקסענע שוועבעלע) אָט איז אַ
ליכט !

ר א נ ק . דאַנק, אַ טויוזענד מאָל. (ער ציגט אַן פון איהם
האַנד.) און איצט גוט נאַכט !

ה ע ל מ ע ר . אַ גוטע נאַכט דיר, מיין ליבער יונגע !
נ אָ ר אַ . שלאָפּט זאָנפט, דאָקטאָר ראַנק !
ר א נ ק . דאַנק אייך פאר'ן וואונש.
נ אָ ר אַ . ווינשט מיר דאָסזעלבע.
ר א נ ק . אייך ? זעהר גוט, ווי איהר ווילט ! שלאָפּט נע-
זונד ; און דאַנק אייך פאר דאָס ליכט ! (ער פּערבויגט זיך און
געהט.)

ה ע ל מ ע ר . ער האָט פּיעל געטרונקען.
נ אָ ר אַ . (פּערטראַכט) וואַהרשיינליך.
(העלמער נעהמט די שליסלען און געט צום בריעף-קאַסטען.)
נ אָ ר אַ . טאָרוואַלד, וואָס טוסטו דאָרטען ?
ה ע ל מ ע ר . איך מוז אויסליידיגען דעם בריעף-קאַסטען ;

ער איז פול געפאקט. עם וועט דארין ניט זיין קיין פלאץ פאר די צייטונגען מאַרגען פריה.

נאָר א. מיינסטו נאָך היינט ביי נאכט צו אַרבייטען?
העלמער. אָה, ניין! האַלט, וואָס איז דאָס? אימיצער
האַט דאָ גערופעט דעם שלאָם.
נאָר א. דעם שלאָם?

העלמער. דאָס איז זיכער. וואָס זאָל דאָס בעטייטען?
איך קען מיר ניט פאַרשטעלען, אַז פון די דיענסטלייד ווער...?
היער איז אַ צובראַכענע האַאר-נאָדעל. נאָראַ, דאָס איז איינע פון
דיינע.

נאָר א. (האסטיג) וואהרשיינליך די קינדער...
העלמער. דאָן מוזטו זיי פון אַזעלכע שפעסער אַבגע-
וואוינען. הם... הם... נאָ, ענדליך איז עס אָפּען. (ער נעהמט אַרויס
דעם גאַנצען פּאַק און רופט צו דער קינד צו) העלענע! העלענע, לעש
אויס דעם לאָמפּ אין קאָררידאָר! (ער קומט צוריק, פערמאַכט די
צימער-טיר) גיב נור אַ בליק! וויפיעל דאָ האָט זיך אָנגעזא-
מעלט. — וואָס איז דאָס?
נאָר א. (בייז פּענסטער) דער בריעה! אָ, ניין, ניין, טאָר-
וואַלד.

העלמער. צוויי וויזיט-קארטען — פון ראַנק.
נאָר א. פון ראַנק?
העלמער. (זיי בעטראַכטענדיג) „דאָקטאָר ראַנק“. זיי
זיינען געווען גאַנץ פון אויבען. ער האָט זיי געוויס נאָר-וואָס אַריינ-
געוואָרפען.

נאָר א. עטוואָס דאָ אויף זיי?
העלמער. אַ שוואַרצער שטריך איבער'ן נאָמען. זעה נור
וואָס פאַר אַ שוידערהאַפטער איינפאַל. עס זעהט אויס אַזוי ווי
ער וואַלט וועלען אָנצייגען זיין אייגענעם טויט.
נאָר א. יאָ, דאָס בעמייט עס.
העלמער. ווי? דו ווייסט עטוואָס דערפון? האָט ער
דיר געזאָגט?

נאָר א. יא, דיזע קארטען בעטייטען, אז ער האָט פון אונז
גענומען דעם לעצטען אָבשיעד. ער מיינט זיך צו פערשליעסען און...
שטארבען.

העלמער. אָרעמער קערל! איך האָב, נאטירליך, גע-
וואוסט, אז מיר וועלען איהם לאַנג ניט האָבען ביי זיך. אָבער אזוי
שנעל... און דאָן צו געהן און פערקריכען אין זיין הויז ווי אַ פער-
וואונדעטע חיה...

נאָר א. דאָס וואָס מוז זיין, מוז זיין און וואָס וועניגער גע-
רעדט, אַלץ בעסער. איז דאָס ניט דיין מיינונג אויך, טאָרוואַלד ?
העלמער. (שפּרייזענדיג איבער'ן צימער) ער איז געווען
אזוי איינגעוואַקסען אין אונזער לעבען, אז איך קען מיר ניט פאָר-
שטעלען, אז ער איז מעהר ניטאָ. ער, מיט זיינע ליידען, מיט זיין
איינזאַמקייט, האָט פאָרגעשטעלט אַן אַרט הינטערגרונד פון שאַט-
טען צו דעם זונענשיין פון אונזער גליק. איבריגענס, פיעלייכט
איז עס צום בעסטען אזוי, — איבערהויפט פאָר איהם. (בלויבט
שמעהן) פיעלייכט פאָר אונז אויך, נאָרא. איצט זיינען מיר ביידע
אין גאַנצען אָבהענגיג איינער פון דעם אַנדערען. (ער נעהמט איהר
אַרום) מײן ליעבסטע, הערצליכסטע וויבעלע! איך פיהל אזוי,
ווי איך וואָלט דיך קיינמאָל ניט קענען האַלטען פעסט גענוג.
ווייסטו, נאָרא, אָפטמאָלס ווינש איך, אז דו זאָלסט זיין אין אַ גע-
פאָהר אום אז איך זאָל קענען פאָר דיך ריזיקירען לייב און לעבען.

נאָר א. (רייסט זיך אַרויס פון זיין אומאַרמונג און זאָגט פעסט
ענטשלאָסען.) איצט מענסטו לעזען דייע בריעף, טאָרוואַלד!
העלמער. ניין, ניין! ניט היינט-ביי-נאַכט. איך וויל
זיין מיט דיר, זיסע וויבעלע.

נאָר א. וואָס? מיט אַ פריינד, וואָס שטארבט, אין די גע-
דינקען ?

העלמער. דו ביסט גערעכט. דאָס האָט אונז ביידען אַ
שרעקליכען טרייעל געמאַן. אונליעבע איז געקומען צווישען אונז,
— געדאַנקען וועגען טויט און פערניכטונג. מיר מוזען זוכען זיי
אָבצושאַקלען. ביז דאָן בלייבען מיר אָבעזונדערט.

נאָר א. (איהרע אַרעמס ארום זיין האַלז) טאָרוואַלד, אַ גוטע, גוטע נאַכט דיר!

העלמער. (מיט אַ קוס) גוט נאַכט, מיין פייגעלע. שלאָף געזונד, נאָראַ! איצט געה איך לעזען מיינע בריעף. (ער געהט אריין צו זיך אין צימער און פערמאַכט די טיר).

נאָראַ. (מיט אַ ווילדען בליק, טאַפּט זי ארום זיך, נעהמט העל- מער'ס דאַמינאַ, וואַרפט עס ארויף אויף זיך, און רעדט שנעל, הייזעריג מיט געבראַכענע ווערטער:) איהם קיינמאָל מעהר ניט צו זעהן! קיינמאָל, קיינמאָל, קיינמאָל ניט צו זעהן! (זי פערדעקט זיך דעם קאַפּ מיט'ן שאַל) קיינמאָל מעהר ניט צו זעהן די קינדער! קיינ- מאָל ניט? אָ, די שוואַרצע, אייז-קאַלטע וואַסער! דער אָבגרונד... ווען דאָס וואַלט נור געווען אָבגעטאַן... איצט האָט ער דעם בריעף... ער לעזט איהם... אָ, ניין, ניין, ניין, נאָך ניט! טאָרוואַלד, זיי גע- זונד! ... זייט געזונד, קינדערלעך... (זי לויפט אַרויס אין קאָרידאָר. אין דעם זעלבען אויגענבליק רייסט העלמער אויף די טיר און בלייבט שטעחן מיט'ן בריעף אין דער האַנד).

העלמער. נאָראַ!

נאָראַ. (מיט אַ געשרוי) אָה!

העלמער. וואָס איז דאָס? ווייסטו וואָס אין דעם בריעף שטעהט?

נאָראַ. יא, איך ווייס. לאָז מיך געהן. לאָז מיר דורך.

העלמער. (איהר צוריקהאַלטענדיג) וואוהין געהסטו?

נאָראַ. (זיך רייסענדיג) דו טאָרסט מיך ניט רעטען, טאָר- וואַלד!

העלמער. (צוריקפאַלענדיג) וואָהר? איז עס וואָהר

וואָס ער שרייבט? ניין, עס קען ניט זיין וואָהר!

נאָראַ. עס איז וואָהר. איך האָב דיך געליעבט איבער

אַלעס אין דער וועלט.

העלמער. ע... פעררייד מיר ניט די ציינער!

נאָראַ. (אַ טרוט נעהנטער) טאָרוואַלד! ...

העלמער. אונגליקליכע פרוי! וואָס האָסטו געטאַן?

נ א ר א. לאז מיד געהן. דו טאָרסט מיד ניט רעמען! דו
טאָרסט די שולר אויף זיך ניט נעהמען, הערסטו?
ה ע ל ט ע ר. איך דארף ניט ריינע טהעאָטראַלישע מיענען!
(שליט יא די מיר) היער זאָלסטו בלייבען און אָבגעבען רעכענ-
שצפט! פערשטעהסטו וואָס דו האָסט געטאָן? ענטפער! פער-
שטעהסט דו? הא?
נ א ר א. (איהם שטאר אַנבליקענדיג און מיט אַ פעסטערע

שטימע) יא, איצט... איצט הויב איך אָן אין גאַנצען צו פער-
שטעהן.

ה ע ל ט ע ר. (שפּרויזענדיג איבער'ן צימער) אָ, וואָס פאַר
אַ שרעקליכע ענטשיסונג! גאַנצע אַכט יאָהר איז זי געווען מיין
שטאַלץ, מיין פּרייד — די גאַנצע צייט אַ פערשטעלטע, אַ ליגנער-
קע... ערגער, היעל ערגער, אַ פערברעכערין. אָ, די העסליכקייט
דערפון, אה!

(גאָר בלייבט שטיל און בליקט איהם אָן אימער שאַרפער.)

ה ע ל ט ע ר. איך האָב געדאַרפט פאַראוים וויסען, אז עט-
וואָס אַזוינס קען קומען. דיין פאָטער'ס גאַנצע אונגעהרליכקייט איז
צו דיר איבערגעגאַנגען בירושה: קיין מאָראַל, קיין רעליגיעז, קיין
פּפליכטגעפיהל! ווי איך ווער איצט בעשטראָפט פאר'ן אָננעה-
מען זיך פאַר איהם. איך האָב דאָס געטאָן פון דייןטוועגען און
אַזוי בעלוינסטו מיד.

נ א ר א. יא, אַזוי.

ה ע ל מ ע ר. דו האָסט פערניכטעט מיין גאַנצען גליק. דו
האָסט רואינירט מיין גאַנצע צוקונפט. אָ, עס איז שרעקליך אַרום
דעם צו דענקען. איך בין אין אַ לומפ'ס האַנד; ער קען מיט מיר
טאָן אַלץ וואָס ער וויל, פערלאַנגען, פאָדערן וואָס זיין האַרץ גע-
לובט און איך מוז נאָכגעבען! און דאָס אַלעס קומט אויף מיר דורך
אַ געוויסענלאָזע פרוי.

נ א ר א. וועי איך וועל מעהר ניט זיין אין וועג, וועסטו זיין

פריי.

ה ע ל מ ע ר. קיינע פיינע פראַזען, איך בעט דיך! דיין פאָר-

טער האָט זיי אויך אימער געהאט אויפ'ן צונג. וואָס פאַר אַ
נוצען קען מיר ברענגען דיין „ניט מעהר זיין אין וועג“ ווי דו רופסט
דאָס? קיין ברעקעל נוצען ניט. ער קען אימער בעקאנט מאַכען
די געשיכטע. מען וועט זאָגן מיך פערדעכטיגען, אז איך האָב
אין דעם געהאט אַ האַנד. מענשען וועלען דענקען, אז דאָס איז גע-
ווען מיין קאַפּ, אז איך האָב דיך אָנגערעדט. און דאָס אלעס האָב
איך דיר צו פערראַנקען, — דיר, וועלכע איך האָב געבאַלעוועט די
גאַנצע צייט זינט מיר זיינען פּערהייראַטהעט. פּערשטעהסטו איצט,
וועניגסטענס, וואָס דו האָסט געטאָן?

נ א ר א. (קאַלמבלוטיג אין רוהיג). יא.

ה ע ל מ ע ר. אונגעגליך! איך קען מיר דאָס ניט פאַר-
שטעלען! אָבער מיר מוזען קומען צו אַ טאַקס. נעהם אַראָב דעם
שאַל, נעהם עס אַראָב, זאָג איך דיר! ... איך מוז זעהן איהם ווי
עס איז צו פּערשטאַפּען די מויל... אַ געהיימנים מוז דאָס בלייבען,
וואָס דאָס זאָל ניט קאָסטען. וואָס אונז אנבעטרעפט, מיר מוזען
לעבען צוואַמען ווי פּריהער, אָבער נור פאַר דער וועלט... דו
וועסט נאַטירליך בלייבען דאָ וואוינען, אָבער די קינדער וועסטו
ניט ערציהען. איך וואָג ניט דיר זיי אָנצוטרויען. — אַ, דאָס צו מיר
זען זאָגען אַ פּרוי, וועלכע איך האָב אזוי צערטליך געליעבט, לייעב
פיעלייכט איצט נאָך... אָבער דאָס מוז איצט פּערגעסען ווערען.
פון היינט אָן און ווייטער קען מעהר קיין רייד ניט זיין פון וואַהרע
גליק; רעטען, קען מען, העכסטענס, פיעלייכט נאָך די רואינען,
די ברעקלעך, דעם אויסזעהן דערפון. מען קלינגט. (ער שפּרינגט
אויף) וואָס איז דאָס? אזוי שפּעט? קען דאָס זיין דאָס שלימסטע?
קען ער...? בעהאַלט זיך נאָראַ; זאָג דו ביסט קראַנק.

(נאָראַ ריהרט זיך ניט פון אַרם; העלמער געהט און עפּענט די מיר).

ה ע ל מ ע נ. (האַלב אויסגעשאָן, אין קאָרידאָר) אַ בריעף פאַר

אויך מאַדאַם!

ה ע ל מ ע ר. גיב עס אַהער. (כאַפט דעם בריעף צו און פּער-

מאַכט די מיר.) יא, דאָס איז פון איהם. דו וועסט דעם בריעף ניט

האַבען, איך לעז איהם אַליין!

נ א ר א. לעז, לעז.

ה ע ל מ ע ר. (ביין לאַמפּ) מיר פעהלט כמעט דער מוט-
דערצו. עם קען זיין, אז מיר זיינען ביידע פערלאָרען, אי דו, אי
איך. אה, איך מוז וויסען! (רויסט אויף האַפּטיג דעם קאָנזערט,
לעזט אַ פּאַר שורות, בעטראַכט אַ וועקסעל אינוועניג און שרויט אויס
מיט פּריידע) נאָראַ! (זי וואַרפט אויף איהם אַ פּאַרשענדען בליק און,
שווייגט). אַ, איך מוז דאָס פון דאָס נייע לעזען. יא, יא, זי
ריכטיג. איך בין גערעטעט. נאָראַ, איך בין גערעטעט.

נ א ר א. און איך?

ה ע ל מ ע ר. נאַטירליך, דו אויך, מיר ביידע זיינען גערע-
טעט, ביידע! בליק נור אַהער! ער שיקט דיר אַפּ דיין וועקסעל.
ער שרייבט אז עם טהוט איהם לייד, ער ענטשולדיגט זיך. אַ גליק-
ליכע ענדערונג אין זיין לעבען, זאָגט ער, האָט... אָבער וואָס
עם אויס וואָס ער זאָגט? מיר זיינען גערעטעט, נאָראַ.
נער קען דיר קיין ביז מעהר ניט טאָן. אָה, נאָראַ, נאָראַ
צוערסט מוז פון די אויגען אוועק דאָס פּערהאַסטע פּאַפּיער
מיך נור זעהן... ניין, איך וועל בעסער ניט אָנזעהן; עם זע-
בען ניט מעהר ווי אַ בייזער טרוים פאַר מיר... (ער צוויי-
וועקסעל מיט ביידע בריעף; וואַרפט זיי אַרײַן אין פּײַער און ק-
זיי ברענען) פאַרטיג, אוועק! אָה, נאָראַ, וואָס פאַר דריי ט-
האַסט געמוזט איבערלעבען!

נ א ר א. שווער האָב איך געקעמפּט די לעצטע דריי טעג.
ה ע ל מ ע ר. און אין דיין פּערצווייפּלונג האָסטו ניט געזעהן
קיין אַנדער וועג ווי... אָבער מיר וועלען מיט פּרייד וויעדערהוילען:
עם איז אַריבער, אַלעס אַריבער! הערסטו ניט, נאָראַ? דו קענסט
דאָס, ווי עם שיינט, ניט בעגרייפּען. יא, עם איז אַלעס אוועק!
וואָס האָט צו בעטייטען דער בליק אויף דיין געזיכט? דו זעהסט
אויס ווי פּערשטיינערט! אָה, מיין אַרעמע נאָרעלע! דו קענסט ניט
גלויבען, אז איך האָב דיר פּערגעבען. איך ווייס דו האָסט דאָס
געטאָן אויס לייעבע צו מיר.

נ א ר א. דאָס איז וואַהר.

ה ע ל מ ע ר. דו האָסט מיך געליעבט ווי אַ פֿרוי דארף ליע-
בען איהר מאַן. דו האָסט זיך נור געאיררט אין די מיטלען צום
צוועק. אָבער מיינסטו, איך ליעב דיך וועניגער, ווייל דו האָסט
ניט געוואוסט ווי זיך צו העלפען? אָה, ניין! שפּאַר זיך נור אָן
אַן מיר. איך וועל דיר ראַטהען און פיהרען. איך וואָלט ניט זיין
קיין וואַהרער מאַן ווען דיינע הילפֿלאָזיגקייט אליין זאָל דיך ניט
מאַכען דאָפּפעלט טייער אין מיינע אויגען. טראַכט ניט וועגען די
האַרטע ווערטער, וועלכע איך האָב געזאָגט אין די ערסטע מינוטען
פון מיין שרעק, ווען מיר האָט זיך אָבגעדוכט, אַז די וועלט פאַלט
איין איבער מיין קאָפּ. איך האָב דיר פּערגעבען, נאָראַ, איך שווער
עס דיר.

נ אָ ר אַ. אַ דאַנק דיר פאַר דיין פּערציייהונג. (זי געהט
אַרויס רעכטס).

ה ע ל מ ע ר. ניין, בלייב! (בליקט אריין.) וואָס געהסטו
מאָן?

נ אָ ר אַ. (פון אינערן) נור אויסטאַן מיין לאַלקע-קלייד.
ה ע ל מ ע ר. נוט, טהו זיך אויס. בערוהיג זיך, מיין דער-
שראַקענע זינג-פּויגעלע. זיי גאַנץ רוהיג. (שפּאַצירענדיג אַרום מיר.)
אַ, ווי ליעבליך, ווי ניעדליך אונזער היים איז, נאָראַ! היער ביזטו
זיכער; היער קען איך דיך בעשיצען ווי אַ פּערפּאָלגטע טויב וואָס
איך האָב גערעמעט פון דעם יאַסטערעב'ס גריף. איך וועל באַלד,
זעהר באַלד בערוהיגען דיין אַרעמע אויפגערעגטע הערצעלע; גלויב
מיר, נאָראַ, זעהר באַלד, מאַרגען וועט דאָס אַלעס אויסזעהן גאַנץ
אַנדערס — אַלעס וועט וויעדער זיין ווי געוועזען. איך וועל דיר
ניט דאַרפען וויעדער זאָגען, אַז איך פּערציייה דיר; דו וועסט
אַליין פיהלען, אַז דאָס איז וואַהר. ווי וואָלט איך נאָר קענען גע-
פינען ביי זיך אזוי פיעל גרויזאַמקייט דיך צו פּערשטויסען, זאָגאַר
דיר צו מאַכען פּאַרווירפע. אַ, דו פּערשטעהסט זיך שלעכט אויף
אַן עהרליכען מאַן'ס האַרץ, נאָראַ. עס איז דאָ עטוואָס אונבע-
שרייבליך זיסעס און קיהלענדעס פאַר אַ מאַן אין זיין פּערציייהען
זיין ווייב, — אין פּערציייהען איהר אויפריכטיג, פון גאַנצען האַר-

צען, זי ווערט זיין אייגענטהום אין א דאָפּעלטען זינן. זי איז איהם אזוי ווי פון דאָס־נייע געבאָרען; זי ווערט, עפעס אי זיין ווייב, אין זיין קינד. דאָס איז עס, וואָס דו וועסט פון היינטמאָל אָן זיין צו מיר, דו דערשראָקענער, הילפּלאָזער ענגעל מיינער. קי־מער זיך אַרום גאָר נישט, נאָראַ, עפען נור דיין האַרץ פאַר מיר, איך וועל דיר זיין אי אַ ווילען, אי אַ געוויסען (נאָראַ קומט אַרײַן אין וואַכעדיגע קליידער און שטעלט זיך פון יענער זייט מיט) אָבער וואָס איז דאָס? ביזט ניט געגאַנגען צום בעט? האָסט זיך אײַ־בערגעטאָן?

נ אָ ר אַ. יא. טאָרוואַלד, איצט האָב איך מיך איבערגעטאָן.

ה ע ל מ ע ר. אָבער, ווארום איצט? אזוי שפעט?

נ אָ ר אַ. איך וועל ניט שלאָפען היינטיגע נאכט.

ה ע ל מ ע ר. אָבער, ליעבע נאָראַ...!

נ אָ ר אַ. (קוקענדיג אויף איהר איהר) עס איז נאָך גאָר ניט אזוי שפעט. זעץ זיך אַנידער, טאָרוואַלד; דו און איך האָבען איינער מיט דעם אַנדערן פיעל צו רעדען. (זי זעצט זיך בײַ אײַן זייט מיט.)

ה ע ל מ ע ר. וואָס האָט דיין קאַלטער, שטייפער אויסזעהן צו בעמייטען? ...

נ אָ ר אַ. זעץ זיך. עס וועט נעהמען אַ צייט, איך האָב מיט דיר פיעל צו רעדען. (העלמער זעצט זיך אַנטקעגען איהר.)

ה ע ל מ ע ר. דו שרעקסט מיך. איך פערשמעה דירך ניט.

נ אָ ר אַ. ניין, און דאָס איז די צרה. דו פערשמעהסט מיך

ניי וי איך האָב דירך ניט פערשמאַנען — ביז היינטיגען אווענד.

ניי צונטערברעך מיךך ניט. הער אויס וואָס איך רעד מיט דיר.

מיט ווען קומען צו אַ טאָלק, טאָרוואַלד.

ה ע ל מ ע ר. ווי מיינסטו דאָס?

נ אָ ר אַ. (נאָך אַ קורצע פּויזע) פאַלט דיר ניט עטוואָס איין

אַט ווי מיר זיצען דאָ ביידע?

ה ע ל מ ע ר. וואָס זאָל מיר איינפאַלען?

ג אָ ר אַ. מיר זיינען געווען פעהריירטעהעט אַכט יאָהר.

מערסטו ניט, אז דאָס איז דאָס ערסטע מאָל וואָס מיר ביידע, דו
 און איך, מאַן און ווייב, רעדען צוזאַמען אין ערנסט ?
 ה ע ל מ ע ר. אין ערנסט ? וואָס רופסטו אין ערנסט ?
 נ אָ ר א. דורך די גאַנצע אַכט יאָהר, נאָך לענגער, זינט מיר
 זיינען בעקאַנט געוואָרען, האָבען מיר ווען עס איז צווישען זיך גע-
 רעדט איין איינציג ערנסט וואָרט וועגען אַן ערנסטע זאך ?
 ה ע ל מ ע ר. האָב איך דיר געזאָלט דרעהען אַ קאָפּ וועגען
 זאָרגען, וועלכע דו האָסט ניט געקענט מיר פערלייכטערען ?
 נ אָ ר א. איך רעד ניט פון זאָרגען, איך זאָג, אז מיר ביידע
 צוזאַמען האָבען קיינמאָל ניט פרובירט עטוואָס גרינדליך בעקלערן,
 קיין ערנסטע זאך ניט.
 ה ע ל מ ע ר. אָבער, ליעבסטע נאָרא, וואָס האָבען ערנסטע
 זאכען צו דיר ?
 נ אָ ר א. אַט האָבען מיר עס ! דו האָסט מיך קיינמאָל ניט
 פערשטאַנען. מען האָט מיר געמאָן פיעל אונרעכט, טאָרוואַלד ;
 צוערסט דער פאָטער, דאָן דו.
 ה ע ל מ ע ר. וואָס, דער פאָטער און איך ? מיר, וועלכע
 האָבען דיך געליעבט מעהר ווי אַלץ אין דער וועלט ?
 נ אָ ר א. (שאַקעלט מיט'ן קאָפּ) דו האָסט מיך קיינמאָל ניט
 געליעבט. דו האָסט עס נור געהאַלטען פאַר אַ שפּאַס צו זיין פער-
 ליעבט אין מיר.
 ה ע ל מ ע ר. נאָרא, וואָס רעדסטו פאַר ווערטער ?
 נ אָ ר א. יא, דאָס איז אזוי, טאָרוואַלד. ווען איך בין גע-
 ווען אין דער-היים ביין פאָטער, פלעגט ער מיר איבערגעבען אַלע
 זיינע מיינונגען און איך האָב געהאַלטען די זעלביגע מיינונגען. האָב
 איך געהאַט אַנדערע, האָב איך זיי בעהאַלטען כדי איהם ניט צו ער-
 גערן. ער פלעגט מיך רופען לאַלקע-טאַכטער און פלעגט מיט מיר
 שפיעלען ווי איך מיט מיינע ליאַלקעס. דאָן בין איך געקומען וואוי-
 נען אין דיין הויז...
 ה ע ל מ ע ר. וואָס פאַר אַן אויסדרוק וועגען אונזער
 הייראַטח ? !

נ א ר א. (אונגעשטערט) איך מײן איך בין איבערגעגאנגען
פון דעם פאָטערס הענד אין דײנע. דו האָסט אַלעס געאַרדנעט
נאָך דיין געשמאַק; איך האָב צוגעשטימט אָדער האָב זיך גע-
מאַכט, אַז איך שטימ צו, — אײנס פון די בײדע, אַ מאָל אײ דאָס,
אײ יענעם; איך ווײס אַלײן נײט. ווען איך בערעכען דאָס אַלעס
אײצטער, שײנט מײר, אַז איך האָב די גאַנצע צײט געלעבט ווי אַ
בעטלער פון האַנד — צום מױל. איך האָב געלעבט פון מאַכען קױנ
צען — פאַר דײר, טאָרוואַלד. אָבער אַזױ האָסטו געוואָלט. דער פאַ-
טער און דו — בײדע האָט אײהר מײר פײעל אונרעכט געטאָן. דו ביסט
שולדיג אין דעם וואָס מײן לעבען איז געווען אָהן אַ צוועק.

ה ע ל מ ע ר. נאָראַ, ווי אונגערעכט, ווי אונדאנקבאַר דו
ביסט! ביזטו דען נײט געוועזען גליקליך?

נ א ר א. נײן, קױנמאַל נײט! איך האָב געמײנט, אַז איך
בין, אָבער געוועזען גליקליך בין איך נײט.

ה ע ל מ ע ר. נײט.... נײט גליקליך?

נ א ר א. נײן, נור לוסטיג. און דו ביסט אײמער געווען גוט
צו מײר. אָבער אונזער הויז איז נור געווען אַ שפּיעל־צײמער.
הײער בין איך געווען דיין לאַקע־ווײב אַזױ ווי איך בין אין דער-
הײם געווען דעם פאָטער'ס לאַקע־טאַכטער. און די קינדער,
ווייערער, זײנע געווען מײנע לאַקעס. איך האָב עס געהאַלטען
פאַר אַ לוסטיגען שפּאַס ווען דו האָסט מײט מײר געשפּיעלט, געראַדע
ווי די קינדער ווען איך האָב מײט זײ געשפּיעלט. דאָס איז געווען
אונזער מאַן־און־ווײב־לעבען, טאָרוואַלד.

ה ע ל מ ע ר. אין דעם וואָס דו זאָנסט איז דאָ וואַהרהײט, ווען
אויך אײבערטריעבענע וואַהרהײט. אָבער פון הײנט אָן מוז דאָס
אַנדערס ווערען. די שפּיעל־צײט איז אַוועק, די צײט פון ערצײעהונג
קומט אָן.

נ א ר א. וועמעס ערצײעהונג? מײנע אָדער די קינדער'ס?

ה ע ל מ ע ר. אַלעמענס, לײבע נאָראַ.

נ א ר א. אָה, טאָרוואַלד, נײט דו קענסט מײך לערנען צו
טױגען פאַר אַ ווײב פאַר דײר.

ה ע ל מ ע ר. און דאָס זאָנסטו דו ?
נ אָ ר א. און איך — בין איך פעהיג צו ערציהען די
קינדער ?

ה ע ל מ ע ר. נאָראַ!
נ אָ ר א. האָסטו ניט נאָרוואָס אליין געזאָגט, אַז דו וואַנסט
ניט זיי מיר אַנצופערטרויען ?
ה ע ל מ ע ר. אין אַן אויגעבליקליכע אויפּרעגונג, ווי קענסטו
דאָס איבעררעדען ?

נ אָ ר א. ניין, דו ביסט געווען גאַנץ גערעכט. דאָס איז אַן
אויפּגאַבע ניט נאָך מיינע קרעפטען נאָך; דאַן מוז איך זיך נעהמען
צו אַנאַנדער אויפּגאַבע. איך מוז זיך אליין אויסבילדען, ער-
ציהען — מיר אין דעם צו העלפּען ביזטו ניט דער מאַן. איך מוז
זיך אליין דערצו נעהמען. דאָס איז דער גרונד וואָרום איך געה
איצט אוועק פון דיר.

ה ע ל מ ע ר. (אוישפּרינגענדיג) וואָס ? דו זאַנסט אַז... ?
נ אָ ר א. אַז איך מוז שטעהן גאַנץ אליין צו קריגען אַ בעי-
גריף פון אַלץ וואָס אַרום מיר איז. דערפאַר מו ען כּיר זיך
שיידען.

ה ע ל מ ע ר. נאָראַ, נאָראַ!
נ אָ ר א. איך געה גלייך, כּריסטיגע וועט מיך אַריינעהמען
איבער-נאַכט...

ה ע ל מ ע ר. דו ביסט וואַהנזיניג. איך וועל דאָס ניט ער-
לויבען. איך פערבאָט דיר עס.

נ אָ ר א. דיין פערבאָטען וואָס-עס-איז וועט מעהר ניט העל-
פען. איך וועל מיטנעהמען אַלץ וואָס מיר געהערט. פון דיר נעהם
איך קיין זאָך ניט אָן. ניט איצט, ניט שפּעטער.

ה ע ל מ ע ר. וואָס פאַר וואַהנזיני !

נ אָ ר א. מאָרגען געה איך אַהיים.

ה ע ל מ ע ר. אַהיים ?

נ אָ ר א. איך מיין אַהין וואו מיין היים איז אַ מאָל געוועזען
דאָרטען וועט מיר זיין לייכטער צו געפינען וואָס צו טהאָן.

ה ע ל מ ע ר. אָה, אין דיין בלינדע אונערפאהרענהייט...
 נ אָ ר א. איך מוז זעהן צו קריעגען ערפאָהרונג.
 ה ע ל מ ע ר. פערלאָזען דיין היים, דיין מאַן און דיינע
 קינדער? דו בערעכענסט ניט וואָס די וועלט וועט זאָגען.
 נ אָ ר א. דאָרויף קען איך ניט אַכטען. איך ווייס נור, אז
 איך מוז דאָס טהאָן.
 ה ע ל מ ע ר. דאָס קען דעם אָטהעם אוועקנעהמען. איז ביי
 דיר רעכט צו פּעראַכטען דיינע הייליגסטע פליכטען?
 נ אָ ר א. וואָס רופסטו מיינע הייליגסטע פליכטען?
 ה ע ל מ ע ר. פּרענסטו דאָס? דיינע פליכטען צו דיין מאַן
 און קינדער.
 נ אָ ר א. איך האָב פליכטען, וועלכע זיינען ניט ווייניגער
 הייליג.

ה ע ל מ ע ר. אונמעגליך, וואָס קענסטו מיינען?
 נ אָ ר א. מיינע פליכטען געגען זיך אליין.
 ה ע ל מ ע ר. דו ביסט פרייהער ווי אלץ אַ ווייב און אַ מוטער.
 נ אָ ר א. דאָס גלויב איך ניט מעהר. איך מיין, אז פרייהער
 ווי אלץ בין איך אַ מ ע נ ש—אזוי גוט ווי אַנאַנדערער, אָדער ווען
 ניט, וועל איך זעהן עס צו ווערען. איך ווייס, אז די מייסטע מענ-
 שצן האַלטען מיט דיר און דאָס שטעהט אויך אזוי אין די ביכער.
 אָבער פון איצטער־אָן הער איך אויף צו זיין צופרייערען נור דער-
 מיט וואָס מ'זאָגט און וואָס שטעהט געשריעבען: איך מוז דאָס
 אַליין גוט בעקלערען, אַליין פּערשטעהן.
 ה ע ל מ ע ר. איז ביי דיר ניט קלאָר וואָס דיין ראָלע איז
 אין דיין אייגענע הויז? האָסטו ניט אַן אונפעהלכבארען פיהרער אין
 אַזעלכע זאכען? האָסטו קיין רעליגיאָן ניט?
 נ אָ ר א. אָה, טאָרוואַלד, גוט בעטראַכט, ווייס איך ניט וואָס
 רעליגיאָן איז.

ה ע ל מ ע ר. וואָס מיינסטו?
 נ אָ ר א. איך ווייס נור וואָס איך האָב געהערט פון דעם
 פאַסטאָר. ער האָט ערקלעהרט, אז רעליגיאָן הייסט דאָס און יענס.

ווען איך וועל אוועקגעהן פון דענען, און וועל זיין זעלבסטשטענדיג,
וועל איך אין דעם טיעפער אריינבליקען. איך וועל זעהן צו דאָס
וואָס מען האָט מיר געלערנט איז וואַהר, וועניגסטענס צו פאַר מיר
איז דאָס וואַהר.

ה ע ל מ ע ר . אָ, דאָס איז אונגעהערט! אָבער אויב רע-
ליגיאָן קען דיר ניט צוריקהאלטען אויפ'ן גערעדען וועג, לאָמיק
אויפוועקען דיין געוויסען אין דיר — דו האָסט דאָך וואַהרשיינליך
אַ זיטליכען געפיהל... אָדער — ענטפער מיר! — פיעליפט האָסטו
דאָס אויך ניט?

נ אָ ר אַ . נו, טאָרוואַלד, עס איז שווער צו זאָגען. איך ווייס
וויקליך ניט... איך בין אזוי ווי אין אַ טומאן וועגען די אַלע
זאָכען. אַלץ וואָס איך ווייס איז נור, אַז מיר דענקען דאָריבער
ניט ביידע גלייך. אָט הער איך אויך, אַז די געזעצע זיינען אַני-
דערס ווי איך האָב געמיינט; דאָס בעווייזט מיר אָבער ניט, אַז
די געזעצע זיינען גערעכט. עס שטעלט זיך אַרויס, אַז אַ טאָכ-
טער האָט ניט קיין רעכט צו שאַנעווען אַ פּאָטער, וועלכער האַלט
בייך שטאַרבען און אַ ווייב — צו ראַטעווען איהר מאַן'ס לעבען.
איך גלויב דאָס ניט.

ה ע ל מ ע ר . דו רעדסט ווי אַ קינד. דו פערשטעהסט ניט
די געזעלשאַפט, אין וועלכע דו לעבסט.

נ אָ ר אַ . ניין, איך פערשטעה ניט. איך וועל זעהן צו פער-
שטעהן. איך מוז קומען צו אַ בעשלוס: ווער איז גערעכט — די
געזעלשאַפט אָדער איך.

ה ע ל מ ע ר . נאָראַ, דו ביזט קראַנק, דו ביזט פיבעריש.
מיר דאַכט זיך ביינאָהע, אַז דו ביזט ניט בייך קלאָרען זינען.

נ אָ ר אַ . איך האָב אין זיך קיינמאָל ניט געפיהלט אזוי פיעל
קלאָרהייט און זיכערהייט ווי איצט.

ה ע ל מ ע ר . איז ביי דיר קלאָר און זיכער, אַז דו מעגסט
פערלאָזען דיין מאַן און דיינע קינדער?

נ אָ ר אַ . יאָ.

ה ע ל מ ע ר . דאָן קען זיך דיין האַנדלונג נור ערקלעהרען אויף

נ א ר א. אויף וועלכע ?
 ה ע ל מ ע ר. אז דו ליעבסט מיך ניט מעהר.
 נ א ר א. דו האסט ריכטיג געטראָפּען.
 ה ע ל מ ע ר. נאָראַ, קענסטו דאָס זאָגען ?
 נ א ר א. עס טוט מיר זעהר לייד, טאָרוואַלד, דען דו ביזט
 צו מיר אימער גוט געוועזען. אָבער וואָס העלפט דאָס ? איך
 ליעב דיך ניט מעהר.
 ה ע ל מ ע ר. (זיך מיט שוועריגקייט צוריקהאַלטענדיג.) איז
 דער פונקט אויך ביי דיר קלאָר און זיכער ?
 נ א ר א. יא, פּאָלקאָמען. דאָרום קען איך לענגער דאָ ניט
 בלייבען.
 ה ע ל מ ע ר. און קענסטו מיר אויך ערקלערען ווי אזוי איך
 האָב פּערלאָרען דיין ליעבע ?
 נ א ר א. אָ, יא! איך קען. דאָס איז געווען היינט אבענד
 ווען דער נס איז ניט געשעהן; ווייל דאָן האָב איך מיך איבער-
 צייגט, אז איך האָב מיך אין דיר שטאַרק געאיררט.
 ה ע ל מ ע ר. רייד קלאָרער, איך פּערשטעה ניט.
 נ א ר א. אויף דעם וואונדער האָב איך געדולדיג געווארט
 אַכט יאָהר; האָב נאַטורליך געוואוסט, אז נסים געשעהן ניט יעדען
 טאָג. ווען דיעזער פּערניכטענדער קלאַפּ איז געהאַנגען איבער מיין
 קאָפּ, האָב איך געזאָגט צו זיך מיט בעשטימטהייט: „איצט וועט
 געשעהן דער נס!“ ווען קראָנסטאַד'ס בריעף איז געלעגען אין
 קעסטעל, האָב איך גערעכענט, אז דו וועסט זיין צו שטאַלץ זיך
 אונטערצוגעבען אויף גנאָדע. האָב גערעכענט, אז דו וועסט זאָגען.
 „געה און מאַך עס בעקאַנט פאַר די גאַנצע וועלט!“ און אז דאָן...
 ה ע ל מ ע ר. נו ? און ווען איך האָב שוין איבערגעגעבען
 מיין אייגענע ווייב'ס נאָמען צו שאַנדע — וואָס דאָן ?
 נ א ר א. דאָן האָב איך פּעסט געגלויבט, אז דו וועסט אַרויס-
 קומען און נעהמען אַלץ אויף זיך און זאָגען: „דער שולדיגער
 בין איך!“ —
 ה ע ל מ ע ר. נאָראַ !

נאָר אַ! דו מיינסט איך וואָלט אזאָן אָפּפער ניט אָנגע-
נומען? נאַטירליך ניט! אָבער גענלויבט וואָלט מען דיר, ניט
מיר און אזא לייעכע צו בעווייזען — האָב איך פון דיר ערוואַר-
טעט. דאָס איז געווען דער נם, וועלכער איז מיר געווען אזוי לייעב
און שרעקליך. און דאָס ניט צוצולאָזען בין איך געווען ענטשלאָסען
צו שטאַרבען.

ה ע ל מ ע ר. גערן וואָלט איך פאַר דיר אַרבייטען מאַג און
נאַכט, נאָרע, ליידען נויט און שמערצען פון דיינטוועגען, אָבער קיין
מאָן אָפּפערט ניט אויף זיין עהרע פאַר די פּערזאָן, וועלכע ער
לייעבט.

נאָר אַ. מילליאָנען פרויען האָבען דאָס געטאָן.
ה ע ל מ ע ר. אַ, דו דענקסט און רעדסט ווי אַ קינד.
נאָר אַ. זעהר מעגליך. אָבער דו דענקסט און רעדסט ניט ווי
דער מאַן, מיט וועלכען איך קען טהיילען מיין לעבען. ווען דיין
שרעק איז געווען פּערגאַנגען, — דיין שרעק פאַר זיך, ניט פאַר מיר,
— ווען דו האָסט שוין פאַר די אויגען קיין פּורכט ניט געהאַט, דאַן
איז ביי דיר אַלעס געווען ווי נאָר ניט געשעהן. איך בין זויערער
געווען דיין זינגפייגעלע, דיין לאַלעקע, וועלכע דו וועסט צוויי מאָל
אזוי פיעל בעשיצען אין צוקונפט, ווייל זי איז, נעבאָד, אזוי שוואַך.
(זי שטעהט אויף) טאָרוואַלד, אין יענעם אויגענבלויק איז מיר קלאָר
געוואָרען, אז איך האָב אַכט יאָהר געלעבט מיט אַ פּרעמדען מאַן
און האָב איהם געבאַרען דריי קינדער. — אַה, איך קען דעם געד
דאַנקען ניט אַריבערטראַגען. איך וואָלט זיך זעלבסט צורייסען
אויף שטיקער.

ה ע ל מ ע ר. (טרויעריג) איך זעה, איך זעה עס איין. אַן
אַבגרונד האָט זיך געעפּענט צווישען אונז. אָבער, נאָרע, קען ער
קיינמאָל ניט פּערמאַכט ווערען?

נאָר אַ. ווי איך בין איצט, טויג איך ניט צו זיין אַ ווייב
צו דיר.

ה ע ל מ ע ר. איך האָב קראַפט צו ווערען אַנאַנדער מאַן.
נאָר אַ. פיעלייכט, ווען דו פּערליערסט דיין לאַלעקע.

ח ע ל מ ע ר. זיך שיידען — פון דיר שיידען! ניין, נאָראַ,
ניין! איך קען דאָס ניט בעגרייפֿען.
נ אָ ר אַ. (ארוינגעהענדיג אין ציפּער נאָך רעכטס) אַלץ מעהר
גרונד איז דאָ פאַר אונזער שיידונג. (זי קומט צוריק מיט קלוידער
צום אויסגעחן, מיט אַ פאַרטימאָנמאַ אין דער האַנד, וועלען זי לעגט
אַנידער אויף אַ שטוחל.)

ח ע ל מ ע ר. נאָראַ, נאָראַ, ניט איצט! וואָרט ביז מאָרגען!
נ אָ ר אַ. (אַנשטוהענדיג דעם מאַנטעל) איך קען ניט צוברענגען
די נאכט אין אַ פרעמדען מאַן'ס הויז.
ח ע ל מ ע ר. אָבער קענען מיר דען ניט וואוינען היער ווי
ברודער און שוועסטער?

נ אָ ר אַ. (אויפּזעענדיג דעם הוט) דו ווייסט גאַנץ גוט, אַז
דאָס וואָלט לאַנג ניט אנהאַלטען. זיי געזונד, טאַרוואַלד. ניין,
איך וועל צו די קינדער ניט געהן. זיי זיינען אין בעסערע הענד
ווי מיינע, דאָס ווייס איך. ווי איך בין איצט, קען איך צו זיי גאָר
נישט זיין.

ח ע ל מ ע ר. אָבער אַ מאָל, נאָראַ, שפּעטער-אַמאָל....
נ אָ ר אַ. ווי קען איך דאָס וויסען? ווער ווייס וואָס פון
מיר וועט ווערען?

ח ע ל מ ע ר. אָבער דו ביזט מיינ ווייב, איצט און אויף
אימער?

נ אָ ר אַ. הער, טאַרוואַלד! איך האָב געהערט, אַז ווען אַ
ווייב געהט אַוועק פון איהר מאַן — ווי איך פון דיר — איז ער אין
די אויגען פון דעם געזעץ פריי פון אלע פליכטען צו איהר. צו דאָס
איז אזוי, צו ניט — איך בעפריי דיר פון זיי. פיהל זיך ניט מעהר
געבונדען, ווי איך וועל זיך אליין ניט פיהלען. עס מוז זיין פאַל-
קאָמענע פרייהייט פון ביידע זייטען. היער איז דיין רינג, גיב מיר
מיינעם.

ח ע ל מ ע ר. דאָס אויך?
נ אָ ר אַ. דאָס אויך. זעהר גוט. איצט איז אלעס צו-ענד.
הייער, געהם די שליסלען! די דיענסטלייט ווייסען מעהר ווי איך

אלעס דאָ אין הויז. מאָרגען, נאָך מיין פּעררייזען, וועט כּריסטיגע
קופּען און וועט איינפּאַקען מיינע זאַכען, מען וועט זיי מיר נאָכ־
שיקען.

ה ע ל מ ע ר. אלעס, אלעס אויס! נאָראַ, וועסטו מיך אין
נאַנצען פּערגעסען?

נ אָ ר אַ. אַה, איך וועל אָפּט רענקען וועגען דיר, וועגען די
קינדער און דאָס הויז.

ה ע ל מ ע ר. מעג איך דיר שרייבען, נאָראַ?

נ אָ ר אַ. ניין. קיינמאָל ניט, דאָס זאָלסטו ניט טהאָן.

ה ע ל מ ע ר. אָבער איך מעג דיר דאָך שיקען...

נ אָ ר אַ. קיין שום זאך ניט.

ה ע ל מ ע ר. איך מעג דיר העלפּען אין אַ נויט.

נ אָ ר אַ. פון פּרעמדע נעהם איך גאָר נישט.

ה ע ל מ ע ר. נאָראַ, קען איך קיינמאָל ניט זיין פאַר דיר

מעהר ווי אַ פּרעמדער?

נ אָ ר אַ. (נעהמענדיג דעם פּאַרש־מאַנטא) אַ, מאָרוואָלד, דאָן

וואָלט האָבען צו פּאַסירען דער וואונדער פון אלע וואונדער.

ה ע ל מ ע ר. וואָס איז דאָס?

נ אָ ר אַ. מיר וואָלטען זיך ביידע מוזען אזוי פּערענדערן,

אז... אָבער, מאָרוואָלד, איך גלויב ניט מעהר אין נסים.

ה ע ל מ ע ר. אַ, איך וועל גלויבען. מיר מוזען זיך אזוי פּער־

ענדערן, אז...

נ אָ ר אַ. אונזער צוזאַמענלעבען זאָל זיין אַ וואַהרע היי־

ראַטה. אַריע! (זי געהט ארויס.)

ה ע ל מ ע ר. (אניעדערפּאַלענדיג אין לעהנשטול, דאָס געזיכט

אין די הענט) נאָראַ, נאָראַ! (ער זעהט זיך אַרום) ליידיג, זי איז

מעהר ניטאָ! (פּויע. ער שפּרינגט אויף מיט אַ געשריי:) אַה! דער־

נרעסטער וואונדער!

(אונטען הערט זיך דער צומאַכען פון די גאַס־מיר.)

(פ אָ ר אַ נ ג.)

די ווילדע ענטע.

איבערזעצט פון א. פרומקין.

פּערזאָנען:

ווערלע, גרויסהענדלער, פאבריקאַנט א. א. וו.
גרענערס, זיין זוהן.
דער אַלטער עקדאַל.
יאַלמאַר עקדאַל, זיין זוהן, אַ פאַטאָגראַף.
גינאַ, יאַלמאַר'ס פרוי.
העדוויג, זייער מאַכטער, 14 יאָהר אַלט.
פרוי סערבי, הויזפיהרערין ביי ווערלע'ן.
רעללינג, אַ דאָקטאָר.
מאַלוויק, געוועזענער טהעאַטראַג.
גראַבערג, בוכהאַלטער.
פעטערסען, ווערלע'ס דייענער.
יענסען, לוינדדייענער.
א דיקער הערר.
א הערר מיט א פליד.
א קורצזיכטיגער הערר.
זעקס אנדערע העררען, ווערלע'ס געסט.
עטליכע משרתים.

דער ערשטער אַקט קומט פאַר ביי ווערלע'ן אין הויז, די פיער
אַנדערע אַקטען ביי יאַלמאַר עקדאַל.

ערשטער אקט.

בױ װערלען אין הױז. א רױך און בעקױעס אױנגעארדענט אַר-
בױטס-צױמער; בױכער-שאפעס און טאַפעצירטע מעבעל; אין מיטען צױ-
מער אַ שרױב־מיש מיט דאַקומענטען און פּראַטאַקאָלען; ברענענדע לאַמ-
פען מיט גרױנע אַבאַזשורען, אזױ אז אין צױמער הערשט אַ מאַטעס לױכט.
בױ דער הױנטערשטער װאַנד אַן אַפענע פּלױגעל־טיר מיט פּערוואַרפענע
פּאַרהאַנגען. דורך די דאַזױגע טיר זעהט מען א גרױס, עלעגאַנט צױמער.
װאַס איז העל בעלױכטען פון לאַמפען און לױכטער. פּאַרענט רעכטס
אין אַרבייטס-צױמער פּיהרט אַ קלױנע טאַפעטען־טיר אין קאַנטאַר. פּאַ-
רענט לױנקס אַ קאַמין מיט אַ גלױהענדען פּױער פון קױהלען; װױטער
הױנטען אַ דאַפעל־טיר, װעלכע פּיהרט ארױן אין עסס־זאַל.

פּעטערסען, אין אַ לױורעע, און יענסען, אין א פּראַק, מאַ-
כען אַרדנונג אין אַרבייטס-צױמער. אין דעם גרעסערן צױמער געהען ארום
אַ צװױ, דרױ אַנדערע משרתים, ראַמען אויף און צױנדען אַן מעהר לױכט.
פון עסס־זאַל הערט זיך א גערויש פון א געשפרעך און אַ געלעכטער פון
אַ סך שטימען; מען גיט אַ קלאַפּ מיט אַ מעסער אַן אַ גלאַז; ס'װערט רױ-
הױג; אַ טאַאסט װערט געהאַלטען; בראַװאַ־געשרױען, דערנאָך װױעדער
אַ גערויש פון געשפרעך.

פּעטערסען (צױנדט אַן אַ לאַמפּ אויף'ן קאַמין און זעצט ארױף
אַן אַבאַזשור דערויף): אױהר, יענסען, הערט זיך צו; אױצט שטעהט
דער אַלטער בױם טיש און האַלט אַ לאַנגען טאַאסט װעגען פּרױ
סערבי.

יענסען (רוקט אַרױס א לעהן־שטוחל אין פּראַנט): זאַל דאַס
אַמת זױן, װאַס לױט זאַגען, אז צװױשען זױ בױדען איז עפעס פּאַר
האַז?

פּעטערסען: װױס דער טױוועל.

י ע נ ס ע ז : ער איז דאך אמאל געווען א לעבעדיגער חברה
מאז זאגט מען.

פ ע ט ע ר ס ע ז : ס'קען מעגליך זיין.

י ע נ ס ע ז : און די היינטיגע מאהלצייט, דאס מאכט ער לכבוד
דעם זוהן, הייסט עס.

פ ע ט ע ר ס ע ז : יא. דער זוהן איז נעכטען געקומען אהיים.

י ע נ ס ע ז : כ'האב גאר ביז אהער ניט געוואוסט, אז הערר
ווערלע האט א זוהן.

פ ע ט ע ר ס ע ז : יא, — ער האט א זוהן. אבער ער לייענט

שמענדיג דארט אויבען איז דער האידאל-פאבריק. איז די אלע יאהר
רעז, וואס איד דיען דא, איז ער קיינמאל ניט געווען איז דערהיים.

א מ ש ר ת (איז דער טיר צום אנדערן צימער) : הערט איהר,

פעטערסען, דא איז עפעס דא אן אלטער חברה-מאז, וואס —

פ ע ט ע ר ס ע ז (מורמעלט) : צום טייוועל, וואס פאר א גאסט

קומט איצט אהער?

דער אלטער עקדאל בעווייזט זיך אין צימער רעכטס. ער געהט אין

א אבגעטרעגענעס מאנטעל מיט א הויכען קאלנער; וואלענע פויסט-האנד-
שוה; אין דער האנד האלט ער א שמעקען און א פעלצען היטעלע; אונ-
טער'ן ארם א פאקעט און פאק-פאפיר. ער האט א רויט-ברוינעס, שמוצי-
גען פארוק און א פאר קלוינע גראע וואנציעס.

פ ע ט ע ר ס ע ז (געהט איהם אנטקעגען) : הערר גאט! — וואס

טהוט איהר דא?

ע ק ד א ל (אין דער טיר) : כ'מוז נעטהיג אריינגעהן איז קאני-
טאר, פעטערסען.

פ ע ט ע ר ס ע ז : דער קאנטאר איז שוין צוגעמאכט פון א

שטונדע, און —

ע ק ד א ל : כ'האב עס שוין געהערט אונטען, פריינדעל!

אבער גראבערג איז נאך אינעווייניג. זייט אזוי גוט, פעטערסען, און

לאזט מיר אריין דורך די טיר דא. (ווייזט אן אויף א טאפעטען-
טיר.) כ'בין שוין אמאל געגאנגען מיט דעם וועג.

פ ע ט ע ר ס ע ז : נא, פון מיינעטוועגען! (עפענט איהם די

מיר.) אבער פערנעסט אקארשט ניט אויף ארויסצוקומען מיט דעם ריכטיגען וועג. מיר האבען געסט.

ע ק ד א ל : כ'ווייס, כ'ווייס — הם ! א דאנק, ליבער פעטער-סען ! אלטער, גוטער פריינד. א שעהנעם דאנק. (מורמעלט שטיי-לערהייט) עזעלקאפ ! (ער געהט אוועק אין קאנטאר, פעטערסען פער-שליסט די טיר הינטער איהם).

י ע נ ס ע ז : איז ער אויף איינער פון די קאנטאר-לייט ?
פ ע ט ע ר ס ע ז : ניין, דאס איז אזוי איינער, וואס שרייבט אויסער'ן הויז, ווען זיי דארפען האבען, מען זאל זיי ארויכהעלפען. אבער ער איז אמאל געווען א גאנץ וואזשנער קערל, דער אלטער עמדאל.

י ע נ ס ע ז : יא, מען קען עס אנועהן אויף איהם.
פ ע ט ע ר ס ע ז : נו יא; ער איז געווען א לייטענאנט, פער-שטעהט איהר מיד !

י ע נ ס ע ז : צום טייוועל — אָט דער א לייטענאנט !
פ ע ט ע ר ס ע ז : יא, יא. אבער דאן האט ער זיך גענומען צום האלץ-האנדעל אדער עטוואס עהנליכעס. מען זאגט, ער האט ווערלע'ן אמאל אזוי גוט אריינגעלייגט. ווארים דאמאלס האבען זיי ביידע בשותפות געהאלטען די האדיאל-פאבריק, פערשטעהט איהר מיד. אה, איד קען איהם גאנץ גוט, דעם אלטען עמדאל. מיר טרייבן קען אפטמאל א ביטערען און אויף א פלאש בייעריש צוזאמען — ביי מאדאם עריקסען.

י ע נ ס ע ז : דער קען דאך ניט האבען קיין סך אויף צו ספענדען.

פ ע ט ע ר ס ע ז : הערט איהר, יענסען, איהר זאלט עס זאגן גען ! איהר קענט זיך דאך פארשטעלען, אז איד בין דאס דער ספענדער. כ'מייז, ס'איז גאר קיין עולה ניט זיך אביסעל אומצוקורן קען אויף אזעלכע לייט, וואס האבען אמאל געהאט בעסערע צייטען.
י ע נ ס ע ז : ער האט, הייסט עס, געמאכט באנקראט ?

פ ע ט ע ר ס ע ז : ניין, נאך ערגער ווי דאס. ער איז אריין אין געפענגניס.

י ע נ ס ע ז : אין געפענגנים ?

פ ע ט ע ר ס ע ז : אדער פיליכט אין צוכט-הויז. (הערט זיך צו) שטיל! זיי הויבען זיך שוין אויף פון טיש.

א פֿאַר דיענער עפענען די טיר צום עס-זאָל פון אינוועניג. פ ר ו י ס ע ר ב ו ריידענדיג מיט א פֿאַר העררען, קומט אריין. נאָך איהר פּאַלגט די גאַנצע מיט-געזעלשאַפט. צווישען זיי ו ו ע ר ל ע. צולעצט קומען י אָל מ אָר ע ק ד אָל און ג ר ע ג ע ר ס ו ו ע ר ל ע.

פ ר ו י ס ע ר ב ו (פערבייגעהענדיג, צום דיענער) : פעטערסען, הייסט מען זאָל דערלאנגען דעם קאפע אין מוזיק-זאָל.

פ ע ט ע ר ס ע ז : זעהר גוט, פרוי סערבי.

זי און די צוויי העררען געהען אַרײַן אין גרויסען צימער און פון דאָרט רעכטס אָב. פעטערסען און יענסען געהען ארויס מיט דעם זעלבען וועג.

א ד י ק ע ר (צו א פליכעוואַמען) : אַיִזאַיי, — א דינער! —

דאָס איז געווען א רעכט שטיקעל ארבייט!

ד ע ר פ ל י כ ע ו ו א ט ע ר : אַה, מיט אביכעל גוטען ווילען קען מען אין דריי שטונדען בערג איבערקעהרען.

ד ע ר ד י ק ע ר : יא, אבער נאכהער, נאכהער, מיין ליבער קאַמערעהער!

א ד ר י ט ע ר ה ע ר ר : איד הער, אז דער קאפע און דער מאַ-ראַסקינאַ וועלען סערווירט ווערען אין מוזיק-זאָל.

ד ע ר ד י ק ע ר : בראַוואַ! דאן וועט אונז פרוי סערבי פיל ליכט גאָר עפעס פאַרשפּיעלען.

ד ע ר פ ל י כ ע ו ו א ט ע ר (שטילערהייט) : כ'האַב בעסער מורא, פרוי סערבי זאָל אונז גאָר אין גיכען ניט אַבשפּיעלען עפעס א שטיקעל.

ד ע ר ד י ק ע ר : אי, גאט בעהיט. בערטהאָ וועט איהרע אַלמע פרוינד ניט לאַזען זיצען.

זיי לאַכען און געהען אַרײַן אין הינטערשטען צימער.

ו ו ע ר ל ע (מיט א שטילען און אומעטיגען טאָן) : איד מיין,

קיינער האָט עס ניט בעמערקט, גרעגערס.

גרע גערס (קוקט איהם אן) : וואס?
 ווערלע: דו האסט עס אויך ניט בעמערקט?
 גרע גערס: וואס האב איך דען געזאלט בעמערקען?
 ווערלע: מיר זיינען געווען דרייצעהן ביים טיש.
 גרע גערס: אזוי? דרייצעהן?
 ווערלע (מיט א בלוק אויף יאלמאר עקדאל): געוועהנליך
 זיינען מיר בלויז צוועלף. (צו די איבעריגע) ביטע, מיינע העררען!
 ער און די איבערגעבליבענע, מיט אויסנאם פון יאלמאר און גרע
 גערס געהען דורך'ן הינטער-גרונד רעכטס אָב.
 יאלמאר (וועלכער האָט געהערט דעם געשפרעך): דו האסט
 מיר ניט געדארפט איינלאדען, גרעגערס.
 גרע גערס: וואס! ס'הייסט דאך, אז די מאהלציט ווערט
 געגעבען לכבוד מיר. און איך זאל ניט קענען פערבעטען מיין
 איינציגען און בעסטען פריינד —
 יאלמאר: אבער איך גלויב, אז דיין פאטער איז ניט צו
 פריעדען דערפון. איך קום דאך אזוי קיינמאל ניט אהער אין הויז.
 גרע גערס: יא, דאס העל איך. אבער איך האב דאך דיך
 געמוזט זעהען און זיך דורכריידען מיט דיר; וואָרדן איך וועל דאך
 דאָ לאנג ניט בלייבען, כ'פאָהר דאך באלד צוריק. — אַה, מיר צוויי
 אלטע שוהל־קאמערעדען — מיר זיינען דאך אזוי לאנג געווען געשיע-
 דען איינער פון אנדערן. שוין אודאי זעכצעהן, זיבצעהן יאהר, און
 מיר האָבען זיך ניט געזעהן!
 יאלמאר: איז דאָס שוין אזוי לאנג?
 גרע גערס: יא, געוויס. נאָ, ווי געהט עס דיר? דו זעהסט
 גאנץ גוט אויס. דו ביסט געוואָרען זעהר שטארק.
 יאלמאר: האָ, שטארק קען מען עס אייגענטליך ניט אַנריר-
 פען. אָבער נאטירליך זעה איך אויס מענליכער ווי דאמאלסט.
 גרע גערס: ווירקליך. דיין אויסערליכעס האָט גאַרנישט
 געליטען.
 יאלמאר (מיט אַן אומעטיגען טאָן): אָבער דאָס אינער-
 ליכע! דאָס זעהט גאנץ אנדערש אויס, מענסט מיר גלויבען! דו

ווייסט דאָ, וואָסערע שרעקליכע צרות עם זיינען געקומען איבער
מיר און מיין פאמיליע, זינט מיר האבען זיך דאָס לעצטע מאל גע-
זעהן.

ג ר ע ג ע ר ס (שטילער) : ווי געהט עם איצט דיין פאטער ?
י א ל מ א ר : מיין לעבער, לאמיר בעסער גארנישט רעדען
דערפון. מיין ארעמער, אונגליקליכער פאטער לעבט נאטירליך ביי
מיר. ער האט דאָ אויף דער גאנצער וועלט קיין אנדערן ניט, צו
וועמען זיך צו ווענדען. אבער ווייסט דו, ס'איז מיר שרעקליך שווער
וועגען דעם צו רעדען. — זאג מיר בעסער, ווי איז דאָס דיר געגאנגען
אויבען אויף דער פאבריק ?

ג ר ע ג ע ר ס : הימליש איינזאם האט זיך מיר געלעבט —
כ'האב געהאט א סך לידיגע צייט זיך צו גריבלען און נאכצודענקען
איבער פערשיעדענע זאכען. — קום אהער, מיר קענען זיך דאָ מאכען
בעקוועם דאָ. (ער זעצט זיך ארויף אין א לעהן־שטוהל ביים פייער און
ציהט ארונטער יאלמאר'ן אין אן אנדער שטוהל ביי זיין זייט.)

י א ל מ א ר (ווייך) : נאך אלעם דעם דאנק איך דיר, גרע-
גערס, וואָס דו האָסט מיר פערבעטען ביי דיין פאטער צום טיש;
דען איצט ווייס איך ווייניגסטענס, אז דו האָסט גארנישט געגען מיר.
ג ר ע ג ע ר ס (פערנוואנדערט) : ווי קומסטו גאר אויף'ן גע-
דאנק, אז איך האב עפעס געקענט האבען געגען דיר ?

י א ל מ א ר : איז די ערשטע יאהרען איז עם דאָ אזוי געווען.

ג ר ע ג ע ר ס : איז וועלכע ערשטע יאהרען ?

י א ל מ א ר : נאכדעם ווי דאָס גרויסע אונגליק האט פאסירט.
און עס איז דאָ אויך געווען גאנץ נאטירליך. ס'האט דאָ געהאט
גען אויף א האר, און דיין פאטער וואָלט אריינגעצויגען געווארען אין
אָט די — אה, אָט די שרעקליכע געשיכטען !

ג ר ע ג ע ר ס : און דערפאר האב איך געזאָלט האבען עפעס
געגען דיר ? ווער האט עם דיר איינגערעדט ?

י א ל מ א ר : איך ווייס, אז דו האָסט עפעס געהאט געגען
מיר, גרעגערס ; דיין פאטער אליין האט עם מיר געזאָגט.

ג ר ע ג ע ר ס (ערשטוינט) : מיין פאטער ! יא ווירקליך.

הם. — און נור דערפאר, הייסט עס, האסטו זיך גאר ניט געלאזט הערען די גאנצע צייט? — קיין איין ווארט ניט?

י א ל מ א ר : יא.

ג ר ע ג ע ר ס : אפילו ניט אין דער צייט, ווען דו האסט בעשלאסען צו ווערען א פאטאגראף?

י א ל מ א ר : דיין פאטער האט געזאגט, אז ס'איז בעסער, איד זאל דיר גאר ניט שרייבען; וועגען קיין זאך ניט.

ג ר ע ג ע ר ס (קוקט גלייך פאר זיך) : ניו, ניו — ס'קען זיין, אז ער איז גערעכט געווען. אבער זאג מיר אקארשט, יאלמאר —

ביסט כאטש אייניגעראסען בעפרידיגט מיט דיין איצטיגער לאגע?

י א ל מ א ר (מיט א לוכטען זיפן) : אד, יא, פארוואס דען ניט; כ'קען זיך אייגענטליך ניט בעקלאגען. אין דער ערשטער צייט

איז דאס מיר נאטירליך פארגעקומען אביסעל פרעמד, ווי דו קענסט זיך פארשטעלען. איד בין דאך אריינגעקומען אין גאנץ אנדערע

פעהעלטניסען. אבער דערפאר האט זיך דאך אויך אלעס אנדערע, דאס גאנצע לעבען מיינס, פאלשטענדיג געענדערט. דאס גרויסע

אונגליק, דער חורבן, וואס איז געקומען איבער מיין פאטער, — די שאנדע און דער סקאנדאל — גרעגערס —

ג ר ע ג ע ר ס (געריהרט) : נו יא, יא.

י א ל מ א ר : בלייבען ביים שטודירען, דערפון האב איד דאך ניט געקענט דענקען. פונ'ם גאנצען געלך איז ניט געבליבען קיין איין

שילינג; אין געגענטהייל, מען איז גענוג שולדיג געבליבען, — מייסטענס דיין פאטער, גלויב איד —

ג ר ע ג ע ר ס : -הם —

י א ל מ א ר : אלזא האב איד גערעכענט, אז דאס בעסטע וואס איד קען טהאן, איז זיך אזוי מיט איין מאל, ווייסטו, ארויסצורייסען

פון אלע אלטע פעהעלטניסען און פערבינדונגען. בעזונדערס האט מיר דיין פאטער צוגערעדט דערצו; און אזוי ווי ער האט זיך

אזוי שטארק אינטערעסירט מיט מיר און מיר געהאלפען — ג ר ע ג ע ר ס : ווי, מיין פאטער האט עס געטהאן?

י א ל מ א ר : נו יא, דו ווייכט עס דאך? וואו האב איד דאן

געזאלט נעהמען דאס געלד זיך צו לערנען פאטאגראפירען. זיך אייני-
צוארדנען א סטודיא און זיך עטאבלירען? דו פערשטעהסט דאך,
אז דאס קאסט עפעס!

ג ר ע ג ע ר ס : און די קאסטען פאר דעם אלעם האט מיין פא-
טער בעצאהלט?

י א ל מ א ר : יא, מיין ליעבער; דו ווייסט עס דען ניט?
איך האב פערשטאנען, אז ער האט דיר וועגען דעם געשריבען.

ג ר ע ג ע ר ס : קיין איין ווארט ניט וועגען דעם, אז ער האט
געגעבען דאס געלד דערצו. ער האט זיך אוראי געמוזט פערגעסען אז
דעם. מיר פלעגען זיך אימער שרייבען בלויז טרוקענע געשעפטס-
בריעף. אזוי — איז דאס אלזא געווען מיין פאטער, וועלכער —

י א ל מ א ר : יא, געוויס. ער האט נור ניט געוואלט, מען זאל
זיך דערווייטען דערפון; אבער ער איז דאס געווען. און ער איז דאס
אויך געווען, וואס האט מיר געגעבען די מעגליכקייט צו הייראטהען.
אדער פילייכט ווייסטו דאס אויך ניט?

ג ר ע ג ע ר ס : ניין, געוויס האב איך דאס ניט געוואוסט. (ער
כאפט איהם אן בים ארם.) אבער, ליעבער יאלמאר, כ'קען דיר גאר ניט
זאגען, ווי דאס אלעס פרעהט מיר — און טהוט מיר אויך לייך. פיר
לייכט האב איך מיין פאטער דאך געטהאן און אונרעכט — איז גער-
וויסע פרטים. וואריס, דאס אלעס, זעהסטו, צייגט דאך, אז ער האט
א הארץ. ס'איז דאך ווי א מין געוויסען. —

י א ל מ א ר : געוויסען — ?

ג ר ע ג ע ר ס : יא, יא, אדער רופ עס ווי דו ווילסט. ניין, איך
געפין גאר קיין ווערטער ניט פאר מיין פרייד, אזוי וואס צו הערען
וועגען מיין פאטער. — דו ביסט אלזא פעהייראט, יאלמאר. אזוי
ווייט וועל איך עס קיינמאל ניט בריינגען. נא, איך האף, אז דו
פיהלסט זיך גליקליך אלס פעהייראטער מאן?

י א ל מ א ר : א, נאטירליך. זי איז אזא טיכטיגע און בראווע
פרוי, ווי א מאן קען זיך נור ווינשען. און אויסערדעם איז זי אויך
ניט גאר אונגעבילדעט.

ג ר ע ג ע ר ס (אביסעל ערשטוינט): ניין — דאס געוויס ניט.

י א ל מ א ר : דאס לעבען, פערשטעהסט דו מיד, ערציהט. דער טעגליכער אומגאנג מיט מיר — ; און דאן קומען דאך גאנץ אפט אריין א פאר בעקאנטע מענשען צו אונז אין הויז. כ'פערזיכער דיר, דו וואלסט גינא'ן גאר ניט דערקענט.

ג ר ע ג ע ר ס : גינא ?

י א ל מ א ר : יא, מיין לייעבער ; דו האסט גאר פערגעסען, אז זי הייבט גינא ?

ג ר ע ג ע ר ס : ווער הייסט גינא ? כ'ווייס דאך גארנישט —

י א ל מ א ר : אבער געדיינקסט דו דען ניט, אז זי איז א צייט לאנג געווען אנגעשטעלט דא ביי איר אין הויז ?

ג ר ע ג ע ר ס (קוקט איהם אן) : איז דאס ניט אקארשט גינא האנסען — ?

י א ל מ א ר : יא, נאטירליך — גינא האנסען.

ג ר ע ג ע ר ס : — וועלכע האט געפיהרט דאס הויז ביי אונז,

א יאהר פאר דעם, איידער מיין מוטער איז קראנק געווען ?

י א ל מ א ר : יא, געוויס. אבער, לייעבער פריינד, איד ווייס דאך

גאנץ בעשטימט, אז דיין פאטער האט דיר געשריבען, אז איד האב התונה געהאט.

ג ר ע ג ע ר ס (וועלכער איז אויפגעשטאנען) : יא, ער האט עס

מיר געשריבען ; אבער ניט אז — (געהט ארום איבער'ן צימער ארויף

און אראב.) ווארט אקארשט ; — פילייכט האט ער עס דאך געטהאן

— ווען איר דיינג גוט נאך וועגען דעם. מיין פאטער שרייבט מיר

אימער אזעל כע קורצע בריעף. (זעצט זיך אוועק א העלפט אויף דעם

ארום פון שטוהל) הער אויס, יאלמאר, זאג מיר אקארשט — ; דאס

איז דאך אינטערעסאנט — ; ווי איז דאס צוגעגאנגען, וואס דו

ביסט בעקאנט געווארען מיט גינא'ן — מיט דיין פרוי ?

י א ל מ א ר : דאס איז געווען זעהר איינפאך. גינא איז דאך

ניט לאנג געבליבען דא אין הויז ; ס'איז דא געווען אזא איבערסקעהר

רעניש אין יענער צייט, צוליעב דיין מוטער'ס קראנקהייט — ; דאס

אלעס האט גינא ניט געקענט אריבערטראגען און דערום האט זי גע-

קינדגנט און איז אוועק. דאס איז געווען א יאהר פאר דיין מוטער'ס טויט — אדער פילייכט איז דאס געווען דעם זעלבען יאהר.

ג ר ע ג ע ר ס : ס'איז געווען דעם זעלבען יאהר. און איד בין דאמאלסט געווען אויבען אין דער פאבריק. אבער דאן — ?

י א ל מ א ר : גינא האט געוואוינט אין דער היים ביי איהר מוטער, מאדאם האנסען, אן אויכגעצייכענטע און ארכייטסזאמע פרוי, וועלכע האט געהאלטען א קליינע רעסטאראציע. זי האט אויך געהאט א צימער צו פערדינגען; א זעהר שעהן און בעקוועם צימער. ג ר ע ג ע ר ס : און דו ביסט וואהרשיינליך געווען אזוי גליקליך ליד עם צו קריגען?

י א ל מ א ר : יא; אויך דערויף האט מיר דיין פאטער אויפֿ מערקזאם געמאכט. און דארט, — זעהסטו, — ד א ר ט האב איד זיך אייגענטליך ריכטיג בעקענט מיט גינא'ן.

ג ר ע ג ע ר ס : און דאן זייט איהר פערלאבט געווארען?

י א ל מ א ר : יא. יונגע לייט פערליבען זיך דאך אזוי לייכט איינע איז די אנדערע —; הם —

ג ר ע ג ע ר ס (שטעהט אויף און געהט ארום אהין און אהער) : זאג מיר: נאכדעם ווי דו האסט זיך פערלאבט, ערשט ד א ז האט זיך מיין פאטער —; כ'מיין, ד א ז ערשט האסטו זיך אָנגעהויבֿ בען געהמען צו פאטאגראפיע?

י א ל מ א ר : יא, פונקט דאן. איד האב געוואלט וואס גיכער צוקומען דערצו צו האבען א היים. און דיין פאטער און איד האבען געפונען, אז די פאטאגראפיע איז דער בעסטער און לייכסטער וועג דערצו. דאס איז אויך געווען גינא'ס מיינונג. יא, און אנב איז גע־ווען נאך א גרונד. גליקליכערווייזע האט זיך גראד געמאכט, אז גינא האט זיך אויסגעלערענט רעטושירען.

ג ר ע ג ע ר ס : דאס האט זיך דאך אזוי וואונדערבאר צונויפֿ געפאסט.

י א ל מ א ר (צופריעדען, שטעהט אויף) : יא, ניט וואהר? דענקסטו ניט, אז דאס האט זיך אויף א וואונדערבארען אופן צו־ניפגעפאסט?

ג ר ע נ ע ר ס : יא, דאס מוז איד צוגעבען. מיין פאטער איז
פאר דיר געווען א מיין פארזעהונג, א השגחה פון הימעל.
י א ל מ א ר (געריהרט) : ער האט ניט פערלאזען זיין אלטען
פריינד'ס זוהן אין די טעג פון זיין נויט. ווארים ער האט א הארץ,
פערשטעהסטו מיד.

פ ר ו י ס ע ר ב י (קומט אריין, ארם און ארם מיט ווערלען) :
קיינע אינווענדונגען, מיין ליעבער הערר ווערלע; איהר טארט ניט
בלויבען לענגער דא אינעווייניג און קוקען איז די אלע ליכט. עם
טהוט אייד ניט גוט.

ו ו ע ר ל ע (לאזט אב איהר ארם און פיהרט אריבער די האנד אי-
בער די אויגען) : ס'קען זיין, איהר זייט גערעכט.
פ ע ט ע ר ס ע ז און י ע נ ס ע ז טראגען ארום טאצען מיט גע-
טרענקע.

פ ר ו י ס ע ר ב י (צו די געסט אין אנדערן צימער) : זייט
אזוי גוט, מיינע העררען; ווער עם וויל א גלאז פונש, מוז זיך בעמי-
הען און אריינקומען אהער.

ד ע ר ד י ק ע ר (קומט צו צו פרוי סערבי) : מיין גאט, איז
דאס ווירקליך וואהר, אז איהר האט צוגענומען ביי אונז די הערלי-
כע פרייהייט צו רויכערן?

פ ר ו י ס ע ר ב י : יא, הערר קאמעהערר. דא איז הערר
ווערלע'ס פרייוואט-צימער איז פערבאטען צו רויכערן.

ד ע ר פ ל י כ ע ו ו א ט ע ר : פון ווען אז האט איהר דאס
איינגעפיהרט אזעלכע שארפע פונקטען איז דעם ציגאר-געזעץ, פרוי
כערבי?

פ ר ו י ס ע ר ב י : נאך דעם לעצטען דינער, הערר קאמערר-
הערר; זוארים דאז האבען זיך געוויסע פערזאנען ערלויבט ארי-
בערצוטערטען די גרענעץ.

ד ע ר פ ל י כ ע ו ו א ט ע ר : און עם איז גאר ניט ערלויבט
א קליין ביסעלע אריבערצוטערטען די גרענעץ, פרוי בערטשא?
ווירקליך ניט?

פ ר ו י ס ע ר ב י : איז קיין בעציהונג ניט, הערר באללע.

די מעהרצאָהל פון די געסט האָבען זיך פּערזאָמעלט אין דעם ארבייטס־
צימער; די משרתים טראָגען ארום גלעזער מיט פּונש.

ווערלע (צו יאַלמאַר'ן, וועלכער שמעהט בוי א טיש): וואָס
שטודירט איהר דאָרט אזוי, עקדאַל?

יאָלמאַר: נור אז אלבום, הערר ווערלע.

דער פּליכעוואַטער (ארומגעהענדיג איבער'ן צימער):
אַה, פאַטאַגראַפיעס! יאַ, דאָס איז וואָס פאַר אייד, נאַטירליך.

דער דיקער (אין א לעהן־שטוהל): האָט איהר ניט מיט־
געבראַכט א פאַר פון אייערע אייגענע?

יאָלמאַר: ניין, טהוט מיר לייך.

דער דיקער: איהר האָט עס געדאַרפּט טהאָן; ס'איז
אזוי גוט פאַר די פּערדייאונג צו זיצען און קוקען אויף בילדער.

דער פּליכעוואַטער: און דאָן טראָגט דאָך דאָס
אַביסעל ביי צו דער אונטערהאַלטונג, ניט וואהר?

דער קורצזיכטיגער: און יעדער בייטראַג ווערט
מיט דאַנק אָנגענומען.

פּרויסערבי: די קאַמערהערען מיינען, אז ווען מען
ווערט איינגעלאָדען צו א דינער, מוז מען וואָס טהאָן פאַר'ן עסען,
וואָס מען קריגט, הערר עקדאַל.

דער דיקער: איז א הויז, וואו מען עסט אזוי גוט, איז
דאָס אז אמת'ער פּערגניגען.

דער פּליכעוואַטער: דו לייעכער גאַט, ווען עס האַנד־
דעלט זיך וועגען דעם קאַמפּף אומ'ס דאָזיין, דאן —

פּרויסערבי: יאַ, דאָס זייט איהר גערעכט. (זיי זעען
פאַרט דאָס געשפּרעך אונטער געלעכטער און שפּאַס.)

גרענערס (שטילערהייט): דו מוזט אויך עפעס ריידען,
יאָלמאַר.

יאָלמאַר (מיט א פּערקרימטער מיענע): פון וואָס זאָל איד
דען ריידען?

דער דיקער: דענקט איהר ניט, הערר ווערלע, אז דער

טאקאיער וויין קען בעטראכט ווערען אלס א פעהרעלטניסמעסיג גע-
זונדער געטראנק פאר'ן מאגען?

ו ו ע ר ל ע (ביים פייער): פאר דעם טאקאיער, וואס איהר
האט היינט געטרונקען, קען איד ווייניגסטענס גאר אנטירען; דאס
איז איינער פון די גאר, גאר פיינסטע יאהרגענג. נו, דאס האט איהר
דאך געווים אליין בעמערקט.

ד ע ר ד י ק ע ר : יא, ער האט געשמעקט מערקווירדיג דעלי-
קאט.

י א ל מ א ר (אונזיכער): איז דען פארהאן אז אונטערשיעד
צווישען די יאהרגענג?

ד ע ר ד י ק ע ר (לאכט): ניי, — דאס איז ניט שלעכט!
ו ו ע ר ל ע (שמויכעלט): ס'לוינט זיך ווירקליך ניט אוועק
צושטעלען פאר אייך אידעלען וויין.

ד ע ר פ ל י כ ע ו ו א ט ע ר : מיט דעם טאקאיער וויין איז
פונקט ווי מיט די פאטאגראפיעס, הערר עקדאל: זיי דארפען ביי-
דע האבען זונען-שיין. אדער איז עס פיליכט ניט אזוי?

י א ל מ א ר : יא, ליכט איז אהן צווייפעל וויכטיג דערביי.
פ ר ו י ס ע ר ב י : אבער דאן איז דאס דאך אקוראט ווי
מיט די קאמעהעררען. אויך זיי נויטיגען זיך שטארק אין זונען-
שיין, ווי מען זאגט.

ד ע ר פ ל י כ ע ו ו א ט ע ר : אי, אי, דאס איז א צו אלטער
וויץ!

ד ע ר ק ו ר צ ז י כ ט י ג ע ר : פרוי סערבי גיט זיך ארויס —
ד ע ר ד י ק ע ר : — און דערצו נאך אויף אונזערע קאסטען.
(תויבט אויף דעם פינגער, סטראשענדיג:) פרוי בערטהא! פרוי בער-
טהא!

פ ר ו י ס ע ר ב י : יא, אבער דאס איז דאך זיכער, אז די
יאהרגענג קענען זיין זעהר פערשיעדען. די אלטע יאהרגענג זיינען
די פיינסטע.

ד ע ר ק ו ר צ ז י כ ט י ג ע ר : רעכענט איהר מיך צו די
אלטע?

פ ר ו י ס ע ר ב י : אה, נאָד לאנג ניט.
ד ע ר פ ל י כ ע ו א ט ע ר : אַט האַט איהר אייד I אַבער
מ י ד, ליעבע פרוי סערבי?
ד ע ר ד י ק ע ר : יא, און מיר, צו וועלכע יאהרגענג רעכענט
איהר אונז צו?
פ ר ו י ס ע ר ב י : צו די זיסע יאהרגענג, מיינע העררען.
זי זופט פון א גלאַז פונש. די קאַמעהערען לאַכען און שפּאַסען מיט
איהר.

ו ו ע ר ל ע : פרוי סערבי געפינט אימער אן אויסוועג — ווען
זי וויל. אַבער איהר טרינקט דאָד גארנישט, מיינע העררען I — פּע-
מערסען, זעהט די גלעזער זאלען זיין פול I — גרענערס, כ'מיוז, מיר
וועלען טרינקען א גלאַז צוזאמען. (גרענערס ריהרט זיך ניט.) ווילט
איהר ניט מיטהאלטען, עקדאַל? איד האב ניט געהאט קיין געלע-
גענהייט צו טרינקען מיט אייד ביים טיש.
בוכהאַלמער ג ר א ב ע ר ג קוקט ארין דורך די טאַפעטען-טיר אין
צימער.

ג ר א ב ע ר ג : פאַרדאַן, הערר ווערלע, אַבער איד קען ניט
ארויסגעהן.
ו ו ע ר ל ע : מען האַט אייד שוין וויעדער איינגעשלאָסען דאָ
אינעווייניג?
ג ר א ב ע ר ג : יא, און פלאַקסטאָד האַט מיטגענומען די שליס-
לען —

ו ו ע ר ל ע : נא, דאן געהט דורך דורך דאנען.
ג ר א ב ע ר ג : אַבער דאָ איז נאָד אימיצער —
ו ו ע ר ל ע : נו, קומט נור, קומט נור, איהר ביידע; זשענירט
זיך ניט.
ג ר א ב ע ר ג און דער אַל ט ע ר ע ק ד אַ ל קומען ארויס פון
קאַנטאַר.

ו ו ע ר ל ע (ניט ווילענדיג) : אַוּף I
דאָס געלעכטער אין דער געשפרעד צווישען די געסט הערט אַוּף.

יאַלמאַר ווערט פּערציטערט, דערזעהענדיג זיין פאַטער, שטעלט אוועק זיין גלאַז און דרעהט זיך אויס מיט'ן פנים צום פיוער.

ע ק ד א ל (הויבט ניט אויף די אויגען, נאָר פּערניגט זיך פּער-
בייגעהענדיג אויף ביידע זייטען און מורמעלט) : כ'בעט פּערציייהונג.
בין געקומען מיט א פאלשען וועג. די טיר איז געווען פּערשלאַסען.
כ'בעט פּערציייהונג.

ער און גראַבערג געהען ארויס דורך'ן הינטערגרונד רעכטס.

ווערלע (צווישען די צייהן) : דער פּערדאָמטער גראַבערג!
ג ר ע ג ע ר ס (קוקט אויף יאַלמאַר'ן מיט אַן אָפּענעם מויל) :
דאָס איז דאָד ניט געווען — I

ד ע ר ד י ק ע ר : וואָס איז דאָס? ווער איז דאָס געווען?
ג ר ע ג ע ר ס : אַ, קיינער ניט. נור דער בוכהאַלטער און נאָד
אימצער.

ד ע ר ק ו ר צ ז י כ ט י ג ע ר (צו יאַלמאַר'ן) : קענט איהר
דעם מאַן?

י א ל מ א ר : כ'זוייס ניט — ; כ'האַב זיך ניט צוגעקוקט —
ד ע ר ד י ק ע ר (שמעהט אויף) : צום טייוועל, וואָס טהוט
זיך דאָ? (ער געהט צו צו עטליכע אַנדערע, וועלכע ריידען שטיל צוויי-
שען זיך).

פ ר ו י ס ע ר ב י (מיט אַ שעפּטשענדען טאַן צו דעם דינער) :
ניט איהם עפעס מיט; עפעס רעכטס.

פ ע ט ע ר ס ע ו (שאַקעלט מיט'ן קאַפּ) : זאַל געשעהן! (אַב).
ג ר ע ג ע ר ס (שטיל און געריהרט צו יאַלמאַר'ן) : ס'איז אַלזאַ
ווירקליך געווען ער!

י א ל מ א ר : יאַ.

ג ר ע ג ע ר ס : און דאָד ביסטו געשטאַנען דאָ און געלייקענט,
אז דו קענטסט איהם!

י א ל מ א ר (מיט אַ שעפּטשענדיג, העפּטיגען טאַן) : אַבער ווי
אזוי האָב איר געקענט — I

ג ר ע ג ע ר ס : — אַנערקענען דיין אייגענעם פאַטער?

י א ל מ א ר (שמערצליד): א, ווען דו וואלסט געווען אויף
מיין פלאץ —

דאס געשפרעך צווישען די געסט, וואס איז ביז אהער אנגעגאנגען
שמילערהייט, געהט פלוצלונג איבער אין א געצוואונגענעם הויכען טאן.

ד ע ר פ ל י כ ע ו א ט ע ר (געהט צו נאָהענט צו יאָלמאַר און
גרעגערס, מיט א פריינדשאפטליכען טאן): אהא! דא ווערן אבגע-
פרישט אלטע עראינערונגען פון דער שטודיר-צייט? וואס? איהר
רויכערט גאר ניט, הערר עקדאל? זאל איך איך געבען פויער?
א, כ'האב גאר פרגעסען, מיר טארען דאך ניט —

י א ל מ א ר: א דאנק, איך רויכער ניט —
ד ע ר ד י ק ע ר: האט איהר ניט א קליין, שעהו געדיכטעל
צו דעקלאמירען, הערר עקדאל? איהר פלעגט דאך אמאל דעקלא-
מירען אזוי פון.

י א ל מ א ר: ליידער געדיינק איך איצט קיין זאך ניט.
ד ע ר ד י ק ע ר: אה, א שאר. וואס זשע טהוט מען פארט.
באללע?

ביידע העררען געהען אוועק אין הינטערשטען צימער.
י א ל מ א ר (אומעטיג): גרעגערס, איך געה אוועק! ווען א
מענש האט געפיהלט אויף זיין קאפ די צודריקענדע האנד פון דעם
שיקזאל, זעהסטו — זאג דיין פאטער אדיע אין מיין נאמען.

ג ר ע ג ע ר ס: יא, יא, דו געהסט גלייך אהיים?
י א ל מ א ר: יא. פארוואס פרעגסטו?

ג ר ע ג ע ר ס: ווייל איך וועל פילייכט שפעטער קומען צו דיר.
י א ל מ א ר: ניין, טהו עס ניט. ניט צו מיר אהיים. מיין
וואוינונג איז אומעטיג און איינזאם, גרעגערס, — בעזונדערס נאך
אזא גרוסארטיגען באנקעט ווי דער דא. מיר קענען זיך דאך טרעפען
ערנעץ אנדערסוואו אין שטאדט.

פ ר ו י ס ע ר ב י (וועלכע איז צוגעקומען נאָהענט צו זיי,
שמילערהייט): איהר געהט שוין, עקדאל?

י א ל מ א ר: יא.
פ ר ו י ס ע ר ב י: גריסט גינא'ן.

י א ל מ א ר : א ד א נ ק .
פ ר ו י ס ע ר ב י : און זאגט איהר, אז איד וועל די מעג אריינקומען צו איהר.
י א ל מ א ר : בעסטען דאנק. (צו גרעגערס) : בלויב דא, איד וועל פערשווינדען אונבעמערקטערהייט.
ע ר ג ע ח ט לאנגזאם אריין אין הינטערשטען צימער און פון דארט רעכטס ארויס.
פ ר ו י ס ע ר ב י (שטילערהייט צו דעם דיענער, וועלכער איז צוריקגעקומען) : נו, האט איהר דעם אלטען עפעס מיטגעגעבען?
פ ע ט ע ר ס ע ז : יא, כ'האב איהם מיטגעגעבען א פלאש קאָ-ניאָק.
פ ר ו י ס ע ר ב י : נאָ, איהר האט געקענט אויכוזכען עפעס בעסערעס פאר איהם.
פ ע ט ע ר ס ע ז : אה, ניין, פרוי סערבי. קיין בעסערס ווי קאָניאָק איז פאר איהם ניטאָ.
ד ע ר ד י ק ע ר (אין דער מיר, מיט א נאָטען-העפט אין דער האַנד) : זאלען מיר פילייכט שפיעלען א דועט, פרוי סערבי?
פ ר ו י ס ע ר ב י : יאָ! לאַמיר עס טהאָן.
ד י ג ע ס ט : בראַוואַ! בראַוואַ!
 זיי און אלע געסט געהען דורך דאָס צימער רעכטס אָב. גרעגערס בלויבט שמעהן ביים קאַמין. ווערלע זוכט עפעס אויף'ן שרויבטיש און עס זעהט אויס, אזוי ווי ער וואַלט וועלען, גרעגערס זאָל אוועקגעהן; אזוי ווי גרעגערס ריהרט זיך אָבער ניט, לאַזט זיך ווערלע געהן צו דער מיר.
ג ר ע ג ע ר ס : פאַטער, ווילסטו ניט בלויבען א ווילע?
ו ו ע ר ל ע (בלויבט שמעהן) : וואָס אין?
ג ר ע ג ע ר ס : איד מוז עפעס ריידען מיט דיר.
ו ו ע ר ל ע : האַט עס ניט צייט, ביז מיר וועלען זיין אליין?
ג ר ע ג ע ר ס : ניין; וואַרים עס קען זיך מאַכען, אז מיר זאָ-לען גראַד ניט בלויבען אליין.
ו ו ע ר ל ע (קומט צו געהענטער) : וואָס הייסט דאָס?

אין דער צייט, וואָס דאָס וווייטערע געשפרעך געהט אָן, הערט מען שוואַכע פּיאַנאַטענער פּון דעם מוזיק־זאַל.

ג ר ע ג ע ר ס : ווי איז דאָס מעגליך געווען צו לאַזען די פּאָמיי־ליע אזוי שרעקליך פּעדאַרימט ווערען ?

ו ו ע ר ל ע : דו מיינסט דאָך וועהרשיינליך די עקדאַלס.

ג ר ע ג ע ר ס : יאָ, איד מיין די עקדאַלס. לייטענאנט עקדאַל איז דאָך אמאָל געשטאַנען זעהר נאָהענט צו דיר.

ו ו ע ר ל ע : ליידער, צו נאָהענט. דאָס האָב איד יאָהרענ־לאַנג געמוזט פּיהלען און ליידען דערפּון. דאָס האָב איד דאָך איהם צו פּעדראַנקען, וואָס אויך מיינט גוטער נאַמען, מיין רעפּוטאַציע האָט געקריגען אַ סאַרט פּלעק אויף זיך.

ג ר ע ג ע ר ס (שטילערהיים) : איז ער ווירקליך געווען דער איינציגער שולדיגער ?

ו ו ע ר ל ע : ווער נאָך דען ?

ג ר ע ג ע ר ס : ער און דו, איהר האָט דאָך דאן ביידע בשותפות געמאַכט דעם גרויסען וואַלד־מסחר.

ו ו ע ר ל ע : אָבער איז דאָס ניט געווען עקדאַל, וועלכער האָט אויפגעצייכענט די קארטע פּון דער געגענד, יענע פּאַלשע קארטע ! דאָס האָט ער דאָס אויף אַן אונגעזעצליכען אופן אויסגעהאַקט דאָס גאַנצע האַלץ אויף דעם שטאַט'ס באַדען. ער אַליין האָט דאָך געפּיהרט דאָס גאַנצע געשעפט דאַרט אויבען. איד האָב קיין אַהר נונג ניט געהאַט, וואָס לייטענאנט עקדאַל האָט געטהאָן.

ג ר ע ג ע ר ס : לייטענאנט עקדאַל האָט וואהרשיינליך אַליין קיין אַהנונג ניט געהאַט, וואָס ער האָט געטהאָן.

ו ו ע ר ל ע : דאָס קען זיך זיין. אָבער עס איז דאָך אַ טהאַט־זאַך, און ער איז פּעדאָרט־היילט און איד בין בעפּרייט גע־וואָרען.

ג ר ע ג ע ר ס : יאָ, איד ווייס גאַנץ גוט, און עס האָבען גע־פּעהלט די בעווייזע דערצו.

ו ו ע ר ל ע : בעפּרייט איז בעפּרייט. נאָך וואָס ריהרסטו אויף אַט די אַלטע געשיכטען, וועלכע האָבען מיך גראָה געמאַכט פאַר דער

ציט? וועגען דעם האסטו דאס אט די אלע יאהרען דארט אויבען
נאכגעגריבעלט? איד קען דיר פערזיכערן, גרעגערס, דא אין שטאדט
זיינען די געשיכטען שוין לאנג פערגעסען — אזוי ווייט ווי דאס איז
מיר נוגע.

ג ר ע ג ע ר ס : אבער די אונגליקליכע פאמיליע עקדאל —
ו ו ע ר ל ע : וואס האב איד אייגענטליך געזאלט טהאן פאר די
לייט? אז עקדאל איז ארויס פון געפענגנים, איז ער געווען א גע-
בראכענער, פערלארענער מאן, ניט מעהר צום רעטען. עס זיינען דא
מענשען אויף דער וועלט, וועלכע געהען צו גרונד, ווען זיי קריגען
בלויז א פאר שראט-קערנער אין לייב, און זיי הויבען זיך שוין מעהר
קיינמאל ניט אויף. דו קענסט מיר גלויבען אויף'ן ווארט, גרעגערס,
איד בין געגאנגען אזוי ווייט ווי איד האב נור געקענט, הגם איד
האב עס ניט געטהאן אפען, כדי ניט צו געבען קיין גרונד פאר אלער-
ליי פערדעכטיגונגען און פלאפלערייען —

ג ר ע ג ע ר ס : פערדעכטיגונגען — נו יא, פערשטעהט זיך.
ו ו ע ר ל ע : איד האב געזעהן עקדאל זאל קריגען זאכען איר-
בערצושרייבען פאר'ן קאנטאר, און איד בעצאהל איהם א סך, א סך
מעהר ווי זיין ארבייט איז ווערטה —
ג ר ע ג ע ר ס (ניט קוקענדיג אויף איהם) : הם ; ד ע ר י י ז
צווייפעל איד ניט.

ו ו ע ר ל ע : דו לאכסט? גלויבסט אפשר ניט, אז איד זאג
דעם אמת? ביי מיר איז די ביכער שטעהט יעדענפאלס גארנישט
וועגען דעם; ווארים אזעלכע אויסגאבען טראג איד קיינמאל ניט
אריין אין בוך.

ג ר ע ג ע ר ס (מיט א קאלטען שמייכל) : ניין; פארהאן
געוויסע אויסגאבען, וועלכע עס איז בעסער ניט אריינצוטראגען אין
בוך.

ו ו ע ר ל ע (איבערראשט) : וואס מיינסטו דערמיט?
ג ר ע ג ע ר ס (מיט ערקעמפטען מוים) : האסטו איינגעשרי-
בען איז די ביכער דאס, וואס עס האט דיר געקאכט צו מאכען יאל-
מאר עקדאל פאר א פאטאגראף?

ווער לע: איד? וואס הייסט איינגעשריבען אין די ביכער?
גרענערס: איד ווייס איצט, אז דו האסט דאס בער
צאהלט דערפאר. און איד ווייס אויך, אז דו האסט איהם געגעבען
די מעגליכקייט זיך צו עטאבלירען.

ווער לע: נו, און דאך זאגסטו, אז איד האב גארנישט גע-
טהאן פאר די עקדאלס! איד קען דיר פערזיכערן, אז אט די מענשען
האבען מיר פערשאפט גענוג אויסגאבען.

גרענערס: האסטו גאר קיינע פון אט די אויסגאבען
ניט אריינגעטראגען אין די ביכער?

ווער לע: פארוואס פרעגסטו דאס?

גרענערס: א, איד האב מיינע אורזאכען דערצו. זאג
מיר, איד בעט דייך — ווען דו האסט זיך אזוי ווארם אנגענומען פאר
דיין אלטען פריינד'ס זעהן — איז דאס ניט געווען גראד דאן, ווען
ער האט געוואלט הייראטהען?

ווער לע: יא, צום טייוועל — ווי זאל איד נאך אזויפיעל
יאהרען —?

גרענערס: דו האסט מיר דאמאלסט געשריבען א בריעה
— א געשעפטס-בריעה נאטירליך, און אין א נאכשריפט אין געשטא-
נען גאנץ קורץ, אז יאלמאר עקדאל האט חתונה געהאט מיט א פריי-
ליין האנסען.

ווער לע: יא, און דאס איז דאך אויך געווען גאנץ ריכטיג;
אזוי האט זי געהייסען.

גרענערס: אבער דו האסט קיין ווארט ניט דערמאנט דע-
ריבער, אז דאס דאזיגע פרייליין האנסען איז געווען גינא האנסען —
אונזער געוועזענע הויז-פיהרערין.

ווער לע (מיט א שפאטישען אבער געצוואונגענעם געלעכטער):
ניין, איד האב ווירקליך ניט געדיינקט, אז דו זאלסט זיך האבען אזוי
שטארק אינטערעסירט מיט אונזער געוועזענער הויז-פיהרערין.

גרענערס: דאס האב איד טאקע ניט געטהאן. אבער —
(לאזט אראב די שטימע) עס זיינען געווען דא אין הויז אנדערע, וועל-
כע זיינען געווען גאנץ שטארק פעראינטערעסירט אין איהר.

ו ו ע ר ל ע : וואס מיינסטו דערמיט ? (צוקאכט) דו מיינסט
דאך אקארשט ניט מיד ?

ג ר ע ג ע ר ס (שטיל, אָבער פעסט) : יא, איד מיין דיד.
ו ו ע ר ל ע : און דאָס וואַנסטו — ! דאָס אונטערשטעססט דו
זיך ! — ווי קען ער, אַט דער אונטראַנקבארער מענש — דער פאַטאָ-
גראַף — ווי קען ער האַבען די הענט צו קומען מיט אַזעלכע אינ-
סינואַציעס !

ג ר ע ג ע ר ס : יאַלמאַר האָט קיין איין וואַרט ניט דערמאַנט
פון דעם אַלעם. איד גלויב, אַז ער האָט גאַר קיין אַהנונג ניט דערפון.
ו ו ע ר ל ע : אָבער פון וואַנען דען האָסטו עס גענומען ? ווער
האַט דיר געקענט זאָגען אַזעלכע זאַכען ?

ג ר ע ג ע ר ס : דאָס האָט מיר מיין אַרעמע אונגליקליכע מו-
טער געזאָגט. דאָס לעצטע מאָל, וואָס איד האָב זי געזעהן.
ו ו ע ר ל ע : דיין מוטער ! דאָס האָב איד זיך גלייך געקענט
פאַרשטעלען. זי און דו — איהר האָט זיך אימער געהאַלטען צוזאַ-
מען. דאָס האָט זי באלד אין אַנפאַנג פערביטערט דיין האַרץ געגען
מיר.

ג ר ע ג ע ר ס : ניין, ס'איז געקומען פון דעם אַלעם, וואָס זי
האַט דאָ געהאַט צו ליידען און צו דולדען, ביז זי איז צוזאַמענגע-
בראַכען און אזוי יאַמערליך צו גרונד גענאַנגען.

ו ו ע ר ל ע : אַ, זי האָט גאַרנישט געהאַט צו ליידען און צו
דולדען. יעדענפאַלס ניט מעהר ווי פיעל אנדערע. אָבער מיט קראַנ-
קע, איבערשפאַנטע מענשען איז דאָך ניט אויסצוקומען. דאָס האָב
א י ד גענוג און איבער גענוג געהאַט צו פיהלען. — און איצט קומד
סטו נאָך מיט אזא פערדאַכט — קומכט און ראַיעסט זיך אין אַלער-
ליי קלאַנגען און פערליימדונגען געגען דיין אייגענעם פאַטער. וויי-
סטו, גרענערס, איד מיין, אַז איז דייןע יאַהרען וואָלסטו זיך ווירק-
ליך געקענט אָבגעבען מיט עטוואָס ניצליכערעס.

ג ר ע ג ע ר ס : יאַ, ס'איז די העכסטע צייט דערצו.
ו ו ע ר ל ע : דאָן וואָלט דיר פילייכט אויך לייכטער געוואָרען
אויף'ן האַרצען, ווי עס שיינט איצט צו זיין. וואָס קען ווערען דער-

פון, וואס דו זיצסט אזוי יאהר איין יאהר אויס דארט אויבען אין דער פאבריק און פלאנסט זיך ווי אז איינפאכער קאנטאר-שרויבער און ווילסט ניט אננעהמען קיין איין שילינג איבער דין געוועהנלי-כען לויז? דאס איז דאך א ריינער שגעון.

ג ר ע ג ע ר ס : יא, ווען איד וואלט נור געווען זיכער אין דעם!

ו ו ע ר ל ע : איד פערשטעה דיר גאנץ גוט. דו ווילסט זיין אונאבהיינגיג, ווילסט מיר גארנישט שולדיג זיין. אבער איצט איז גראד דא א געלעגנהייט פאר דיר צו זיין אונאבהיינגיג, צו ווערען דיין אייגענער בעל הבית אין יעדער בעציהונג.

ג ר ע ג ע ר ס : ווירקליך? און אויף וואס פאר אז אופן?

ו ו ע ר ל ע : ווען איד האב דיר געשריבען, אז דו מוזט אונ-בעדינגט גלייך אריבערקומען אהער — הם —

ג ר ע ג ע ר ס : יא, וואס ווילסטו אייגענטליך פון מיר? איד האב געווארט דעם גאנצען טאג דערויף, דאס אויסצוגעפינען.

ו ו ע ר ל ע : איד וויל דיר פארשלאגען אריינצוטערעמען אלס שותף אין מיין פירמא.

ג ר ע ג ע ר ס : איד? אין דיין פירמא? אלס שותף?

ו ו ע ר ל ע : יא, דאס הייסט דאך ניט, אז מיר וועלען מוזען שטענדיג זיין צוזאמען. דו וואלסט געקענט איבערנעהמען די גע-שעפטען דא אין שטאדט, און איד וואלט זיך אריבערגעצויגען אויבען אויף דער פאבריק.

ג ר ע ג ע ר ס : דאס האסטו געוואלט?

ו ו ע ר ל ע : יא, זעהסטו, איד בין שוין מעהר ניט אזוי פעהיג צו דער ארבייט, ווי פריהער, איד בין געצוואונגען צו שוינען מיינע אויגען, גרעגערס. זיי הויבען אז ווערען שוואד.

ג ר ע ג ע ר ס : שוואד זיינען זיי דאך אימער געווען.

ו ו ע ר ל ע : ניט אזוי ווי איצט — און דא, אויסער דעם — די אומשטענדען קענען עס פילייכט מאכען ווינשענסווערטה פאר מיר צו וואוינען דארט אויבען — ווייניגסטענס פאר א שטיקעל צייט.

גרעגערס: דאס וואלט מיר קיינמאל ניט ארויף אויף זינען.

ווערלע: הער מיר אויס, גרענערס. עם זיינען דא גענוג זאכען, וואס שיידען אונז פונאנדער — געוויס. אבער מיר זיינען דאך פארט פאטער און זוהן. איד מיין, מיר וואלטען דאך געדארפט קענען קומען צו וואסער עם איז פערשטענדיגונג.

גרעגערס: אויסערליך מיינסטו דאך געוויס?

ווערלע: נא, זאגאר דאס וואלט שוין געווען עפעס. דענק נאך וועגען דעם, גרענערס. גלויבסטו ניט, אז עם וואלט זיך געלאזט מאכען? וואס?

גרעגערס (קוקט איהם אן מיט קאלטע בליקען): דא שטעקט עפעס הינטער דעם אלעם.

ווערלע: וואס הייסט?

גרענערס: דו דארפסט מיר געוויס האַכען צו וואס עם איז.

ווערלע: איז אזעלכע נאָהענטע פּערהעלטניסען ווי אונזערע, דארף איינער אימער אַנקומען צום אנדערן.

גרעגערס: יא, אזוי זאגט מען.

ווערלע: איד וואלט דיר איצט גערן געוואלט האַכען אויף

א צייט לאנג ביי מיר אין הויז. איד בין אז איינזאמער מאן, גרע-

נערס, כ'האב זיך אימער געפיהלט איינזאם—מיין גאנץ לעבען לאנג;

אבער אם מייסטען איצט, ווען איד הויב אז ווערן אלט. איד מוז

האַכען וועמען עם איז ארום מיר.

גרעגערס: דו האסט דאך פרוי סערבי.

ווערלע: יא, איד האב איהר; און זי איז מיר, אזוי צו זא-

גען, געווארען אונענטבעהרליך; כ'קען כמעט ניט אויסקומען אַהן

איהר. זי איז מונטער, האט ניט קיין קאפריזען; זי בריונגט אריין

לעבען אין הויז; — און דאס דארף איד אזוי נייטיג האַכען.

גרעגערס: נו, יא; דאן האסט דו דאך אלעס, וואס דיין

הארץ גלוסט.

ווערלע: יא, אבער איד האב מורא, אז דאס קען ניט

בלייבען אזוי. א פרוי איז אזעלכע פּערהעלטניסען קען לייכט אויב-

געפינען, אז די וועלט קוקט קרום אויף איהר. יא, איד מיינ, אז פאר א מאן איז דאס אויך ניט קיין אנגענעהמע זאך.

ג ר ע ג ע ר ס : א, ווען א מאן גיט אזעלכע באנקעטען ווי דו, קען ער שוין פיעל ריזיקירען.

ו ו ע ר ל ע : יא, אבער זי, גרענערס? איד האב מורא, אז זי וועט לאנג ניט וועלען בלייבען אין דער לאגע. און זאגאר ווען זי זאל עם טהאן — ווען זי זאל זאגאר, אויס צוגעבונדענקייט צו מיר, ניט קוקען אויף דער פלאפלארע ווי און אויף די פערליימדונג גען און אלע עהנליכע זאכען — דענקסטו ניט, גרענערס, דו מיט דיין שטארקען געפיהל פאר גערעכטיגקייט —

ג ר ע ג ע ר ס (אונטערברעכט איהם) : קורץ און גוט — זאג מיר איינס: דו דענקסט חתונה צו האבען מיט איהר?
ו ו ע ר ל ע : און ווען איד זאל דענקען פון אזוי וואס? וואס דאן?

ג ר ע ג ע ר ס : יא, דאס פרעג איד אויך. וואס דאן?
ו ו ע ר ל ע : וואלט עם דיר געווען שטארק דערווידער?
ג ר ע ג ע ר ס : ניין, גארנישט. אבסאלוט ניט.
ו ו ע ר ל ע : איד בין דאך ניט געווען זיכער, פיליכט צוליעב דער עראינערונג אז דיין פערשטארבענער מוטער —

ג ר ע ג ע ר ס : איד בין ניט איבערשפאנט.
ו ו ע ר ל ע : ווי עם זאל ניט זיין, — יעדענפאלס האסטו מיר אראבגענומען א שווערען שטיין פון הארצען. ס'איז מיר זעהר, זעהר ליעב, וואס איד קען אין אט דער זאך רעכענען אויף דיין צושטיי-מונג.

ג ר ע ג ע ר ס (קוקט איהם אן מיט שפאנענדע בליקען) : איצט זוייס איד צו וואס דו ווילסט מיך אויסנוצען.
ו ו ע ר ל ע : דיך אויסנוצען? וואס איז דאס פאר און אויסדרוק?

ג ר ע ג ע ר ס : א, לאמיר ניט זיין אזוי אויסקלייבעריש מיט אונזערע ווערטער — וועניגכמענס ניט אונטער פיער אויגען. (מיט א קורצען געלעכטער) נו יא! צום טייוועל! דערפאר האב איה

דאס געמוזט אונבעדינגט אראבקומען אהער אין אייגענער פערזאן.
דער פרוי סערבי'ן צוליעב ווערט דא געשטעלט א פאמיליע-לעבען
אויף דער סצענע. אלס דעקאראציע א בילד צווישען פאטער און
זוהן! דאס וועט ווירקליך זיין עטוואס נייעס!

ווערלע: ווי קענסטו ריידען צו מיר אין אזא טאן!

גרענערס: ווען האבען מיר דא געהאט א פאמיליע-לע-
בען? קיינמאל ניט, אזוי לאנג ווי איך קען זיך עראינערן. אבער
איצט קען מען שוין דארפן אביסעל דערפון. ווארים עס וועט
און צווייפאל האבען אז אויסגעצייכענטע ווירקונג, ווען מען וועט
קענען דערצעהלען, אז דער זוהן איז אויף די פליגלען פון לעבע און
רעספעקט אראבגעקומען צום אלטען פאטער אויף דער חתונה. וואס
וועט דאן בלייבען פון די אלע קלאנגען וועגען דעם, וואס די ארעמע
פערשטארבענע האט געמוזט ליידען און דולדען. קיין שפור. איהר
זוהן אליין פערניכטעט זיי דאך.

ווערלע: גרענערס, — איך גלויב, קיין מענש אויף דער
וועלט איז דיר ניט אזוי דערווידער ווי איך.
גרענערס (שטילערהייט): איך האב דיר צו גוט געזעהן
פון דער נאהענט.

ווערלע: דו האסט מיך געזעהן מיט די אויגען פון דיין
מוטער. (לאזט אראב אביסעל די שטימע.) אבער דו דארפסט ניט
פערגעסען, אז איהרע אויגען זיינען צייטענווייז געווען ארומגענו-
מען מיט א נעבעל.

גרענערס (ציטערענדיג): איך ווייס, וואס דו מיינסט
דערמיט. אבער ווער איז שולדיג אין מיין מוטער'ס אונגליקליכער
שוואכקייט? ווער, אויב ניט דו און אלע די —! די לעצטע פון
זיי איז געווען יענעם פרויענצימער, מיט וועמען יאלמאר עקדאל
איז צונויפגעפארט געווארען, ווען דו האסט שוין ניט מעהר — א!
ווערלע (ציהט מיט די אקסלען): ווארט פאר ווארט, —
אקוראט ווי דיין מוטער וואלט דאס גערעדט.

גרענערס (זיך ניט אומקוקענדיג אויף זיינע רייד): —
און דא זיצט ער אלזא, מיט זיין גרויסער, צוטרויליכער קינדער-זע-
ען

לע איז רעכטען מיטען פון דעם בעטרוג, — לעבט אונטער איין דאך מיט אזא פערזאן און ווייסט ניט, אז דאס, וואס ער רופט זיין היים, איז געבויט אויף א ליגען! (געהט צו א טרוט נעהענטער) אז איד בליק צוריק אויף דיין גאנצער פערגאנגענהייט, דוכט זיך מיר אב. אזוי ווי איד וואלט געזעהן א שלאכט-פעלד, פול מיט ערמארדעטע מענשען-שיקזאלען.

ווער לע: איד הויב אן צו גלויבען, אז דער שפאלט צווישען אונז ביידען איז צו ברייט.

גרעגערס (פערניגט זיך, מיט זעלבסט-בעהערשונג): דאס האב איד אויך בעמערקט. און דערום נעהם איד מיין הוט און געה.

ווער לע: דו געהסט? — אוועק פון הויז?

גרעגערס: יא. ווארים איצט זעה איד ענדליך אן אויפ-נאבע, פאר וועלכע איד קען לעבען.

ווער לע: וואס איז דאס פאר אן אויפגאבע?

גרעגערס: דו וואלסט נור געלאכט, ווען דו הערסט עס.

ווער לע: אז איינזאמער מאן לאכט ניט אזוי לייכט, גרע-נערס.

גרעגערס (ווייזט אן אויף דעם הינטערגרונד): זעה, פאך-טער — דארט שפיעלען די קאמעהעררען „בלינדע קוח“ מיט דער פרוי סערבי — גוטע נאכט! — אדיע! (געהט ארויס דורך'ן הינטער-גרונד רעכטס. מען הערט דעם פרעהליכען געשפרעך און דעם געלעכטער פון דער געזעלשאפט, וועלכע בעווייזט זיך אין דעם אויסערליכען צימער) ווער לע (מורמעלט מיט א שפאטישען טאן הינטער גרעגערס): הע! — דער שומה! — און ער זאגט נאך, אז ער איז ניט איי-בערשפאנט!

צווייטער אָקט.

יאלמאר עקדאל'ס סטודיא. א צימליך גרויסע שטוב. מען דערקענט גלייך, אז דאס איז א דאך-צימער. רעכטס געפינט זיך א משופע/דיגער דאך מיט גרויסע גלעזערנע שויבען, האלב פערדעקט דורך א בלויען פאר-האנג. הינטען אין עק רעכטס איז די אריינגאנגס-טיר, פארנט אויף דער זעלבער זייט א טיר, וואס פיהרט צו דער וואוינ-שטוב. אין דער וואנד לינקס זיינען אויך דא צוויי מירען און צווישען זיי אן אייזערנער אויווען. אין דער הינטערשטער וואנד א ברויטע דאפעל-טיר, וועלכע קען אָבערוקט ווערען אָן א זייט. די סטודיא איז איינפאך אָבער גע-מיטהליך איינגעארדענט און מעבלירט. צווישען די מירען רעכטס, אָבוי-כעל אָבערוקט פון דער וואַנד, שמעקט אַ זאָפּאָ מיט אַ מיש און עטליכע שטוהלען; אויף'ן מיש אָן אָנגעצונדענער לאַמפּ מיט אָן אַכאָזשור; ביים אויווען אָן אַלטער לעהן-שטוהל. פּערשיעדענע פּאַטאַגראַפישע אַפּאַ-ראַטען און אינסטרומענטען זיינען אויפגעשמעלט דאָ און דאָרט אין צו-מער. ביי דער הינטערשטער וואַנד לינקס פון דער דאָפעל-טיר אַ שאַפע, וואו עס געפינען זיך עטליכע ביכער, שאַכטלען און פלעשער מיט כעמישע שטאָפּען, אינסטרומענטען, געצויג און אנדערע זאַכען. פּאַטאַגראַפיש און קלויניגקייטען, ווי פינזלען, פּאַפירען, א. א. וו. ליעגען אויף'ן מיש. ג ו נ אַ זיצט אויף א שטוהל ביים מיש און נעהט. ה ע ד ו ו ג זיצט אויף דער זאָפּא, די הענד פאר די אויגען און די גראַבע פינגער און די אויערן; זי לייענט א בוך.

ג ו נ אַ (קוקט אָן העדוויג'ן אַ פּאַר מאל, ווי אין געהוימער זאָרג, דאן זאָגט זי): העדוויג! (העדוויג הערט זי ניט און גיט זאָגט העכער): העדוויג!
ה ע ד ו ו ג (נעהמט אוועק די הענד און הויבט אויף די אויגען פון בוך): יא, מומער?

ג י נ א : ליעבע הערוויג, גענוג דיר שוין זיצען און לעזען.
ה ע ר ו י ג : אה, מוטער, לאז מיר נאך אביסעלע! נור א
קליין ביסעלע!

ג י נ א : ניין, ניין, דו מוזט איצט אוועקלעגען דאס בוך. דיין
פאטער קען דאס ניט לידען; ער אליין לייענט קיינמאל ניט ביי-
נאכט.

ה ע ר ו י ג (מאכט צו דאס בוך) : ניין, פאפא גיט זיך ווינציג
וואס אב מיט לעזען.

ג י נ א (לעגט אוועק דאס גענעה און נעהמט א בלייפער און
א קליינעם העפט פון טיש) : קענסט זיך פיליכט דערמאנען, וויפיעל
מיר האבען היינט אויסגעגעבען אויף פוטער?

ה ע ר ו י ג : א קראנע און פינף און זעכציג ערע.

ג י נ א : ריכטיג. (פערשרייבט.) ס'איז שרעקליך, וויפיעל
פוטער דא נעהט אוועק אין הויז. — דאן אויף גערויכערטע וואורשט
און קעז — לאמיר זעהן — (פערשרייבט.) און דאן אויף שינקען —
הם (ציהט ציוניף.) יא, דאס מאכט פונקט —

ה ע ר ו י ג : און דערצו דאס ביער.

ג י נ א : יא, פערשטעהט זיך. (פערשרייבט.) ווי דאס לויפט
אויף! אבער דאס אלעס מוז מען דאך האבען.

ה ע ר ו י ג : דערפאר האבען מיר ביידע דאך ניט געדארפט
קיין ווארעמען מיטאג, ווייל פאפא איז ניט געווען אין דעהיים.

ג י נ א : יא, דאס איז זעהר גוט געווען. נא, און דאן האב איך
דאך אויך איינגענומען אכט קראנען פופציג פאר די פאטאגראפיעס.

ה ע ר ו י ג : ווירקליך — אזוי פיעל האט דאס אויסגע-
מאכט?

ג י נ א : אקוראט אכט קראנען פופציג.

ווייז. ג י נ א נעהמט זיך וויעדער צום געהען. ה ע ר ו י ג
נעהמט פאפיר און א בלייפער און הויבט אן צייכענען, זיך פערשמע-
לענדיג מיט דער לינקער האנד.

ה ע ר ו י ג : איז עס ניט וואונדערשעהן זיך פארצושטעלען,

אז פאפא אין ביי דעם רייכען הערר ווערלע אויף א גרויסארטיגען
מיטאג?

ג י נ א : דו קענסט דאך ניט זאגען, אז ער איז ביי דעם רייכען
הערר ווערלע. אייגענטליך האט דאך איהם דער זוהן איינגעלאדען.
(נאך א קורצער פויזע) : מיט דעם אלטען ווערלע האבען מיר דאך
גארנישט וואס צו טהאן.

ה ע ר ו ו י ג : איד וואלט אזוי וועלען, דער פאפא זאל שוין
קומען אהיים. ער האט מיר פערשפראכען, אז ער וועט בעטען ביי
פרוי כערבי עפעס א נוטע זאך פאר מיר.

ג י נ א : יא, אין דעם הויז איז דאס פון אלעם גוטען, דאס
איז שוין איינמאל זיכער.

ה ע ר ו ו י ג (ציוכענט ווייטער) : אביסעלע הונגעריג בין
איד דאך אויף.

דער אלטער ער ע ק ד א ל, מיט א פאק פאפירען אונטער'ן ארם
און אן אנדער פאקעט אין דער ראקישאש, קומט אריין דורך די קארדאָר-
מיר.

ג י נ א : ווי שפעט איהר קומט עם היינט אהיים, זיידע!
ע ק ד א ל : זיי האבען פערשלאסען דעם קאנטאר. (כ'האב
געמוזט ווארטען ביי גראבערנ'ען. און דאן האבען זיי מיר דורכגע-
לאזט — ה'ם.

ה ע ר ו ו י ג : האבען זיי דיר וויעדער געגעבען עפעס צום
איבערשרייבען, זיידע?

ע ק ד א ל : דעם נאנצען פאק, זעה נאך.

ג י נ א : דאס איז דאך גרויסארטיג.

ה ע ר ו ו י ג : און איז טאש האסטו נאך א פאקעט.

ע ק ד א ל : אזוי? ווייס איד וואס! דאס איז גארנישט.
(שמעלט אונעק דעם שמעקען אין א ווינקעל.) דא האב איד ארבייט
אויף א לאנגע צייט, גינא. (רוקט אונעק איין האלבע מיר אין הינטער-
גרונד אביסעל אן א זויט.) פסט! (קוקט א וויילע אריין אינעוויי-
ניג אין צימער און רוקט פארויכטיג צוריק צו די מיר.) הע—הע! זיי

שלאפען שוין, אלע צוזאמען, און זי האט זיך אריינגעלייגט אין קארב. הע-הע!

ה ע ד ו ו י ג: ביסטו זיכער, זיידע, אז עס איז איהר ניט קאלט אין דעם קארב?

ע ק ד א ל: וואס פאלט דיר איין! קאלט? איז דער מאכע שטרוי? (לאזט זיך געהן צו דער אויבערשטער טיר לינקס.) די שוועלבעלאד זיינען דאך וואהרשיינליך אינעווייניג?

ג י נ א: די שוועלבעלאד שטעהען אויף'ן קאמאד. עקדאל געהט ארין צו זיך אין צימער.

ה ע ד ו ו י ג: ס'איז ווירקליך גוט, וואס דער זיידע האט וויער דער געקריגען אזוי פיעל צו שרייבען.

ג י נ א: יא, דער ארעמער, אלטער פאטער! אזוי וועט ער זיך ווייניגסטענס פערדיענען אביסעל טאשען-געלד.

ה ע ד ו ו י ג: און דאן וועט ער ניט קענען זיצען דעם גאנצען פארמיטאג אין דעם עקעלדיגען שיינק, ביי מאראם עריקסען.

ג י נ א: יא, דאס אויף. (קורצע פויזע.)

ה ע ד ו ו י ג: ווי מיינסטו, זיי זיצען נאך ביים טיש?

ג י נ א: נאט ווייס. מעגליך אז יא.

ה ע ד ו ו י ג: אה, די אלע גוטע זאכען, וואס דער פאפא קרינט דארט צו עסען. ער וועט געוויס זיין צופריעדען און פרעה ליה, ווען ער וועט קומען אהיים. דענקסטו ניט אזוי, מוטער?

ג י נ א: יא; אבער דו, ווען מיר וואלטען איהם נאך געקענט זאגען, אז מיר האבען פערדונגען דאס צימער.

ה ע ד ו ו י ג: אבער דאס איז דאך ניט נייטיג היינט אבער.

ג י נ א: נא, עס וואלט אונז גאנץ גוט צוניץ געקומען, ווייסטו און דאן שטעהט דאך דאס צימער סיי ווי סיי ליידן.

ה ע ד ו ו י ג: ניט דאס, איד מיינ, ס'איז ניט נייטיג, ווייל פאפא וועט שוין היינט אבער אהן דעם אויף זיין גוט אויפגעלייגט.

ס'איז דאך בעסער איבערצולאזען די מעשה מיט דעם צימער אויף אז אנדערסטמאל.

ג י נ א (קוט אריבער צו איהר) : ביסטו צופריעדען, ווען דו האסט עפעס גוטעס צו דערצעהלען דעם פאפא, בשעת ער קומט אהיים אין אבענד?

ה ע ר ו ו י ג : יא; ער ווערט דאך דאן פרעהליכער. ,
ג י נ א (נאכדענקענדיג פאר זיך) : יא, יא, ס'איז אויף וואהר.
דער אלטער עקדאל קומט וויעדער ארוין און וויל ארויסגעהן דורך די פארדעשטע טיר לינקס.

ג י נ א (דרעהט זיך האלב אום אויף'ן שטוהל) : זיידע, איהר דארפט עפעס האבען אין קיך?

ע ק ד א ל : כ'וויל וואס, יא; בלייב נור זיצען. (געהט ארויס)
ג י נ א : ער פארעט זיך דאך ניט דארט ארום די גליהענדע קויהלען. (ווארט א רגע.) העדוויג, גיב א קוק, וואס ער טהוט.
עקדאל קומט ארוין צוריק מיט א קריגעל פול מיט הייסען וואסער.
ה ע ר ו ו י ג : האסט גענומען הייס וואסער, זיידע?

ע ק ד א ל : יא, כ'דארף עס האבען. איך מוז שרייבען, און די טינט איז געווארען געדיכט ווי קאשע.

ג י נ א : אבער, זיידע, עסט אפריהער אב נאכטמאהל. עס שטעהט דארט ווארם פאר אייד.

ע ק ד א ל : כ'קען זיך ניט פערנעהמען מיט קיין נאכטמאהל, גינא. כ'בין זעהר בעשעפטטיגט, זאג איך דיר; קיינער דארף ניט אריינקומען צו מיר אין צימער — קיינער — הם! , , ,
ער געהט ארוין צו זיך אין צימער. גינא און העדוויג ווארפען זיך דורך מיט בליקען.

ג י נ א (שטילערהייט) : האסטו אן אהנונג, וואו ער האט גע-
נומען דאס געלד דערצו?

ה ע ר ו ו י ג : ער האט געמוזט קריגען עפעס ביי גראבערג'ן.
ג י נ א : ס'הויבט זיך ניט אז! גראבערג שיקט דאך אימער דאס געלד צו מיר.

ה ע ר ו ו י ג : דאן האט ער איראיי געמוזט קריגען ערנעץ וואו א פלאש אויף בארג.

ג י נ א : ארעמער זיידע; איהם בארגט קיינער גארנישט.

יאלמאר עקדאל, אין אויבער-ראַק מיט אַ גראַען פילצהוט, קומט אריין פון רעכטס.

ג י נ א : (טהוט אַ וואָרף דאָס גענעה און שטעהט אויף) : וואָס עקדאל, ביסט שוין דאָ צוריק?

ה ע ד ו ו י ג : (גלויכצויטיג, שפּרינגט אויף) : ביסט שוין אזוי גיך צוריקגעקומען אהיים, פאַטער?

י א ל מ א ר : (טהוט אויס דעם הוט) : יא, די מעהרסטע געסט זיינען שוין אוועק.

ה ע ד ו ו י ג : אזוי פריה?

י א ל מ א ר : ס'איז דאָד נור געווען אַ מיטאָג. (וויל זיך אויסטשאַן דעם אויבערראַק.)

ג י נ א : לאַז, איד וועל דיר העלפּען.

ה ע ד ו ו י ג : איד אויף. (זוי טהוען איהם אויס דעם ראַק; גינאַ הענגט איהם אויף אויף דער הינטערשטער וואַנד.)

ה ע ד ו ו י ג : זיינען דאָרט געווען אַ סך מענשען, פאַטער?

י א ל מ א ר : אַ ניין, ניט קיין סך. מיר זיינען געווען אזוי אַ צוועלף ביז פּערצעהן פּערזאָן ביים טיש.

ג י נ א : און מיט די אלע האַכטו גערעדט?

י א ל מ א ר : אַ יא, אַביסעל; נאָר גרענערס האַט מייסטענס פּערבראַכט מיט מיר.

ג י נ א : איז גרענערס נאָד אלץ אזוי העסליך?

י א ל מ א ר : נא, שעהן זעהט ער נאָד אלץ ניט אויס. — איז דער אַלטער נאָד ניט געקומען אהיים?

ה ע ד ו ו י ג : יא, דער זיידע זיצט אינעווייניג און שרייבט. י א ל מ א ר : האַט ער עפּעס געזאָגט?

ג י נ א : ניין, וואָס האַט ער דען געזאָלט זאָגען?

י א ל מ א ר : האַט ער גארנישט דערמאָנט וועגען — כ'מיון איד האַב געהערט, אז ער איז געווען ביי גראַבערנ'ען. איד וועל אַריינגעהן אַ וויילע צו איהם.

ג י נ א : ניין, ניין, בעסער ניט.

י א ל מ א ר : פארוואס ניט ? האט ער געזאגט, אז ער וויל
ניט, איד זאל אריינקומען ?
ג י נ א : ער וויל היינט אבענד ק י י נ ע ם ניט האכען ביי
זיך —

ה ע ר ו ו י ג (מאכט צייכענס) : הם — הם !
ג י נ א (בעמערקט עס ניט) : — ער איז געווען דא און האט
זיך אריינגענומען היים וואסער —

י א ל מ א ר : אהא, ער זיצט און —
ג י נ א : יא, אזוי מוז עס זיין.
י א ל מ א ר : אד נאט ! מיין ארעמער, אלטער, גרייזגראער
פאטער — I יא, לאזט איהם נור זיצען און זיך אמאל ווי געהעריג
לאזען וואוילגען.

דער אלטער עקדאל, אין א הויזראק און מיט אן אנגעצונדענער פיפּ
קע, קומט ארויס פון זיין צימער.
ע ק ד א ל : שוין דא צוריק ? מיר האט זיך טאקע אבגערוכט,
אז איד הער דיך ריידען.

י א ל מ א ר : איד בין נאר וואס געקומען.
ע ק ד א ל : דו האכט מיר, הייסט עס, ניט געזעהן ?
י א ל מ א ר : ניין, נאר זיי האבען געזאגט, אז דו ביסט דורכ
געגאנגען — בין איד גלייך ארויס נאך דיר.
ע ק ד א ל : הם — פיין פון דיר, יאלמאר. — ווער זיינען זיי

דאס געזען, אט די אלע הערדן דארט ?
י א ל מ א ר : א, פערשיעדענע לייט ; דארט איז געווען דער
קאמערעהער פלאר און קאמערעהער באללע און קאמערעהער קאס
פערסען און קאמערעהער דער און דער, וואס ווייס איד —
ע ק ד א ל (שאקלט מיט'ן קאפ) : דו הערסט, גינא I ער האט
פערבראכט מיט לויטער קאמערעהערען.
ג י נ א : יא, איצט זאגט מען, געהט עס צו גאר גרויסארטיג
איז דעם הויז.

ה ע ר ו ו י ג : האבען די קאמערעהערען געזונגען, פאטער ?
אדער עפעס דעקלאמירט ?

י א ל מ א ר : ניין, זיי האבען נור געפלוידערט איבער אלער-
ליי נארישקייטען. דאן האבען זיי געוואלט, א י ד זאל זיי וואס
עס איז דעקלאמירען, נאר דאס האבען זיי ביי מיר ניט געקענט
פועל'ן.

ע ק ד א ל : זיי האבען עס ביי דיר ניט געקענט פועל'ן?

ג י נ א : אבער דאס האכטו דאך זיי געקענט צוליעב טאן.

י א ל מ א ר : ניין, מען דארף דאך ניט גלייך יעדען איינעם
צוליעב טהאן. (שפאצירט ארום איבער'ן צימער.) א י ד וועניג-
סטענס טהו עס ניט.

ע ק ד א ל : ניין, ניין; יא למארו'ן קען מען אזוי לייכט ניט
קריגען.

י א ל מ א ר : איך ווייס ניט, פארוואס מוז א י ד דאס גראד
זארגען פאר די אונטערהאלטונג, ווען איך קום אמאל אין א נאווענע
צווישען מענטשען. זאלען זיך די אנדערע אביסעל אנשטריינגען!
אט די חבר'ה לייט געהען ארום פון איין הויז אין אנדערן. טאג אויס,
טאג איין, און פרעסען און זויפען. זיי מעגען זיך אלזא בעדאנקען
און ניצליך מאכען פאר דאס גאנצע גוטע עסען, וואס זיי קריגען.

ג י נ א : אבער דאס האסטו דאך געוויס ניט געזאגט?

י א ל מ א ר (זינגענדיג) : הא — הא — הא — ; זיי האבען
געקריגען אלערליי זאכען צו הערען.

ע ק ד א ל : די קאמערע-ערען זאגאר?

י א ל מ א ר : נו, וואס דען? (מיט א לייכטען מאן.) און דאן
האבען מיר געהאט א קליינעם וכוח איבער דעם טאקאיער.

ע ק ד א ל : טאקאיער? הערסטו, דאס איז א פיינער וויין!

י א ל מ א ר (בלויבט שמעחן) : ער ק ע ז זיך זיין פיינ.

אבער איך וויל דיר וואס זאגען: ניט אלע יאהרגענג זיינען גלייך;
עס ווענדט זיך אן דעם, וויפיעל זונענשיין די וויינטרויבען האבען
געהאט.

ג י נ א : זעה נאר, דו ווייסט דאך אלעס, עקדאל.

ע ק ד א ל : און וועגען דעם האבען זיי דיסקוטירט?

י א ל מ א ר : זיי האבען עס פרוכירט טאן; אבער דא הא-

בען זיי געקראגען צו וויסען, אז מיט די קאמערעהערען איז פונקט דאסזעלבע. פון זיי זיינען אויך ניט אלע יאהרגענג גלייך, — האט מען געזאגט.

ג י נ א : נא, וואס דיר קען אלעס איינפאלען!

ע ק ד א ל : הא — הא! און דאס האבען זיי געקריגען נאר אזו צערעמאניעס?

י א ל מ א ר : גלייך אין געזיכט אריין.

ע ק ד א ל : דו הערסט, גינא, ער האט עס די קאמערעהערען אריינגעזאגט גלייך אין געזיכט אריין.

ג י נ א : יא, מערקווירדיג, — גלייך אין געזיכט!

י א ל מ א ר : יא, אבער איך וויל ניט, אז מען זאל וועגען דעם ריידען. אזעלכע זאכען דערצעהלט מען ניט. די גאנצע געשיכטע איז דאך נאטירליך צוגעגאנגען אויף א פריינדשאפטליכען אופן. עס זיינען דאך געווען פיינע, געמיטהליכע לייט; נאך וואס זיי פערוואנדען? ניין!

ע ק ד א ל : אבער גלייך אין געזיכט —!

ה ע ד ו ו י ג (מיט א לאסטשענדען טאן) : ווי גרויסארטיג דו זעהסט אויס אין א פראק! ער פאסט דיר אזוי גוט, פאטער!

י א ל מ א ר : יא, ניט וואהר? און אט דער פאסט מיר ווירקליך אויסגעצייכענט גוט. ער לייענט ווי אויסגעגאסען; — פיליכט אביסעלע צו ענג אונטער די ארעמס; — העלף מיר, העד-וויג. (טהוט זיך אויס דעם פראק.) כ'מיון, איך וועל בערעס אנטאן מיין יאק. וואו איז ערגעץ מיין יאק, גינא?

ג י נ א : דא איז זי. (בריינגט די יאק אין העלפט איהם אנטהאן.)

י א ל מ א ר : נא! פערנעס אקארשט ניט גלייך מארגען אין דער פריה אראבשיקען דעם פראק צו מאלוויק'ן.

ג י נ א (לעגט אוועק דעם פראק) : וועט בעזארגט ווערן.

י א ל מ א ר (גלייכט זיך אויס די ביינער) : אה, דאס איז דאך פיעל בעקוועמער. אזא לויזער און פרייער הויזראק פאסט זיך אויך בעסער פאר מיין גאנצער פיגור. ניט וואהר, העדוויג?

ה ע ד ו ו י ג : יא, פאטער.

י א ל מ א ר : ווען איד פערשלייף נאך דערצו דעם האלזטוד
אזוי אין צוויי פלאטערענדע עקען — זעה נור! וואכ?

ה ע ר ו ו י ג : יא, דאס פאסט זיך זעהר גוט צו דינע וואנ-
ציעס און צו דינע געדיכטע, געגרייזעלטע האר.

י א ל מ א ר : געגרייזעלט וואלט איד עס ניט גערופען, איד
וואלט ניקער געזאגט לאקען.

ה ע ר ו ו י ג : יא, ווייל די קרייזעלאד זיינען צו גרויס.

י א ל מ א ר : דאס הייסט לאקען.

ה ע ר ו ו י ג (נאך א קורצער פויזע, צופט איהם ביי דער יאק) :
פאטער!

י א ל מ א ר : נו, וואס איז?

ה ע ר ו ו י ג : א, דו ווייסט גאנץ גוט.

י א ל מ א ר : ניין, כ'ווייס ווירקליך ניט.

ה ע ר ו ו י ג (צווישען לאכען און וויינען) : א יא, פאטער,
דו דארפסט זיך מעהר ניט רייצען מיט מיר.

י א ל מ א ר : אבער וואס איז דיר דען?

ה ע ר ו ו י ג (טרייסעלט איהם) : אונזין! גיב עס מיר שוין,
פאטער! דו ווייסט דאך — די גוטע זאכען, וואס דו האסט מיר
פערשפראכען.

י א ל מ א ר : אד! מיין גאט — אז איד האב דאס גע-
קענט פערגעכען!

ה ע ר ו ו י ג : ניין, דו ווילסט זיך נור רייצען מיט מיר, פא-
טער! דאס איז ניט שעהן פון דיר! וואו האסטו עס אהינגעטהאן?

י א ל מ א ר : איד האב עס ווירקליך פערגעסען. אבער ווארט
אקארשט! איד האב עפעס אנדערש פאר דיר, העדוויג. (געהט און
זוכט אין די טאשען פון פראק.)

ה ע ר ו ו י ג (שפרינגט ארום און פאטשט מיט די הענד) : א,
מוטער, מוטער!

ג י נ א : זעהסטו, ווען דו האסט נור אביסעל געדולד, דאן —
י א ל מ א ר (מיט א פאפיר) : זעה — דא איז ער.

ה ע ר ו ו י ג : ד א ס ד א ? ד א ס א י ז ד א ד ד ב ל ו ו י א ש מ ו ק ע ל
פ א פ י ר .

י א ל מ א ר : ד א ס א י ז ד ע ר ש פ י ו ו צ ע מ ע ל . ד ע ר ג א נ צ ע ר
ש פ י ו ו צ ע מ ע ל . ד א ש מ ע ה ט „ מ ע נ ו “ ; ד א ס ה י י ס ט ש פ י ו ו צ ע מ ע ל .

ה ע ר ו ו י ג : ו ו י י מ ע ר ה א ס ט ו ג א ר נ י ש ט ?

י א ל מ א ר : ד ו ה ע ר ס ט ד א ד , ד י א נ ד ע ר ע ז א כ ע ו ה א ב א י ד
פ ע ר ג ע כ ע ו . א ב ע ר ד ו ק ע נ ס ט מ י ר ג ל ו י ב ע ו א ו י ה ' ו ו א ר ט : א ט ד י
נ א ש ע ר י י ע ו ז י י נ ע ו נ י ט מ ע ה ר ו ו י א נ א ר י ש ע ס פ ע ר ג נ י ג ע ו . ז ע י ז י ד
א ק א ר ש ט א נ י ד ע ר ד א ר ט ב י י מ ט י ש א ו ז ל י י ע ו ד ע ס ש פ י ו ו צ ע מ ע ל ,
ו ו ע ל א י ד ד י ר ד ע ר נ א ד ב ע ש ר י י ב ע ו , ו ו א ס פ א ר א ט ע ס ד י ג ע ר י כ ט ע ו
ה א ב ע ו . נ א , — ה ע ר ו ו י ג .

ה ע ר ו ו י ג (ש ל י נ ג ט א ר ו נ מ ע ר ד י ט ר ע ה ר ע ו) : א ד א נ ק 1
(ז ו ז ע צ ט ז י ד א נ י ד ע ר , א ב ע ר ל י י ע נ ט נ י ט ; ג י נ א מ א כ ט צ ו א י ה ר מ י ט ד י
ח ע נ ד ; י א ל מ א ר ב ע מ ע ר ק ט ע ס .)

י א ל מ א ר (ג ע ה ט א י ב ע ר ' צ י מ ע ר א ר ו י ה א ו נ א ר א ב) : א פ א ד
מ י ל י ע ו פ א ט ע ר מ ו ו נ א ט י ר ל י ד א י ז ז י נ ע ו ה א ב ע ו ד י ל ע כ ע ר ל י כ ס ט ע ,
ד י א ו נ ג ל ו י ב ל י כ ס ט ע ז א כ ע ו ; א ו ז ט א מ ע ר פ ע ר ג ע ס ט ע ר ד י מ י נ ד ע ס
ט ע ק ל י י נ ג י ק י י ט — ג ל י י ד ק ר י ג ט ע ר צ ו ז ע ה ז ז י ע ר ע ג ע ז י כ ט ע ר 1
נ א , מ ע ו ו ע ר ט צ ו א ל צ ד י נ ג צ ו ג ע ו ו א ו י נ ט . (ב ל ו י ב ט ש מ ע ה נ ב י י מ א ו י
ו ו ע ו ל ע כ ע ו ד ע ס א ל ט ע ו .) ה א ס ט ו ש ו י ז ה י י נ ט א ב ע נ ד א ר י י נ ג ע ק ו ק ט
א ה י , פ א ט ע ר ?

ע ק ד א ל : י א , ג ע ו ו י ס ה א ב א י ד א ר י י נ ג ע ק ו ק ט א ה י . ז י א י ז
א ר י י נ א י ז ק א ר ב .

י א ל מ א ר : ו ו י ר ק ל י ד ? א י ז ק א ר ב ? ז י ה ו י ב ט א ל ז א ד א ד
א ז ז י ד צ ו ג ע ו ו ע ה נ ע ו ד ע ר צ ו .

ע ק ד א ל : י א , ד א ס ה א ב א י ד ד א ד פ א ר א ו י ס ג ע ז א ג ט . א ב ע ר ,
ו ו י י ס ט ו ע ס ז י י נ ע ו נ א ד ד א ע ט ל י כ ע ק ל י י נ ע ז א כ ע ו —

י א ל מ א ר : ע ט ל י כ ע פ ע ר ב ע ס ע ר ו נ ג ע ו , י א .

ע ק ד א ל : א ב ע ר ז י מ ו ז ע ז ג ע מ א כ ט ו ו ע ר ז .

י א ל מ א ר : י א , ל א מ י ר ר י י ד ע ו א ב י ס ע ל ו ו ע ג ע ו ד י פ ע ר ב ע -

סערונגען, פאטער. קום אהער, לאמיר זיך אנדערזעצן אויף דער זאפא.

ע ק ד א ל : יא. הם! — כ'ויל אבער אפריהער אנשטאפען מיין היפקע; — כ'מוז זי אויך אויסרייניגען. הם.

ער געהט אריין צו זיך אין צימער.

ג י נ א (מיט א שמויכעל צו יאלמארן) : די היפקע אויסרוי-

ניגען, די —

י א ל מ א ר : אה, יא, יא, גינא, לאז איהם צורוח — דעם ארע- מען, געבראכענעם אלטען. — יא, די פערבעכערונגען, — דאס בעס- כע וועט זיין זיי צו מאכען גלייך מארגען.

ג י נ א : מארגען וועסטו דאך ניט האבען קיין צייט דערצו,

עקדאל.

ה ע ד ו ו י ג (פאלט איהר אריין אין די רייד) : א יא, גע-

וויס, מוטער.

ג י נ א : — ווארים דו דארפסט ניט פערגעסן די קאפיעס, וועלכע מוזען רעטושירט ווערן. זיי האבען שוין אזויפיעל מאל גע- שיקט נאך דעם.

י א ל מ א ר : נא! אלזא וויעדער די קאפיעס! זיי וועלען

שוין פארטיג ווערן. זיינען פילייכט אריינגעקומען נייע בעשטע- לונגען?

ג י נ א : ליידער ניין; מארגען האב איך בלויז די צוויי פאר-

טרעטען, ווי דו ווייסט.

י א ל מ א ר : ווייטער נארנישט? נאטירליך, אז מען סטא-

רעט זיך ניט, דאן —

ג י נ א : אבער וואס קען איך דען מעהר טהאן? איך אנאג-

כיר דאך אין די צייטונגען אזוי ווייט ווי איך קען נור.

י א ל מ א ר : אה, אין די צייטונגען, אין די צייטונגען! דו

זעהסט דאך, צו וואס דאס נוצט. און דאס צימער איז אוראי

אויך קיינער ניט געקומען אנקוקען?

ג י נ א : ניין, נאך ניט.

י א ל מ א ר : דאס איז דאך געווען צו ערווארטען. ווען מען

וועט זיך ניט אומקוקען, דאן — מען מוז זיך ווירקליך א נעהם
טהאן, נינא!

ה ע ד ו ו י ג (לאזט זיך געהן צו איהם) : זאל איך דיר
בריינגען די פלייט, פאטער?

י א ל מ א ר : ניין, קיין פלייט; איך דארף ניט קיין פרייד
אויף דער וועלט. (געהט ארום איבער'ן צימער.) יא, מארגען וועל
איך זיך ווירקליך נעהמען צו דער ארכייט. אין דעם זאל קיין
מאנגעל ניט זיין. איך וועל ארכייטען, אזוי לאנג ווי מיינע קרעפֿ-

טען וועלען מיר דיענען —

ג י נ א : אבער ליעבער, גוטער עקדאל, דאס האב איך דאך
איבערהויפט ניט געמיינט.

ה ע ד ו ו י ג : פאטער, זאל איך פיליכט אריינבריינגען א
פלאש ביער?

י א ל מ א ר : ניין, גארנישט. איך דארף גארנישט פאר מיר
— (בלויבט שמעהן.) ביער? — האסטו גערעדט פון ביער?

ה ע ד ו ו י ג : יא, פאטער; שעהן, פריש ביער.

י א ל מ א ר : נא, — ווען דו ווילכט ניט אנדערש, קענסטו
יעדענפאלס אריינבריינגען א פלאש.

ג י נ א : יא, טהו עס; וועלען מיר זיך מאכען היימליך אבי-
סעל.

העדוויג לויפט צו דער מיר פון קיך.

י א ל מ א ר (ביים אויווען, האלט זי אויף, קוקט זי אן, נעהמט

ארום איהר קאפ און דריקט זי צו צו זיך) : העדוויג! העדוויג!

ה ע ד ו ו י ג (פרעהליך, מיט טרעהרען אין די אויגען) : א ליע-

בער, ליעבער פאטער!

י א ל מ א ר : ניין, רוף מיד ניט אזוי! אט בין איך געזעסען

ביי דעם רייכען מאנ'ס טיש און געהאט נור זיך אין זינען, — גע-
זעסען און זיך געלאזט וואוילגעהן ביי דעם פולען רייכען טיש! —

און איך האב זאגאר ניט געקענט —!

ג י נ א (ביים טיש זיצענדיג) : אה, אונזינן, אונזינן, עקדאל!

י א ל מ א ר : ס'איז ניט קיין אונזינן! נאר איהר דארפט ניט

סיין פאראיבעל האבען אויף מיר. איהר ווייסט דאך, אז איך האב
אייד זעהר ליעב.

ה ע ר ו ו י ג (אומאַרמט איהם) : און מיר האבען דיך אזוי
ליעב, אזוי אונענדליך ליעב, פאטער!

י א ל מ א ר : און אז עם מאכט זיך אמאל, איך בין אויפגע-
רעגט — גאט, — פערנעסט ניט, אז איך בין א מאן, וואס ווערט
פערפלייצט פון אים פון זארגען. נא! (ווישט זיך אויס די אויגען.)
קיין בער איז אזא מאמענט. גיב מיר די פלייט.
העדוויג לויפט צו צו דער שאַפּע און ברוינגט זי.

י א ל מ א ר : א דאנק! דאס איז גוט. מיט דער פלייט איז
דער האנד און איהר ביידע לעבען מיר — אה —!

העדוויג זעצט זיך אנדער ביים טיש לעבען גינא'ן; יאַלמאַר
שפאנט ארויף און אראב, טהוט אַ שטאַרקען פויף און שפיעלט א בעהמי-
שען פאלקס־טאַנץ, אבער אין א לאנגזאַמען, טרויעריגען טעמפּאָ און מיט
אַ געפיהלפולען אויסדרוק.

י א ל מ א ר (האַקט אַב אין מיטען שפיעלען, שטרעקט אויס די
לינקע האַנד צו גינא'ן און זאָגט מיט אַ ריהרענדען טאָן) : ווי ענג און
אַרים עם איז אונטער אונזער דאך, גינא — ס'איז אַבער דאך א
היים. און איך זאָג אייך: דאָ איז מיר גוט!

ער הויבט וויעדער אַן שפיעלען; גלייך נאַכדעם הערט זיך אַ קלאַפּ
אין דער קארידאָר־טיר.

ג י נ א (שמעקט אויף) : שטיל, עקדאַל, — כ'מיון, אימיצער
קומט.

י א ל מ א ר (לעגט אוועק די פלייט אויף דער ביכער־שאַפּע) :
וואס איז שוין וויעדער!

גינא געהט און עפענט די טיר.
ג ר ע ג ע ר ס ו ו ע ר ל ע (אין קארידאָר) : ביטע אום פער-

צייהונג —
ג י נ א (טהוט אַ טראַט צוריק) : א!

ג ר ע ג ע ר ס : — וואוינט דאָ ניט דער הערר פאַטאַגראַח
עקדאַל?

ג י נ א : יא.

י א ל מ א ר (געהט צו צו דער מיר) : גרענערס ? דו ביסט דא ? נו, קום נור אריין !

ג ר ע ג ע ר ס (קומט אריין) : איך האב דאך דיר געזאגט, אז איך וועל אריינקומען צו דיר.

י א ל מ א ר : אבער היינט אבענד — ? דו האסט פערלאזען די געזעלשאפט ?

ג ר ע ג ע ר ס : די געזעלשאפט און מיין פאטער'ס הויז. — גוטען אבענד, פרוי עקדאל. איך ווייס ניט, אויב איהר דערקענט מיר ?

ג י נ א : א יא ; דעם יונגען הערר ווערלע איז ניט אזוי שווער צו דערקענען.

ג ר ע ג ע ר ס : ניין, איך בין עהנליך צו מיין מוטער ; און איהר געדענקט איהר דאך נאך געוויס.

י א ל מ א ר : דו ביסט אוועק פון הויז, זאגסטו ?
ג ר ע ג ע ר ס : יא, כ'האב זיך אריינגעצויגען אין א האטעל.
י א ל מ א ר : ווירקליך. נא, אז דו ביסט שוין דא, טהו זשע אויס דעם ראק און זען זיך אנידער.

ג ר ע ג ע ר ס : א דאנק !

טהוט אויס דעם אויבערראק. ער איז איבערגעטהאן און טראגט איצט אן איינפאכען גראען אנצוג פון דארפישען שניט.

י א ל מ א ר : קום אהער אויף דער זאפא. מאד זיך בעקוועם. גרענערס זעצט זיך אויף דער זאפא, יאלמאר אויף א שמוהל בוים מיט.

ג ר ע ג ע ר ס (קוקט זיך ארום אין צימער) : דא האלטסטו זיך אלזא אויף, יאלמאר. דא וואוינכטו, הייסט עס.

י א ל מ א ר : דאס דא איז די סטודיא, ווי דו זעהסט —
ג י נ א : דא איז געראמער, און דערום זיצען מיר געוועהנ'ליך דא.

י א ל מ א ר : מיר האבען פריהער געהאט א בעסערע וואוי-

נונג; אבער די דאָ האַט איין גרויסען פאַרטהייל: דאָ זיינען פאַר-
האַן אויסגעצייכענטע נעבען-פלעצער —

ג י נ א : און דאָן האַבען מיר אויף דער אַנדער זייט קאַרירדאָר
נאָד אַ צימער, וואָס מיר קענען פּערדינגען.
ג ר ע ג ע ר ס (צו יאַלמאַר'ן): אַה—קוואַרטיראַנטען האַסטו
אויך?

י אַ ל מ אַ ר : ניין, נאָד ניט. דאָס געהט ניט אזוי שנעל.
ווייסטו; מען מוז זיי אויפזוכען. (צו העדווייג'ן): וואָס הערט
זיך וועגען דעם ביער, העדווייג?

העדווייג פּוהט אַ שאַקעל מיט'ן קאַפּ און געהט אַרױן אין קיך.

ג ר ע ג ע ר ס : דאָס איז אַלזאָ דײַן טאַכטער?

י אַ ל מ אַ ר : יא, דאָס איז העדווייג.

ג ר ע ג ע ר ס : און זי איז אייער איינציג קינד?

י אַ ל מ אַ ר : יא, דאָס איינציגע. זי איז אונזער העכסטע
פּרייד אויף דער וועלט, און — (לאָזט אַראָב די שטימע.) אויך אונזער
טיעפסטער קומער, גרעגערס.

ג ר ע ג ע ר ס : וואָס רעדסטו!

י אַ ל מ אַ ר : יא, גרעגערס; וואָרים זי איז און ערנסטעך

געפּאָהר צו פּערלירען איהר אויגענליכט.

ג ר ע ג ע ר ס : בלינד ווערן!

י אַ ל מ אַ ר : יא. ביז איצט האַבען זיך נור געוווּזען די ער-

שטע סימפּטאָמען; און עס קען נאָד אוועקגעהן אַ לאַנגע צייט.

אבער דער דאָקטאָר האַט עס אונז פאַראויסגעזאָגט. עס איז ניט
צו העלפּען.

ג ר ע ג ע ר ס : דאָס איז דאָד אַ שרעקליכעם אונגליק. ווי

האַט זי דאָס געקריגען?

י אַ ל מ אַ ר (זיפּצט): וואָהרשיינליך דורך פּערערבונג.

ג ר ע ג ע ר ס (איבערראַשט): פּערערבונג?

ג י נ א : עקדאַל'ס מוטער האַט אויך געהאַט שוואַכע אויגען.

י אַ ל מ אַ ר : יא, אזוי זאָגט מיין פאַטער; איד גערענק דאָד

איהר שוין ניט.

ג ר ע ג ע ר ס : ארים קינד! און וואס זאגט זי דערצו?

י א ל מ א ר : אה, דו קענסט זיך דאך פאַרשטעלען, אז מיר האָבען קיין האַרץ ניט איהר אזוי וואָס צו זאָגען. זי האָט קיין אַהר-נונג ניט פֿון דער געפֿאָהר. פֿרעהליך און זאָרגלאָז ווי אַ קליין פֿויר-געלע פֿלאַטערט זי אַרײַן אין דעם לעבעז'ס אייביגע נאַכט. (איבער-וועלטיגט.) אַה, דאַס איז אזוי שרעקליך שווער פֿאַר מיר, גרענערס. העדוויג ברײַנגט אַרײַן אַ טאַץ מיט ביער און גלעזער און שטעלט עס אַוועק אױף'ן טיש.

י א ל מ א ר (גלעט איהר איבער די האַר) : אַ דאַנק, אַ דאַנק, העדוויג.

העדוויג לעגט איהר אַרם אַרום זײַן האַלז און שושקעט איהם עפעס אַרײַן אין אױער.

י א ל מ א ר : נײַן, איצט דאַרף מען ניט קיין ברויט מיט פֿויר-טער. (טהוט אַ קוק אױף גרענערס) אַדער פֿיליכט ווײַל גרענערס אַ ביים טהאַן?

ג ר ע ג ע ר ס (גיט אַ טאַך מיט דער האַנד) : נײַן, נײַן, אַ דאַנק.

י א ל מ א ר (נאָך אלץ אומעטיג) : נאָ, קענסט יעדענפֿאַלס אַרײַנברײַנגען עטליכע שטיקלאַך. ווען דו האָסט אַן אַקרייטשיק איז נאָך בעכער. און זשאַלעווע אַקאַרשט ניט קיין פֿוטער. העדוויג שאַקעלט צופֿריעדען מיט'ן קאַפּ און געהט וויעדער אַרויס אין קיך.

ג ר ע ג ע ר ס (וועלכער האָט אױף איהר געקוקט) : אזוי זעהט זי, דוכט זיך, אױס גאַנץ פֿריש און געזונד.

ג י נ א : אזוי פֿעהלט איהר, גאָט צו דאַנקען, גאַרנישט. ג ר ע ג ע ר ס : זי וועט מיט דער צײַט געוויס ווערן עהנליך צו אײַך, פֿרוי עקראַל. ווי אַלט איז זי דען איצט? ג י נ א : העדוויג איז גענוי פֿערצעהן יאָהר אַלט; איבער-מאַרגען איז איהר געבורטסטאָג.

ג ר ע ג ע ר ס : דאַן איז זי צימליך גרויס פֿאַר איהר עלטער.

ג י נ א : יא, לעצמם יאהר האט זי א שטארקען וואקס גע-
טהאן.

ג ר ע ג ע ר ס : קוקענדיג אויף די, וועלכע וואקסען אויף,
זעהט מען אים בעסטען ווי אלט מען ווערט אליין. — ווי לאנג איז
שוין, אז איהר זייט פעהירראט?

ג י נ א : מיר זיינען שוין פעהירראט — יא, שוין באלד פופ-
צעהן יאהר.

ג ר ע ג ע ר ס : זעהט נור, שוין אזוי לאנג!

ג י נ א (ווערט אויפמערקזאם, קוקט איהם אן) : יא, ווירקליך,
אזוי איז עס.

י א ל מ א ר : יא, געוויס. עס פעהלען א פאר מאנאטען צו
פופצעהן יאהר. (בייט דעם טאן.) ד י ר האט די צייט געמוזט
אויסזעהן זעהר לאנג דארט אויבען אויף דער פאבריק, גרענערס.

ג ר ע ג ע ר ס : יא, זי האט מיר אויסגעזעהן לאנג, כל זמן
איד האב זי דורכגעלעבט; איצט ווייס איד קוים, וואו די צייט איז
אהינגעקומען.

ד ע ר א ל ט ע ר ע ק ד א ל קומט אריין פון זיין צימער אהן זיין
פופקע, אבער מיט זיין אלטער מיליטערימיץ אויף'ן קאפ; זיין גאנג
איז אביסעל אונזיכער.

ע ק ד א ל : נא, יאלמאר, איצט קענען מיר זיך אנידערזעצען
און ריידען וועגען — הם — וואס איז שוין דא וויעדער?
י א ל מ א ר (געהט איהם אנטקעגען) : פאטער, אימיצער איז
דא. גרענערס ווערלע. — כ'ווייס ניט, אויב דו געדיינקסט איהם
נאר.

ע ק ד א ל (קוקט אן גרענערס'ן, וועלכער איז אויפגעשטאנען) :
ווערלע? איז דאס דער זוהן? וואס וויל ער פון מיר?

י א ל מ א ר : גארנישט. ער קומט צו מיר אויף בעזוד.

ע ק ד א ל : נא, דאן איז אלזא קיין בעזונדערעם ניט געשעהן?

י א ל מ א ר : ניין, ניין, גארנישט ניט.

ע ק ד א ל (טהוט א מאך מיט די ארעמס) : ניט דערפאר ווייל

איד האב מורא, ווייסטו, נאר —

גרעגערס (געהט צו צו איהם) : כ'האב אייד נור געוואלט
אבגעבען א גרום פון די אלטע יאנד-פלעצער, הערר לייטענאנט.

ע ק ד א ל : יאנד-פלעצער?

גרעגערס : יא, דארט אויבען אין האיראל, ארום דער
פאבריק.

ע ק ד א ל : אה, דארט אויבען. יא, דארט בין איך אמאל גע-
ווען גוט בעקאנט.

גרעגערס : דאמאלסט זייט איהר געווען א געוואלטיגער
יענער.

ע ק ד א ל : כ'בין עס געווען. יא. ס'קען שוין זיין, יא.
איהר קוקט אויף מיין מיליטער-מיץ. איך פרעג ביי קיינעם ניט,
אויב איך מעג זי טראגען דא אין הויז. אזוי לאנג איך געה ניט
ארויס דערמיט אין די גאסען —

העדוויג ברוינגט אריין א מעלער פומער-ברויט און שמעלט עס
אוועק אויף'ן מיש.

יא ל מ א ר : נו, זעץ זיך, פאטער, און טרינק א גלאז ביער.
זיי אזוי גוט, גרעגערס.

עקדאל מורמעלט עפעס און געהט מיט וואַקעלדיגע טריט אריבער צו
דער זאפא. גרעגערס זעצט זיך אויף'ן שטוהל לעבען איהם. יאלמאר
אויף דער אנדער זייט פון גרעגערס. גינא זיצט אביסעל אַבגערוקט פון
מיש און געהט; העדוויג שמעקט לעבען איהר פאטער.

גרעגערס : געדרינקט איהר נאך, הערר לייטענאנט, ווי
יאלמאר און איך פלעגען ארויפקומען אויבען צו אייד אויף בעזוד
אין זומער און צו ווייהנאכטען?

ע ק ד א ל : איהר זייט דאס געווען? ניין, ניין ניין, — כ'הויב
ניט אן צו געדרינקען. אבער דאס מעג איך זאגען, כ'בין געווען א
שארפער יענער. כ'האב אויך בערען געשאסען. גאנצע ניין שטיק
האב איך געשאסען.

גרעגערס (קוקט איהם אן מיט מיטגעפיהל) : און איצט
געהט איהר גאר קיינמאל ניט אויף די יאנד?

ע ק ד א ל : א, דאס קען איך ניט זאגען, מיין ליעבער. ווען

ניט ווען געה איד שוין אויף די יאגד. פערשטעהט זיך, ניט ווי אמאל. ווארים דער וואלד, זעהט איהר, — דער וואלד, דער וואלד — I (טרינקט) וואס מאכט דער וואלד? איז ער שעהן?

ג ר ע ג ע ר ס : ניט אזוי פיין ווי אין אייער צייט. ער איז זעהר שיטער געווארען.

ע ק ד א ל : שיטער? (שמילער, און אזוי ווי ער וואלט זיך געשראקען.) דאס איז א געפעהרליכע זאך. דערפון קומט קיין גוטס ניט ארויס. דער וואלד איז זיך נוקם.

י א ל מ א ר (פילט אן זיין גלאז) : ביטע שעהן — נאך אביי בעל, פאטער.

ג ר ע ג ע ר ס : ווי קען א מאן ווי איהר — אזא מאן פון דער פרייער לופט — לעבען אין א פעררויכערטער שטאדט, צווישען פיער ווענד?

ע ק ד א ל (לאכט שנעל און קוקט אריבער צו יאלמאר'ן) : אה, דא איז ניט אזוי שלעכט, נאך ניט אזוי שלעכט.

ג ר ע ג ע ר ס : אבער וואו קענט איהר דא געפינען דאס אלעס, מיט וואס אייער הארץ איז אזוי צוואמענגעוואקסען? די פרישע, דערקוויקערע לופט, דאס פרייע לעבען איז וואלד און אויף די בערג, צווישען טהיערען און פויגלען —

ע ק ד א ל (שמויבעלט) : יאלמאר, זאלען מיר עס איהם ווייזען?

י א ל מ א ר (שנעל און אביסעל אין פערלעגענהייט) : א, ניין פאטער; ניט היינט אבער.

ג ר ע ג ע ר ס : וואס וויל ער מיר ווייזען?

י א ל מ א ר : אה, ס'איז נור אזוי עפעס — דו קענסט עס אן אנדערס מאל זעהן.

ג ר ע ג ע ר ס (זעצט פארט, זיך ווענדענדיג צום אלטען) : זעהט איהר, הער לייטענאנט, איד האב געדוינקט, אז איהר וואלט איצט געדארפט מיטקומען מיט מיר ארויף אין דער פאבריק, ווארים איד פאָהר דאָך באלד צוריק. איהר קענט דארט אויך קריגען וואס צו טהאן, אביסעל שרייב־ארבייט. דא האט איהר דאך אנכאלוט נאָר

נישט אויף דער וועלט, וואס זאל אייך דערפרעהען און דערקוויקען.
ע ק ד א ל (קוקט איהם אן ערשטוינט): א י ה האב גארנישט
אויף דער וועלט, וואס — ?

ג ר ע ג ע ר ס : נו יא, איהר האט יאלמאר'ן; אבער דער האט
דאך וויעדער זיין פאמיליע. און א מאן ווי איהר, וואס האט זיך
שטענדיג געפיהלט צוגעצויגען צו דעם, וואס איז פריי און ווילד —
ע ק ד א ל (טהוט א קלאפ אויף'ן טיש): יאלמאר, ער מו ז
עס זעהן!

י א ל מ א ר : פאטער, לאז געמאך — צו וואס טויג עס איצט?
ס'איז דאך פינסטער.

ע ק ד א ל : אונזינן! די לבנה שיינט דאך. (שמעהט אויף.)
ער מו ז זעהן, זאג איהר. לאז מיר דורך. קום און העלף מיר,
יאלמאר.

ה ע ד ו ו י ג : א יא, טהו עס, פאטער!

י א ל מ א ר (הויבט זיך אויף): נא, פון מיינעמוועגען.

ג ר ע ג ע ר ס (צו גינא'ן): וואס האט ער דארט?

ג י נ א : א, מיינט נור ניט, אז דאס איז עפעס בעזונדערס.

עקדאל און יאלמאר זיינען צוגעגאנגען צו דער הינטערשטער וואנד
און יעדער פון זיי רוקט אוועק אן א זייט איין העלפט פון דער טיר;
הערוויג העלפט דעם אלטען; גרעגערס בלייבט שמעחן ביי דער זאפא;
גינא זיצט אויף אן ארט און נעהט. דורך די אפענע טיר זעהט מען א
גרויסען, לאנגהעשטערעקטען בוידים פון אונרעגעלמעסיגער געשטאלט מיט
ווינקלען און א פאר קוימענס, וואס קומען ארויף פון אונטען. דורך
עטליכע דאך-פענסטער פאלט דאס קלארע ליכט פון דער לבנה אויף אויב
צעלנע מוילען פונ'ם גרויסען בוידים; אנדערע ליעגען אין טועפען
שאטען.

ע ק ד א ל (צו גרעגערס): איהר קענט צוקומען נעהענטער,
אויב איהר ווילט.

ג ר ע ג ע ר ס (געט צו צו זיי): וואס איז דאס דען אויב
גענטליך?

ע ק ד א ל : איהר קענט דאך א קוק טהאן. הם.

יאַלמאַר (אַביסעל אין פּערלעגענהייט) : דאָס געהערט דעם
פאַטער, פּערשטעהסטו מיר.

ג ר ע ג ע ר ס (ביי דער מיר, קוקט אריין אין בוידיס) : איהר
האַלט דאָך היהנער, הערר לייטענאנט.

ע ק ד אַ 5 : כ'מיון עפעס, אז מיר האַלטען היהנער. זיי
זיינען איצט ארויפגעפלוויגען אויף דער שטאנג. אָבער איהר זאַלט
אַקאַרשט אַנקוקען די היהנער בייטאַג!

ה ע ר ו ו י ג : און דאָן איז אויף דאָ —

ע ק ד אַ 5 : ש—ש! זאַג עס נאָך ניט.

ג ר ע נ ע ר ס : און טויבען האַט איהר אויף, ווי איד זעה.

ע ק ד אַ 5 : אַ יא, עס ווייזט אויס, אַן מיר האַבען אויף טוי-
בען. זיי האַבען זייערע נעסט־קעסטלאַך דאַרט אויבען אונטער'ן
דאַרדווינקעל; וואַרים די טויבען, פּערשטעהט איהר מיר, האַבען
ליעב צו זיצען אין דער הויף.

יאַלמאַר : דאָס זיינען ניט אזוי געוועהנליכע טויבען.

ע ק ד אַ 5 : געוועהנליכע! נו, כ'מיון עפעס אז ניט! מיר
האַבען טולמער; און אַ פאַר קראַפּ־טויבען האַבען מיר אויף. אָבער
קומט אַקאַרשט אהער! זעהט איהר דעם קאַסטען דאַרט הינטען
ביי דער וואַנד?

ג ר ע ג ע ר ס : יא; צו וואָס נוצט אויף דאָס?

ע ק ד אַ 5 : דאָ ליעגען די קראַליקעס ביינאַכט, מיינ ליעבער.

ג ר ע ג ע ר ס : זעה נאָר! קראַליקעס האַט איהר אויף?

ע ק ד אַ 5 : יא, צום טייוועל! איהר קענט דאָך אליין אויף
פּערשטעהן, אז מיר האַבען קראַליקעס! דו, יאַלמאַר, ער פּרעגט,
צי מיר האַבען קראַליקעס! הם! אָבער איצט קומט דער עיקר,
דאָס ריכטיגע, מוז איד אויף זאָגען. אַ י צ ט קומט עס! געה
אווועק, העדווינג. שטעלט זיך דא; אַט אזוי, — און איצט קוקט
דאַרט אַרונטער. — זעהט איהר דאַרט ניט אַ קאַרב מיט שטרוי?

ג ר ע ג ע ר ס : יא, און איד זעה, אַ פּויגעל ליעגט אין קאַרב.

ע ק ד אַ 5 : הם! — „אַ פּויגעל“ —

ג ר ע ג ע ר ס : איז דאָס ניט אַן ענטע?

ע ק ד א ל (פערלעצט): נאטירליך און ענטע.
 י א ל מ א ר: אבער ו א א ס פאר און ענטע, דיינקסטו?
 ה ע ד ו ו י ג: ס'איז ניט קיין געוועהנליכע ענטע.
 ע ק ד א ל: שש!
 ג ר ע ג ע ר ס: און קיין מערקישע ענטע איז עס אויך ניט.
 ע ק ד א ל: ניין, הערר — ווערלע, ס'איז ניט קיין מערקישע
 ענטע; ווארים דאס איז א ווילד-ענטע.
 ג ר ע ג ע ר ס: ווירקליך? א ווילד-ענטע?
 ע ק ד א ל: יא, יא, דאס איז עס. דער „פויגעל“, ווי איהר
 האט געזאגט, — דאס איז די ווילד-ענטע, א ו ג נ ע ר ווילדע ענטע,
 מיין ליבער.
 ה ע ד ו ו י ג: מ י י ז ווילד-ענטע. ווארים זי געהערט
 מ י ר.
 ג ר ע ג ע ר ס: און זי קען לעבען דא אויבען אויף'ן בוידים?
 און דא געדייהען?
 ע ק ד א ל: נאטירליך האט זי א קארעטע מיט וואסער, וואו
 זי קען זיך ארומפליישקען.
 י א ל מ א ר: זי קריגט פריש וואסער א טאג איבער א טאג.
 ג י נ א (זיך ווענדענדיג צו יאלמאר'ן): אבער ליבער עקדאל,
 עס ווערט דאך דא אייז-קאלט.
 ע ק ד א ל: הם — וועלען מיר בעסער צומאכען. ס'טויג טאך
 קע ניט, זיי צו שטערען אין זייער נאכטרוה. נעהם און הערדויג.
 יאלמאר און הערדויג רוקען צו די מיר פון בוידים.
 ע ק ד א ל: אז אנדערס מאל וועט איהר זי קענען זעהן ווי
 געהעריג איז, (זעצט זיך אין לעהז-שטהל ביים אויווען). א, די
 ווילד-ענטען זיינען זעהר מערקווירדיג, קען איד איד זאגען.
 ג ר ע ג ע ר ס: אבער ווי אזוי האט איהר זי געפאנגען, הערר
 לייטענאנט?
 ע ק ד א ל: כ'האב ניט געפאנגען. דא איז שטארט אין פאר-
 האו א געוויסער מאן, וועמען מיר האבען זי צו פערדראנקען.

ג ר ע ג ע ר ס (אביסעל איבערראשט) : דער מאן איז דאך
נישט אקארשט מיין פאטער?

ע ק ד א ל : יא, כ'לעבען. אייער פאטער און ניט קיין אנ-
דערער. הם.

י א ל מ א ר : ס'איז דאך קאמיש, גרעגערס, ווי דו האסט דאך
געטראפען.

ג ר ע ג ע ר ס : דו האסט דאך מיר פריהער דערצעהלט, אז
דו האסט מיין פאטער אלעס מעגליכע צו פערדאנקען; האב איך
גערעכענט, פילייכט —

ג י נ א : אבער מיר האבען דאך די ענטע ניט געקריגען פון
הערר ווערלע אליין —

ע ק ד א ל : דאך האבען מיר זי האקען ווערלע צו פערדאנקען,
גינא. (צו גרעגערס.) ער איז ארויסגעפאהרען אויף זיין שיפעל,
און דארט האט ער געשאסען אויף איהר. אבער אייער פאטער האט
דאך אזעלכע שוואכע אויגען. הם — איז זי נור פערוואונדעט גע-
ווארען.

ג ר ע ג ע ר ס : נו יא; האט געמוזט קריגען א פאר שראט-
שטיקלאך אין לויב.

י א ל מ א ר : יא, פילייכט צוויי אדער דריי שטיקלאך.
ה ע ד ו ו י ג : זי האט זיי געקריגען פונקט אונטער'ן פליגעל
און דערפאר האט זי ניט געקענט פליהען.

ג ר ע ג ע ר ס : איז זי, הייסט עס, אריינגעפאלען אין וואסער?
ע ק ד א ל (שלעפעריג מיט א שווערער צונג) : נו נאטירליך.
טהוען אימער אזוי — די ווילד-ענטען. לאזען זיך אראב אויף'ן
גרונד, — אזוי טיעף ווי זיי קענען נור דערלאנגען, מיין ליעבער;
בייסען זיך פעסט איין אין ים-גראז און אין דעם גאנצען טייוועלס-
צייג, וואס געפינט זיך דארט אונטען. און זיי קומען קיינמאל צו-
ריק ניט ארויף.

ג ר ע ג ע ר ס : אבער א י י ע ר ווילד-ענטע איז דאך יא
ארויפגעקומען צוריק, הער לייטענאנט.

ע ק ד א ל : ער האט געהאט אזא וואונדערבאר שארפען הונד,

דער פאטער אייערער. — און אַט דער הונד — ער האט זיך אונטער-
געטונקט און צוריק ארויפגעבראכט די ענטע.

ג ר ע ג ע ר ס (צו יאַלמאַר'ן) : און דאן האט מען זי אייך צו-
געשיקט אהער?

י א ל מ א ר : ניט גלייך; צוערשט האט מען זי געבראכט צו
דיין פאטער אין הויז; אבער דאָרט האט זי ניט געקענט געדרייען;
און פעטערסען האט געקריגען א בעפעהל צו מאכען א סוף מיט
איהר.

ע ק ד א ל (האַלב אין שלאָף) : הם — יא, פעטערסען — דער
עזעלקאַפּ —

י א ל מ א ר (רעדט שטילער) : אזוי, זעהסטו, האבען מיר זי
בעקומען; דער פאטער איז אביסעל בעקאנט מיט פעטערסען;
און הערענדיג די געשיכטע מיט דער ווילדענטע, האט ער אויס-
געוויקט, אז מען זאל זי איהם איבערגעבען.

ג ר ע ג ע ר ס : און אַט דאָ אויף'ן בוידים, הייסט עס, געדרייהט
זי גרויסארטיג?

י א ל מ א ר : יא, נאך ווי גוט! זי איז פעט געוואָרען. נו,
זי איז דאָך שוין אזוי לאנג דאָ אינעווייניג, אז זי האט שוין פערנע-
סען דאָס אלטע נאטירליכע ווילדע לעבען איהרס. און דאָס איז
דאָך די הויפט-זאך.

ג ר ע ג ע ר ס : דאָס ביסטו געוויס גערעכט, יאַלמאַר. גיב
אקארשט גוט אכטונג, זי זאל קיינמאָל ניט קריגען צו זעהן קיין ים
און קיין הימעל — אבער כ'מיון, ס'איז צייט, איד זאל געהן; דיין
פאטער שלאפט שוין.

י א ל מ א ר : א, צוליעב דעם —

ג ר ע ג ע ר ס : יא, ריכטיג — דו האסט געזאָגט, אז דו האסט
א צימער צו פערדינגען, — א ליידיג צימער?

י א ל מ א ר : יא; וואָס איז דען? דו ווייסט פילייכט אי-
מיצען —

ג ר ע ג ע ר ס : קען א יך קריגען דאָס צימער?

י א ל מ א ר : דו?

ג י נ א : א ניין, הערר ווערלע, א י ה ר —
ג ר ע ג ע ר ס : קען איד האבען דאס צימער ? דאן ציה איד
גלייך מארגען אריין.

י א ל מ א ר : מיט'ן גרעסטען פערנגניגען —
ג י נ א : אבער הער ווערלע, דאס איז אבסאלוט ניט קיין צי-
מער פאר א י י ד.

י א ל מ א ר : אבער גינא, ווי קענסטו דאס זאגען ?
ג י נ א : נה, ווייל דאס צימער איז ניט גרויס גענוג און ניט
ליכטיג גענוג, און —

ג ר ע ג ע ר ס : דאס מאכט גאר ניט אויס, פרוי עקדאל.
י א ל מ א ר : איד מיינ, עס איז א גאנץ שעה צימער, און גאר
ניט אזוי שלעכט מעמבלירט.

ג י נ א : אבער דו פערנעסט די צוויי וואס וואוינען אונטען.
ג ר ע ג ע ר ס : וואס זיינען זיי דען פאר-ע מענשען ?
ג י נ א : אה, איינער איז געווען א הויז-לעהרער —
י א ל מ א ר : א געוויסער קאנרידאט מאלוויק.

ג י נ א : — און דאן א דאקטאר, מיט'ן נאמען רעללינג.
ג ר ע ג ע ר ס : רעללינג ? דעם קען איד אביסעל ; ער האט
א צייט לאנג פראקטיצירט אויבען אין האידאל.

ג י נ א : דאס זיינען א פאר ריכטיגע לעבע-יונגען. אין
אבענד געהען זיי אפט ארויס בומלען, און קומען זעהר שפעט ביי-
נאכט אהיים, און דאן זיינען זיי ניט אימער אזוי —

ג ר ע ג ע ר ס : צו אזעלכע זאכען געוואוינט מען זיך באלד
צו. איד האף, עס וועט מיר געהן, ווי דער ווילד-ענטע —
ג י נ א : הם, איד מיינ, עס וואלט ניט געשאדט, איהר זאלט
זיך איבער נאכט בעדיינקען.

ג ר ע ג ע ר ס : איהר זייט, ווייזט אויס, ניט זעהר גערן מיד
צו האבען ביי אייך אין הויז, פרוי עקדאל ?

ג י נ א : אה גאט, ווי פאלט אייך איין אזוי וואס ?
י א ל מ א ר : יא, ס'איז ווירקליך זאנדערבאר פון דיר, גינא.

(צו גרענערס:) אבער זאג מיר, דו רעכענסט אלזא דערווייל בליי-
בען אין שטאדט?

ג ר ע ג ע ר ס (טהוט זיך אן דעם אויבער-ראק): יא, איצט
דענק איך צו בלייבען דא.

י א ל מ א ר: אבער ניט ביי דיין פאטער אין הויז? וואס
דיינקסטו איצט צו טהאן?

ג ר ע ג ע ר ס: יא, הערסטו, ווען איך וואלט ד א ס גע-
וואוסט — דאן וואלט מיר גאר ניט געווען אזוי שלעכט. אבער אז
מען האט דעם שליס-מזל צו הייסען גרענערס — I „גרענערס“ —
און נאך „ווערלע“ אויף דערצו; האסטו ווען געהערט אזוי וואס
העסליכעס?

י א ל מ א ר: אד, איך זעה ניט איין פארוואס.

ג ר ע ג ע ר ס: עה! פויל איך פיהל, אז איך וואלט
געקענט דעם קערל, וואס הייסט אזוי, איינפאך א שפיי טהאן אין
געזיכט. אבער אז מען האט פארט דאס אונגליק צו זיין גרענערס
— ווערלע דא אויף דער וועלט, ווי איך —

י א ל מ א ר (לאכט): הא הא! ווען דו וואלסט ניט געווען
גרענערס ווערלע, וואס וואלסטו א שטייגער געוואלט זיין?

ג ר ע ג ע ר ס: ווען עס ווענדט זיך אין מיר, וואלט איך אים
ליעבסטען געוואלט זיין א פלינקער הונד.

ג י נ א: א הונד!

ה ע ד ו ו י ג (ניט ווילענדיג): אד ניין!

ג ר ע ג ע ר ס: יא, א זעלטען פלינקער הונד; אזא, וואס
לאזט זיך אראב אויף'ן גרונד נאך ווילד-ענטען, ווען זיי טונקען זיך
אונטער און בייסען זיך פעסט איין אין די ים-גראזען דארט אונטען
אין שליים.

י א ל מ א ר: ווייסטו וואס, גרענערס, — איך הויב ניט אן
פערשטעהן, וואס דו ווילסט זאגען דערמיט.

ג ר ע ג ע ר ס: אד, עס ליעגט גאר ניט קיין בעזונדערעס
דעריין. אלזא מארגען אין דער פריה — ציה איך אריין. (צו גי-
נא'ן): קיין פיעל ארבייט וועט איהר מיט מיר ניט האבען; איך

טחו אלעם אליין. (צו יאלמאר'ן): וועגען דאס איבעריגע וועלען
מיר ריידען מארגען. — גוטע נאכט, פרוי עקדאל. (שאַקעלט מיט'ן
קאָפּ צו העדוויג'ן.) גוטע נאכט.

ג י נ א : גוטע נאכט, הערר ווערלע!

ה ע ד ו ו י ג : גוטע נאכט!

י א ל מ א ר (וועלכער האָט אָנגעצונדען א ליכט): ווארט א
וויילע, איד וועל דיר צולייכטען; ס'איז געוויס פינסטער אויף די
טרעפּ.

גרענערס און יאלמאר געהען ארויס דורך די קאָרידאָר'סיר.

ג י נ א (קוקט אזוי פאר זיך, דאָס נעהציוג אין שוים): וואָס

פאר א מאַדנע רייד, אז ער וואָלט גערן געוואָלט זיין א הונד!

ה ע ד ו ו י ג : כ'ויל דיר וואָס זאָגען, מוטער — איד גלייב,

אז ער האָט געמיינט עפעס אנדערש דערמיט.

ג י נ א : וואָס האָט ער דען געקענט מיינען?

ה ע ד ו ו י ג : דאָס ווייס איד ניט; נאָר מיר האָט זיך

אויסגעוויזען, אז ער האָט איבערהויפט געמיינט עפעס אנדערש

איידער דאָס, וואָס ער האָט געזאָגט — די גאנצע צייט.

ג י נ א : מיינסטו אזוי? יא, ס'איז געווען מאַדנע.

י א ל מ א ר (קומט צוריק): דער לאַמפּ האָט נאָך געברענט.

(לעשט אויס דאָס ליכט און שטעלט עס אוועק.) נא, ענדליך קען מען

עפעס נעהמען אין מויל. (הויבט אָן עסען ברויט מיט פוטער.) נא,

זעהסטו, גינא, אז מען האַלט נור אָפען די אויגען, דאָן —

ג י נ א : וואָס הייסט, מען האַלט אָפען די אויגען? —

י א ל מ א ר : יא, איז עס דען ניט א גליק, וואָס מיר האָבען

ענדליך פערדונגען דאָס צימער? און בערעכען נור, — צו א מענ-

שען ווי גרענערס — אז אלטען, גוטען פריינד.

ג י נ א : יא, איד — איד ווייס ניט, וואָס איד זאל זאָגען

דערצו.

ה ע ד ו ו י ג : אד מוטער, דו וועסט זעהן; ס'וועט זיין אזוי

פרעהליך!

י א ל מ א ר : דו ביסט אויך מאַדנע. אפריהער איז דיר איינ-

פאך געגאנגען אין לעבען צו פערדינגען דאס צימער; און איצט ווילסטו עם ניט.

ג י נ א: יא, עקדאל, — ווען עם וואלט נור געווען אז אנדער דער — אבער וואס, מיינסטו, וועט דער אלטער ווערלע זאגען דערצו?

י א ל מ א ר: דער אלטער ווערלע? וואס געהט דאס איהם אז?

ג י נ א: אבער דו קענסט זיך דאך פארשטעלען, אז עפעס האט דאך וויעדער געמוזט פארקומען צווישען זיי; זאנסט וואלט דאך דער יונגער ניט אוועק פון הויז. דו ווייסט דאך, ווי די ביידע פער האלטען זיך איינער צום אנדערן.

י א ל מ א ר: יא, ס'קען זיין, אבער —

ג י נ א: נו, קען נאך דער אלטער דיינקען, אז דאס שטעקט דיין קאפ דערביי —

י א ל מ א ר: זאל ער דיינקען, וואס ער וויל! דער אלטער ווערלע האט זעהר פיעל געטהאן פאר מיר. מיינ גאט, — דאס לייך קען איד גאר ניט. אבער דערפאר קען איד זיך דאך ניט אויף איי בייג מאכען אבהענגיג פון איהם.

ג י נ א: אבער, ליעבער עקדאל, עם קען זיך מאכען, אז דער אלטער זיידע זאל ליידען דערפון; פילייכט וועט ער נאך דורך דעם פערלירען דאס קליינע ביסעלע פערדיענסט, וואס ער האט ביי גראבערג'ן.

י א ל מ א ר: עם ווילט זיך מיר כמעט זאגען: ווען עם האלט שוין דערביי! איז עם ניט ערנידריגענד פאר א מאן ווי איד צו זעהן, ווי זיין גריינדראער פאטער ווערט בעהאנדעלט אזוי ווי אן ארויסגעשטויסענער? אבער איד מיינ, די צייט איז באלד דערביי. (נעהמט נאך א שטיק ברויט מיט פוטער.) ה א ב איד אז אויפגאבע אין לעבען, דאן וועל איד זי אויך דורכפיהרען!

ה ע ר ו ו י ג: אד יא, פאטער! טהו עם!

ג י נ א: שש! וועק איהם ניט אויף!

י א ל מ א ר (שטילער): איד וועל זי דורכפיהרען, זאג

איך. עם וועט אמאל קומען דער טאג, ווען — און דערפאר איז
נוט, וואס מיר האבען פערדונגען דאס צימער; ווארים דאס מאכט
מיד אונאבהענגיגער. און דאס מ ו ז דער מאן, וואס האט אז
אויפנאבע אין לעבען. (צום לעהן-שטוהל, מיט א ריהרענדע שטימע):
ארעמער, אלטער, גרייז-גראער פאטער! — פערלאז זיך נור אויף
דיין יאלמאר.— ער האט ברייטע פלייצעס;—שטארקע פלייצעס יעד
דענפאלס. — אין א שעהנעם טאג וועסטו זיך אויפכאפען און —
(צו גינא'ן): דו גלויבסט עם פילייכט ניט?

ג י נ א (הויבט זיך אויף): יא, געוויס; אבער דערווייל
לאמיר זעהן, ווי מיר זאלען איהם אריינבריינגען אין בעט.

י א ל מ א ר: יא, לאמיר עם טהאזן.

זיי געהען פארויכטיג אן דעם אלטען.

דריטער אקט.

יאַלמאַר עקדאַל'ס סטודיאָ. אין דער פּרייה; דאַס טאַג-לויב קומט אַרײַן דורכ'ן גרויסען פענסטער פון דעם משופע/דיגען דאַך; דער פּאַתער-האַנג איז פּערצויגען אָן אַ זײַט.

יאַלמאַר זיצט ביים טיש און רעטושירט אַ פּאַטאַגראַפיע; מעה-רעדע אַנדערע בילדער ליעגען פאַר זײַנע אויגען. גלייך נאַכדעם קומט אַרײַן גינאַ אין הוט און מאַנטעל דורך די קאַרידאָר-טיר; זי טראַגט אויף'ן אַרם אַ פּערדעקטען קאַרב.

יאַלמאַר: ביסט שוין דאָ צוריק, גינאַ?
גינאַ: אַ יאָ, מען מוז זיך צואײלען. (שטעלט אַוועק דעם קאַרב אויף אַ שטוהל און טוט זיך אויס).

יאַלמאַר: ביסטו געווען אינעווייניג ביי גרענערס?
גינאַ: יאָ, כ'בין געווען. עס זעהט דאַרט אויס גרויסאַרטיג. קען איד דיר זאָנען. ווי ער איז נור געקומען האָט ער שוין געמאַכט אַ גאַנצע קאַשע ביי זיך אין צימער.

יאַלמאַר: וואָס הייסט?

גינאַ: ער האָט דאַך געוואַלט אַלײַן טאַן אַלצדינג, אזוי האָט ער געזאָגט. נו, האָט ער אויך געוואַלט אַלײַן אײנהײצען און האָט צו געמאַכט די קלאַפע פון אויווען, אזוי אז דאַס גאַנצע צימער איז פול מיט רויך. אויף! דאַס איז אביסעל געווען א געשטאַנק, צום —

יאַלמאַר: ניט מעגליך!

גינאַ: אַבער דאַס שעהנסטע קומט נאָך. נו, ווילט זיך איהם פּערלעשען דאַס פּײער, און ער גיסט אַרײַן דאַס גאַנצע וואַשוואַסער אין אויווען, אזוי אז די גאַנצע פּאַדלאַגע שווימט אין בלאַטע.

יאַלמאַר: דאַס איז דאַך א פּערדרום.

גינא: כ'האב גלייך ארויפגערופען דעם הויז-דיענער'ס פרוי
און איהר געהייסען ריין מאכען כיי דעם חזיר'ס; אבער ביז נאכ-
מיטאג וועט מען היינט דארט ניט קענען אריינגעהן.

יאַלמאַר: וואס זשע טוט ער דערווייל?

גינא: ער האט געזאגט, אז ער געהט ארויס אביסעל אין גאס.

יאַלמאַר: איד ביז אויך אויף א ווילע אריין צו איהם, —

נאכדעם ווי דו ביסט אוועק.

גינא: כ'האב געהערט. דו האסט דאך איהם אינגעלאדען

צום פריהשטיק.

יאַלמאַר: נור אזוי, א גאנץ סליינער אנבייסען, פער-

שטעהסטו. ס'איז דאך דער ערשטער טאג — ; מיר קענען זיך דאך

ניט העלפען. דו האסט דאך געוויס וואס עס איז אין הויז.

גינא: איד וועל שוין מוזען זעהן געפינען עפעס.

יאַלמאַר: אבער עס זאל נור ניט זיין צו וועניג, ווייל איד

מיין, רעללינג און מאלוויס קומען אויך ארויף. כ'האב גראד אנגע-

טראפען רעללינג'ן אויף די טרעפ, פערשטעהסטו מיך, און איד

האב דאך געמוזט — —

גינא: וואס? זיי ביידען אויך?

יאַלמאַר: מיין גאט — א פאר מעהר אדער וועניגער, דאס

מאכט דאך גארנישט אויס.

דער אלטער עקדאָל (עפענט זיין טיר און קוקט אריין):

הער אַקארשט, דו, יאַלמאַר — (דערזעהט גינא'ן) א!

גינא: איהר ווילט וואס, זיידע?

עקדאָל: אַך ניין; שוין גוט. הם! (געהט אריין צוריק).

גינא (נעהמט דעם קארב): גיב אַקארשט גוט אכטונג אויף

איהם, ער זאל ניט ארויסגעהן.

יאַלמאַר: יא, יא, כ'וועל עס טאן. — דו, גינא, אביסעלע

העררינגסאלאד וואלט געווען אויסגעצייכענט גוט; רעללינג און

מאלוויס האבען די נאכט שוין ווידער ארומגעבומעלט.

גינא: ווען זיי זאלען מיר נור ניט אנקומען, איידער איד

בין פארטיג —

יאַל מאַר: ניו, געוויס ניט; נעהם זיך נור צייט.
גינאַ: אַד יאַ; און דערווייל קענסטו דאָד נאָד אַרבייטען
אַביסעל.

יאַל מאַר: איד זיין דאָד און אַרבייט! איד אַרבייט דאָד
אזוי שווער, ווי איד קען נאָר!
גינאַ: דאָ וועסטו דאָד זיין פריי דערפון. (זי געהט ארויס
מיט'ן קאַרב אין קיך).

יאַלמאַר זיצט אַ ווילע און פענזעלט אויף די פאַטאַגראַפיע, נאָר
אַבעלאזען און אהן השק.

ע ק ד אַל (שטעקט אריין דעם קאַפּ דורך די טיר, קוקט זיך אום
אין סטודיאָ און זאָגט שטילערהייט): דו, האַסט וואָס צו טאָן?

יאַל מאַר: יאַ, איד זיין און פלאַג זיך ביי די בילדער דאָ —
ע ק ד אַל: יאַ, יאַ, נאַטירליך, — אַז דו האַסט אזוי פיעל
צו טהאַן, דאָן — הַם! (געהט אַרויס, די טיר בלויבט אַפּען).

יאַל מאַר (אַרבייט אַ רגע ווייטער, ניט אויסרוינדענדיג קיין
וואָרט; דאָן לייגט ער אַוועק דעם פענזעל און געהט צו צו דער טיר):
האַסט דו צו טאָן, פאַטער?

ע ק ד אַל (ברומט פון אינעווייניג): אַז דו האַסט צו טאָן,
האַב איד איד צו טאָן! הַם!

יאַל מאַר: נו יאַ, יאַ. (געהט צוריק צו זיין אַרבייט).
ע ק ד אַל (קומט גלייך נאַכדעם ווידער צו צו דער טיר): הַם;
וויסטו, יאַלמאַר, אזוי שטאַרק צו טאָן האַב איד גראָד ניט.

יאַל מאַר: כ'האַב געמיינט, דו זיצט און שרייבסט.
ע ק ד אַל: צום טייוועל! קען גראַבערג ניט וואַרטען אַ טאַג
אַדער צוויי? ס'געהט דאָד ניט איז לעבען, אזוי ווייט ווי איד ווייס.

יאַל מאַר: ניו, און דו ביסט דאָד ניט קיין שקלאַף.
ע ק ד אַל: און דאָ די אַנדער געשיכטע דאַרט אינעווייניג —
יאַל מאַר: נאַטירליך, יאַ. דו ווילסט פיליכט אַריינגעהן?
זאַל איד דיר אויפמאַכען?

ע ק ד אַל: דאַס וואַלט גאָר ניט שלעכט געווען.

יאלמאר (חויבט זיך אויף): דאָ וואַלטען מיר דער פון
לויז געווארען.

עקדאל: יא, ריכטיג. ס'מוז דאָך זיין פארטיג ביז מארגען
איז דער פרייה. עס איז דאָך מארגען? הם?
יאלמאר: יא, געוויס איז עס מארגען.

יאלמאר און עקדאל רוקען אַב יעדער איינער זיין העלפט פון דער
פליגעל-טיר אָן אַ זויט. די מאַרגען-זונן שיינט אַריין דורך די דאָך-
פענסטער; עטליכע טויבען פליהען אַרום הין און הער; אַנדערע זיצען
און גרען אויף די שטאַנגען; ווייטער אַריין אויף'ן בוידים הערט מען
ווען גיט ווען, ווי די היהנער קוואַקמשען.

יאלמאר: נו, געה דאָך אַריין, פאַטער.

עקדאל (געהט אַריין): און דו? קומסט גיט מיט?

יאלמאר: יא, ווייסטו וואס, — איד מוין — (דערזעהט
גינא'ן ביי דער טיר פון קיך) איד? ניין; איד האב קיין צייט גיט;
איד מוז ארבייטען. — אבער דער מעכאניזם איז דאָך —

ער טוט אַ ציה אַ שנירעל; פון אינעוועניג לאָזט זיך אַראָב אַ פאַר-
האַנג. דער אונטערשטער טייל זיינער בעשמעקט פון אַ פאַס אַלטען זעגעל-
טוך; דער אויבערשטער טייל איז געמאַכט פון אַ שטיק אַנגעצויגענעם
פישער-נעץ. די פּאָדלאָגע פון'ם בוידים זעהט זיך איצט מעהר גיט ארויס.
יאלמאר (געהט צו צום טיש): נא; איצט קען איד פילייכט
זיצען אַ ווילע אונגעשטערט.

גינא: ער פאַרעט זיך שוין וויעדער דאַרט אינעוועניג.

יאלמאר: וואַלט עס פילייכט געווען בעסער, ווען ער געהט
אָרונטער צו מאַדאָם עריקסען? (זעצט זיך אַנידער). דו ווילסט
עפעס? דו האַסט דאָך געזאָגט —

גינא: כ'האַב נור געוואַלט פּרעגען, אויב מיר קענען דאָ
גרייטען צום טיש פאַר'ן פרייהשטיק?

יאלמאר: יא; פאַר אזוי פרייה האַט זיך דאָך קיינער גיט
געמעלדעט?

גינא: ניין, איד ערוואַרט קיינעם גיט, אויסער די חת-כלה,
וועלכע ווילען זיך פאַטאַגראַפירען צוזאַמען.

י א ל מ א ר : צום טיוועל! זיי האבען שוין ניט געקענט אויס-
קלייבען קיין אנדערן טאג זיך צו פאטאגראפירען צוזאמען!
ג י נ א : ניין, ליעבער עקדאל, איד האב זיי בעשטעלט אויף
היינט נאכמיטאג, ווען דו שלאפסט.

י א ל מ א ר : נו, איז דאך גוט! דאן עסען מיר דא.
ג י נ א : נו יא, גוט, אבער ס'איז נאך צייט צו גרייטען צום
טיש; דו קענסט איהם נאך בענוצען א היכשע וויילע.
י א ל מ א ר : איד מיינ, דו זעהסט דאך, אז איד זיי דא און
בענוץ דעם טיש אזוי פיעל ווי איד קען נור.
ג י נ א : דאן וועסטו דערנאך קענען זיין פריי. (געהט וויעדער
ארויס אין קיך).

קורצע פויזע.

ע ק ד א ל (ביי דער מיר פון בוידים, הינטער'ן געץ) : י א ל מ א ר!
י א ל מ א ר : נו?

ע ק ד א ל : כ'האב מורא, מיר וועלען דאך מוזען אוועקרוקען
די קארעמע מיט וואסער.

י א ל מ א ר : דאס האב איד דאך אימער געזאגט.

ע ק ד א ל : הם — הם — הם. (געהט אוועק פון טיר).
י א ל מ א ר אַרבייט אַ וויילע, כאַפּט אַ קוק צום בוידים און הויבט
זיך האַלב אויף.

ה ע ד ר ו י ג קומט אריין פון קיך.

י א ל מ א ר (זעצט זיך שנעל אוועק ציריק) : וואָס ווילסטו?

ה ע ד ר ו י ג : כ'האב בלוז געוואלט אריינגעהן צו דיר, פאטער.

י א ל מ א ר (נאך אַ קורצע פויזע) : עפעס געהכטו מיר דא

ארום און שמעקסט. פילייכט האט מען דיר אנגעזאגט, דו זאלסט

אַכטונג געבען אויף מיר?

ה ע ד ר ו י ג : אַך ניין, ס'הויבט זיך גאר ניט אן.

י א ל מ א ר : וואָס טוט די מאַמאַ איצט אין קיך?

ה ע ד ר ו י ג : אַ, מאַמא האַלט גראַד אין מיטען מאַכען דעם

הערינגסאַלאַד. (געהט צו צום טיש). וואַלט איד דיר ניט געקענט

העלפען מיט וואָס עס איז, פאַטער?

יאַלמאַר: אַ נײַן. אײַך װעל לײַעבערשט אלעס טאָן אַלײן —
אזױ לאַנג װי מײַנע קרעפטען װעלען מײַך רײַענען. ס'איז נײַט נײַטיג,
הערוויג; װען דײַן פּאַטער זאַל נור זײַן געזונד, —
הערוויג: אַ נײַן, פּאַטער! דו דאַרפסט נײַט רײַדען אזעלכע
װערטער. (זי געהט אַרום אײַבער'ן צײַמער, בלױבט שמעקן בײַ דער אַפּע־
נער טױר און קוקט אַרײַן אין בױדײַם).

יאַלמאַר: דו, װאַס טוט ער אײַצט?
הערוויג: כ'מײַן, ער מאַכט אַ נײַעם װעג צו דער קאַרעמע.
יאַלמאַר: דאַס װעט ער קײַנמאַל אַלײן נײַט קענען מאַכען.
און דאָ מוז אײַך זײַן פּעראָרטיילט צו זײַצען דאָ — I
הערוויג (געהט צו צו אײַהם): גײַב מײַך דעם פּענזעל,
פּאַטער. אײַך קען עס מאַכען.

יאַלמאַר: אַה, אונזײַנ; דו װעסט זײַך בלױז פּערדאַרבען
די אױגען דערמײַט.

הערוויג: קײַן האָר אױך נײַט. גײַב מײַך דעם פּענזעל.
יאַלמאַר (שמעקט אױף): יאַ, עס װעט נײַט נעהמען לאַנג,
בלױז אַ מײַנוט אַדער צװײַ.

הערוויג: נאַ, װאַס זשע קען עכ שאַדען? (נעהמט דעם
פּענזעל). אַט אזױ! (זעצט זײַך אַנײַדער). און דאָ האָב אײַך אײַנס,
אױף נאַכצוקוקען.

יאַלמאַר: אַבער גײַב אַכטונג, דו זאַלסט זײַך נײַט פּערדאַר־
בען די אױגען! הערסט, װאַס אײַך זאַג? אײַך װײַל נײַט זײַן פּער־
אַנטװאָרטליך דערפאַר; דו נעהמסט אַלײן אױף זײַך די פּעראַנט־
װאַרטליכקײַט — דאַס זאַג אײַך דײַר.

הערוויג (רעטושירט): יאַ, יאַ, אײַך נעהם עס אױף זײַך.
יאַלמאַר: דו בײַסט זעהר פּלײַנק, הערוויג. נור אַ פּאַר מײַ־
נומען, פּערשטעהסט דו.

ער גלײַטשט זײַך אַרײַן צװײַשען דער טױר און דעם פּאַרהאַנג אין
בױדײַם. הערוויג זײַצט בײַ אײַהר אַרבייט. מען הערט, װי יאַלמאַר און
קעדאַל אַמפּערן זײַך אײַנעװעניג.

יאַלמאַר (בעװײַזט זײַך הײַנעמער'ן געץ): הערוויג, גײַב מײַך

די צוואנג, וואס ליענט דארט אויף דער פאליצע. און דעם האמער
אויף. (ווענדעט זיך נאך אינעווייניג). נא, איצט וועסטו באלד זעהן,
פאטער. לאז מיר, איד וועל דיר נור וויזען, וואס איד מיינ!

העדוויג האט אַרונטערגענומען דאָס פערלאַנגטע ווערקצייג פון דער
שאַפּע און האָט עס איהם דערלאַנגט.

יאָ לַמַּאָר: אַה, אַ דאַנק. יא גליק, הערסטו, וואָס איד ביו
געקומען.

געהט אַוועק פון הינטער דעם פאַרהאַנג; זיי קלאַפּען און ריידען
אינעווייניג.

העדוויג בלויבט שמעחן און קוקט זיך צו צו זיי. גלייך נאָכדעם
הערט זיך אַ קלאַפּ אין דער קאַרידאָר־טיר. זי בעמערקט עס ניט.

גרעגערס ווערלע (מיט אַ הוילען קאַפּ און אַהן אַן אוי־
בערזאק קומט אריין און בלויבט שמעחן ביו דער טיר): הָם —

העדוויג (דרעהט זיך אום און געהט איהם אַנטקעגען): גוט
מאַרגען. ביטע, קומט אריין.

גרעגערס: דאַנק איד זעהר. (קוקט צום בוידים). איהר
האַט, ווייזט אויס, אַרבייטער דא אין הויז.

העדוויג: ניין, ס'איז נור דער פאַפּא און דער זיידע. איה
וועל זיי זאַגען, אז —

גרעגערס: ניין, ניין. טוט עס ניט; איד וועל ליעבערשט
ווארטען א וויילע. (זעצט זיך אַנידער אויף דער זאַפּא).

העדוויג: ס'איז אזוי אַנגעוואַרפען דאָ. — (וויל אַוועקנעה־
מען די פאַטאַגראַפיעס).

גרעגערס: אַ, לאַזט זיי ליעגען. זיינען דאָס בילדער, וואָס
דאַרפען אַרויסגענדיגט ווערען?

העדוויג: יא, איד האָב עס געזאַלט דעם פאַפּא צוהעלפּען
אַביסעל.

גרעגערס: אָבער איהר דאַרפט זיך נור ניט שטערען צו־
ליעב מיר.

העדוויג: אַ ניין!

זי רוקט צו די זאכען צו זיך און זעצט זיך צו דער ארבייט. גרעגערס
קוקט אויף איהר, ניט ריידענדיג קיין ווארט.

גרעגערס: האט די ווילדענטע היינטיגע נאכט גוט גע-
שלאפען?

העדוויג: א דאנק, איך מייז אז יא.

גרעגערס (דרעהט זיך אום צום בוידים): בייטאג זעהט
עס גאר אנדערש אויס ווי נעכטען ביים שיין פון דער לבנה.

העדוויג: יא, ס'איז זעהר פערשיעדען. איז דער פריה זעהט
עס אנדערש אויב ווי נאכמיטאג, און ווען עס רעגענט, וויעדער אנה-
דערש, ווי דאן, ווען דאס וועטער איז שעהן.

גרעגערס: האט איהר דאס בעמערקט?

העדוויג: יא, דאס זעהט מען דאך.

גרעגערס: האט איהר אויף ליעב צו זיין דארט אינע-
וועניג ביי דער ווילדענטע?

העדוויג: יא, ווען איך קען עס נור אויספיהרען —

גרעגערס: אבער איהר האט דאך געוויס ניט אזוי פיעל
פרייע צייט. איהר געהט דאך אין שולע.

העדוויג: ניין, איצט ניט מעהר. פאפא האט מורא, איך
זאל זיך ניט פערדארבען די אויגען.

גרעגערס: א; דאן לערענט ער געוויס אליין מיט אייך?

העדוויג: פאפא האט פערשפראכען, עפעס צו לערנען מיט
מיר; אבער ער האט נאך קיין צייט ניט געהאט דערצו.

גרעגערס: איז דען ניטא קיין אנדערער, וואס זאל אייך
אביסעל צוהעלפען?

העדוויג: יא, קאנדידאט מאלוויס; אבער ער איז ניט

אימער אזוי — אזוי גאנץ —

גרעגערס: ניכטער?

העדוויג: יא, לידער!

גרעגערס: נו, דאן האט איהר דאך גענוג צייט פאר אלעס.

און דארט אינעוועניג, דאס איז דאך א וועלט פאר זיך, ניט וואהר?

העדוויג: יא, נאנץ פאר זיך. און דאן זיינען דארט דא
אזעלכע מערסווירדיגע זאכען.

גרעגערס: ווירקליך?

העדוויג: יא, דארט זיינען פארהאן גרויסע שאפעס מיט
ביכער, און אין פיעל ביכער זיינען דא בילדער.

גרעגערס: אהא!

העדוויג: און דאן איז דארט דא אן אלטער קאמאר מיט
שופלאָרען און דעקלאָד, און א גרויסער זייגער מיט פיגורען, וואס
געהען אריין און ארויס. אָבער דער זייגער געהט ניט מעהר.

גרעגערס: די צייט איז אַלוא געבליבען שטעהן — דארט
אינעוועניג ביי דער ווילד־ענטע.

העדוויג: יא. דאן איז דארט פארהאן אן אלטער פארבען־
קאסטען און נאך אזעלכע זאכען. און די אלע ביכער.

גרעגערס: און די ביכער לעזט איהר דאך געוויס?

העדוויג: אַ יא, ווען איד קען נור. אָבער מייסטענס זיינען
זיי ענגלישע ביכער, און דאס פערשטעה איד ניט. אָבער דאן קוק
איד דורך די בילדער. — דארט איז דא א זעהר גרויס בוך, דאס
הייסט: „הערריסאָנ'ס היסטארי אָף לאַנדאָן“. דאס איז געוויס
הונדערט יאהר אַלט; און דארט איז פארהאן אזא מאסע בילדער!
אויף'ן פאָדער־בלאט שטעהט דער טויט מיט א שטונדען־גלאז, און
א פרוי. דאס, דיינק איד, איז העסליך. אָבער דאן זיינען אין דעם
בוך דא נאך אנדערע בילדער מיט קירכען און שלעסער און נאסען
און גרויסע שיפען, וואס פאָהרען אויף'ן ים.

גרעגערס: אָבער זאָגט מיר, פון וואנען האט איהר אַט
די אלע זעלטענע זאכען?

העדוויג: אַ, דא האט אמאָל געוואוינט אן אלטער שיפס־
קאפיטאן, און ער האט זיי מיטגעבראכט מיט זיך. מען פלעגט איהם
רופען „דער פליהענדר האַלענדר“. און דאס איז קאַמיש, ווייל ער
איז נאָר ניט געווען קיין האַלענדר.

גרעגערס: ווירקליך ניט?

ה ע ר ו ו י ג : נ י ו . א ב ע ר מ י ט א מ א ל א י ז ע ר פ ע ר ש ו ו א ו נ ד ע ו :
א ו ז ד א ז ז י נ ע ז ד י א ל ע ז א כ ע ו א י ב ע ר ג ע ב ל י ב ע ו ד א .

ג ר ע ג ע ר ס : א ב ע ר ז א ג ט מ י ר א ק א ר ש ט — ו ו ע ז א י ה ר ז י צ ט
ד א ר ט א י נ ע ו ו י ו י נ י ג א ו ז ב ע ק ו ט ד י ב י ל ד ע ר , ו ו י ל ט ז י ד א י י ד ג א ר נ י ט
א ר ו י ס פ א א ה ר ע ז א ב י ס ע ל א נ ק ו ס ע ז ד י ג ר ו י ס ע , ו ו י ר ק ל י כ ע ו ו ע ל ט ?

ה ע ר ו ו י ג : א נ י ו ! א י ד ו ו י ל א י מ ע ר ב ל י י ב ע ז א י ז ד ע ר ה י י מ
א ו ז ה ע ל פ ע ז ד ע מ פ א פ א א ו ז ד ע ר מ א מ א .

ג ר ע ג ע ר ס : ר ע מ ו ש י ר ע ז פ א ט א ג ר א פ י ע ס ?

ה ע ר ו ו י ג : נ י ו , נ י ט ד א ס א ל י י . א מ ל י ע כ ס ט ע ז ו ו א ל ט א י ד
ג ע ו ו א ל ט ז י ד א ו י ס ל ע ר נ ע ז ג ר א ו ו י ר ע ז א ז ע ל כ ע ב י ל ד ע ר ו ו י ד י , ו ו א ס
ש ט ע ה ע ז א י ז ד י ע נ ג ל י ש ע ב י כ ע ר .

ג ר ע ג ע ר ס : ה מ , — א ו ז ו ו א ס ז א ג ט א י י ע ר פ א ט ע ר ד ע ר צ ו ?

ה ע ר ו ו י ג : מ י ר ד ו כ ט , א ז ד ע ר פ א פ א ו ו א ל ט ע ס נ י ט ו ע י
ל ע ז ; א י ז א ז ע ל כ ע ז א כ ע ז א י ז ע ר א ז ו י מ א ד נ ע . ש ט ע ל ט ז י ד פ א ר , ע ר
ר ע ד ט ד ע ר פ ו ז , א י ד ז א ל ז י ד א ו י ס ל ע ר נ ע ז מ א כ ע ז ק ע ר ב א ו ז פ ל ע כ ט ע ז
ש ט ר ו י ! א ב ע ר א י ד מ י י ז , א ז ד א ס ט ו י ג ד א ד צ ו ג א ר נ י ש ט .

ג ר ע ג ע ר ס : א י ד מ י י ז א י ד א ז ו י .

ה ע ר ו ו י ג : א ב ע ר ד א ס א י ז ד ע ר פ א פ א ג ע ר ע כ ט : ו ו ע ז א י ד
ו ו א ל ט ז י ד ג ע ל ע ר ע נ ט פ ל ע כ ט ע ז ק ע ר ב , ו ו א ל ט א י ד ד א ד א י צ ט ג ע ק ע נ ט
מ א כ ע ז ד ע מ נ י י ע מ ק א ר ב פ א ר ד ע ר ו ו י ל ד ע נ ט ע .

ג ר ע ג ע ר ס : ד א ס ו ו א ל ט א י ה ר ו ו י ר ק ל י ד ג ע ק ע נ ט , י א ; א ו ז
ד א ס ו ו א ל ט ד א ד ג ע ד א ר פ ט ז י י ז א י י ע ר ז א ד , ע ס צ ו ט ה א ז , נ י ט
ו ו א ה ר ?

ה ע ר ו ו י ג : י א ; ו ו א ר י מ ע ס א י ז ד א ד מ י י ז ו ו י ל ד ע נ ט ע .

ג ר ע ג ע ר ס : נ ו ג ע ו ו י מ .

ה ע ר ו ו י ג : י א , י א , מ י ר ג ע ה ע ר ט ז י . א ב ע ר פ א פ א א ו ז ד ע ר
ז י י ד ע ק ר י נ ע ז ז י א ו י ס ג ע ב א ר ג ט א ז ו י א פ ט ו ו י ז י ו ו י ל ע ז .

ג ר ע ג ע ר ס : ו ו י ר ק ל י ד ? ו ו א ס ט ע ז ז י ד ע ז מ י ט א י ה ר ?

ה ע ר ו ו י ג : א , ז י פ ל ע ג ע ז ז י א ו ז ב ו י ע ז א ל ע ר ל י י ב ע ק ו ע מ ע
פ ל ע צ ע ר פ א ר א י ה ר , א ו ז א ז ו י ו ו י י ט ע ר .

גרעגערס: כ'קען זיך פארשטעלען; ווארים די ווילד-ענטע
איז דאך געוויס די אנגעזעהענסטע דארט אינעוועניג.

העדרויג: יא, דאס איז זי; ווארים זי איז דאך א ווירק-
ליך ווילדער פויגעל. און דאן איז דאך אזא רחמנות אויף איהר.
די ארעמע, זי האט קיינעם ניט, פאר וועמען צו זארגען.

גרעגערס: זי האט ניט קיין פאמיליע, ווי די קראליקעס —
העדרויג: ניין. די היהנער האבען דאך אויך אזוי פיעל,
מיט וועמען זיי זיינען צוזאמען אלס היהנדעלאך געווען; אבער זי
איז אין גאנצען אכגעריסען געווארען פון אלע איהריגע. און דאן איז
דאך דאס אלעס וועגען איהר אזוי וואונדערליך. קיינער קען זי ניט,
און קיינער ווייס ניט, פון וואנען זי שטאמט.

גרעגערס: און דאן איז זי דאך געוועזען איז דער טיעפע-
ניש פון ים.

העדרויג (קוקט איהם אן מיט א שנעלען בליק, אונטערדריקט
א שמייכלעל און זאגט): פארוואס זאגט איהר איז דער טיעפעניש
פון ים?

גרעגערס: ווי דען האב איד געזאגט זאגען?

העדרויג: איהר האט געקענט זאגען „אויף" גרונד פון ים.

גרעגערס: קען איד ניט פונקט אזוי גוט זאגען: איז דער

טיעפעניש פון ים?

העדרויג: יא; אבער מיר קלינגט עס אזוי מאדנע, ווען

אנדערע ריידען וועגען דער טיעפעניש פון ים.

גרעגערס: פארוואס עפעס? זאגט מיר, פארוואס?

העדרויג: ניין, איד וויל ניט; ס'איז צו דום.

גרעגערס: אה ניין, געוויס ניט. זאגט מיר נור, פארוואס

איהר האט געשמייכלעלט.

העדרויג: ווייל אימער, ווען איד דערמאן זיך מיט אמאל —

אזוי פלוצלונג — אז דער גאנצער געשיכטע דארט אינעוועניג, קומט

מיר עפעס פאר, אז דער גאנצער בוידים און אלעס, וואס געפינט

זיך אין איהם, וואלט געדארפט הייכען „די טיעפעניש פון ים". —

אבער דאס איז דאך אזוי דום.

גרענערס: א, זאגט עס ניט.
העדוויג: א יא, ווארים ס'איז דאך ניט מעהר ווי א
בוידים.

גרענערס: זייט איהר אזוי זיכער דערמיט?
העדוויג שווייגט און קוקט איהם אן מיט אן אפענעם מויל.
גינא קומט אריין פון קיך מיט די טיש-זאכען.

גרענערס: איד בין געוויס צו פריה געקומען?
גינא: אה, ערגעצוואו מוזט איהר דאך זיין; און אויסער
דעם בין איד אויך באלד פארטיג. — ראם אב דעם טיש, העדוויג.
העדוויג נעהמט אונעק איהרע זאכען; זי און גינא גרייטען צום
טיש. גרענערס זעצט זיך אריין אין לעהן-שטוהל און בלעטערט אין אן
אלבום.

גרענערס: איד הער, אז איהר קענט רעטושירען, פרוי
עקדאל.
גינא (מיט א זייטען-בלוק): יא, איד קען.

גרענערס: דאס איז ווירקליך געווען א גליקליכע צוזאמען-
טרעפונג.

גינא: וואס הייסט א גליקליכע?
גרענערס: ווייל עקדאל איז געווארען א פאטאגראף, מיין
איד.

העדוויג: מאמא קען אויך פאטאגראפירען.
גינא: א יא, די קונסט האב איד זיך אויך אויסגעלערענט.
גרענערס: דאז פיהרט איהר, הייסט עס, דאס געשעפט?
גינא: יא, ווען עקדאל אליין האט קיין צייט ניט, דאן —
גרענערס: ער איז זעהר אפט פערנומען מיט זיין אלטען
פאטער, קען איד זיך פארשמעלען.

גינא: יא; און דאן קענט איהר דאך ניט ערווארטען, אז א
מאז ווי עקדאל זאל מאכען איינפאכע פארטרעטען פון אבי וועמען.
גרענערס: דאס איז גאנץ ריכטיג; אבער קוים האט ער
זיך גענומען דערצו, דאן —

גינא : איהר פערשטעהט דאך געוויס, הערר ווערלע, אז עס
 דאל איז ניט איינער פון די געוועהנליכע פאטאגראפען.
 גרענערס : נו יא, אכער דאך —
 פון בוידים הערט זיך א שאם.
 גרענערס (ווערט אויפגעטרייסעלט) : וואס איז דאס?
 גינא : אוף! זיי שיסען שוין וויעדער דארט!
 גרענערס : וואס, זיי שיסען אויך?
 הערוויג : זיי געהען אויף דער יאגד.
 גרענערס : וואס? ! (ביי דער טיר פון בוידים). דו געהסט
 אויף דער יאגד, יאלמאר?
 יאלמאר (הינטער'ן נעץ) : דו ביסט דא? כ'האב נאר נישט
 געוואוכט דערפון; איד בין געווען אזוי פערנומען — (צו הערוויגען)
 און דו זאגסט אונג נארנישט! (קומט אריין אין סטודיא).
 גרענערס : דו געהסט ארום אויף'ן בוידים און שיסט?
 יאלמאר (ווייזט א דאפעלרעהריגען פיסטויל) : אה, נור
 מיט דעם דא.
 גינא : יא, דו און דער זיידע, איהר וועט נאך אמאל אנמאכען
 עפעס א צרה מיט אייער פיקסטויל.
 יאלמאר (מיט א טאן פון פערדרום) : איד מיין, איד האב
 דיר שוין געזאגט, אז אזא מיין שייס-געוועהר הייסט פיסטויל.
 גינא : אה, דאס איז אויך ניט פיעל בעסער.
 גרענערס : ביסטו, הייסט עס, געווארען א יעגער אויך,
 יאלמאר?
 יאלמאר : נור ווען ניט ווען א קליינע יאגד אויף קראליקעס.
 מייסטענס דעם פאטער צוליעב, פערשטעהסטו.
 גינא : די מענער זיינען ווירקליך קאמיש. זיי מוזען אימער
 האבען עפעס. מיט וואס זיך צו פערשטרייען.
 יאלמאר (איז כעס) : יא, יא, מיר מוזען אימער האבען
 עפעס, מיט וואס זיך צו צערשטרייען.
 גינא : נו יא, אט דאס זאג איד דאך טאקע.
 יאלמאר : הם. (צו גרענערס) דו פערשטעהסט, גליקליכער-

ווייזע ליעגט דער בוידים אזוי, אז קיינער קען אונז ניט הערען, ווען מיר שיסען. (לייגט אוועק דעם פיסטוייל אויף דער אויבערשטער פאליצע פון דער ביכער-שאפע). טשעפע ניט דעם פיסטוייל, הערוויג! איין רעהר איז געלאדען; גיב אכטונג.

ג ר ע ג ע ר ס (קוקט אריין דורד'ן געז): א יאגד-געוועהר האסטו אויך, ווי איד זעה.

י א ל מ א ר: דאס איז דעם פאטער'ס אלטער ביקס. שיסען קען מען שוין דערמיט ניט; עפעס איז דארט קאליע געווארען ביים שלאס. אבער דאך איז גאנץ אינטערעסאנט עס צו האבען; מיר קענען עס צייטענווייז פונאנדערנעהמען און רייניגען און אויסשמי-רען מיט ביינער-פעטס און עס צוריק צונויפשטעלען — פערשטעהט זיך, מייסטענס גיט זיך דער פאטער אב מיט אזעלכע זאכען.

ה ע ד ו ו י ג (לעבען גרעגערס): איצט קענט איהר זעהן די ווילד-ענטע ווי געהעריג אין.

ג ר ע ג ע ר ס: איד קוק דאס גראד אויף איהר. מיר דוכט, איין פליגעל הענגט איהר אביסעל אראב.

י א ל מ א ר: נא, דאס איז דאך קיין וואונדער ניט; זי איז דאך געשאסען געווארען אין דעם פליגעל.

ג ר ע ג ע ר ס: און דאן שלעפט זיך ביי איהר איין פוס אביסעל נאך. אדער איז דאס ניט אזוי?

י א ל מ א ר: פיליכט א קליין ביסעלע.

ה ע ד ו ו י ג: ביי דעם פוס האט זי דער הונד אנגענומען מיט זיינע צייהן.

י א ל מ א ר: אבער ווייטער האט זי אבסאלוט קיין פעהלער ניט. און דאס איז ווירקליך א וואונדער, נאכדעם ווי זי האט געקרי-גען א היבש ביסעל שראט אין לייב און איז געווען ביים הונד צווי-שען די צייהן.

ג ר ע ג ע ר ס (מיט א בליק אויף העדוויג): — און געווען איז דער טיעפעניש פון ים — אזוי לאנג.

ה ע ד ו ו י ג (שמויכעלט): יא.

גינא (מאכט אַרדנונג ביים טיש): די אייביגע ווילד־ענטע!
וואס פאר א וועזען מען מאכט דאס דא פון איהר!
יא למאָר: הם; — וועט באלד זיין געגרייט?
גינא: יא, גלייך. העדוויג, קום, וועסט מיר העלפען אביסעל.
גינא און העדוויג געהן ארויס אין קיך.
יא למאָר (מיט אַ נידעריגער שטימע): איך מיינ, ס'איז
בעסער דו זאלסט ניט שמעהן דאָרט און קוקען אויף מיין פאַטער;
ער וויל דאָס ניט ליידען.

גרעגערס געהט אַוועק פון דער בוידיס־טיר.
יא למאָר: אויסערדעם דענק איך, עס וועט זיין אם בעס־
טען צו צומאכען די טיר, איידער די אנדערע קומען אריין. (פאַטשט
מיט די הענד) הויש—הויש! אריין אינעוועניג! (ציהט ארויף דעם פאַר־
האַנג און רוקט צונויף די טירען). אַט די אלע איינריכטונגען זיינען
מיין אייגענע ערפינדונג. עס איז ווירקליך זעהר אמוזירענד צו האַ־
בען אזעלכע זאכען, מיט וועלכע מען קען זיך פערנעהמען און וועל־
כע מען קען פון צייט צו צייט בריינגען אין אַרדנונג, ווען זיי ווערען
קאליע. און דאן איז דאָס אבסאָלוט נייטיג אויך, ווייל גינא וויל
אויף קיין פאל ניט האבען קיין קראַליקעס און היהנער אין סטוריאַ.
גרעגערס: געוויס; און דיין פרוי בעזאָרגט, הייסט עס,
דא אלעס?

יא למאָר: איז אלגעמיין לאַז איך איבער די אלטענליכע
קלייניגקייטען פון דעם געשעפט אויף איהר; ווארים דאן קען איך
זיך אריינכאַפען אין דער וואויז־שטוב און נאַכריינקען איבער זאכען,
וועלכע זיינען וויכטיגער.

גרעגערס: וואסערע זאכען זיינען דאָס, יאַלמאַר?
יא למאָר: מיך וואונדערט נור, וואס דו האסט זיך ביו אהער
ניט נאַכגעפערענט דערויף. אדער האסטו פילייכט גאָר ניט געהערט
פון דער ערפינדונג?

גרעגערס: ערפינדונג? ניין.
יא למאָר: ווירקליך? נאָד ניט? נו נאטירליך, דאָרט אויבען;
איז די וועלדער און די וויסטענישען —

גרעגערס: דו האכט אלזא געמאכט אן ערפינדונג?
יא למאר: נאך ניט אין גאנצען געמאכט; אבער איד האלט
שוין דערביי. דו קענסט זיך דאך פארשמעלען, אז ווען איד האב בע-
שלאסען זיך צו אפפערען פאר די פאטאגראפיע, איז דאס ניט געווען
מיט דער אבזיכט צו זיצען דא און אראבנעהמען בילדער פון אלער-
ליי געוועהנליכע מענשען.
גרעגערס: ניין, דאס האט אויך דיין פרוי נור וואס גע-
זאגט.

יא למאר: איד האב געשווארען, אז אויב איד האב שוין
יא אבגעגעבען מיינע קרעפטען אויף אזא האנדווערק, מוז איד עס
אויפהויבען אזוי הויך, אז עס זאל ווערן ביידע זאכען, אי א קונסט
אי א וויסענשאפט. און דערפאר האב איד בעשלאסען צו מאכען די
ערפינדונג.

גרעגערס: און איז וואס בעשטעהט די ערפינדונג? וואס
בעצוועקט זי?

יא למאר: נאך אזעלכע איינצעלהייטען דארפסטו זיך נאך
ניט נאכפרעגען. דערצו, פערשמעהסטו מיך, פאדערט זיך צייט. און
דאן דארפסטו ניט דענקען, אז דאס טרייבט מיך די אייטעלקייט,
דער פוסטער שטאלץ דערצו. א ניין, ס'איז די לעבענס-אויפגאבע,
וועלכע שטעהט מיר טאג און נאכט פאר די אויגען.

גרעגערס: וואס פאר א לעבענס-אויפגאבע?
יא למאר: דו פערגעסט דעם גרייז-גראען מאן מיט די זיל-
בערהאר?

גרעגערס: דיין ארעמער פאטער? יא, אבער וואס קענ-
סטו דען טהאן פאר איהם?

יא למאר: איד קען דערוועקען זיין זעלבסט-געפיהל, מאכען
עס פון טויט לעבעדיג, דערמיט וואס איד וועל דעם נאמען עקדאל
צוריקבריינגען צו עהרע און אנזעהן.

גרעגערס: דאס איז אלזא דיין לעבענס-אויפגאבע?
יא למאר: יא. איד וויל רעטען דעם שיפברייכען מאן.
וואריס שיפברייכען איז ער שוין געווען דאן, ווען דער סאמע ערשטער

שטורם האט איבער איהם אויסגעבראכען. אין דער שרעקליכער צייט פון דער אונטערזוכונג, איז ער שוין ניט געווען ער אליין. דער פיס-טויל דארט — וואס מיר בענוצען איצט צו אונזער יאגד אויף די קראליקעם — הערסטו, אט דער פיסטויל האט שוין געשפיעלט א ראלע אין דער טראגעדיע פון דעם הויז עקדאל.

גרעגערס: דער פיסטויל? ווירקליך?

יאלמאר: ווען דאס אורטהייל איז ארויסגעגעבען געווארן, רען, און ער האט געדארפט געהן אין געפענגניס, — האט ער געהאט דעם פיסטויל אין דער האנד —

גרעגערס: ווירקליך? —

יאלמאר: יא; אבער ער האט ניט געהאט קיין מוטה. ער איז געווען פינג. אזוי געבראכען, אזוי רואינירט איז ער שוין דאמאלס געווען איז זיין זעלע. א, קענסטו דאס בעגרייפען? אז אפיציער — א מאן, וואס האט געשאסען ניין בערען, און וואס שטאמט אב פון צוויי אויבערסט-לייטענאנטס — נאטירליך פון דעם איינעם נאד'ן אנדערן — . קענסטו דאס בעגרייפען, גרעגערס?

גרעגערס: א, איד בעגרייף עס זעהר גוט.

יאלמאר: איד ניט. און צום צווייטען מאל האט דער פיס-טויל געשפיעלט א ראלע אין דער געשיכטע פון אונזער הויז. ווען מען האט איהם אנגעטאן אין די גראע קליידער און ער איז געזעסען הינטער שלאס און רינגעל, — א, מענסט מיר גלויבען, דאס זיינען געווען שרעקליכע צייטען פאר מיר. איד האב דאן געהאלטען די פארהאנגען איבער מיינע ביידע פענסטער ארונטערגעלאזען. ווען איד האב ארויסגעקוקט אויף דרויסען, האב איד געזעהן, אז די וונד שיינט ווי געוועהנליך. כ'האב עכ ניט געקענט בעגרייפען. איד האב געזעהן, ווי מענשען געהען ארום אין די גאסען, לאכען און ריידען איבער גלייכגילטיגע זאכען. כ'האב עס ניט געקענט בעגרייפען. מיר האט זיך גערוכט, אז דאס גאנצע דאזיין, אלעס וואלט זיך געדארפט אבשטעלען, ווי ביי א זונערפינסטערניש.

גרעגערס: פונקט דאסזעלבע האב איד געפיהלט, ווען מייזן מוטער איז געשטארבען.

יא למאר: אין אזא שטונדע האט יאלמאר עקדאל אנגע-
שמעלט דעם פיסטויל געגען זיין אייגענער ברוסט.

גרעגערס: דו האסט אויך געוואלט — 1

יא למאר: יא.

גרעגערס: אבער דו האסט ניט אויסגעשאסען?

יא למאר: ניין. אין דעם ענטשיידענדען מאמענט האב איך
געוואונען דעם זיעג איבער זיך אליין. איך בין געבליבען לעבען. אבער
גלויב מיר, מען מוז האבען מוטה, אונטער אזעלכע אומשטענדען
אויסצוקלייבען דאס לעבען.

גרעגערס: נא, דאס הענגט אב, ווי מען קוקט דערויף.

יא למאר: יא, ווירקליך, מען מוז האבען מוטה דערצו.
אבער דאס איז געווען אס בעסטען אזוי; ווארים איצט וועל איך
באלד מאכען מיין ערפינדונג; און דאן — דאס גלויבט דאקטאר
רעללינג אזוי ווי איך — וועט דער פאטער קריגען די ערלויבניש,
וועדער צו טראגען זיין מונדיר. איך וועל עס פאדערן אלס מיין
איינציגען לויז.

גרעגערס: אלזא דאס האט ער עס געמיינט וועגען
זיין מונדיר — ?

יא למאר: יא, וועגען דעם טראכט ער און נאך דעם
שטרעכט ער די גאנצע צייט. דו קענסט זיך גאר ניט פארשטעלען,
ווי מיין הארץ ווערט אין מיר צוריסען, קוקענדיג אויף איהם. יעדעס
מאל, ווען מיר האבען א שטיקעל יום טוב ביי אונז אין שטוב, א
קליינעם פאמיליעזיפעסט — גינא'ס און מיין חתונה-טאג אדער וואס
עס זאל ניט זיין — דאן קומט דער אלטער מאן אריין, אנגעטאז אין
זיין לייטענאנט-מונדיר פון די טעג פון גליק. אבער קוים הערט זיך
נור א קלאפ אין דער קארדארי-טיר, — ווארים ער טאר זיך ניט ווייך
זען פאר פרעמדע — דאן לויפט ער אריין צוריק צו זיך אין צימער,
אזוי שנעל ווי זיינע אלטע פיס טראגען איהם. אז א זעהן דארף
דאס צוזעהן, — הערסטו, דאס הארץ קען איינפאד פלאצען פאר
שמערץ.

ג ר ע ג ע ר ס : און ווען אונגעפעהר דענקסטו, וועט דיין ער-
פינדונג פארטיג ווערן ?

י א ל מ א ר : אבער מיין גאט, ווי קענסטו זיך ביי מיר נאכ-
פרעגען נאך אזעלכע איינצעלהייטען ? און ערפינדונג, דאס איז א
זאך, וואס מען האט גאר אליין ניט אין גאנצען ביי זיך אין די הענד.
עס הענגט צום גרעסטען טייל אב פון אינספיראציאן, — פון איינ-
געבונג, — און ס'איז אזוי גוט ווי אונמעגליך פאראויס צו בערעכע-
נען, ווען די אינספיראציאן וועט קומען.

ג ר ע ג ע ר ס : אבער עס געהט דאך פארווערטס ?
י א ל מ א ר : נאטירליך געהט עס פארווערטס. איך גיב זיך
יעדען טאג אב מיט דער ערפינדונג; איך בין פול מיט איהר. יע-
דען נאכמיטאג, נאך'ן עסען, פערשפאר איך זיך אין דער וואוי-
שטוב, וואו איך קען רוהיג און אונגעשטערט נאכדענקען. אבער מען
מוז מיך נור ניט צוטרייבען, דאס בריינגט קיין נוצען; אזוי זאגט
רעלינג אויך.

ג ר ע ג ע ר ס : דענקסטו ניט, אז אט די אלע געשיכטען דארט
אויף'ן בוידים רייסען דיך אוועק און צושטרייען דיך צופיעל ?
י א ל מ א ר : ניין, ניין, איז געגענטייל. דאס דארפסטו ניט
זאגען. איך קען דאך ניט אימער און אייביג ארומגעהן מיט דיזעל-
בע אנשטריינגענדע געדאנקען. איך מוז דערביי האבען נאך עפעס,
אויסצופילען די צייט פון ווארטען. די אינספיראציאן, די איינגע-
בונג, מוזטו וויסען, — אז זי דא ר ה קומען, קומט זי.

ג ר ע ג ע ר ס : מיין ליבער יאָלמאָר, מיר קומט כמעט פאך,
אז דו האַכט עטוואָס פון דער ווילד־ענטע אין דיר.

י א ל מ א ר : פון דער ווילד־ענטע ? וואָס מיינסטו דערמיט ?
ג ר ע ג ע ר ס : דו ביסט אונטערגעגאנגען און האַסט זיך
פעסט איינגעביסען אין דעם גראָז דארט טיעף אונטען.

י א ל מ א ר : מיינסטו פיליכט דערמיט דעם שאַם, וועלכער
האַט נאָך אַ האַר געקענט זיין טוידטליך, וואָס האַט געטראָפּען מיין
פאַטער אין פליגעל — און מיר אויך ?

ג ר ע ג ע ר ס : ניט דאָס גראָד. איך וויל ניט זאָגען, אז דו

האסט געקריגען א שאם, אבער דו ביסט אריינגעפאלען אין א גיפֿט
טיגען זומפֿ, יאָלמאָר; א קראַנקהייט וואָס גנבֿט זיך אריין שטיי
לערהייט האַסטו אין דיין קערפֿער, און דאן ביסט פֿערוונקען געוואָרֿ
רען צו שטארבען אין דער פינסטער.

י א ל מ א ר : איד ? שטארבען אין דער פינסטער! הער
אויס, גרעגערס, דו האַסט ווירקליך געמעגט אויפהערען ריידען אזעלֿ
כע אונזיניגע רייד.

ג ר ע ג ע ר ס : זיי נור רוהיג; איד וועל דיר צוריק שטעלען
אויף די פֿיס. איד האָב איצט אויך אן אויפנאכע אין לעבען; פֿון
נעכטען אָן.

י א ל מ א ר : זעהר שעהן, — אבער איד בעט דיד, מ י ד
לאָן צורוח. איד קען דיר פֿערויכערן, אן אַנגעזעהן פֿון מיין לייכט
ערקלערליכע מעלאַנכאָליע, נאטירליך — ביז איד אזוי צופריעדען,
ווי א מענש קען זיך נור ווינשען צו זיין.

ג ר ע ג ע ר ס : אַט דאָס וואָס דו ביסט צופריעדען, — דאָס
קומט אויך פֿון דעם גיפֿט.

י א ל מ א ר : נא, נא, מיין ליעבער, גוטער גרעגערס, איד בעט
דיך, הער אויף צו ריידען פֿון קראַנקהייט און גיפֿט; צו אזעלכע
געשפֿרעכען בין איד ניט געוואוינט. ביי מיר אין הויז רעדט מען
קינמאָל ניט צו מיר פֿון אונאַנגענעהמע זאכען.

ג ר ע ג ע ר ס : אה, דאָס קען איד זיך לייכט פֿאַרשטעלען.
י א ל מ א ר : יא, דען עס שאַדעט מיר נור. און דאָ איז
נ י ט א קיין זומפֿֿלופֿט, ווי דו דריקסט זיך אויס. דאָס הויז פֿון
דעם אַרעמען פֿאַטאַגראַף האָט א נידעריגען דאָך, — דאָס ווייס איד
נאנץ נויט — און מיינע מיטלען זיינען בעשרענקט. אבער איד בין
אן ערפינדער, און איד בין אין דערזעלבער צייט א פֿאַמיליען־פֿאַ
מער. דאָס הויבט מיך אויף איבער די קלעגליכע פֿעהרעלטניסען.
— אה, אַט קומט שוין דאָס פֿריהשטיק!

ג י נ א און העדוויג ברינגען אריין פֿלעשער מיט ביער, א קאַ
ראַפֿין מיט בראַנפֿען, גלעזער און אַנדערע כלים. אין דערזעלבער צייט
קומען רעללינג און מאַלויק אריין פֿון דעם קאַרידאָר; זיי

געהען ביידע אהן הוט און אויבערראק. מאלוויק איז אנגעטאָהן אין שוואַרצען.

ג י נ א (שטעלט אוועק די זאכען אויפ'ן מיש) : נא, די ביי-דע קומען ריכטיג צו דער צייט.

ר ע ל י נ ג : מאלוויק האָט זיך אינגערעדט, אז ער הערט דעם ריח פון העררינגסאלאד, און עס איז איהם שוין ניט געווען איינצוהאלטען. — נאך אמאל גוט מאַרגען, עקדאל.

י א ל מ א ר : גרענערס, לאַמיר דיר פארשטעלען דעם הערר קאנדידאט מאלוויק; דאקטאר — אף רעללינג, דעם קענסטס דאר. ג ר ע ג ע ר ס : יא, אביסעל.

ר ע ל י נ ג : א, הערר ווערלע דער יונגער! יא, מיר ביידע פלעגען זיך אפט ארומרייסען דארט אויבען אין דער האידאל-פאב-ריק. איהר האָט זיך נור וואָס אריינגעצויגען אהער?

ג ר ע ג ע ר ס : היינט איז דערפריה.

ר ע ל י נ ג : און אונטער אייך וואוינען מאלוויק און איד; איהר האָט אלזאָ ניט ווייט צו געהן צום דאקטאר און צום פאסטאר, אויב איהר וועט זיך נייטיגען אין דעם.

ג ר ע ג ע ר ס : א שעהנעם דאנק. דאָס קען זיך גראַד מאכען; ווייל נעכטען זיינען מיר געווען דרייצעהן ביים מיש.

י א ל מ א ר : א, דו הויבסט שוין וויעדער אָן מיט דינע אונ-היימליכע געשיכטען!

ר ע ל י נ ג : דו קענסט זיין גאנץ רהיג, עקדאל; דיך וועט עס זיכער ניט טרעפען.

י א ל מ א ר : איד האָט אז ניט, צוליעב מיין פאמיליע. אבער לאַמיר זיך איצט זעצען צום מיש און עסען און טרינקען און פרעה-ליך זיין.

ג ר ע ג ע ר ס : זאלען מיר ניט ווארטען אויף דיין פאטער?

י א ל מ א ר : ניין, ער וויל, מען זאל איהם זיין עסען אריין-טראגען שפעטער צו איהם אין צימער. אלזאָ קומט!

די מענער זעצען זיך צום מיש, עסען און טרינקען. גינא אין הער-וויג געהען אריין און ארויס און בעדיענען זיי.

רעליגיא: איהר האט געדארפט זעהן מאלוויק'ן נעכטען,
 פרוי עקדאל; ער איז געווען אין א שעהנעם צושטאנד.
 גיא: ווירקליך? נעכטען וויעדער?
 רעליגיא: איהר האט איהם גאר ניט געהערט, ווען איד
 בין ביינאכט מיט איהם אהיים געקומען?
 גיא: ניין, כ'האב גארנישט געהערט.
 רעליגיא: זעהר גוט; ווארים מאלוויק איז געווען עקעל-
 האפט די נאכט.

גיא: איז דאס אמת, מאלוויק?
 מאלוויק: לאמיר מאכען א שטריך אונטער די פאסירונג
 געז פון דער נאכט. אזוי וואס הענגט דאך ניט אב פון מיין בעסערן
 איד.

רעליגיא (צו גרעגערס): עם קומט איבער איהם ווי א
 מין כשוף, און דאן מוז איד ארויסגעהן מיט איהם הוליען. ווארים
 אונזער מאלוויק איז דעמאניש, פערשטעהט איהר מיד.
 גרעגערס: דעמאניש?
 רעליגיא: מאלוויק איז דעמאניש, יא.
 גרעגערס: הם.

רעליגיא: און דעמאנישע נאטורען זיינען ניט געשאפען
 דערצו, דורכצוגעהן די וועלט גראד אויף זייערע פיס; זיי מוזען ווען
 ניט ווען אראבגעהן אביסעל פון וועג. — נא, און איהר האלט עכ נאך
 אלץ אויס דארט אויבען אין דער שרעקליכער, פעררויכערטער פאנ-
 ריק?

גרעגערס: ביז איצט האב איד עם אויסגעהאלטען.
 רעליגיא: נו, און האט איהר אויך איינגעמאנט די פא-
 דערונג, מיט וועלכער איהר פלעגט זיך ארומטראגען?
 גרעגערס: די פאדערונג? (פערשטעהט איהם.) אף יא —
 יאל מאר: דו האסט איינגעמאנט פאדערונגען, גרעגערס?
 גרעגערס: אף, אונזיין.

רעליגיא: יא, געוויס האט ער דאס געטהאן; ער איז
 ארומגעגאנגען פון איין ארים הייזעל צום אנדערן און האט פארנע-

לענט עטוואס, וואס ער האט אנגערופען „די אידעאלע פאדערונג“.

ג ר ע ג ע ר ס : איד בין נאך דאמאלסט געווען יונג.
ר ע ל ל י נ ג : איהר זייט גערעכט; איהר זייט געווען זעהר
יונג, און די אידעאלע פאדערונג, — די האט מען אייד קיינמאל ניט
אויסגעצאהלט, אזוי לאנג ווי איד בין דארט געווען.

ג ר ע ג ע ר ס : שפעטער אויך ניט.
ר ע ל ל י נ ג : נא, מסתמא זייט איהר געווארען קליגער און
איהר לאזט אראב עטוואס פון דער סומע.
ג ר ע ג ע ר ס : קיינמאל ניט, ווען איד האב צו טהאן מיט
אז עכטען, ריכטיגען מענשען.

י א ל מ א ר : ניין, דאס איז טאקע גאנץ פערניפטיג. —
אביסעל פוטער, גינא!

ר ע ל ל י נ ג : און א שטיקעל שפעק פאר מאלוקי'ן.
מ א ל ו ו י ק : אוה, ניט קיין שפעק!
עס הערט זיך א קלאפ אין דער בוידיס-טיר.
י א ל מ א ר : עפען די טיר, העדוויג; דער זידע וויל ארויס-
געהן.

העדוויג געהט צו און עפענט אביסעל די טיר. דער אלטער עק-
דאל קומט אריין מיט א פרישען פעל פון א קראליק; זי פערמאכט די
טיר הינטער איהם.

ע ק ד א ל : גוט מארגען, מיינע העררען! כ'האב היינט גע-
האט א גוטע יאגד. כ'האב געשאסען איינס פון די גרויסע.
י א ל מ א ר : און דו האסט עס אבגעשונדען, איידער א י ד
בין געקומען —!

ע ק ד א ל : כ'האב עס אויך איינגעזאלצען. ס'איז גוט, ווייך
פלייש, דאס פלייש פון קראליקעס; און דערצו אזוי זיב, ווי צו-
קער. — גוטען אפעטיט, מיינע העררען. (געהט אריין צו זיך אין צי-
מער.)

מ א ל ו ו י ק (הויבט זיך אויף) : ענטשולדיגט —; איד קען
ניט —; איד מוז שוין ארונטער געהן —
ר ע ל ל י נ ג : טרינק אביסעל סאדא-וואסער, מענש!

מ א ל ו ו י ק (געהט שנעל אוועק): אוף — אוף I (אב דורך די קארדאר-טיר.)

ר ע ל ל י נ ג (צו יאלמאר'ן): לאמיר טרינקען א שנעפסיל פאר דעם אלטען יעגער.

י א ל מ א ר (קלאפט אן מיט איהם): פאר דעם אונערשראד קענעם ספארטסמאן ביים ראנד פון קבר.

ר ע ל ל י נ ג: פאר דעם גרייזגראען — (טרינקט). יא, זאג מיר אקארשט, — האט ער גראע אדער ווייסע האר?

י א ל מ א ר: ס'איז אזוי, מיטעלמעסיג; נאר סיי ווי סיי האט ער שוין קיין סך האר ניט אויף'ן קאפ.

ר ע ל ל י נ ג: נא, מיט פאלשע האר קומט מען אויף דורך די וועלט! הערסטו, עקדאל, איז גרונד גענומען ביסטו דאך א גליק?

ליכער מענש; דו האסט דיין שעהנע לעבענס - אויפגאבע, פאר וועלכער דו קענסט שטרעבען —

י א ל מ א ר: און איד שטרעב אויף — דאס קענטו מיר גלויבען.

ר ע ל ל י נ ג: און דאן האסטו דיין פלינקע פרוי, וועלכע געהט ארום אין איהרע פילצשיד, אזוי שטיל, מיט איהר שאקלענדיגען

נאנג אריין און ארויס, און היט דיר אב און מאכט דיר אלעס בעק-וועם.

י א ל מ א ר: יא, גינא. (שאקלט איהר צו מיט'ן קאפ.) דו ביסט א גוטע חבר'טע אויף מיין לעבענס-וועג.

גינא: א, צו וואס טויג אייך זיצען דא און ריידען איבער מיר!

ר ע ל ל י נ ג: און דאן דיין העדוויג, עקדאל!

י א ל מ א ר (געריהרט): דאס קינד, יא! דאס קינד פאר אלצדינג! העדוויג, קום אהער צו מיר. (גלעט איהר איבער די האר.)

וואס פאר א טאג איז מארגען, הא?

ה ע ר ו ו י ג (צופט איהם ביים ראק): א ניין, זאלסט נארנישט זאגען, פאטער!

י א ל מ א ר: יא, שניידט מיר ווי מיט א מעסער אין הארצען,

ווען איד דענק, אז עס וועט זיין אזוי וועניג; בלויז א קליינער יום-
טוב דארט אויף'ן בוידים —

ה ע ר ו ו י ג : אה, אכער דאס איז דאך גראד אזוי שעהן!
ר ע ל ל י נ ג : דו ווארט נור ביז די מערקווירדיגע ערפינדונג
וועט ארויס אויף דער וועלט, הערוויג!
י א ל מ א ר : יא, דאן — דאן וועסטו זעהן — | הערוויג, איד
ביז ענטשלאכען צו פערזיכערן דיין צוקונפט. עס וועט דיר גוט זיין,
אזוי לאנג ווי דו וועסט לעבען. איד וועל פאדערן עטוואס פאר דיר—
וואס עס זאל ניט זיין. דאס וועט זיין דעם ארעמען ערפינדער'ס
איינציגער לויין.

ה ע ר ו ו י ג (לעגט ארום דעם ארום ארום זיין האלו און שעפט-
שעפט) : א דו ליעבער, ליעבער פאטער!

ר ע ל ל י נ ג (צו גרעגערס) : נא, דענקט איהר ניט, אז עס
איז גאנץ שעהן, אלס אבוועקסלונג אמאל צו זיצען ביי א גוט בע-
זעצטען טיש אין קריין פון א גליקליכער פאמיליע?
י א ל מ א ר : יא, אט די שטונדען ביים טיש ווייס איד ווירק-
ליך ווי צו שעצען.

ג ר ע ג ע ר ס : איד פאר מייז טייל פיהל זיך ניט גוט אין
זומפֿלופט.

ר ע ל ל י נ ג : זומפֿלופט?

י א ל מ א ר : א, דו פאנגסט שוין וויעדער אז מיט דעם אונ-
זינן!

ג י נ א : דא איז, גאט ווייס, ניטא קיין זומפֿלופט, הערד
ווערלע, ווארים דא ווערט יעדען ליעבען טאג געלופטערט.

ג ר ע ג ע ר ס : דעם געשטאנק, וואס איד מייז, לופטערט איהר
געוויס ניט אויס.

י א ל מ א ר : געשטאנק?

ג י נ א : יא, וואס זאגסטו דערצו, עקראל?

ר ע ל ל י נ ג : פארדאן, — זייט איהר עס ניט אקארשט אליין,

דער וואס בריינגט ארונטער דעם געשטאנק פון די מינען דארט
אויבען?

ג ר ע ג ע ר ס : פאר אייד פאסט טאקע צו רופען געשטאנק
דאס, וואס איד בריינג אהער אין הויז.

ר ע ל ל י נ ג (געהט צו צו איהם) : הערט אויס, הערר ווערלע
דער יונגער, איד בין אייד שטארק חושד, אז איהר טראגט נאך
אלץ ארום אייער „אידעאלע פאדערונג“ אונפערקירצט מיט זיך
אין אייער הינטערשטער קעשענע.

ג ר ע ג ע ר ס : אין דער ברוסט טראג איד זי ארום !
ר ע ל ל י נ ג : נא צום טייוועל, פון מיינעטוועגען מעגט איהר
זי טראגען וואו איהר ווילט, — אבער איד ראטה אייד ניט צו
שפיעלען דא דעם איינמאהנער, אזוי לאנג ווי איד בין דא.

ג ר ע ג ע ר ס : און אויב איד וועל עס דאך טהאן ?
ר ע ל ל י נ ג : דאן וועל אייד ארונטערשליידערן פון אלע
טרעפ, פערשטעהט איהר מיד !

י א ל מ א ר (הויבט זיך אויף) : אבער רעללינג !

ג ר ע ג ע ר ס : יא, ווארפט מיד נור ארויס —
גינא (שמעלט זיך צווישען זיי) : דאך געהט ניט, רעללינג.
אבער איד מוז אייד זאגען, הערר ווערלע, איהר האט ניט געדארפט
קומען ריידען פון געשטאנק, נאך דעם גאנצען שמוץ, וואס איהר
האט אנגעמאכט דארט אין אויווען.

עס הערט זיך א קלאפען אין דער קארידאר־טיר.

ה ע ד ו ו י ג : מוטער, אימיצער קלאפט.

י א ל מ א ר : אט האסטו דיר, מיר וועלען נאך באלד האבען
די גאנצע גאס דא !

ג י נ א : לאז מיד נור — (געהט צו און עפענט די טיר, ווערט
א פערצוטערטע און טרעט אב צוריק.) א ! גאט !

דער אלטער ווערלע, אין א פעלץ, טהוט א טרום אריין אין צימער.
ו ו ע ר ל ע : ענטשולדיגט, אבער מיר דוכט, מיין זוהן וואוינט
דא אין הויז.

ג י נ א (מיט א געדריקטער שטימע) : יא.

י א ל מ א ר (קומט צו נעהענטער) : ווילט איהר ניט זיין אזוי
פריינדליך, הערר ווערלע — ?

ווערלע: א דאנק, איד וויל בלויז ריידען מיט מיין זוהן.
גרעגערס: יא, וואס איז געשעהן? דא ביו איד.
ווערלע: איד האב צו רעדען עפעס מיט דיר, אין דיין
צימער.

גרעגערס: אין מיין צימער? נו — (וויל געהן).
גינא: ניין, ניין, אייער צימער איז ניט אין א צושטאנד —
ווערלע: נו, דאן זאל זיין אויף דרויסען אין קארדדאר; איד
מוז ריידען מיט דיר עטליכע ווערטער אונטער פיער אויגען.
יאלמאר: דאס קען אויף דא געשעהן, הערר ווערלע. קום
אריין אין דער וואוינ־שטוב, רעללינג.
יאלמאר און רעללינג געהען אַרויס רעכטס. גינא נעהמט מיט העד-
וויג'ן מיט זיד אין קיד.
גרעגערס (נאך אַ קורצער פּוּיזע): נא, איצט זיינען מיר
אליין.

ווערלע: דו האסט נעכטען אבענד געלאזט פאלען עטליכע
ווערטער — און אזוי ווי דו האסט זיד אריינגעצויגען צו די
עקדאל'ס, מוז איד דערפון דרינגען, אז דו האסט וואס עס איז אין
זינען געגען מיר.

גרעגערס: איד וויל עפענען יאלמאר עקדאל'ן די אויגען, —
דאך האב איד אין זינען. ער זאל זעהן זיין לאגע, ווי זי איז, —
דאס איז אלעס.

ווערלע: איז דאס די לעבענס־אויפגאבע, וועגען וועלכער
דו האסט נעכטען גערעדט?

גרעגערס: יא. דו האסט מיר ניט איבערגעלאזט קיין
אָנדרע.

ווערלע: דאס האב איד, הייסט עס פּערגיפּטעט דיין
מוח, גרעגערס?

גרעגערס: דו האסט פּערגיפּטעט מיין גאנצעם לעבען.
איד רייד שוין ניט וועגען די אלע געשיכטען מיט דער מוטער —
אבער דיר האב איד דאס צו פּערדאנקען, וואס איד געה ארום,
געיאָגט און געפלאַגט פון א שולד־בלאָדענעם געוויסען.

ווערלע: אה! מיט דיין געוויכען הייסט עס, איז ניט גאר
גלאט, ווי?

גרענערס: איד האב געדארפט ארויסטרעמען געגען דיר,
דאמאלס ווען ס'איז אוועקגעלעגט געווארען די פאסטקע פאר ליי-
טענאנט עקדאל. איד האב איהם געדארפט ווארענען; ווארים איד
האב געהאט אז אהנונג, וואוהיז דאס וועט פיהרען.

ווערלע: יא, דאז איז געווען די צייט צו ריידען.

גרענערס: איד האב ניט געהאט דעם מוסה דערצו; אזוי
פייג און איינגעשראקען בין איד געווען. כ'האב אזוי מורא געהאט
פאר דיר — דאמאלסט און נאך א לאנגע צייט נאכדעם.

ווערלע: ווייזט אויס, די מורא איז איצט אריבער.

גרענערס: יא, גליקליכערדווייזע. דאס אונרעכט, וואס איז
בעגאנגען געווארען געגען דעם אלטען עקדאל, פון מיר און פון —
אנדערע, דאס קען קיינמאל ניט גוט געמאכט ווערען; אבער
יאלמאר'ן קען איד בעפרייען פון דעם ליגען און דער נארעריי, דורך
וועלכע ער געהט צו גרונד.

ווערלע: דענקסטו, אז דו וועסט דער מיט טאן א גוטע
טהאט?

גרענערס: איד בין פעסט איבערצייגט דערין.

ווערלע: דו מיינסט, הייסט עס, אז פאטאגראף עקדאל
איז דער מאן, דיר צו דאנקען פאר אזא פריינדשאפט?

גרענערס: יא, ער איז דער מאן דערצו.

ווערלע: הם, — מיר וועלען דאך זעהן.

גרענערס: און אויסער דעם — אויב איד זאל נאך ווייטער
לעבען, מוז איד זעהן געפינען עפעס א רפואה פאר מיין קראנקען
געוויסען.

ווערלע: דאס וועט קיינמאל ניט געזונד ווערן. דיין גע-
וויסען איז פון קינדווייז און געווען קראנק. דאס איז א ירושה פון
דיין מוטער, גרענערס; — דאס איינציגע, וואס זי האט דיר איבער-
געלאזט.

גרענערס (מיט א שפאטישען שמויכעל): דו קענסט איהר

נאך אלץ ניט מוחל זיין פאר וואס דו האסט א טעות געהאט איז
 חשוב, מיינענדיג, אז זי בריינגט מיט א פערמעגען מיט זיך?
 ווערלע: לאמיר ניט ריידען פון זאכען, וואס געהערען ניט
 אהער. — דו האלטסט זיך אלזא ביי דיין בעשלוך, ארויפצופיהרען
 דיין עקדאל'ן אויף די שפור, וועלכע דו געפינסט פאר די ריכטיגע?
 גרעגערס: איד האלט זיך פעסט דערביי.
 ווערלע: אויף אזא'ן אופן וואלט איד געקענט פערשפארען
 דעם נאנג אהער, ווארים איצט איז דאך געוויס נוצלאז צו פרעגען,
 אויב דו ווילסט צוריקקומען צו מיר אהיים?
 גרעגערס: ניין.
 ווערלע: און איז די פירמא טרעטסטו אויך ניט אריין?
 גרעגערס: ניין.
 ווערלע: גוט, אבער אזוי ווי איד דענק פון דאס ניי צו
 הייראטען, מוז דאס פערמעגען צומיילט ווערן צווישען אונז.
 גרעגערס (האסטיג): ניין, איד וויל עס ניט.
 ווערלע: דו ווילסט עס ניט?
 גרעגערס: ניין, צוליעב מיין געוויסען טאר איד עס ניט.
 ווערלע (נאך א קורצער פויזע): פאהרסטו צוריק ארויף
 איז דער פאבריק?
 גרעגערס: ניין; איד בעטראכט זיך פאר ארויסגעטרא-
 טען פון דיין דיענסט.
 ווערלע: אבער וואס דענקסטו דען צו טאן?
 גרעגערס: דורכפיהרען מיין לעבענס-אויפגאבע — וויי-
 טער גארנישט.
 ווערלע: נו, און דאן? פו וואס וועסטו לעבען?
 גרעגערס: איד האב אבגעשפארט עטוואס פון מיין גע-
 האלט.
 ווערלע: יא, ווי לאנג וועט דאס אנהאלטען?
 גרעגערס: איד דענק, עס וועט אויסהאלטען מיין צייט.
 ווערלע: וואס מיינסטו דערמיט?
 גרעגערס: איצט ענטפער איד מעהר אויף קיין זאך ניט.

ווער לע: אלזא אדיע, גרענערס.
 גרענערס: אדיע.
 ווערלע אב.
 יאלמאר: (קוקט אריין): איז ער שוין אוועק?
 גרענערס: יא.
 יאלמאר און רעללינג געהען אריין. גינא און העדוויג קומען אויך
 אריין פון קיך.
 רעללינג: דער פרויהשטיק איז אלזא געגאנגען קאפוט.
 גרענערס: טו זיך אז, יאלמאר; דו מוזט מאכען א לאנגען
 שפאציר מיט מיר.
 יאלמאר: מיט פערנגיגען. וואס האט דיין פאטער גע-
 וואלט? האט זיך דאס געהאנדעלט וועגען מיר?
 גרענערס: קום אקארשט. מיר וועלען ריידען אויף'ן וועג.
 איך געה נור ארונטער זיך אנטאן מיין פאלטא.. (געהט ארויס דורך
 די קארידארטיר).
 גינא: דו דארפסט ניט געהן מיט איהם, עקדאל.
 רעללינג: ניין, טו עס ניט; בלייב דא.
 יאלמאר (געהט זיין חוש און אויבערראק): וואס הייבט?
 פארוואס ניט? ווען א יוגענד־פריינד פיהלט דאס בעדירפניס אויס-
 צוגיכען פאר מיר דאס הארץ אונטער פיער אויגען — I
 רעללינג: אבער צום טייוועל, — זעהסטו דען ניט, אז דער
 בחור איז צודרעהט, פערריקט און משוגע אויף טויט?
 גינא: יא, אט הערסטו שוין. זיין מוטער האט אויך צייטענ-
 ווייז געהאט אזעלכע פערריקטע אַנפאלען.
 יאלמאר: אלץ נויטיגער מוז ער האבען דאס וואכזאמע
 אויג פון א פריינד. (צו גינא'ן.) זעה נור דער מיטאג זאל זיין פאר-
 טיג אין דער צייט. אדיע דערווייל.
 געהט ארויס דורך די קארידארטיר.
 רעללינג: עס איז ווירקליך אז אונגליק, וואס דער מענש
 איז ניט געגאנגען צום טייוועל דארט איז איינער פון די האידאל-
 מינען.

גינא: גרויסער גאט! — פארוואס זאגט איהר דאס?
 רעליגן (מורמעלט): נו יא — איד האב מיר מינע גרינד
 דע דערצו
 גינא: דענקט איהר, אז דער יונגער ווערלע איז ווירקליך
 פערריקט?
 רעליגן: ניין, לידער ניט; ער איז ניט פערריקטער ווי
 די מייסטע אנדערע מענשען. נאָר איין קראַנקהייט שטעקט זיכער
 אין איהם.
 גינא: וואס פעהלט איהם דען?
 רעליגן: יא, כ'וועל אייד זאגען, פרוי עקדאל. ער ליי-
 דעט פון א שארפען עהרליכקייטס־פיבער.
 גינא: עהרליכקייטס־פיבער?
 הערויג: איז דאס אזא סארט קראַנקהייט?
 רעליגן: יא, ס'איז א נאציאנאלע קראַנקהייט; נאר זי
 איז ניט עפידעמיש; ווייזט זיך נור אין איינצעלנע פעלע. (שאַקעלט
 צו מיט'ן קאפ צו גינא'ן.) בעסטען דאנק פאר'ן פריהשטיק. (געהט
 אַרויס דורך די קאָרידאָר־טיר).
 גינא (געהט אַרום אונרוהיג אהין און אַהער): אופ, — אט
 דער גרענערס ווערלע — ער איז פון אימער אז געווען א מיאוס'ע
 בריאה.
 הערויג (שטעהט ביים טיש און קוקט אויף איהר מיט פאַר-
 שענדע בליקען): עפעס קומט דאס מיר אלעס אזוי מאַדנע פאַר!

פיערטר אקט

יאַלמאַר עקדאַל'ס סטודיאָ: ס'איז גור וואָס אַראַבגענומען געוואָרען אַ פּאַטאַגראַפיע; אַ קאַמעראַ מיט אַ טוך דעריבער, אַ געשמעל, אַ פּאַר שטוהלען, אַ סאַלאַן־מיש און אַנדערע זאַכען שטעהען פּאַרענט אויף דער ביהנע. נאַפּמיטאַגס־ליכט; די זונן האַלט ביים אונטערגעהן, אַביסעל שפעטער הויבט אָן ווערען פינסטערלאַך.

גינאַ שטעהט אין דער אַפענער קאַרידאָר־טיר, מיט אַ קעסטעל און אַ נאַסער גלאַז־פּלאַטע אין דער האַנד, און רעדט מיט אימיצען אויף דרויסען.

גינאַ: יא, נאנץ בעשטימט. אז איד זאג צו, האלט איד ווארט. דער ערשטער טויז וועט זיין פארטיג מאנאטאג — אדיע, אדיע!

מען הערט, ווי אימיצער געהט ארונטער די טרעפ. גינאַ פערמאכט די טיר, לויגט אַרויף די פּלאַטע אין קעסטעל און רוקט עס אַרויף אין דער צוגעדעקטער קאַמעראַ.

העדרויג (קומט אַרויף פון קיך): זיי זיינען שוין אוועק? גינאַ (רעכט אויף): יא, גאַט זיי דאַנק, וואָס איד בין ענד־ליך לויז פון זיי.

העדרויג: אבער קענסטו זיך ערקלערען, פארוואָס דער פּאַפּא איז נאך ניטא אין דערהיים?

גינאַ: ביסטו זיכער, אז ער איז ניט אונטען ביי רעללינג'ז? העדרויג: ניין, דאָרט איז ער ניטא; איד בין נאך וואָס ארונטערגעלאָפּען מיט די הינטערשטע טרעפּ און האָב זיך נאַכגע־פּרענט.

גינאַ: און דאָ שטעהט זיי עסען און ווערט קאַלט.

העדוויג: יא, כ'קען עס גאר ניט פערשטעהן. פאפא קומט
דאך אימער אזוי פינקטליך אהיים צום עסען!
גינא: א, ער וועט גלייך קומען, דו וועסט זעהן.
העדוויג: יא, ווען ער זאל שוין אמאל קומען; אלעס
קומט מיר עפעס פאר אזוי מאדנע היינט.
גינא (רופט אויס): אט איז ער!
יא למאָר קומט אַרױן דורך די קאַרידאָר־טיר.
העדוויג (געקומען איהם אנטקעגען): פאטער! אה, ווי לאנג
מיר האבען געווארט אויף דיר!
גינא (קוקט איהם אן פון דער זייט): דו האסט זיך אבער
נישקשה'דיג לאנג געזאמט, עקדאל.
יא למאָר (ניט אַ קוק טהוענדיג אויף איהר): כ'האב זיך
לאנג געזאמט, יא.
ער טוט זיך אויס דעם אויבערראק; גינא און העדוויג ווילען איהם
העלפען, ער טוט אַ מאָך מיט דער האַנד און לאָזט זיי ניט.
גינא: דו האסט פילייכט גענעכען מיטאגן מיט ווערלע'ן?
יא למאָר (הענגט אויף דעם ראק): ניין.
גינא (געקומען צו דער טיר פון קיך): דאן וועל איך דיר
אריינבריינגען דאס עסען.
יא למאָר: ניין, לאַז זײַן. איך וויל גאַרנישט עסען.
העדוויג (קומט צו געהענטער צו איהם): פיהלסט ניט
גוט פאטער?
יא למאָר: גוט? אַ יא, צו דערלידען. מיר האבען געמאכט
אז אנשטרענגענדען שפאציר, גרעגערס און איד.
גינא: דו האסט ניט געדארפט געהן אזוי ווייט, עקדאל; דו
ביסט ניט געוואוינט דערצו.
יא למאָר: הם! פארהאן גענוג זאכען אויף דער וועלט,
צו וואס א מאן מוז געוואוינט ווערן. (געקומען איהר צימער)
איז דא ווער געווען איז דער צייט, וואס איך בין ניט געווען איז
דערהיים?
גינא: קיינער ניט אויסער די חתונות.

יאַלמאַר: קיין נייע בעשטעלונגען?

גינאַ: ניין, היינט ניט.

הערדוויג: דו וועסט זעהן, פאַטער, מאַרגען וועט שוין איי-
מיצער קומען.

יאַלמאַר: לאַמיר האַפען, אז יא! וואַרים מאַרגען דענק
איד זיך נעהמען ערנסט צו דער אַרבייט.

הערדוויג: מאַרגען! דו האַסט זיך גאר פּערנעסען, וואָס
פאַר אַ טאָג מאַרגען אייז?

יאַלמאַר: אַ יא, ס'איז וואַהר — אַלזאָ איבערמאַרגען.
פון איצט אַז וויל איד אַלצדינג טאָן אַליין; כ'וויל די גאַנצע אַרבייט
אַליין בעזאַרגען.

גינאַ: אַבער צו וואָס טויג דאָס דיר? דערמיט וועסטו זיך
בלויז פּעראַומערן דאָס לעבען. איד געה דאָך אַז מיט'ן פאַטאַגראַ-
פירען, און דו קענסט זיך אַבגעבען מיט דיין ערפינדונג.

הערדוויג: און דאָן מיט דער ווילד-ענטע, פאַטער, — און
מיט אַלע היהנער און קראַליקעס און — !

יאַלמאַר: דערמאָן מיר גאר ניט אַט די אַלע נאַרישקייטען!
פון מאַרגען אַז וועל איד מעהר קיין פּוס ניט אַריינשטעלען אין
בוידים.

הערדוויג: אַבער פאַטער, דו האַסט דאָך מיר פּערשפּראַ-
כען צו מאַכען מאַרגען אַ קליינעם יום טוב —

יאַלמאַר: הים, דאָס איז וואַהר. נאָ, דאָן אַלזאָ פון איבער-
מאַרגען און. דער פּערדאַמטער ווילד-ענטע וואַלט איד אַם ליכסטען
געוואַלט אַבדרעהען דעם האַלץ!

הערדוויג (שרייט): דער ווילד-ענטע!

גינאַ: האַט מען ווען געהערט אזוי וואָס!

הערדוויג (טרויסעלט איהם): אַבער, פאַטער, — ס'איז

דאָך מיין ווילד-ענטע!

יאַלמאַר: דערפאַר טו איד דאָך דאָס ניט. איד האַב ניט
קיין האַרץ דערצו, — כ'האַב ניט קיין האַרץ צוליעב דיר, הערדוויג.
אַבער טיעף ביי מיר אינוועניג פיהל איד, אַז איד וואַלט עס געמוזט

טאן. איד וואלט אונטער מיין דאך ניט געדארפט דולדען א בעשע-
פעניש, וואס איז געווען אין די הענד.

נינא: אבער, גאט מיינער, דערפאר וואס דער זיידע האט
זי געקריגען פון דעם פראסטען משרת פעמערסען —
יא למאן (געהט ארום איבער'ן צימער): עם זיינען פארהאן
געוויסע פאדערונגען — ווי זאל איד זיי אנרופען? לאמיר זאגען —
אידעאלע פאדערונגען, וועלכע א מאן קען ניט אוועקלעגען און זייט
און ער זאל דערביי ניט שעדיגען זיין זעלע.

העדוויג (געהט איהם נאך): אבער בערעכען פארט, די
ווילדענטע — די ארעמע ווילדענטע!

יא למאן (בלויבט שמעתן): דו הערכט דאך, איד וועל זי
שוינען, דיר צוליעב. קיין האר וועט איהר ניט געקרימט ווערען —
נא, ווי געזאגט, איד וועל זי שוינען. פארהאן גרעסערע אויפגאבען
צו ערפילען, ווי אט די דא. אבער איצט מוזט דו אביסעל ארויסגעהן
שפאצירען, העדוויג, ווי געוועהנליך; ס'איז גראד גענוג דונקעל פאר
דיר.

העדוויג: ניין, איד האב איצט קיין לוסט ניט צו שפא-
צירען.

יא למאן: יא, טו עם; דו פינטעלסט אזוי מיט די אויגען;
אט די אלע דאמפפען זיינען ניט גוט פאר דיר. עם וועהט א שווערע
לופט דא אונטער דעם דאך.

העדוויג: נו גוט; כ'וועל ארונטערלויפען מיט די הינד
טערשטע טרעפ און ארויסגעהן א ווילע שפאצירען. — מיין מאן
טעל און מיין הוט? — א, זיי זיינען אינעוועניג ביי מיר אין צי-
מער. אבער פאטער — דו וועסט דאך דער ווילדענטע גאר קיין
שלעכטס ניט טאן, אין דער צייט וואס איד וועל זיין אין דרויסען?
יא למאן: קיין איין פעדער פון איהר קאפ זאל ניט אנגע-
ריהרט ווערען! (דריקט זי צו צו זיך) דו און איד, העדוויג — מיר
ביידע! נא, געה שוין.

העדוויג מוט א שאקעל מיט'ן קאפ צו איהרע עלטערן און געהט
ארויס דורך די קיר.

יאַלמאַר (געקט אַרום, ניט אויפהויבענדיג די אויגען):
גינאַ!

גינאַ: יא?

יאַלמאַר: פון מאַרגען אָן — אַדער לאַמיר זאָגען פון איר
בערמאַרגען אָן — וואַלט איר וועלען אליין פיהרען דאָס ווירטה-
שאַפּטס-בוך.

גינאַ: דאָס ווירטשאַפּטס-בוך ווילכטו איצט אויף פיהרען?
יאַלמאַר: יא, אַדער וועניגסטענס האַבען אַ בעגריעף פון
די געלדער, וואָס קומען אַרײַן.

גינאַ: אַד, מײַן גאַט, דאָס קען דאָד געמאַכט ווערען איינס
און צוויי.

יאַלמאַר: עס איז קוים צו גלױבען. מיר קומט פאַר, און
דאָס געלד האַלט בײַ דיר אָן מערקווירדיג לאַנג. (בלױבט שטעהן און
קוקט זי אָן). ווי קומט דאָס?

גינאַ: דאָס קומט דערפאַר, ווייל הערױג און איר דאַרפֿען
אזױ וועניג האַבען.

יאַלמאַר: איז אַמת, און דער פאַטער קריגט אזױ גוט בע-
צאַהלט פאַר די שרײַב-אַרבייטען, וואָס ער מאַכט פאַר דעם אַלְטען
ווערלע?

גינאַ: איר ווייס ניט, אויב דאָס איז גוט בעצאַהלט אַדער
ניט. איר ווייס דאָד ניט די פרייען פון אַזעלכע זאַכען.

יאַלמאַר: נו, וואָס קריגט ער, אונגעפֿעהר? לאַמיד הע-
רען!

גינאַ: דאָס איז זעהר פערשיערען; עס וועט וואהרשיינליך
אויסמאַכען אזױ פיעל וויפיעל ער קאַסט אונז, מיט אביסעל טאַ-
שען-געלד דערצו.

יאַלמאַר: וויפיעל ער קאַסט אונז! און דאָס האַסטו מיר
ביז אהער ניט געזאַגט!

גינאַ: ניין, ווי האָב איר דאָס דיר געקענט זאָגען? דו ביסט
דאָד געווען אזױ צופריעדען, מײַנענדיג, און ער בעקומט אַלעס פון
כײַר.

י א ל מ א ר : און ער קריגט עס פון ווערלע?
ג י נ א : נו יא, זעהסטו, דער אלטער ווערלע האט גענוג, עס
פעהלט איהם ניט.

י א ל מ א ר : צינד אן דעם לאמפ!
ג י נ א : (צינדט אן) : און דאן ווייסען מיר דאך גאר ניט,
אויב דאס איז ווערלע אליין; עס קאן דאך פונקט אזוי גוט זיין
גראבערן —

י א ל מ א ר : נאך וואס אט דער אויכרייד מיט גראבערן?
ג י נ א : כ'ווייס ניט; כ'האב נור געדענקט —
י א ל מ א ר : הם!

ג י נ א : ניט א י ד האב דאך דעם אלטען פערשאפט די
שרייב־ארבייט. דאס איז געווען בערטא, ווען זי איז אנגעקומען
אהין אין הויז.

י א ל מ א ר : מיר דוכט, דיין שטימע ציטערט.
ג י נ א : (זעצט ארויף דעם אבאזשור אויף'ן לאמפ) : מ י י ז
שטימע?

י א ל מ א ר : און דייע הענד טרייסלען זיך. אדער פילייכט
ניט?

ג י נ א : (פעסט) : זאג ארויס אפען, עקדאל. וואס האט ער
וועגען מיר דערצעהלט?

י א ל מ א ר : איז עס אמת — ק ע ז עס אמת זיין, אז —
אז צווישען דיר און ווערלע'ן איז געווען א מין פעהעלמנים, בעת
דו האסט געדיענט דארט ביי זיי אין הויז?

ג י נ א : דאס איז ניט וואהר. ניט דאמאלסט — דאס ניט.
ווערלע איז מיר נאכגעלאפען; דאס קען איד ניט לייקענען. און
זיין פרוי האט געגלויבט, אז עפעס שטעקט הינטער דעם, און דער
פאר האט זי געמאכט א גאנצען האקוס־פאקוס און א גרויסען טאָר־
דאָראָם און האט מיר געשלאָגען און מיר געזידעלט אזוי לאנג, ביז
וואגען איד בין אוועק פון הויז.

י א ל מ א ר : אבער דערנאך? שפעטער?
ג י נ א : יא, דאן בין איד געקומען אהיים. און די מוטער —

זי איז ניט געוועזן אזא ראיעלע פרוי, ווי דו האסט געדענקט, עק-
דאל; און זי האט גערעדט און גערעדט איבער מיר און מיר פאר-
געזאגט אלע גליקען; ווארים ווערלע איז דאך שוין געווען אז
אלמן דאן.

י א ל מ א ר : נו, און דאן?

ג י נ א : יא, ס'איז בעסער, דו זאלסט עס וויסען. ער האט
מיד ניט אבגעלאזט, ביז וואנען ער האט אויסגעפיהרט וואס ער
האט געוואלט.

י א ל מ א ר (גיט א פאטש מיט די הענד) : און דאס איז די
מוטער פון מיין קינד! ווי האסטו מיר געקענט פערשווייגען אזא
זאך?

ג י נ א : יא, דאס איז געווען ניט ריכטיג פון מיר; איד האב
עס דיר שוין לאנג געדארפט זאגען.

י א ל מ א ר : גלויב האסטו עס מיר געדארפט זאגען; —
דאן וואלט איד דאך געוואוסט, וואס פאר א סארט פרוי דו ביסט
געווען.

ג י נ א : אבער וואלסטו דאן דאך געהייראט מיט מיר?

י א ל מ א ר : ווי קענסטו גאר דענקען פון אזוי וואס?

ג י נ א : ניין, גראד דערפאר האב איד דיר דאמאלסט גארנישט
געטארט זאגען. ווארים איד האב דאך שוין דאן אזוי פיעל געהאל-
טען פון דיר, ווי דו ווייסט. און איד האב זיך דאך ניט געקענט
אלײן מיט מיינע אייגענע הענד אונגליקליך מאכען —

י א ל מ א ר (געהט ארום) : און דאס איז די מוטער פון מיין
העדרויג! און צו וויכען, אז אלעס, וואס איד זעה דא פאר מיינע
אויגען — (טוט א זעץ מיט'ן פוס אן א שטוהל) — מיין גאנצע היים —
האב איד צו פערדאנקען א בענינסטיגטען פארגענגער! א, אט דער
פערפיהרער ווערלע!

ג י נ א : טוט דיר לייך פאר די פערצעהן, פופצעהן יאהר, וואס

מיר האבען געלעבט צוזאמען?

י א ל מ א ר (שטעלט זיך אנטקעגען איהר) : זאג מיר: האט

דיך ניט יעדען טאג, יעדע שטונדע געפלאגט דאס געוויסען, פארוואס

דו האסט מיד ווי א שפיז איינגעשפונען אין א נעץ פון ליגען און
בעהעלטעניש? ענטפער מיר דערויף! האסטו ניט געקערעכט פאר
חרטה און געוויסענכיסען?

גינא: אה, ליעבער עקדאל, איך האב געהאט גענוג און איך
בער גענוג צו טהאן, זיך אבגעבענדיג מיט'ן הויז און מיט דער טעג-
ליכער ארבייט —

יאלמאר: דו האסט אלזא קיינמאל גאר ניט א קלער גע-
טאן וועגען דיין פערגאנגענהייט?

גינא: ניין; איין גאט ווייס, אז איך האב שוין כמעט פער-
געסען, די דאזיגע אלטע אינטריגעס.

יאלמאר: אה, אט די אבגעטעמפטע, געפיהללאזע רוה!
דאס אליין רענט מיד שרעקליך אויף. בערעכען נור — אפילו קיין
געוויסענכיסע ניט!

גינא: אבער זאג מיר נור, עקדאל, — וואס וואלט געווארען
פון דיר, ווען דו וואלט ניט געקריגען אזא פרוי ווי איך?
יאלמאר: אזא —!

גינא: יא; ווארים דו ווייסט דאך, אז איך בין אימער גע-
ווען אביסעל פראקטישער און איינגעהאלטענער פון דיר. נו, עם
פערשטעהט זיך פון זיך אליין, איך בין דאך מיט א פאר יאהר
עלמער.

יאלמאר: וואס עם וואלט פון מיר געווארען?

גינא: דו האסט זיך דאך דאן אוועקגעלאזט אויף אלערליי
שלעכטע וועגען, ווען מיר האבען זיך צום ערשטען מאל געטראפען;
דאס קענסטו דאך ניט אבלייקענען.

יאלמאר: אט דאס רופסטו שלעכטע וועגען? אה, דו
ווייסט ניט, וואס א מאן מאכט דורך, ווען ער טרויערט און ווערט
פערצווייפעלט; — און בעזונדערס א מאן מיט מיין פייערדיגען
געמיטה.

גינא: נא, נא, דאס קען זיך גאנץ מעגליך זיין. און איך
האב גאר קיין טענות ניט צו דיר; ווארים דו ביסט דאך געווארען
אזא הארציג גוטער מאן, אזוי באלד ווי דו האכט נור געהאט א

הוין און א היים. — און איצט האבען מיר שוין אנגעהויבען פיהלען
אזוי פוין און בעקוועם, העדוויג און איד; מיר האבען שוין געוואלט
אין גיבען אנהויבען פערוענדען אביסעלע מעהר אויף עסען און
קליידער פאר אונז —

יא ל מא ר: אין דעם זומפ פון די פערבארנגענישען, יא!
גינא: אה, האט דער שווארץ יאהר געדארפט אנטראגען אט.
דעם עקעלהאפטען מענשען אהער אין הוין!

יא ל מא ר: אויך מיר האט זיך געדוכט, אז עס איז אזוי נומ
דא אין אונזער היים. ס'איז געווען א טעות. פון וואנען זאל איד איצט
נעהמען די נייטיגע שפאנקראפט אריבערצופיהרען די ערפינדונג
אין די וועלט פון דער ווירקליכקייט? פילייכט וועט זי שטארבען
מיט מיר. און דאן וועט דאס זיין דיין פערנאנגענהייט, גינא, וואס
האט זי ערמארדעט.

גינא (האלט ביי וויינען): ניי, דאס דארפסטו ניט זאגען,
עקדאל, איד, וועלכע האב מיין לעבעז-לאנג נור געהאט אין זינען
דאס בעסטע פאר דיר —

יא ל מא ר: איד פרעג — וואס וועט איצט ווערן פונ'ם טרוים
פון דעם פאמיליען - פאטער? ווען איד בין געלעגען אינעוועניג אויף
דער זאפא און האב זיך געגריבעלט איבער דער ערפינדונג, האט
מיר דאס הארץ געזאגט, אז זי וועט פערצעהרען מיין לעצטע ביסעל
לעבענס-קראפט. איד האב געפיהלט, אז דער טאג, ווען איד וועל
האלטען דעם פאטענט אין דער האנד, — אז אט דער טאג וועט
זיין מיין — מיין אבשיעדיס-טאג. און עס איז אימער געווען מיין
טרוים, אז דו זאלסט בלייבען אלס די רייכע אלמנה פון דעם פער-
שטארבענעם ערפינדער.

גינא (ווישט זיך אויס די טרעהרען): ניי, דו דארפסט ניט
ריידען אזוי, עקדאל. זאל מיר גאט גאר ניט לאזען דערלעבען דעם
טאג, ווען איד זאל בלייבען אן אלמנה!

יא ל מא ר: א, ס'איז דאך אלץ איינס; איצט איז דאך אלעס
פערבוי. אלעס!

גרעגערס ווערלע עפענט פארזיכטיג די קארדארטיר און
קוקט אריין.

גרענערס: קעז איך אריינקומען?

יאָלמאַר: יא, קום אריין.

גרענערס (קומט אריין מיט אַ שטראַהלענדען, צופריעדענעם
געזיכט און שמרעקט אויס זיינע ביידע הענד צו זיי): נו, איהר ליבע
מענשען — I (קוקט פון איינעם צום אנדערן און שעפטשעט צו יאָל-
מאַר') נאָך ניט געשעהן?

יאָלמאַר (אין דער הויך): עס איז געשעהן!

יאָלמאַר: איך האָב איבערגעלעבט די ביטערסטע שטונדע
פון מיין לעבען.

גרעגערס: אָבער אויך די ערהאבענסטע, דענק איך.

יאָלמאַר: נאָ, פאַרלויפיג האָבען מיר עס אראַבענפֿטר'ט.

גינאַ: זאָל אייך גאָט פּערצייהען, הער ווערלע.

גרעגערס (שטאַרק פּערוואַונדערט): אָבער איך פּערשטעה

ניט.

יאָלמאַר: וואָס פּערשטעהסטו ניט?

גרענערס: אזא גרויכע אַברעכנונג, — אז אַברעכנונג,

אויף וועלכער עס דאַרף געגרינדעט ווערן אַ גאַנץ נייע לעבענס־פּיהר

רונג, — אַ לעבענס־פּיהרונג, אַ צוזאַמענלעבען אין וואַרהייט און

אויפריכטיגקייט —

יאָלמאַר: יא, כ'ווייס שוין; כ'ווייס עס גאַנץ גוט.

גרענערס: אידעאָל זיכער ערוואַרטעט, אז ווען איך וועל

אריינקומען אהער, וועט מיר אַנטקעגענשטראַהלען אַ ליכט פון אומי

געשטאַלטונג פון מאַז און פרוי. און איצט זעה איך קיין אַנדער

זאך ניט, נאָר אַ טעמפּע, שווערע, מרהשחור'דיגע —

גינאַ: אַה, דאַס איז דאַס?

נעהטט אַרונטער דעם אַכאַזשור פון לאַמפּ.

גרענערס: איהר ווילט מיר ניט פּערשטעהן, פרוי עקדאַל.

נו יא; אייך מוז נאָך נעהמען אַ צייט — אָבער דו, יאָלמאַר! דו

מוזט דאָד זיכער פיהלען א מיין העכערע איינווייהונג נאָד דער גרוי-
כער אברעכונג.

יאַלמאַר: יא נאטירליך. דאָס הייסט — געוויסערמאָסען.
גרעגערס: וואַרים קיין זאד אין דער וועלט קען דאָד ניט
פערגליכען ווערן דער מיט — צו פערגעבען א זינדערין און זי
אויפהויבען צו זיד אין ליבע.

יאַלמאַר: דענקסטו, אז א מאן קען אזוי ליכט איבערקומען
די ווירקונג פון דעם ביטערן טראַפען, וואָס איד האָב נור וואָס
אויסגעטרונקען?

גרעגערס: ניין, א געווענהליכער מאן ניט; דאָס
קען זיד זיין. אָבער א מאן ווי דו — I

יאַלמאַר: יא, ליבער גאָט, דאָס ווייס איד גאנץ גוט. אָבער
דו מוזסט מיך אויפמונטערן, גרעגערס. ס'נעהמט צייט, פערשטעה-
סטו מיך.

גרעגערס: דו האָסט פיעל פון דער ווילדענטע אין דיר,
יאַלמאַר.

רעללינג איז אַרײַנגעקומען דורך די קאַרדאַר-טיר.
רעללינג: זעה נאָר; מען רעדט שוין וויעדער פון דער
ווילדענטע?

יאַלמאַר: יא, פון דעם אלטען ווערלע'ס יאגד-אַפפער מיט
דעם צובראכענעם פליגעל.

רעללינג: דעם אלטען ווערלע'ס — פון איהם רעדט
איהר דאָס?

יאַלמאַר: פון איהם און — פון אונז.
רעללינג (מיט אַ נידעריגער שטימע צו גרעגערס): כאַפּט
אייד דער טייוועל! I

יאַלמאַר: וואָס זאָנסטו דאַרט?
רעללינג: כ'האָב בלוין אויסגעדריקט א וואונש פון טיע-
פען האַרצען, אז אַט דער באַכסקער דאָקטאָר דאָ זיך אַכטראַגען
פון דאַנען אזוי גיך ווי מעגליך. בלייבט ער דאָ, איז ער דער ריכטיגער
מאן אייד ביידען משוגע צו מאַכען.

גרעגערס: זיי ביידען מאכט מען ניט משוגע, הערר רעל-
 לינג. פון יאלמאר'ן וויל איד גאר ניט ריידען. איהם קענען מיר.
 אבער אויך זי האט איז גרונד פון איהר וועזען עטוואס טרייהאר-
 ציגעס, עטוואס פעסטעס —
 גינא (האלב וויינענדיג): הלואי וואלט איהר מיר געלאזט
 ווייטער זיין דאס, וואס איד בין!
 רעלינג (צו גרעגערס): איז עס צו גראב אויך צו פרעגען,
 וואס איהר ווילט אייגענטליך דא אין הויז?
 גרעגערס: איד וויל לעגען דעם גרונד צו א וואהרער
 היראט.
 רעלינג: איהר געפינט אלזא, אז עקדאל'ס היראט איז
 ניט גוט גענוג, ווי זי איז.
 גרעגערס: זי איז אהן צווייפעל פונקט אזא גוטע היראט
 ווי, ליידער, אזוי פיעל אנדערע. אבער א וואהרע היראט איז זי
 נאך ניט.
 יאלמאר: דו, רעלינג, דו האסט קיינמאל ניט געהאט
 קיין אויג פאר די אידעאלע פאדערונג.
 רעלינג: דומהייטען, מיין ליעבער! אבער ענטשולדיגט,
 הערר ווערלע: וויפיעל, — אזוי נור, אז ערד — וויפיעל וואהרע היי-
 ראטען האט איהר שוין געזעהען אין אייער לעבען?
 גרעגערס: איד גלויב קוים, צי איד האב געזעהן איין אייני-
 ציגע.
 רעלינג: איד אויך ניט.
 גרעגערס: אבער איד האב געזעהן אונזעהליגע היראטען
 פון דעם פערקעהרטען סארט. און איד האב געהאט די געלעגענהייט
 זיך צו צוקוקען פון דער נאהענט און זעהען, וואס פאר א חורבן
 אזא מין היראט קען אנמאכען אין צוויי מענשליכע זעעלען.
 יאלמאר: דער גאנצער מאראלישער גרונד קען פערשוויני-
 דען ביי א מאן אונטער די פיס; דאס איז שרעקליכער פון אלץ-
 דינג.
 רעלינג: איד בין דאך קיינמאל ניט געווען וואס מען

רופט פעהיייראט; דערפאר קען איד ניט אורטיילען איבער אט די זאכען. אבער אזויפיעל ווייס איד דאך, אז צו א הייראט געהערט אויך דאס קינד. און דאס קינד זאלט איהר צורוח לאזען.

יא למאר: אה, — העדוויג! מיין ארעמע העדוויג!

רעלינג: יא, העדוויג'ן זאלט איהר אזוי גוט זיין ארויס לאזען פון דעם גאנצען עסק. איהר ביידע זייט דערוואקסענע מענשען; איהר מענט זיך איד אין גאט'ס נאמען ארומרייסען און טהאן מיט אייער פעהיייראטען לעבען וואס איהר ווילט. אבער מיט העדוויג'ן מוזט איהר זיין פארזיכטיג, זאג איד איד; זאנסט קענט איהר זי גאנץ לייכט אונגליקליך מאכען.

יא למאר: אונגליקליך!

רעלינג: יא, אדער זי אליין קען זיך נאך אונגליקליך מאכען — און פילייכט אנדערע מיט איהר.

גינא: אבער ווי אזוי קענט איהר דאס וויסען, רעלינג?

יא למאר: ס'איז דאך ניט קיין באלדיגע געפאהר פאר איהרע אויגען?

רעלינג: דאס האט גארנישט צו טהאן מיט די אויגען. אבער העדוויג איז אין א קריטישען עלטער. זי קען זיך ארייננעהר מען אין קאפ אלע מעגליכע דומע געשיכטען.

גינא: יא, דאס איז וואהר, — איד האב עס שוין בעמערקט! אפט הויבט זי אן אזוי ווילד ארומצושארען מיט'ן פיער אין קיך, דאס רופט זי זיך שפיעלען אין א שרפה. צייטענווייז האב איד שטארק מורא, זי זאל ווירקליך ניט אונטערצינדען דאס הויז.

רעלינג: זעהט איהר שוין; איד האב עס געוואוסט. גרעגערס (צו רעלינג): אבער ווי ערקלעהרט איהר זיך דאס?

רעלינג (אונפריינדליך): זי געפינט זיך אין אן איבער-גאנגס-צושטאנד; איהר קאנסטיטוציאן בייט זיך.

יא למאר: אזוי לאנג ווי דאס קינד האט מיך —! אזוי לאנג ווי איד בין נאך ניט פערפאלען —!

עס הערט זיך א קלאפ אין מיר.

גינא : שטול, עקדאל; אימיצער איז אין קארדאר. (רופט : אריין !)

פרוי סערבי אין א גאסען-קאסטום, קומט אריין.
פרוי סערבי : גוטען אבענד !
גינא (געקומען איהר אנטקעגען) : זעה נאר, דאס ביסטו, בער-טאג ?

פרוי סערבי : געוויס בין איך עס. אבער איך קום פילייכט ניט אין א פאסענדער צייט.

יא למאר : א ניין; א שליח פון יענעם הויז —
פרוי סערבי (צו גינא'ן) : דעם אמת געזאגט, האב איך ניט גערעכענט אין דער צייט צו טרעפען דייע מענער אין דער-היים; דערפאר בין איך ארויפגעלאפען, זיך אביסעל דורכשמועסען מיט דיר און דיר זאגען זיי-געזונד.

גינא : זיי-געזונד? דו פאהרסט אוועק?
פרוי סערבי : יא, מארגען איז דערפריה; — ארויף איז האידאל. הערר ווערלע איז היינט נאכמיטאג אוועקגעפאהרען. (פון דער זייט צו גרענערס.) כ'קען אייך זאגען אדיע איז זיין נאמען.

גינא : איי, וואס דו זאגסט!
יא למאר : אזוי? הערר ווערלע איז שוין אוועקגעפאהרען?
און איצט פאהרט איהר איהם נאך?
פרוי סערבי : יא, וואס זאגט איהר דער צוהער-עק-דאל?

יא למאר : איך זאג : היט זיך !
גרעגערס : איך וועל עס דיר ערקלעהרען. מיין פאטער האט חתונה מיט פרוי סערבי.

יא למאר : האט חתונה מיט איהר !
גינא : אה, בערטהא; אלזא דאך ענדליך !
רעלינג (מיט אביסעל א ציטערענדער שטימע) : דאס איז דאך געוויס ניט וואהר ?

פרוי סערבי : יא, מיין ליעבער רעללינג, דאס איז ווירק-ליך וואהר.

ר ע ל ל י נ ג : איהר האט אלזא וויעדער אמאל התונה?
פ ר ו י ס ע ר ב י : יא, עם זעהט אויס אזוי. ווערלע האט
ארויסגענומען א היראטס־שיון, און מיר וועלען מאכען א גאנץ
שטילע האכצייט אויבען אין האיראל.
ג ר ע ג ע ר ס : דאן מוז איד איד אלס גוטער שטימוהן
ווינשען גליק.

פ ר ו י ס ע ר ב י : איד דאנק אייד, — אויב איהר מיינט עם
אויפריכטיג. און איד האת, אז עם וועט זיין מיט גליק אי פאר ווער-
לע'ן, אי פאר מיר.

ר ע ל ל י נ ג : דאס קענט איהר גאנץ בעשטימט האפען. הערר
ווערלע שכור'ט זיך קיינמאל ניט אן — אזוי ווייט ווי א י ד ווייס;
און ער האט אויך זיכער ניט די געוואוינהייט זיינע פרויען צו שלאָ-
גען, ווי דער זעליגער פערד־דאקטאר פלעגט טהאן.

פ ר ו י ס ע ר ב י : אה, לאזט כערבי'ן רוהען, וואו ער רוהט.
ער האט דאך אויך געהאט זיינע גוטע זייטען.
ר ע ל ל י נ ג : אבער הערר ווערלע האט די בעסערע זייטען,
— ניטוואהר?

פ ר ו י ס ע ר ב י : ער האט יעדענפאלס ניט פערשווענדעט
דאס בעסטע אין זיך. דער מאן, וואס טהוט ד א ס, דער מוז אויך
טראגען די פאלגען דערפון.

ר ע ל ל י נ ג : היינט אבענד געה איד אויס מיט מאלויקי'ן.
פ ר ו י ס ע ר ב י : איהר טארט עם ניט טהאן, רעללינג.
טהוט עם ניט; — מיר צוליעב.

ר ע ל ל י נ ג : דאס קען שוין אנדערש ניט זיין. (צו יאָל-
מאר'ן) : אויב דו ווילסט געהן מיט אונז, טאָ קום.
ג י נ א : ניין, א שעהנעם דאנק. עקדאל געהט ניט מיט אויף
א ז ע ל כ ע וואנדערונגען.
י א ל מ א ר (אין כעס, מיט אַ נידעריגער שטימע) : א, האַלט
דאס מויל!

ר ע ל ל י נ ג : אדיע, פרוי — ווערלע.
געהט ארויס דורך די קארידאר־טיר.

ג ר ע ג ע ר ס (צו פרוי סערבי) : עס ווייזט אויס, אז איהר
און דאקטאר רעללינג קענט זיך צימליך נוט.

פ ר ו י ס ע ר ב י : יא, מיר קענען זיך שוין זייט יאהרען
צוריק. ס'איז געווען א צייט, ווען עס האט עפעס געקענט ווערן
צווישען אונז.

ג ר ע ג ע ר ס : א גליק פאר אייד, וואס עס איז גארנישט גע-
ווארען דערפון.

פ ר ו י ס ע ר ב י : יא, דאס מענט איהר נאך אמאל זאגען.
אבער איך האב זיך שטענדיג געהיט דערפאר צו האנדלען נאך
בלויזע אינדרדיקע. א פרוי דארף זיך אויך ניט אזוי גלאט אוועק-
ווארפען.

ג ר ע ג ע ר ס : האט איהר גאר קיין מורא ניט, אז איך קען
געבען מיין פאטער א וואונק וועגען אט דער אלטער בעקאנטשאפט
אייערער?

פ ר ו י ס ע ר ב י : וואס הייסט? איך האב עס איהם אליין
דערצעהלט!

ג ר ע ג ע ר ס : ווירקליך:

פ ר ו י ס ע ר ב י : אייער פאטער ווייכט יעדע קלענסטע
קלייניגקייט, וואס מען קען נור מיט א שוין פון וואהרהייט זאגען
איבער מיר. איך האב איהם אלעס דערצעהלט. דאס איז געווען די
ערשטע זאך, וואס איך האב געטהאן, ווי איך האב נור בעמערקט
וואס ער איז אויסען.

ג ר ע ג ע ר ס : דאן זייט איהר אפענהערציגער ווי דאס רוב
מענשען, דענק איך.

פ ר ו י ס ע ר ב י : אפענהערציג בין איך שטענדיג געווען.
דערמיט קומען מיר פרויען אים ווייטסטען.

י א ל מ א ר : וואס זאנסטו דערצו, גינא?

ג י נ א : אה, מיר פרויען זיינען דאך אזוי פערשיעדען. די
איינע האנדעלט אזוי, די אנדערע אנדערש.

פ ר ו י ס ע ר ב י : יא, גינא, אבער איך מיינ, עס איז אים
קלינסטען צו טהאן, ווי איך האב געטהאן. און ווערלע האט אויך

גארנישט בעהאלטען פון מיר, וואס זיין פערזאן אנבעלאנגט. זעהי
 כטו, דאס גראד האט אונז אס מייסטען אזוי פעסט פערבונדען.
 איצט קען ער זיצען און ריידען מיט מיר אזוי אפען, ווי א קינד.
 דערצו האט ער פריהער קיינמאל קיין געלעגענהייט ניט געהאט.
 ער, דער געזונדער, לעבענס־קרעפטיגער־מאן, האט אין זיין גאנצער
 יוגענד און זיינע בעסטע יאהרען קיין אנדער זאך ניט געהערט ווי
 נור דרשות פול מיט מוסר און שטראף־רייד. און אפטמאל האבען
 זיך אט די דרשות גערעהט בלויז ארום איינגערעדטע זאכען —
 וועניגסטענס, ווי איד קען אורטהיילען דערפון, וואס איד האב גע-
 הערט.

ג י נ א : יא, דאס איז ווירקליך וואהר.

ג ר ע ג ע ר ס : אויב די דאמען האבען בדעה אנצוגעהן מיט
 דעם געשפרעד, דאן וועל איד בעסער אוועקגעהן.

פ ר ו י ס ע ר ב י : ניין, צוליעב דעם דארפט איהר ניט
 אוועקגעהן. איד וועל מעהר קיין ווארט ניט ריידען. אבער איד האב
 אייד נור געוואלט קלאר מאכען, אז איד בין ניט אנגעגאנגען מיט
 קיין בעהעלטענישען אדער מיט וואס פאר עס איז הינטערוועגען.
 עס קען פיליכט אויסקוקען, אז איד מאך דא אז אונגעהייער גרויס
 גליק; און איז א געוויסען זינן אין דאס ווירקליך אזוי. אבער איד
 מיינ דאך, אז איד נעהם ניט מעהר איידער איד גיב. איד וועל
 איהם קיינמאל ניט פערלאזען. און איהם דיענען און ניצליך זיין,
 דאס קען איד בעסער ווי יעדע אנדערע; בעזונדערס איצט, ווען
 ער וועט באלד זיין הילפלאז.

י א ל מ א ר : הילפלאז וועט ער זיין?

ג ר ע ג ע ר ס (צו פרוי סערבי) : נו יא, אבער רעדט דא
 ניט דערפון.

פ ר ו י ס ע ר ב י : עס האט קיין זינן ניט מעהר זיך צו בע-
 האלמען דערמיט, ווי גערן ער זאל עס ניט וועלען. ער ווערט
 בלינד.

י א ל מ א ר (ציטערט אויף) : ער ווערט בלינד? דאס איז
 דאך מאדנע. — ער ווערט אויך בלינד?

ג י נ א : וועניג מענשען ווערען בלינד!

פ ר ו י ס ע ר ב י : און מען קען זיך פארשטעלען, וואס דאס בעטייט פאר א געשעפטסמאן. נו, איד וועל פרובירען צו בענוצען מיינע אויגען פאר איהם, אזוי גוט ווי איד וועל נור קענען. אבער איצט מוז איד שוין געהן; איד האב נאך אזויפיעל צו טהאן. — יא, נאך עפעס; אייד, עקדאל, האב איד איבערצוגעבען, אז אויב ווערלע קען אייד מיט וואס עס איז דיענען, דארפט איהר זיך בלויז ווענדען צו גראבערנ'ן.

ג ר ע ג ע ר ס : דעם אנכאט וועט יאלמאר עקדאל געוויס צור ריקוויזען מיט דאנק.

פ ר ו י ס ע ר ב י : ווירקליך? מיר דוכט, פריהער איז ניט געווען אזוי —

ג י נ א : ניין, בערטהא, עקדאל דארף איצט גארנישט האבען פון הערר ווערלע.

י א ל מ א ר (לאנגזאם און מיט בעטאנונג) : ווילט איהר אזוי גוט זיין אבגעבען אייער צוקינפטעגען מאן א גרום פון מיר און איהם זאגען, אז איד האב בדעה גאר איז גיכען אריבערצוגעהן צו הערר גראבערנ —

ג ר ע ג ע ר ס : וואס! דאס ווילסטו?

י א ל מ א ר : — אריבערצוגעהן צו הערר גראבערנ, זאג איד, און פערלאנגען א רעכנונג פון דער סומע, וואס איד בין שולדיג זיין פרינציפאל. איד וויל בעצאהלען אט דעם עהרעז-חוב! אבער גענוג. איד וויל בעצאהלען אלעס מיט פינף פראצענט צינזען.

ג י נ א : אבער, ליעבער עקדאל, איין גאט ווייסט דאך, אז מיר האבען ניט דאס געלד דערצו.

י א ל מ א ר : זייט אזוי גוט און זאגט אייער חתן, אז איד ארבייט פלייסג אויף מיין ערפינדונג. זאגט איהם אויך, אז דאס, וואס האלט מיר אויף די פיס ביי אט דער אנשטרענגענדער בעשעפ-טיגונג, איז דער וואונש לויז צו ווערען פון א פינליכער שולדען-לאסט. דערפאר מאך איד די ערפינדונג. דעם גאנצען פראפיט וועל

איד פֿערווענדען דערויף, זיך צו בעפרייען פון מיינע געלדליכע פער-
פליכטונגען צו אייער צוקינפטיגען מאן.

פ ר ו י ס ע ר ב י : דא איז הויז איז שוין וואס עם איז פאר-
געקומען.

י א ל מ א ר : יא, אזוי איז דאס.

פ ר ו י ס ע ר ב י : נו אלזא, אדיע. איד וואלט נאך געוואלט
ריידען מיט דיר וועגען עפעס אנדערש, גינא; אבער מיר קענען עם
לאזען אויף אז אנדערס מאל. אדיע!

יאַלמאַר און גרעגערס פֿערניגען זיך, ניט אויסרויִדענדיג קיין
וואַרט. גינא בעגלייט פֿרוי סערבין ביז דער טיר.

י א ל מ א ר : ניט אריבער די שוועל, גינא!

פֿרוי סערבי געהט אוועק; גינא פֿערמאכט די טיר הינטער איהר.
י א ל מ א ר : נא, גרעגערס; ענדליך האב איד דאך אראכגע-
ווארפען אט די דריקענדע שולדען־לאסט פון זיך.

נ ר ע ג ע ר ס : דו וועסט עם יעדענפאלס איז ניכען קענען
טהאן.

י א ל מ א ר : איד דענק, מיין האלטונג קען אַנגערופען ווערען
קארעקט.

נ ר ע ג ע ר ס : דו ביסט דער מאן, פאר וועלכען איד האב דיך
אימער געהאלטען.

י א ל מ א ר : איז געוויסע פעלע איז עם אונמעגליך ניט צו
קוקען אויף די אידעאלע פֿארדערונגען. דאך אבער אלס פֿאמיליען
פֿאַטער קומט עם מיר אַז זעהר שווער. ווארים דו מעגסט מיר גלויב-
בען, עב איז ניט קיין שפּאס פֿאַר א מאן אַהז מיטלען צו וועלען בע-
צאַהלען א לאַנג־יעהריגען חוב, אויף וועלכען עם ליעגט, אזוי צו זא-
גען, דער שטויב פון דער פֿערגעסענהייט. אבער עם קען אנדערש
ניט זיין; דער מענש איז מיר פֿאַדערט אויך זיין רעכט.

נ ר ע ג ע ר ס (לעגט ארויף זיין האַנד אויף יאַלמאַר'ס שולטער) :
ליעבער יאַלמאַר, — איז עם ניט גוט געווען, וואס איד ביז געקומען?
י א ל מ א ר : יא.

ג ר ע ג ע ר ס : ביסמו ניט צופריעדען, וואס דו ווייסט איצט
 דעם גאנצען אמת וועגען די אלע פעהעלעכעניסען?
 י א ל מ א ר : (אביסעל אונגעדולדיג) : יא, געוויס. אבער איין
 זאך רייצט אויף מיין געפיהל פון גערעכטיגקייט.
 ג ר ע ג ע ר ס : און וואס איז דאס אזוינס?
 י א ל מ א ר : דאס, וואס — אבער איד ווייס ניט, אויב איד
 קען זיך אזוי פריי אויסדרוקען וועגען דיין פאטער.
 ג ר ע ג ע ר ס : אויף מיר דארפסטו גארנישט קומען; קענסט
 זאגען וואס דו ווילסט.
 י א ל מ א ר : נו גוט. איד מיינט, איז עס ניט פיינליך צו דען-
 קען, און ניט איד, נאר ער פערווירקליכט איצט די וואהרע היי-
 ראט?
 ג ר ע ג ע ר ס : אבער ווי קענסטו זאגען אזא זאך?
 י א ל מ א ר : עס איז דאך אזוי. דיין פאטער און פרוי סער-
 בי געהען איצט איין און א היראטס-לעבען, וואס איז בעגרינדעט
 אויף פולען צוטרוי, אויף דער פולער און גאנצער אפעהערציגקייט
 פון ביידע זייטען. זיי בעהאלטען גארנישט איינער פון אנדערן;
 זייער פעהעלעכעניס איז בעגרינדעט, אויב איד קען זיך אזוי אויס-
 דריקען, אויף געגענזייטיגע פערגעבונג פון זייערע זינד.
 ג ר ע ג ע ר ס : נו יא, און ווייטער?
 י א ל מ א ר : יא, וואס נאך? איז דען דאס ניט אלעס, וואס
 מען דארף? לויט דייע אייגענע ווערטער דארף מען דאך נור איד-
 בערקומען אט די שוויריגקייט, אום צו גרינדען אן אמת'ע היראט.
 ג ר ע ג ע ר ס : אבער דאס איז דאך גאר עפעס אנדערש,
 יאלמאר. דו ווילסט דאך געוויס ניט פערגלייכען דיך און דיין פרוי
 מיט אט די ביידע —? דו פערשטעהסט דאך, וואס איד מיינט.
 י א ל מ א ר : קענסט זאגען וואס דו ווילסט, אבער איז אט
 דער גאנצער געשיכטע איז דא עפעס, וואס פערלעצט און קרענקט
 מיין געפיהל פון גערעכטיגקייט. עס זעהט עפעס אויס, אזוי ווי עס
 וואלט איבערהויפט ניט געווען קיין השגחה, קיין גערעכטע ארדנונג
 אויף דער וועלט.

ג י נ א : אום גאטעס ווילען, עקדאל, אזעלכע ווערטער דארפ-
כטו ניט ריידען!

ג ר ע ג ע ר ס : הם; לאמיר בעסער לאזען צורוה די גאנצע
פראגע.

י א ל מ א ר : פון דער אנדערער זייט וויעדער קומט מיר פאר,
אזוי ווי איד וואלט געזעהן די גערעכטע האנד פון'ס שיקאל. ער
ווערט בלינד.

ג י נ א : א, דאס איז דאך נאך ניט אזוי זיכער.
י א ל מ א ר : ס'איז גאר קיין צווייפעל ניטאז אין דעם. יע-
דענפאלס, וואלטען מיר ניט געדארפט אין דעם צווייפלען; ווארים
גראד איז דעם פאקט זעהט מען די גערעכטע בעלוינונג, די פערדיענ-
טע שטראף. ער האט אמאל בלינד געמאכט א מענשען וואס האט
זיך איהם פערטרויט.

ג ר ע ג ע ר ס : ליידער האט ער פיעלע בלינד געמאכט.
י א ל מ א ר : אוז איצט קומט דאס אונדערבארימדיגסטע, גע-
היימיניספולע שיקאל אוז פאדערט ווערלע'ס אייגענע אויגען.

ג י נ א : א, ווי קענסטו זאגען אזעלכע שרעקליכע זאכען!
מיר נעהמט אז א שוידער.

י א ל מ א ר : עס שאדט ניט צו פערטיעפען זיך אמאל אין
די טונקלע זייטען פון דעם דאזיין.

ה ע ד ו ו י ג מיט הוט און מאנטעל, לויפט אריין פרעהליך און אהן
אן אטהעם דורך די קארידאר טיר.

ג י נ א : ביסט שוין דא צוריק?

ה ע ד ו ו י ג : יא, כ'האב ניט געוואלט געהן ווייטער. און
דאס איז גראד גוט געווען; ווארים איד האב געטראפען אימיצען
ביי דער טיר.

י א ל מ א ר : געוויס די פרוי סערבי.

ה ע ד ו ו י ג : יא.

י א ל מ א ר (געהט ארויף און אראב) : איד האף, אז דו האכט
זי געזעהן צום לעצטען מאל.

פויזע. העדוויג קוקט מיט אונרוהיגע בליקען פון איינעם צום אַנ-

דערן, אזוי ווי זי וואָלט וועלען אויספאַרשען, אין וואס פאר א שטימונג זיי געפינען זיך.

ה ע ד ו ו י ג (קומט צו נעהענטער, מיט אַ לאַשטשענדער מוענע):
פאַטער!

י אַ ל מ אַ ר: נו — וואס איז, העדוויג?

ה ע ד ו ו י ג: פרוי סערבי האט עפעס מיטגעבראכט פאר מיר.

י אַ ל מ אַ ר (בלויבט שטעהן): פאר דיר?

ה ע ד ו ו י ג: יא; עפעס פאר מאַרגען.

ג י נ א: בערטהא האט דיר אימער געבראכט עפעס א קלייד
ניגקייט צו דיין געבורטסטאג.

י אַ ל מ אַ ר: וואס איז דאָס?

ה ע ד ו ו י ג: אַ, דאָס דארפסטו נאָד איצט ניט וויסען. די
מאמא וועט עס מיר מאַרגען אין דערפריה דערלאנגען אין בעט.

י אַ ל מ אַ ר: אַד, אימער אַט די בעהעלטענישען הינטער מיין
רוקען!

ה ע ד ו ו י ג (שנעל): ניין, דו קענסט עס זעהן, אויב דו
ווילטסט. ס'איז א גרויסער בריעה. (נעהמט ארויס דעם בריעה פון דער
מאַנטעל-קעשענע.)

י אַ ל מ אַ ר: א בריעה אויך?

ה ע ד ו ו י ג: יא, נור א בריעה. דאָס איבעריגע קומט
זואהרשיינליך שפעטער. אבער בערעכען נור — א בריעה! איד
האַב נאָד קיינמאָל ניט געקריגען קיין בריעה. און דאָ אויף'ן קאַנץ
זוערט שטעהט „פרייליין“. (לויענט) „פרייליין העדוויג עקדאל“.
שמעל זיך פאַר — דאָס בין איד!

י אַ ל מ אַ ר: לאַמיד זעהן דעם בריעה.

ה ע ד ו ו י ג (דערלאנגט איהם דעם בריעה): דאָ איז ער.

י אַ ל מ אַ ר: דאָס איז ווערלע'ס האַנדשריפט.

ג י נ א: ווייסטו עס זיכער, עקדאל?

י אַ ל מ אַ ר: נא, זעה אליין.

ג י נ א: אַד, דו מיינסט, איד פערשמעה זיך אויף אזעלכע
זאכען?

י א ל מ א ר : מעג איד עפענען דעם בריעה — און איהם לע-
זען ?

ה ע ד ו ו י ג : יא געוויס, אויב דו ווילסט !
ג י נ א : ניין, ניט איצט, עקדאל ; ער איז דאך בעשטימט
פאר מארגען.

ה ע ד ו ו י ג (שטילערהייט) : אה, לאז איהם דורכלעזען דעם
בריעה ! ס'איז געוויס עפעס גוטס ; און דאז וועט דער פאטער זיין
ציפריעדען, און עס וועט דא וויעדער ווערן לוסטיג.

י א ל מ א ר : איד קען איהם אלזא עפענען ?
ה ע ד ו ו י ג : יא, זיי אזוי גוט, פאטער. איד בין אזוי נייד-
גיעריג צו וויסען, וואס עס איז.

י א ל מ א ר : גוט. (עפענט דעם בריעה, נעהמט ארויס א פאפיר,
לעזט עס דורך און ווערט שטארק צומראגען.) וואס איז דאס — ?
ג י נ א : וואס שטעהט דען דא ?

ה ע ד ו ו י ג : א יא, פאטער — זאג עס אונז !
י א ל מ א ר : זיי שטיל ! (לעזט עס נאך אמאל דורך ; ער איז
געווארען בלייד, נאר ער מאכט זיך מושה און זאגט) : ס'איז א געשענק-
בריעה, העדוויג.

ה ע ד ו ו י ג : ווירקליך ! וואס קריג איד פאר א געשענק ?
י א ל מ א ר : לעז אלליין.
העדוויג געהט צו צום לאמפ און ליענט א ווילע.

י א ל מ א ר (מוט א נידעריגער שטימע, דריקט צונויף די פויס-
טען) : די אויגען ! די אויגען ! — און דערצו נאך דער בריעה !
ה ע ד ו ו י ג (הערט אויף לעזען) : יא, אבער מיר דוכט, דאס
איז נאר בעשטימט פאר'ז זיידען.

י א ל מ א ר (נעהמט צו ביי איהר דעם בריעה) : גינא, — פער-
שטעהסטו דאס ?

ג י נ א : איד הויב דאך ניט אז צו וויסען, וואס דא טהוט
זיך ; לאמיר הערען, וואס דאס איז.

י א ל מ א ר : ווערלע שרייבט צו העדוויג'ן, אז איהר אלטער
זיידע דארף זיך מעהר ניט פלאגען מיט די שרייב-ארבייטען ; ער

קען פון איצט אז קריגען פון דעם קאנטאר הונדערט קראנען א מאנאט

גרענערס: אהא!

הערויג: הונדערט קראנען, מוטער! דאס האב איך געלעזען.

גינא: דאס איז דאך א גליק פאר'ן זידען!

יאלמאר: — הונדערט קראנען א מאנאט, אזוי לאנג ווי ער וועט זיך נייטיגען אין דעם, — דאס הייסט נאטירליך, אזוי לאנג ער לעבט.

גינא: נא, דאן איז ער דאך פערזארגט, דער ארימער אלטער.

יאלמאר: אבער איצט קומט עס. דאס האסטו ניט געלייענט, העדוויג. דערנאך זאל אט דער געשענק איבערגעהן צו דיר.

הערויג: צו מיר? דאס גאנצע?

יאלמאר: דיזעלבע סומע איז דיר געזיכערט פאר דיין גאנצעם לעבען, שרייבט ער. דו הערסט, גינא?

גינא: יא, איך הער.

הערויג: בערעכען נור — אזויפיעל געלד וועל איך קרייגען! (טרויסעלט איהם.) פאטער, פאטער, ביסטו ניט צופריעדען—?

יאלמאר (ווייכט איהר אויס): צופריעדען! (געהט ארום איבער'ן צימער.) א, וואס פאר א אויסזיכטען — וואסערע פערספעקטיווען עפענען זיך אויף פאר מיר! ס'איז העדוויג; זי האט ער דאס אין זינען מיט אזא רייכער מתנה!

גינא: נו יא, ס'איז דאך העדוויג'ס געבורטסטאג —

הערויג: און דו וועסט עס דאך סיי ווי סיי קריגען, פאטער! דו ווייסט דאך גאנץ גוט, אז איך וועל דאס גאנצע געלד אביגעבען דיר און דער מוטער.

יאלמאר: דער מוטער! דא האבען מיר עס.

גרענערס: יאלמאר, דאס איז א פאסטקע פאר דיר.

יאלמאר: דענקסטו, אז דאס איז וויעדער א פאסטקע?

גרענערס: היינט איז דערפריה, ווען ער איז דא געווען,

האַט ער געזאגט: יאַלמאַר עקדאַל איז ניט דער מאן, פאַר וועלכען
דו האלטסט איהם.

י א ל מ א ר: ניט דער מאן — I

ג ר ע ג ע ר ס: דו וועסט שוין זעהן, האט ער געזאגט.

י א ל מ א ר: דו וועסט זעהן, הייסט עס, אז מען קען מיר

אַבקיפּען מיט געלד — I

ה ע ר ו ו י ג: אבער מוטער, וואס איז דאָס?

ג י נ א: געה און טהו אויס דעם מאנטעל און דעם הוט.

תּעדווּיג געהט האלב וויינענדיג ארויס דורך די קיר-טיר.

ג ר ע ג ע ר ס: יאַ, יאַלמאַר, — איצט איז די צייט צו ווייזען

ווער עס איז גערעכט, ער אדער איד.

י א ל מ א ר (צורויסט לאַנגזאַם דאָס פּאַפּיר אין צווייען, לייגט

אַוועק ביידע שטיקער אויף'ן טיש און זאָגט): דאָס איז מיין ענטפּער.

ג ר ע ג ע ר ס: דאָס האָב איד ערוואַרטעט.

י א ל מ א ר (געהט צו צו גינאַן, וועלכע שטעהט ביים אויווען,

און זאָגט מיט אַ נידעריגער שטימע): און איצט אָפען אַרויס מיט

אַלצדינג. אויב דאָס פּערהעלטניס צווישען דיר און איהם האט פאַל-

שטענדיג אויפגעגעהרט דאן, ווען דו האסט אַנגעהויבען אזוי שטאַרק

האַלטען פון מיר, ווי דו רופסט עס, — פאַרוואָס האט ער אונז דא-

מאַלט געגעבען די מעגליכקייט צו הייראַטען?

ג י נ א: ער האט אוראי גערענקט, אז ער וועט קענען זיין

אז איינגעהער ביי אונז אין הויז.

י א ל מ א ר: נור דאָס? האט ער ניט קיין מורא געהאט

פאַר אַ געוויסער מעגליכקייט?

ג י נ א: איד פּערשטעה ניט, וואָס דו מיינסט.

י א ל מ א ר: איד וויל וויסען, אויב — דיין קינד האט אַ

רעכט צו לעבען אונטער מיין דאָך.

ג י נ א (טהוט זיך אַ שטעל אויף, איהרע אויגען בליצען): דו

פּרענסט דאָס!

י א ל מ א ר: דו זאלסט מיר נור ענטפּערען אויף דער אַי-י-

נ ע ר פּראַנע: געהערט הערוויג צו מיר — אדער — ? נאָ!

ג י נ א (קוקט איהם אן מיט קאלטע, טראציגע בלוקען): איד ווייס ניט.

י א ל מ א ר (טהוט א צימער): דו ווייסט ניט!

ג י נ א: ווי קען איד דאס וויסען? אזא איינע ווי איד —

י א ל מ א ר (שטיל, קעהרט זיך אום מיט'ן רוקען צו איהר):

דאן האב איד גאר ניט וואס צו טהאן מעהר דא אין הויז.

ג ר ע ג ע ר ס: בעדענק זיך, יאלמאר!

י א ל מ א ר (טהוט זיך אן דעם אויבערראק): דא איז זיך גאר

נישט דא וואס צו בעדענקען, פאר א מאן ווי איד בין.

ג ר ע ג ע ר ס: א, דא איז דא אונגענדליך פיעל צו בעדענקען.

איהר דריי מוזט זיך האלטען צוזאמען, אויב דו ווילסט זיך דער

שלאגען צו דער אפפערשטימונג פון דער גרויסער פערנעבונג.

י א ל מ א ר: איד וויל עס גארניט. קיינמאל, קיינמאל ניט!

מיין הוט! (נעהמט דעם הוט.) מיין היים ליעגט ארום מיר צושמע-

טערט אויף שטיקער. (ברעכט אויס אין טרעהרען.) גרענערס, איד

האב מעהר קיין קינר ניט!

ה ע ר ו ו י ג (וועלכע האט אויפגעעפענט די טיר פון קיך): וואס

זאגסטו דא! (געהט צו צו איהם.) פאטער, פאטער!

ג י נ א: נא, זעהסטו!

י א ל מ א ר: קום ניט נאהענט צו מיר, הערוויג! געה אוועק,

— ווייט אוועק. איד קען דיין אנבליק ניט פערטראגען. א, די אוי-

גען! — אריע. (לאזט זיך געהן צו דער טיר.)

ה ע ר ו ו י ג (הענגט זיך אן פעסט אן איהם און שרייט הויך

אויף'ן קול): ניין! ניין! געה ניט אוועק פון מיר!

ג י נ א (רופט): קוק אן דאס קינר, עקראל! קוק אן דאס

קינר!

י א ל מ א ר: איד וויל ניט! איד קען ניט! איד מוז ארויס-

געהן; — אוועק פון דעם אלעם! (רייסט זיך אָב פון העדוויג'ן און

געהט ארויס דורך די קארידאר-טיר.)

ה ע ר ו ו י ג (מיט א פערצווייפעלטען בליק): ער געהט

אוועק פון אונז! ער וועט שוין קיינמאל ניט צוריקקומען!

ג י נ א : וויין ניט, הערוויג. דער פאטער וועט זיכער קומען צוריק.

ה ע ד ר ו י ג (וואָרפט זיך שלוכצענדיג אויף דער זאָפּא) : ניין, ניין, ער וועט קיינמאל ניט קומען צוריק צו אונז אהיים.

ג ר ע ג ע ר ס : גלויבט איהר מיר, פרוי עקדאל, אז איד האב נור געמיינט דאָס בעסטע?

ג י נ א : יא, איהר האט עם אוראי געמיינט; אבער פונדעסט-וועגען זאל אייד גאט מוחל זיין דערפאר.

ה ע ד ר ו י ג (ליעגט אויף דער זאָפּא) : א, איד וועל עם ניט איבערלעבען! וואָס האב איד איהם געטהאָן? כוּטער, דו מוזט איהם צוריקבריינגען אהיים!

ג י נ א : יא, יא; זיי נור רוהיג, וועל איד ארויסגעהן זעהן, וואו ער איז. (טהוט זיך אָן דעם מאַנטעל.) פיליכט איז ער אריין צו רעללינג'ן. אבער דו מוזט ניט לייעגען דא און שרייען. זאגסטו מיר צו?

ה ע ד ר ו י ג (מיט אַ קראַמפּפּהאַפּטען געווייזן) : יא, איד וועל אויפהערען, כ'וועל אויפהערען; אבי דער פאטער זאל נור צוריק-קומען!

ג ר ע ג ע ר ס (צו גינאָ'ן, וועלכע וויל געהן) : וואָלט ניט בע-סער געווען, איהר זאלט איהם אפריהער לאַזען אויכצוקעמפּפּען זיין שמערצענס-קאמפּף ביז'ן ענד?

ג י נ א : אה, דאָס קען ער טהאָן דערנאָך. פריהער פון אלץ-דינג מוזען מיר בערוהיגען דאָס קינד. (געהט אַרויס דורך די קארי-דאָר-טיר.)

ה ע ד ר ו י ג (זעצט זיך אויף און ווישט זיך אָב די טרעהרען) : איצט מוזט איהר מיר זאגען, וואָס דאָס אלעס בעדייט. פארוואָס וויל דער פאטער מעהר ניט וויסען פון מיר?

ג ר ע ג ע ר ס : איהר דאפט זיך ניט נאכפרעגען נאך דעם, ביז וואגען איהר וועט זיין גרויס און דערוואקסען.

ה ע ר ו ו י ג (שלוכעט) : אבער איד קען דאך ניט אימער
בלויבען אזוי שרעקליך פעראומערט, ביז איד וועל זיין גרויס און
דערוואקסען. — איד ווייס שוין, וואס דאס איז. — פילייכט בין
איד ניט דעם פאפא'ס ריכטיג קינד.

ג ר ע ג ע ר ס (אונרוהיג) : ווי האט ד א ס געקענט פאר-
קומען?

ה ע ר ו ו י ג : די מאמא האט דאך מיד געקענט געפינען.
און איצט האט זיך דער פאפא פילייכט דערוואוסט דערפון. כ'האב
שוין געלייענט וועגען אזעלכע זאכען.

ג ר ע ג ע ר ס : נא, און אויב דאס זאל זיין אזוי —

ה ע ר ו ו י ג : איד מיין, ער וואלט מיד פונדעסטוועגען גע-
קענט פונקט אזוי ליעב האבען. יא, פילייכט נאך מעהר. די ווילד-
ענטע האבען מיר דאך אויך געקריגען אלס געשענק, און דאך האב
איד זי אזוי שטארק ליעב.

ג ר ע ג ע ר ס (דרעהט אום דעם געשפרעד) : יא, ריכטיג! די
ווילד-ענטע! לאמיר שמועסען אביסעל פון דער ווילד-ענטע, העד-
וויג.

ה ע ר ו ו י ג : די ארעמע ווילד-ענטע! די וויל ער אויך ניט
מעהר האבען פאר די אויגען. שטעלט זיך נור פאר, איהר אבצורדע-
הען דעם האלז!

ג ר ע ג ע ר ס : א, ער וועט דאס ניט טהאן.

ה ע ר ו ו י ג : ניין, אבער ער האט עס געזאגט. און איד דענק,
אז עס איז געווען אזוי העסליך פון דעם פאפא, דאס צו זאגען;
ווארים יעדען אבענד דערמאן איד די ווילד-ענטע אין מיין געבעט
און בעט גאט, ער זאל זי אבהיטען פון טויט און פון אלדאס ביין.

ג ר ע ג ע ר ס (קוקט זי אן) : זאגט איהר אייער געבעט יע-
דען אבענד?

ה ע ר ו ו י ג : יא.

ג ר ע ג ע ר ס : ווער האט עס אייך געלערענט צו טהאן?

ה ע ר ו ו י ג : איד אליין. אינמאל איז דער פאפא געווען
א ז ו י קראנק און האט געהאט פיאווקעס אויף'ן האלז, און האט גע-
זאגט, אז ער קעמפט מיט'ן טויט.

ג ר ע ג ע ר ס : נו, און — ?

ה ע ר ו ו י ג : דאז האב איד געבעטען גאט פאר איהם, ווען
איד בין געלעגען אין בעט. און זייט דאז בין איד געבליבען דערביי.

ג ר ע ג ע ר ס : און איצט בעט איהר אויך פאר די ווילד-
ענטע?

ה ע ר ו ו י ג : איד האב געדענקט, עס איז אס בעסטען ארייני-
צונעהמען די ווילדענטע אין דעם געבעט; ווארים זי איז דאך איז
דער ערשטער צייט געווען אזוי קראנק.

ג ר ע ג ע ר ס : אין דערפריה זאגט איהר אויך א געבעט?

ה ע ר ו ו י ג : ניין, דאס ניט.

ג ר ע ג ע ר ס : פארוואס עפעס אין דערפריה ניט?

ה ע ר ו ו י ג : אין דערפריה איז דאך ליכטיג, און עס איז
ניטא פאר וואס זיך צו שרעקען.

ג ר ע ג ע ר ס : און דער ווילדענטע, וועלכע איהר האט אזוי
שטארק ליעב, האט אייער פאטער געוואלט אראבדרעהען דעם האלז?

ה ע ר ו ו י ג : ניין, ער האט געזאגט, עס וואלט געווען אס
בעסטען פאר איהם, ווען ער טהוט עס. אבער מיר צוליעב וועט ער
זי שוינען. און דאס איז דאך געווען פריינדליך פון דעם פאפא.

ג ר ע ג ע ר ס (אביסעל געהענטער) : אבער אשטייגער ווען
איהר זאלט איהם צוליעב פרייוויליג אויפאפערען די ווילד-
ענטע?

ה ע ר ו ו י ג (שמעהט אויף) : די ווילדענטע!

ג ר ע ג ע ר ס : ווען איהר זאלט אפפערוויליג אכגעבען פאר
איהם דאס בעסטע, וואס איהר האט און וואס איהר קענט אויף דער
וועלט?

ה ע ר ו ו י ג : גלויבט איהר, אז דאס וואלט געהאלפען?

ג ר ע ג ע ר ס : פרואווט עכ, העדוויג.

ה ע ד ו ו י ג (שטילערהויט, מיט לויכמענדע אויגען) : יא,
איד וויל עס פרואווען.

ג ר ע ג ע ר ס : דענקט איהר, אז איהר האט ווירקליך דעם
קוראזש דערצו?

ה ע ד ו ו י ג : איד וועל בעמען דעם זיידען, ער זאל פאר מיר
דערשיסען די ווילד־ענטע.

ג ר ע ג ע ר ס : יא, טהוט דאס. אבער זאגט אייער מוטער
קיין ווארט ניט וועגען דעם.

ה ע ד ו ו י ג : פארוואס ניט?

ג ר ע ג ע ר ס : זי פערשטעהט אונז ניט.

ה ע ד ו ו י ג : די ווילד־ענטע? איד וועל עס פרואווען מאַר-
גען איז דערפריה!

גינא קומט אַרײַן דורך די קארײדאר־טיר.

ה ע ד ו ו י ג (געהט איהר אנסקעגען) : האַסטו איהם געפונען,
מוטער?

ג י נ א : ניין, אבער איד האב געהערט, אז ער איז געווען
ביי רעללינג'ן און האט איהם מיטגענומען.

ג ר ע ג ע ר ס : ווייסט איהר עס זיכער?

ג י נ א : יא, דעם הויז־דיענער'ס פרוי האט עס מיר געזאגט.
מאַלוויק איז אויך מיטגעגאנגען, האט זי געזאגט.

ג ר ע ג ע ר ס : און דאס היינט אבענד, ווען ס'איז אזוי ניין
מיג געווען פאר זיין זעלע צו קעמפפן אין איינזאמקייט —

ג י נ א (טהוט אויס איהרע זאכען) : יא, די מענער זיינען
אזוי פערשיעדען. גאט ווייס, וואו רעללינג האט איהם ערגעץ פער-
שלעפט! איד בין אריבערגעלאפען צו מאדאם עריקסען; אבער
דאָרט זיינען זיי ניט געווען.

ה ע ד ו ו י ג (קעמפפט מיט די מרעהרען) : אַ, וואס וועט זיין,
אויב ער וועט מעהר גאר ניט צוריקקומען אהיים!

ג ר ע ג ע ר ס : ער וועט צוריקקומען אהיים. איד וועל
איהם מאַרגען אין דערפריה אויפזוכען; און דאן וועט איהר זעהן.

ו ו י ער וועט אהיים קומען. איהר קענט זיך פערלאזען דערויף,
הערוויג, און שלאפט רוהיג. גוטע נאכט.
ער געהט ארויס דורך די קארדאר-טיר.
ה ע ד ו ו י ג (ווארפט זיך שלוכצענדיג גינא'ן אויף'ן האלז) :
מוטער, מוטער!
ג י נ א (קלאפט איהר אין פליצע און זיפצט) : אד יא, רעל-
לינג האט רעכט געהאט. אזוי געהט עס, ווען פערריקטע לייט קומען
און לייגען פאר זייער „אינטריקאטע“ פארערונג.

פֿינפטער אָקט.

יאלמאר עקדאל'ס סטודיאָ. א קאלט, גראַח מאַרגען-ליכט. נאָסער שנעע
ליעגט אויף די גרויסע שוויצען פונ'ם דאָך-פענסטער.
גיןא, אנגעטאן אין א קיכען-פאַרטוך, קומט ארויף פון קיך מיט א
שטויב-בעזים און אַ וויש-טוך; זי געהט צו דער טיר פון דער וואוינ-
שטוב. אין דערזעלבער רגע קומט תעדווג שנעל ארויף דורך די
קארידאר-טיר.

גיןא (בלויבט שמעהן): נו?

העדווג: א, מוטער, איד מיין, ער איז אונטען ביי רעל-

לינג —

גיןא: זעהסטו שוין!

העדווג: — ווייל דעם הויז-דיענער'ס פרוי זאגט, זי האט
געהערט, אז רעללינג האט מיטגעבראכט צוויי מיט זיד, ווען ער איז
ביינאכט אהיים געקומען.

גיןא: דאס האב איד טאקע געדענקט.

העדווג: אבער וואס טויג עס, אז ער וויל ניט ארויפ-
קומען צו אונז?

גיןא: וועל איד וועניגסטענס ארונטערגעהן און ריידען
מיט איהם.

דער אלטער עקדאל אין א שלאַפראק און פאַנטאַפעל און
מיט אַ אנגעצונדענער פיפקע, בעווייזט זיך ביי דער טיר פון זיין צי-
מער.

עקדאל: דו, יאלמאר — איז יאלמאר ניטא אין דערהיים?

גיןא: ניין, ער איז ארויס אין גאס.

עקדאל: אזוי פריה? און איז אזא פערריקטען שנעע-

שטורם? נו, יא; ווי ער וויל זיך; איד קען דאך אליין מאכען
מיין מאָרגען־שפּאַציר. (ער רוקט אב די טיר פון בוידים אן אַ זייט;
העדוויג העלפט איהם; ער געהט אריין; זי מאכט צו די טיר הינטער
איהם.)

ה ע ר ו ו י ג (מיט א נידעריגער שטימע): שטעל זיך פאַר,
מוטער, ווען דער ארימער זיידע וועט הערען, אז דער פאטער וויל
אונז פערלאזען.

ג י נ א: אה, אונזינן. דער זיידע טאך קיין ווארט ניט הערען
ווענען דעם. אַ גליק, וואס ער איז נעכטען ביי דעם גאנצען סקאנ-
דאל ניט געווען אין דערהיים.

ה ע ר ו ו י ג: יא, אבער —

ג ר ע ג ע ר ס קומט אריין דורך די קארידאריטיה.

ג ר ע ג ע ר ס: נא? האט איהר אויסגעפונען וואו ער איז?

ג י נ א: מען זאגט, ער איז אונטען ביי רעללינג.

ג ר ע ג ע ר ס: ביי רעללינג! איז ער ווירטליך אויסגעווען-

זען מיט אט די צוויי מענשען?

ג י נ א: יא, וואהרשיינליך.

ג ר ע ג ע ר ס: יא, אבער ער, וואס האט זיך אזוי גע-

נויטיגט אין ערנסטע עטליכע שטונדען פאַר זיך, אין איינזאמל

קייט —

ג י נ א: יא, איהר מעגט עס נאך אמאל זאגען.

ר ע ל ל י ג קומט אריין פון קארידאר.

ה ע ר ו ו י ג (געהט איהם אנטקעגען): איז דער פאטער ביי

אייד אין צימער?

ג י נ א (גלויבצייטיג): איז ער דאָרט?

ר ע ל ל י ג: יא, געוויס איז ער דאָרט.

ה ע ר ו ו י ג: און איהר זאגט אונז נארנישט!

ר ע ל ל י ג: יא, איד בין א בעסטיע. אבער צוערשט האב

איד געמוזט די אנדער בעסטיע האלטען אין צוים—דעם דעמאנשישען

נאטירליך; און דאָן בין איד אזוי פעכט אנשלאפען געווארען.

אז —

ג י נ א : וואס זאגט עקדאל היינט?
 ר ע ל ל י נ ג : ער זאגט גארנישט.
 ה ע ר ו ו י ג : רעדט ער גאר ניט?
 ר ע ל ל י נ ג : קיין איינציג ווארט ניט.
 ג ר ע ג ע ר ס : נו, יא; דאס קען איד זעהר גוט פערשטעהן.
 ג י נ א : אבער וואס זשע טוט ער פארט?
 ר ע ל ל י נ ג : ער ליענט אויף דער זאפא און כראפעט.
 ג י נ א : א, אזוי? יא, עקדאל כראפעט זעהר שטארק.
 ה ע ר ו ו י ג : ער שלאפט? קען ער שלאפען?
 ר ע ל ל י נ ג : יא, עס זעהט אזוי אויס.
 ג ר ע ג ע ר ס : דאס איז צו בעגרייפען; נאך דעם זעלענד
 קאמפף, וועלכער האט איהם פערמאטערט —
 ג י נ א : און דאן איז ער דאך ניט געוואוינט דערצו, זיך
 ארומצוטרייבען ביינאכט אין דרויסען.
 ה ע ר ו ו י ג : פילייכט איז דאס גוט, וואס ער קען שלאפען.
 מוטער.
 ג י נ א : נאטירליך איז דאס גוט. און מען דארף זעהן איהם
 ניט צו פריה אויפצואוועקען. איד דאנק אייך, רעללינג. איצט מוז
 איד אבער אביסעל צוראמען און ריין מאכען, און דאן — . קום,
 העלף מיר, העדוויג.
 גינא און העדוויג געהען אריין אין וואוינ־צימער.
 ג ר ע ג ע ר ס (דעהט זיך אום צו רעללינג'ן) : קענט איהר מיר
 ערקלערען די גייסטיגע אומוועלצונג, וואס קומט איצט פאר אין
 יאלמאר עקדאל?
 ר ע ל ל י נ ג : אסור אויב איד האב בעמערקט, אז אין איהם
 קומט איבערהויפט פאר א גייסטיגע אומוועלצונג.
 ג ר ע ג ע ר ס : וואס! אין אזא קריזיס, ווען זיין גאנץ לעבען
 בעקומט א נייע גרונדלאגע—? ווי קענט איהר גאר דענקען, אז אזא
 פערזענליכקייט ווי יאלמאר—?
 ר ע ל ל י נ ג : אה, פערזענליכקייט — ער! אויב ער האט
 ווען געהאט וואסער עס איז נייגונג צו די אבנארמאלע ענטוויקלונגען,

וועלכע איהר רופט פערזענליכקייט, קען איד אייך פערזיכערן, אז עס איז פאלשטענדיג אויסגעווארצלט געווארען פון איהם נאך איז זיינע אינגעלשע יאהרען.

ג ר ע ג ע ר ס : ד א ס וואלט דאך געווען מערקווירדיג, — אז מען בערעכענט די ליעבפולע ערציהונג, וואס ער האט בעקומען. ר ע ל ל י נ ג : ביי יענע צוויי שטאלצע, היסטערישע יונגפרויע-טאנטען, מיינט איהר ?

ג ר ע ג ע ר ס : איד קען אייך נור זאגען, אז דאס זיינען גער-ווען פרויען, וועלכע האבען קיינמאל ניט פערגעסען די אידעאלע פאדערונג; נאר איהר וועט דאך אוראי וויעדער חווק מאכען פון מיר.

ר ע ל ל י נ ג : ניין, איד בין ניט אויפגעלעגט דערצו. איברי-גענס ווייס איד אלעס גאנץ גענוי; ווארים ער האט זיך נאר ניט געקענט גענוג אנדערצעהלען וועגען אט די „צוויי זעלען-מוטערס“ זיינע. אבער איד דענק, אז ער האט ניט קיין סך, פאר וואס זיי צו דאנקען. עקראל'ס אונגליק איז, וואס ער איז זיין קריין אימער געהאלטען געווארען פאר א שיינענדעם ליכט —

ג ר ע ג ע ר ס : און איז ער דאס פילייכט ניט ? איז דער טיעפקייט פון זיין נשמה, מייז איד ?

ר ע ל ל י נ ג : א י ד האב קיינמאל גאר נישט בעמערקט דערפון. אז זיין פאטער האט געגלויבט אין דעם, איז קיין וואונדער ניט; דער אלטער לייטענאנט איז דאך זיין לעבען לאנג געווען א דומקאפ.

ג ר ע ג ע ר ס : ער איז זיין לעבען לאנג געווען א מאז מיט א קינדערשער נשמה; אבער דאס פערשטעהט איהר דאך ניט. ר ע ל ל י נ ג : נו, זאל זיין אזוי. אבער ווען דער ליעבער, זי-סער יאלמאר איז מיט מיה און נויט געווארען א סטודענט, דאן האט ער אויך צווישען זינע חברים אנגעהויבען שיינען אלס דאס גרויסע צוקונפטס-ליכט. שעה איז ער דאך געווען, — דאס האט געצויגען, — רייט און ווייס, — אזוי ווי די קליינע מיידלאך האבען גראד ליעב צו זעהן די יונגע לייט; און ווייל ער האט אויך געהאט א לייכט-גע-

ריהרטען געמיטה און אַ הארץ־געוויינענדען טאן אין זיין שטימע,
און ווייל ער האט אזוי שעהן געקענט דעקלאמירען די פערזען און די
געדאנקען פון אנדערע —

ג ר ע ג ע ר ס : (מיט כעס) : רעדט איהר ווירקליך פון יאלמאר
עקדאל? עקדאל?

ר ע ל ל י נ ג : יא, מיט אייער ערלויבניש; ווארים אזוי זעהט
ער אויס אינעוועניג, דער געץ, פאר וועמען איהר וואלגערט זיך אין
שטויב.

ג ר ע ג ע ר ס : כ'מיון, איד בין דאך אויך ניט אזוי שטאך
בלינד.

ר ע ל ל י נ ג : יא; יעדענפאלס ניט ווייט דערפון. איהר
זייט א קראנקער מאן, איהר אויך, פערשטעהט איהר מיד.

ג ר ע ג ע ר ס : דאס זייט איהר גערעכט.

ר ע ל ל י נ ג : יא. אייער פאל אין א קאמפליצירטער, צוי
ערשט קומט, ווי געזאגט, דאס פלאגענדע עהרליכקייט־פיבער;
און דאן, — וואס אין נאך ערגער, — געהט איהר אימער ארום אין
א דעליריום פון פערגעטערונג; איהר מוזט אימער האבען עפעס
צו בעוואונדערן אויסערהאלב אייערע אייגענע אנגעלעגנהייטען.

ג ר ע ג ע ר ס : פערשטעהט זיך, אז איד מוז עס זוכען אויסער־
האלב מיון אייגענעם איד.

ר ע ל ל י נ ג : אבער איהר נארט זיך אזוי מיאוס אב אין די
גרויסע וואונדער־חיות, וואס איהר זעהט. און הערט כלומר'שט
ארום אייך. דא זייט איהר וויעדער אמאל געקומען אין אז ארים
הייזעל מיט אייער אידעאלער פאדערונג; אין דעם הויז וואוינען
ניט קיין צאהלונגס־פעהיגע לייט.

ג ר ע ג ע ר ס : אויב איהר האט ניט קיין בעסערע מיינונג פון
יאלמאר עקדאל, וואס פאר א פערגניגען קענט איהר האבען אימער
און שטענדיג צו זיין צוזאמען מיט איהם.

ר ע ל ל י נ ג : מיון גאט, איד בין דאך, מיט רעספעקט צו
מעלדען, א מין דאקטאר; נו, מוז איד דאך אויפפאסען אויף די
ארעמע קראנקע, וועלכע וואוינען מיט מיר אין איין הויז.

גרעגערס: א, ווירקליך! יאלמאר עקדאל איז, הייסט עס, אויך קראנק?

רעלינג: דאס רוב מענשען זיינען ליידער קראנק.
גרעגערס: און וואס פאר א הייל-מיטעל ווענדעט איהר און איז יאלמאר'ס פאל?

רעלינג: מיין געוועהנליכען מיטעל. איך זעה אויפצור האלטען דעם לעבענס-ליגען איז איהם.
גרעגערס: דעם לעבענס-ליגען? האב איך ריכטיג גע-הערט—?

רעלינג: יא, איך האב געזאגט: דעם לעבענס-ליגען. ווארים דער לעבענס-ליגען, פערשטעהט איהר מיד, איז דער סטיי-מולירענדער, רייצענדער פרינציפ.
גרעגערס: קען איך פרעגען, מיט וואס פאר א לעבענס-ליגען יאלמאר איז אנגעשטעקט?

רעלינג: ניין, א דאנק; אזעלכע געהיימיסע זאגן איך ניט אויס קיין באבסקע דאקטוירים. איהר וואלט געווען אימך שטאנד איהם נאך מעהר צו פערפושען. אבער די מעטאדע איז אונפעלהבאר. איך האב זי אויך אנגעווענדעט ביי מאלוויק'. איהם האב איך געמאכט „דעמאניש“. דאס איז דער בלאטער, וואס איך האב איהם געמוזט ארויפזעצען אויפ'ן נאקען.

גרעגערס: איז ער דען ניט דעמאניש?
רעלינג: וואס, צום טייפעל, הייסט דען דעמאניש? דאס איז דאך ניט מעהר ווי א קוידערוועלש, א פוסט ווארט, וואס איך האב ערפונען, אום איהם צו דערהאלטען ביים לעבען. ווען ניט דאס, וואלט דער ארעמער, גוטער מענש שוין מיט יאהרען צוריק אונטער-געגאנגען איז זעלבכט-פעראכטונג און פערצווייפלונג. און דאן דער אלטער לייטענאנט! אבער דער האט זיך נאטירליך אויסגעפונען זיין אייגען הייל-מיטעל.

גרעגערס: לייטענאנט עקדאל? וואס איז מיט איהם?
רעלינג: יא, שטעלט זיך נור פאר אט דעם אלטען בע-רעזייענער, וואס לויפט ארום דארט אויף דעם פינסטערן בוידים און

שויסט קראליקעם! איד זאג אייד, ס'איז ניטא אויף דער וועלט קיין גליקליכער יעגער, ווי אט דער אלטער מאן, ווען ער קען זיך דארט ארומיאגען צווישען די אלע אלטע שמאטעס. די פיער, פינף פערט טריקענטע ווייהנאכטס-בויםער, וועלכע ער האט אנגעקליבען, זיינען ביי איהם פונקט ווי דער גאנצער, גרויסער, פרישער האידאל-וואלד. דער האהן מיט די היהנער זיינען פאר איהם וואלד-הענער און וואלד-היהנער אויף די שפיצען כוון די טאנענבויםער; און די קראד-ליקעס, וועלכע שפרינגען ארום איבער'ן בוידים, דאס זיינען די בע-רען, מיט וועלכע ער ראנגעלט זיך — ער, דער מוט היגער מאן פון דער פרייער לופט!

ג ר ע ג ע ר ס : יא, דער אונגליקליכער, אלטער לייטענאנט; ער האט זיך געמוזט אבזאגען פון פיעלע פון זיינע יוגענד-אידעאלען. ר ע ל ל י נ ג : איידער איד פערנעס זיך אז דעם, יונגער הערר ווערלע, — בענוצט ניט דאס פרעמד-ווארט: אייעראלען. מיר האב בעז דאך דאס אויכגעצייכענטע נאציאנאלע ווארט: ל י ג ע נ ס. ג ר ע ג ע ר ס : דענקט איהר, אז די ביידע זאכען זיינען פער-וואנדט איינע מיט דער אנדערער?

ר ע ל ל י נ ג : יא, אונגעפעהר ווי טיפוס און פויל-פיבער. ג ר ע ג ע ר ס : איד וועל ניט רוהען, ביז וואגען איד וועל האב בעז ארויסגעראטעוועט יאלמאר'ן פון אייערע לאפעס! ר ע ל ל י נ ג : דאס וואלט געווען דאס ערגסטע פאר איהם. נעהמט אוועק ביי א מענשען דעם לעבענס-ליגען, און איהר נעהמט ביי איהם אין דערזעלבער צייט אוועק דאס גליק. (צו העדוויג'ן, וועלכע קומט ארויס פונ'ם וואוין-צימער.) נא, קליינע ווילד ענטען-מוטער, איצט וועל איד ארונטערגעהן און זעהן, אויב דער פאפא ליענט נאך און דענקט נאך איבער דער מערקווירדיגער ערפינדונג זיינער.

געהט ארויס דורך די קארדאר-טיר.

ג ר ע ג ע ר ס (געהט צו נאעהנט צו העדוויג'ן): איד קען זעהן אז אייד, אז עס איז נאך ניט געשעהן.

ה ע ר ו ו י ג : וואס? — אה, מיט דער ווילד-ענטע. ניין.

גרעגערס: דער מוטה האט איך פערלאזען, ווען עס איז
געקומען די צייט צו האנדלען, ניט וואהר?

הערוויג: ניין, דאס ניט. נאר אז איך האב זיך היינט
אין דערפריה אויפגעכאפט און זיך דערמאנט אז דעם, וואס מיר הא-
בען גערעדט, איז מיר די זאך פארגעקומען אזוי מאדנע.

גרעגערס: מאדנע?

הערוויג: יא, איך ווייס ניט — . געכמען אבער, גלייך
אויפ'ן ערשטען מאמענט, איז מיר די זאך פערגעקומען אזוי וואונ-
דערשעהן; אבער ווען איך האב זיך איבערגעשלאפען און דאן וויע-
דער נאכגעדענקט דעריבער, דוכט מיר, אז עס לוינט זיך ניט.

גרעגערס: נו יא; ווי האט איהר דען געקענט אויפואק-
סען דא איז דעם הויז, און גאר ניט זיין בעשעדיגט אינערליך!

הערוויג: דאס קימערט מיך ניט, ווען דער פאפא זאל נור
ארויפקומען —

גרעגערס: אה, ווען איהר האלט נור אפען די אויגען און
זעהט דאס, וואס גיט דעם לעבען זיין ווערט, — ווען איהר האט נור
דעם עכטען, פרעהליכען אפפער-מוטה, דאן וואלט איהר שוין געזעהן,
ווי ער וואלט ארויפגעקומען צו אייך. אבער איך גלויב נאך איז אייך,
העדוויג.

ער געהט ארויס דורך די קארידאר-טיר.

העדוויג געהט ארום א ווילע איבער'ן צימער; דאן וויל זי ארויס-
געהן אין קיך; אין דערזעלבער רגע הערט זיך א קלאפ פון אינעוועניג
אין דער טיר פון בוידים. העדוויג געהט צו און עפענט אביסעל; דער
אלטער עקדאל קומט ארויס; זי רוקט צוריק צו די טיר.

עקדאל: הם, ס'איז א היבשעס פערגניגען צו מאכען דעם
מארגען-שפאציר אליין.

הערוויג: האסט גאר ניט קיין לוכט צו געהן אויף דער
יאגר, זיידע?

עקדאל: ס'איז ניט קיין יאגרוועטער היינט. ס'איז אזוי
פינסטער דארט; מען זעהט קוים, וואס טוט זיך פאר די אויגען.

ה ע ד ו ו י ג : דו וואלסט גאר קיינמאל ניט שיסען עפעס אנ-
דערש ווי די קראליקעס ?

ע ק ד א 5 : די קראליקעס זיינען, הייסט עס, ניט גוט גענוג ?

ה ע ד ו ו י ג : יא, אבער די ווילדענטע, צום ביישפיעל ?

ע ק ד א 5 : הא—הא ! האסט מורא, אז איד וועל דיר דערשיי-

סען די ווילדענטע דיינע ? קיינמאל אין לעבען ניט. קיינמאל ניט !

ה ע ד ו ו י ג : ניין, דו וואלסט עס וואהרשוינליך ניט געקענט;

ווילדענטען, זאגט מען, איז שווער צו שיסען.

ע ק ד א 5 : כ'וואלט עס ניט געקענט ? כ'מיון עפעס, אז איד

קען עס !

ה ע ד ו ו י ג : ווי וואלסטו געטאן, זיידע; — איד מיינ ניט

מיט מייז ווילדענטען, נאר מיט אנדערע ?

ע ק ד א 5 : כ'וואלט געזעהן, זיי צו טרעפען אונטער דער

ברוסט, פערשטעהסטו מיר; דאס איז דאס זיכערסטע. און דאן

מוז מען שיסען אנטקעגן די פערערן, ניט א ו י פ די

פערערן.

ה ע ד ו ו י ג : שטארבען זיי דאן, זיידע ?

ע ק ד א 5 : יא, געוויס שטארבען זיי — ווען מען שיסט נור

ריכטיג. נא; כ'מוז אריינגעהן און זיך אביסעל ארומוואשען. הם—

כ'ווייס שוין — הם.

געהט אריין צו זיך אין צימער.

העדוויג ווארט א וויילע, כאפט א קוק אויף דער טיר פון וואוין

צימער, דאן געהט זי צו דער ביכער-שאפע, שטעלט זיך אויף די שפיץ

פונגער, געהט אראב דעם דאפעל-רעהריגען פיסטויל פון דער פאליצע און

בעטראכט איהם. גינא, מיט'ן בעזים און שטויב-טוך, קומט ארויס פון

דער וואוין-שטוב. העדוויג לעגט שנעל און אונבעמערקט אוועק דעם

פיסטויל.

גינא : וואס שטעהסטו און ראיעסט זיך אין פאפא'ס זאכען,

העדוויג ?

ה ע ד ו ו י ג (געהט אוועק פון דער ביכער-שאפע) : כ'האב בלויז

געוואלט אביסעל צוראמען.

ג י נ א : געה בעסער אריין אין קיך און זעה, אז דער קאפע זאל זיין וואָרם. איך וועל מיטנעהמען זיין פריהשטיק אויף א טאץ, ווען איך וועל ארונטערגעהן צו איהם.

העדוויג געהט ארויס. גינא הויבט אָן אויסקעהרען און ריין מאַכען אין סטודיא. — אין א וויילע ארום עפענט זיך לאנגזאם די קארידאר־טיר, און יאַלמער קוקט אריין; ער געהט אנגעטאָן אין דעם אויבער־ראק, אבער אהן א הוט; ניט ארומגעוואשען, און זיינע האַר זיינען צושניי־בערט און ניט פערקאמט; זיינע אויגען זיינען קליין און מאַט.

ג י נ א (בלייבט שמעהן מיט'ן בעזים אין דער האַנד און קוקט איהם אן) : אַה, ווירסליך, עקדאַל, — דו ביסט דאָ געקומען? יאַלמער (קומט אריין און ענטפערט מיט א מעמפער שטי־מע) : איך קום — אום גלייך וויעדער צו פערשווינדען.

ג י נ א : יאַ, יאַ, איך קען זיך פאַרשמעלען. אבער גאַט, — ווי דו זעהסט אויס!

י א ל מ א ר : ווי איך זעה אויס!

ג י נ א : און דיין שעהנער ווינטער־ראק! נא, דער איז שוין קאַפוט.

ה ע ר ו ו י ג (אין דער קיך־טיר) : מוטער, זאל איך —? (דערזעהט יאלמאר'ן, שוט א געשריי פאר פרויד און לויפט צו צו איהם.) אַ, פאטער, פאטער!

י א ל מ א ר (קעהרט זיך אב און מאַכט מיט דער האַנד) : אוועק, אוועק, אוועק! (צו גינא'ן.) נעהם זי צו פון מיר, זאג איך!

ג י נ א (מיט א נידעריגען טאָן) : געה אריין אין שטוב, הער־וויג.

העדוויג געהט שטיל ארויס.

י א ל מ א ר (אוילענדיג, ציהט ארויס דעם שופלאַך פון טיש) :

איך מוז האַבען מיינע ביכער מיט מיר. וואו זיינען מיינע ביכער?

ג י נ א : וועלכע ביכער?

י א ל מ א ר : מיינע וויסענשאפטליכע ווערק, נאטירליך —

די מעכנישע צייט־שריפטען, וועלכע איך דארף האַבען פאר דער ער־פינדרונג.

ג י נ א (זוכט אין דער ביכער-שאַפע) : זיינען עס אַט די דאָ אַהו
טאַוולען ?

י א ל מ א ר : יא, געוויס.

ג י נ א (לעגט אוועק אַ הויפען מיט העפטען אויפ'ן מיט) : זאַל
זיי העדווינג פאר דיר אויפשניידען ?

י א ל מ א ר : איד דארף ניט, מען זאל זיי פאר מיר אויפשניי-
דען.

קורצע פויזע.

ג י נ א : עס בלייבט אַלזאָ דערביי, אז דו געהסט אוועק פון
אונז, עקראַל ?

י א ל מ א ר (ראיעט צווישען די ביכער) : דאס פערשטעהט
זיך דאָד פון זיך אליין, שיינט מיר.

ג י נ א : נו, יא !

י א ל מ א ר (העפטיג) : איד קען דאָד ניט זיין דאָ מיין הארץ
זאל יעדע שטונדע דורכגעשטאכען ווערען ווי מיט אַ מעסער.

ג י נ א : זאַל דיר נאָט פערצייהען, וואס דו גלויבסט אויף מיר
אזעלכע שלעכטע זאכען.

י א ל מ א ר : בעווייז מיר — I

ג י נ א : מיר דוכט, דו דארפסט בעווייזען.

י א ל מ א ר : נאָד אזא פערגאנגענהייט ווי דינע ? פארהאן
געוויסע פאדערונגען — איד וואַלט זיי כמעט געקענט אנרופען איי-

דעאלע פאדערונגען —

ג י נ א : און דער זיידע ? וואס וועט ווערען פון דעם ארעמען
מאן ?

י א ל מ א ר : איד ווייס אליין מיין פליכט ; דער הילפלאזער
געהט מיט מיר. איד וויל ארויסגעהן אין שטאָרט און זעהן אראנ-
זשירען — הם — (מיט אַ האַלבען מויל) האָט אימיצער פיליכט גע-
פונען מיין הוט אויף די טרעפ ?

ג י נ א : ניין. האסטו פערלארען דעם הוט ?

י א ל מ א ר : איד האב איהם נאטירליך געהאט אויפ'ן קאפ
ביינאכט, ווען איד בין אהיים געקומען ; אין דעם קען נאָר קיין צוויי-

פעל ניט זיין ; נאר היינט אין דערפריה האב איד איהם ניט געקענט געפינען.

ג י נ א : גאט מיינער, וואו ביסטו דען געווען מיט אט די צוויי בומלער ?

י א ל מ א ר : א, פרעג מיר ניט אזעלכע אנוויכטיגע זאכען. דענקסטו, אז איד בין אין א שטימונג זיך צו דערמאנען אז איינצעל-הייטען ?

ג י נ א : ווען דו האסט זיך נור ווייניגסטענס ניט פערקיהלט, עקראל !

געהט ארויס אין קיך.

י א ל מ א ר (רעדט מיט א נידעריגען, פערביטערטען טאן צו זיך אליין, בעת ער לעדיגט אויס דאס טישקעסטעל) : דו ביסט א שורקע, רעלליגן ! — אז אויסווארף ביסטו ! — אה, דו אונפערשעהמטער פערפיהרער ! — ווען איד וואלט נור געקענט געפינען אימיצען, וואס זאל דיר אריינשטעכען א מעסער אין הארצען !

ער לעגט אוועק עטליכע אלטע בריעף אן א זייט, געפינט דאס צוריסע-נע פאפיר פון נעכטען, נעהמט עס און קוקט זיך צו צו די שטיקער ; הער רענדיג ווי גינא קומט, לעגט ער זיי שנעל אוועק אן א זייט.

ג י נ א (שמעלט אוועק א טאץ מיט קאפע און אנדערע זאכען אויפ'ן טיש) : דא איז אביסעל ווארעמס, אויב דו האסט לוסט דערצו. און דא האסטו אויך ברויט מיט פוטער און א שטיקעל געפעקעלט פלייש. י א ל מ א ר (קוקענדיג פון דער זייט אויף דער טאץ) : געפע-קעלט פלייש ? ניי, קיינמאל ניט אונטער דעם דאך ! אמת, ס'איז שוין באלד פיער און צוואנציג שעה, אז איד האב ניט געהאט קיין ביר סעל נארהאפטע שפייז אין מויל ; אבער דאס מאכט ניט אויס. — מיינע נאטיצען ! מיינע אנגעפאנגענע לעבענכער-עראינערונגען ! וואו איז ערגעץ מייז טאג-בוך און מיינע וויכטיגע פאפירען ? (עפענט די טיר פון דער וואוינ-שטוב, אבער טרעט אב צוריק) דארט איז זי אויך דא !

ג י נ א : אבער גאט מייז גאט, ערגעץ-וואו מוז דאך דאס קינד זיין !

י א ל מ א ר : געה ארוים.

ער מאכט פלאץ. העדוויג קומט ארוים א דערשראקענע אין שטודיא.
י א ל מ א ר (מיט דער האַנד אויף דער טיר-קליאַמקע, זאגט צו גי-
נאַן) : אין די לעצטע אויגענבליקען, וואס איד פערברענג דא אין
מיון געוועזענער היים, ווינש איד ניט געשטערט צו ווערען פון
פרעמדע פערזאנען —
געהט אריין אין שטוב.

ה ע ר ו ו י ג (טוט א שפרונג צו דער מוטער, פרעגט מיט א שטי-
לער ציטערנדער שטימע) : מיינט ער דאס מיד ?
ג י נ א : בלייב אין קיד, העדוויג ; אדער ניין, — געה בע-
סער אריין אין דיין אייגען צימער. (רעדט צו יאַלמאַר'ן בעת זי געהט
אריין צו איהם) ווארט א וויילע, עקדאַל ; ווארף ניט אזוי ארום אין
קאמאד ; איד וויים וואו אלעס ליגעט.

ה ע ר ו ו י ג (שמעקט א רגע אונגעוועגליך, דערשראקען און צי-
טומעלט, און בייסט צונויף די ליפען, אום ניט אַרויסצופלאַצען מיט אַ
געוויין. דאן דרוקט זי קראמפפהאַפּט צוזאַמען די האַנד און זאָגט שטי-
לערהייט) : די ווילד־ענטע !

זי רוקט זיך שטילערהייט צו צו דער ביכער־שאַפּע און נעהמט אַראָב
דעם פיסטויל פון דער פאַליצע ; דאָן עפענט זי אַביסעל אויף די טיר
פון בוידים, גליטשט זיך אַריין און ציהט צו די טיר הינטער זיך.

מען הערט, ווי יאַלמאַר און גינאַ קריגען זיך אַרום אינעווע-
ניג אין וואַוין־צימער.

י א ל מ א ר (קומט ארוים מיט עטליכע שרױבי־העפטען און אַלמע
לויזע פאפירען, וועלכע ער לעגט אַוועק אויף'ן טיש) : אה, וואָס טויג
דער טשעמאַדאן ! איד האָב דאָך טויזענדער־ליי זאכען מיטצושלעפען.
ג י נ א (געהט איהם נאָך מיט'ן טשעמאַדאן) : טו לאָז דערווייל
איבער אלע אנדערע זאכען און נעהם בלויז מיט א העמד און א פאַר
אונטערהויזען.

י א ל מ א ר : אה ! — אַט די אַנשטרענגענדע פאַרבֿערייטונג-
גען — ! (טוט אויס דעם אויבער־ראַק און וואַרפט איהם אַוועק אויף דער
זאַפּאַ).

ג י נ א : און דאָ שטעהט דער קאפע און ווערט קאלט.
י א ל מ א ר : הם. (שום ניט ווילענדיג אַ זופ און דאן נאָך איי-
נעם).

ג י נ א (ווישט אָפּ די פאַרענטשעם פון די שטוהלען) : שווערער
פון אלץ וועט דיר זיין צו געפינען אזא גרויסען בוידים פאר די
קראַליקעם.

י א ל מ א ר : וואס! אַט די אלע קראַליקעם זאל איד אויך
מיטשלעפען מיט זיך?

ג י נ א : יא, כ'מיין, דער זיידע קען דאָך ניט אויסקומען אהן
די קראַליקעם.

י א ל מ א ר : ער וועט זיך מוזען צו געוועהנען דערצו. איד
מוז אויפאפּפערן עפעס גרעסערע זאכען ווי קראַליקעם.

ג י נ א (שטויבט אָב די ביכער-שאַפּע) : זאל איד דיר אריינלעך-
גען די פלייט אין טשעמאָדאָן?

י א ל מ א ר : ניין. קיין פלייט פאר מיר. אבער גיב מיר דעם
פיסטויל.

ג י נ א : דעם פיסטויל ווילסטו מיטנעהמען?

י א ל מ א ר : יא, מיין געלאַדענעם פיסטויל.

ג י נ א (זוכט איהם) : ער איז ניטא. ער האָט איהם אודאי
אריינגענומען מיט זיך.

י א ל מ א ר : איז ער אויף'ן בוידים?

ג י נ א : געוויס איז ער דאָרט.

י א ל מ א ר : הם — דער איינזאמער אַלטער מאַן.

ער נעהמט אַ שטיקעל ברויט מיט פומער, עסט עס און מרינקט אויס
די טאָס קאפע.

ג י נ א : ווען מיר וואַלטען ניט פערדונגען דאָס צימער.
וואַלסטו געקענט אריינציהען אהין.

י א ל מ א ר : איד זאל וואוינען אונטער איין דאָך מיט — I
קיינמאָל — קיינמאָל ניט!

ג י נ א : אבער וואַלסטו ניט געקענט בלייבען א טאָג אדער

צוויי איז דער וואוינישטוב? דארט וואלסטו דאך געקענט זיין אליין
פאר זיד.

י א ל מ א ר : קיינמאל ניט צווישען אט די ווענד!
ג י נ א : אבער אונטען ביי רעללינג און מאלוויק?
י א ל מ א ר : דערמאן מיר ניט די נעמען פון אט די מענשען!
מיר פערנגעהט דער אפעטיט, ווען איד דענק נור פון זיי! — א ניין,
איד מוז ארויסגעהן אין שטורם און איז דער זאווערוכע, — ארומ
געהן פון הויז צו הויז און זוכען אן אבראך פאר דעם פאטער און
פאר מיר.

ג י נ א : אבער דו האסט דאך ניט קיין הוט, עקדאל! דו האסט
דאך פערלארען דיין הוט.

י א ל מ א ר : א, די צוויי אויסווארפען, פערדארבען ביו'ן
ביין! א הוט מוז געשאפען ווערן. (נעהמט א צווייטעם שטיק ברויט
מיט פוטער.) עטוואס מוז געטאן ווערן. ווארים איד האב קיין לוסט
ניט, צו פערשווענדען מיינ לעבען אין גארנישט. (זוכט עפעס אויף'ן
באץ).

ג י נ א : וואס זוכסטו?

י א ל מ א ר : פוטער.

ג י נ א : כ'וועל דיר גלייך בריינגען.

געהט אריין אין קיך.

י א ל מ א ר (רופט איהר נאך) : ס'איז ניט נייטיג; כ'קען
עסען טרוקען ברויט.

ג י נ א (בריינגט אריין א פוטערניצע מיט פוטער) : דא האסטו,
ס'איז גאנץ פרישע פוטער.

זי גיסט איהם אן נאך א מאס קאפע; ער זעצט זיך אַנידער אויף
דער זאפא, שמירט אן נאך פוטער אויף דאס ברויט, עסט און טרינקט א
וויילע שוויגענדיג.

י א ל מ א ר : וואלט איד געקענט פאר א טאג אדער צוויי
וואוינען דארט אין שטוב, אהן דעם איד זאל בעלעסטונג ווערן פון
אימיצען, — ווער עס זאל ניט זיין?

ג י נ א : יא, זיכער וואלסטו געקענט, ווען דו ווילסט נור.

י א ל מ א ר : ווארים איד זעה גאר קיין מעגליכקייט ניט אזוי אויף איינמאל ארויסצוקריגען דעם פאטער'ס אלע זאכען.
ג י נ א : און אויסער דעם מוזטו דאך איהם אפריהער זאגען, אז דו ווילסט מעהר ניט וואוינען מיט אונז צוזאמען.

י א ל מ א ר (רוקט אַוועק די לוידיגע טאָס פון זיד) : יא, דאָס אויך; אַט די גאַנצע פערפלאַנטערטע געשיכטע פון דאָס ניי פונאנדערלעגען — . איד מוז זיד מישב זיין וואָס צו טאָן; כ'מוז האַבען צייט אבצוכאַפּען דעם אַטהעם; איד קען ניט נעהמען אויף זיד די גאַנצע לאַסט איז איין איינציגען טאָג.
ג י נ א : און דערצו נאָך איז אזא עקעלהאַפּטען וועטער ווי היינט.

י א ל מ א ר (ריהרט אָן ווערלע'ס בריעף) : איד זעה, דאָס פאַר פיר וואַלגערט זיד נאָך דא אַרום.

ג י נ א : איד האַב עס ניט אַנגעריהרט.

י א ל מ א ר : מיד געהט דאָך די שמאַטע גאַרנישט אָן —

ג י נ א : נא, איד האַב זיכער ניט די אבזיכט צו ציהען וואַסערע עס איז נוצען דערפון.

י א ל מ א ר : — אבער עס דאַרף פונדעסטוועגען ניט פער לאַרען געהן; ווען איד וועל זיד ארויסציהען, קען עס נאָך איז דעם מיש'מאַש לייכט —

ג י נ א : איד וועל שוין אַכטונג געבען דערויף, עקדאַל.

י א ל מ א ר : דער געשענקבריעף געהערט פאַר אלע זאכען דעם פאַטער; און עס איז זיין זאך צו בעשליסען, אויב ער וויל מאַך כען נוצען דערפון אדער ניט.

ג י נ א (זיפצט) : יא, דער אַרעמער, אַלמער פאַטער!

י א ל מ א ר : פון זיכערהייט וועגען — . וואו קריג איד ערגעץ א שטיקעל פאַפ?

ג י נ א (געהט צו צו דער ביכער־שאַפּע) : אַט איז דער פאַפּ טאַפּ.

י א ל מ א ר : און א בערשטעל?

ג י נ א : דא איז אויך דאָס בערשטעל.

בריינגט איהם די זאכען.

י א ל מ א ר (נעהמט א שערעל) : נור א פאם פאפיר אויף דער אנדער זייט. (שערט אָב און בעשמירט מיט פאפ.) איד בין ווייט, ווייט דערפון, צו לייגען די האנד אויף פרעמדעס אייגענטהום, — דערצו נאך פון א נויט־בערערפטיגען אַלמען מאן. נא, און אויך ניט אויף דאס אייגענטהום פון אן אנדערן. — נא, זאל עס דערווייל ליעגען דא. און ווען עס וועט זיך אַבטריקענען, נעהם עס צו. איד וויל דעם דאקומענט מעהר ניט האָבען פאר די אויגען. קיינמאל ניט!

גרעגערס ווערלע קומט אריין פון קאָרידאָר.

גרעגערס (אַביסעל פּערוואונדערט) : וואָס, — דו זיצסט דא, יאַלמאָר?

י א ל מ א ר (שטעהט שנעל אויף) : איד האָב זיך געמוזט צו זעצען פאר מיעדקייט.

גרעגערס : דו האָסט אויך געגעסען פריהשטיק, ווי איד זעה.

י א ל מ א ר : אויך דער קערפער פאָדערט צייטענווייז זיין רעכט.

גרעגערס : וואָס האָסטו בעשלאָסען צו טאָן?

י א ל מ א ר : פאר אזא מאן ווי איד איז דאָ נור איין וועג. איד נעהם דאָ צונויף אלע מיינע נייטיגע זאכען. אָבער דו פער־שטעהסט דאָר, — דאָס מאַכט זיך ניט אזוי שנעל.

גיא (אַביסעל אונגעדולדיג) : זאל איד דיר צוגרייטען די שטוב דארט, אָדער זאל איד איינפאקען דעם טשעמאָדאָן?

י א ל מ א ר (נאָך א פּערדריסליכען זייטען־בליק אויף גרעגערס) : פאק איין — און גרייט צו די שטוב!

גיא (נעהמט דעם טשעמאָדאָן) : נו, יא; כ'וועל אַלזאָ אַרייַן־לעגען דאָס העמד און די אנדערע זאכען.

געהט אריין אין די וואוינ־שטוב און מאַכט צו די טיר הינטער זיך. גרעגערס (נאָך א קורצער פּויע) : איד האָב זיך קיינ־

מאַל ניט פאַרגעשטעלט, און דאָס וועט זיך אזוי ענדיגען. איז עס פאַר דיר ווירקליך א נויטווענדיגקייט צו פּערלאָזען הויז און היים?

י א ל מ א ר (געחט ארום אנרוהיג איבער'ן צימער) : וואס
דען, דענקסטו, זאל איך טאן? — איך בין ניט געשאפען צו זיין
אונגליקליך, גרענערס. ארום מיר מוז אלעס זיין שעהן און רוהיג
און פריעדליך.

ג ר ע נ ע ר ס : אבער קענסטו עס דען איצט ניט האבען?
פרוביר עס אקארשט. מיר דוכט, איצט האסטו דא א פעסטען גרונד
צו בויען דערויף, — הויב אן פון דאס ניי. און פערגעס ניט, אז דו
האסט נאך צו לעבען פאר דיין ערפינדונג.

י א ל מ א ר : אה, רייד מיר ניט פון דער ערפינדונג. עס האלט
נאך גאנץ ווייט מיט איהר.

ג ר ע נ ע ר ס : ווירקליך!

י א ל מ א ר : יא, מיין גאט, וואס קען איך דען אייגענטליך
ערפינדען? די אנדערע האבען דאך מיר שוין כמעט אלצדינג אויס-
געכאפט. עס ווערט שווערער פון טאג צו טאג —

ג ר ע נ ע ר ס : און דו האסט דאך אריינגעלעגט אזוי פיעל
ארבייט אין דעם.

י א ל מ א ר : אה! אט דער וויסער רעללינג, דער האט עס
מיד געבראכט דערצו.

ג ר ע נ ע ר ס : רעללינג?

י א ל מ א ר : יא, ער האט עס מיד צוערשט אויפגעקוזאם
געמאכט אויף מיין טאלאנט פאר וועלכער עס איז בעדייטענדער
ערפינדונג אין דער פאטאגראפיע.

ג ר ע נ ע ר ס : אהא, — דאס איז אלזא געווען רעללינג!

י א ל מ א ר : א, איך בין געווען אזוי גליקליך דעריבער. ניט
אזוי שטארק איבער דער ערפינדונג אז און פאר זיך, נאך דערפאר
ווייל הערוויג האט געגלויבט אין דעם, — געגלויבט מיט דער גאנצער
צער קראפט פון איהר קינדערזעלע. — דאס הייסט, — איך, נאך
וואס איך בין, האב זיך אימער איינגערעדט, אז זי גלויבט אין דעם.
ג ר ע נ ע ר ס : קענסטו זיך ווירקליך פארשטעלען, אז הער-

וויג איז געווען פאלש צו דיר?

י א ל מ א ר : איצט קען איך אלעס דענקען. הערוויג שטעהט

מיר אין וועג. זי נעהמט מיר אוועק די זונן פון מיין גאנצען לעבען.
ג ר ע ג ע ר ס : העדוויג! מיינסטו ווירקליך העדוויג'ן? ווי קען
זי אוועקנעהמען די זונן פון דיר?

י א ל מ א ר (ניט ענטפערענדיג אויף דער פראגע) : א, איד קען
דיר גאר ניט זאגען, ווי ליעב איד האב דאס קינד געהאט! ווי גליק
ליד איד האב זיך געפיהלט יעדעס מאל, ווען איד פלעג קומען אהיים
אין מיין ארעמער וואוינונג, און זי פלעגט מיר אנטקעגען פליהען
מיט איהרע ליעבע, פונטעלענדע אויגען. א, לייכט-גלויביגער נאר
וואס איד בין געווען! איד האב זי אונענדליך געליעבט. און אזוי
האב איד זיך אליין אריינגעלעבט אין דעם הלום, אין דער איינ-
בילדונג, אז אויך זי ליעבט מיך פונקט אזוי אונענדליך.

ג ר ע ג ע ר ס : און דו מיינסט, אז דאס אין ווירקליך געווען
ניט מעהר ווי אז איינבילדונג!

י א ל מ א ר : ווי קען איד דאס וויסען? פון גינא'ן קען איד
דאך נארנישט ארויסקריגען. און אויסערדעם האט זי דאך אבסאלוט
ניט קיין געפיהל פאר דער אידעאלער זייט פון די סכסוכים אונזער
רע. אבער פאר דיר מוז איד עפענען מיין הארץ, גרעגערס. אט דער
מורא'דיגער צווייפעל — ; פילייכט האט מיך העדוויג קיינמאל
ניט ליעב געהאט פון גאנצען הארצען.

ג ר ע ג ע ר ס : דערויף קענסטו נאך פילייכט קריגען א בע-
וויין. (הערט זיך צו.) אבער וואס אין דאס? מיר דוכט, די ווילדענטע
שרייט.

י א ל מ א ר : זי קוואקעט. דער פאטער איז אויף'ן בוידים.
ג ר ע ג ע ר ס : ווירקליך? (ער שמראהלט פאר פרייד) איד זאג
דיר, דו קענסט נאך האבען א בעוויין, אז די ארעמע, מיספערשטא-
נענע העדוויג האט דיר ליעב!

י א ל מ א ר : איד, וואס פאר א בעוויין קען זי מיר געבען?
איד גלויב מעהר ניט אין קיין פערזיכערונג פון דער זייט.

ג ר ע ג ע ר ס : העדוויג ווייס נאך ניט, וואס אבנארען הייסט.
י א ל מ א ר : א גרענערס, נראד אין דעם בין איד ניט זיכער. ווער
ווייס, אויב גינא און אט די פרוי סערבי פלעגען ניט זיצען דא און

זיך שושקען איבער אלע מעגליכע זאכען? און העדוויג האלט גע-
וועהנליך אפען די אויערן, דאס מענסטו זיכער זיין. פילייכט איז
דער געשענק-בריעף גאר ניט געווען אזא איבערראשונג פאר איהר.
איד קען ניט זאגען זיכער, נאר מיר דוכט, אז איד האב עפעס בע-
מערקט אז איהר.

ג ר ע נ ע ר ס : וואס פאר א בייזער גייסט איז פארט אריין
אין דיר!

י א ל מ א ר : מיינע אויגען האבען זיך געעפענט. גיב אקארשט
אכטונג; — דו וועסט זעהן, דער געשענק-בריעף איז נור אז אנה-
פאנג. פרוי סערבי האט זיך אימער שטארק אינטערעסירט מיט העד-
וויג'ן; און איצט האט זי דאך די מאכט צו טאן פאר דאס קינד,
וואס זי וויל. זיי קענען זי צונעהמען פון מיר, ווען זיי וועלען נור
וועלען.

ג ר ע נ ע ר ס : העדוויג וועט קיינמאל, קיינמאל ניט אוועק-
געהן פון דיר.

י א ל מ א ר : זיי נור ניט אזוי זיכער דערמיט. ווען זיי
וועלען דא שטעהן און מיט פולע הענד ווינקען צו איהר — ? אה,
און איד האב זי אזוי אונגענדליך ליעב געהאט! איד האב דאך
דאס גערעכענט פאר מיין העכסטעס גליק, זי פארזיכטיג אנצונעהמען
ביי דער האנד און זי פיהרען ווי מען פיהרט א שרעקעדיג קינד דורך
א גרויס, פינסטער און ליידיג צימער! איצט פיהל איד נור די גרוי-
זאמע געוויסהייט, — אז דער ארעמער פאטאגראף איז זיין דאך-
שטיבעל איז פאר איהר קיינמאל ווירקליך און איז דער אמת'ן נאך-
נישט געווען. זי האט זיך נור אויף א כיטרען אופן בעמיהט אזוי
לאנג זיך צו האלטען גוט מיט איהם, ביז די צייט וועט קומען.

ג ר ע נ ע ר ס : דאס גלויבסטו דאך אליין ניט, יאלמאר.

י א ל מ א ר : דאס איז דאך טאקע דאס שרעקליכסטע איז
דער געשיכטע, וואס איד ווייס אליין ניט, וואס איד זאל גלויבען, —
און איד וועל עס קיינמאל ניט וויסען. אבער קענסטו דען ווירקליך
צווייפלען, אז דאס איז אזוי ווי איד זאג? הא-הא! דו פערלאזט
זיך צופיעל אויף דער אידעאלער פאדערונג, מיין גוטער גרעגערס!

ווען די אנדערע זאלען קומען — די מיט די פולע הענד — און ריר
פען דעם קינד: פערלאז איהם; ביי אונז וועסטו געניסען דאס
לעבען —

ג ר ע ג ע ר ס (שנעל): נו יא, וואס דאן — ?
י א ל מ א ר: ווען איד וואלט זי דאן געפרעגט: העדוויג,
ביסטו גרייט, זיך פון מיינעטוועגען אכצוזאגען פון דעם דאזיגען
לעבען? (לאכט שפאטיש) יא, א שעהנעם דאנק — דו וואלסט שוין
געהערט, וואס פאר אן ענטפער איד וואלט געקריגען.
עס הערט זיך א שאס אויף'ן בוידים.

ג ר ע ג ע ר ס (מיט א געשרוי פון פרויד): יאלמאר!
י א ל מ א ר: זעה נאר; ער געהט שוין וויעדער אויף דער
יאגד.

ג י נ א (קומט אריין): אד עקדאל, איד מיין, דער זידע
דונערט דאס דארט אליין אויף'ן בוידים.

י א ל מ א ר: איד וועל א קוס טאן —
ג ר ע ג ע ר ס (לעכהאפט, געריהרט): ווארט א ווילע!
ווייסטו, וואס דאס איז געווען?

י א ל מ א ר: יא, געוויס ווייס איד עס.
ג ר ע ג ע ר ס: ניין, דו ווייסט עס ניט. אבער איד ווייס עס.
דאס איז געווען דער בעוויין!

י א ל מ א ר: וואס פאר א בעוויין?
ג ר ע ג ע ר ס: ס'איז געווען א קינד'ס קרבן. זי האט בע-
וואויגען דיין פאטער צו שיסען די ווילד-ענטע.

י א ל מ א ר: צו שיסען די ווילד-ענטע!
ג י נ א: א, דענק נור — !

י א ל מ א ר: אבער צו וואס פאר א צוועק?
ג ר ע ג ע ר ס: זי האט דיר געוואלט אפפערן דאס בעסטע,
וואס זי האט אויף דער וועלט; ווארים דאן, האט זי געמיינט,
וועסטו זי צוריק ליעב קריגען.

י א ל מ א ר (ווייד, געריהרט): א, ארים קינד!
ג י נ א: וואס איהר קען איינפאלען!

גרעגערס: זי האט נור געוואלט געווינען צוריק דיין ליע-
בע, יאלמאר; אהו איהר האט זי ניט געקענט לעבען.

גינא (קעמפט מיט די טרעהרען): איצט זעהסטו שוין
אליין, עקדאל!

יאלאמאר: גינא, וואו איז זי?

גינא (שלוכצט): דאס ארם קינד, — זי זיצט אוראי אויף
דרויסען אין קיד.

יאלאמאר (געהט אריבער, רויסט אויף די קינד'סיר און זאגט):
העדוויג, — קום! קום אריין צו מיר! (קוקט זיך אום) ניין, דא איז
זי ניטא.

גינא: דאן איז זי ביי זיך אין צימערל.

יאלאמאר (פון דרויסען): ניין, דא איז זי אויך ניטא.
(קומט אריין) זי האט געמוזט ארויסגעהן אין גאס.

גינא: יא, דו האסט דאך זי אין ערגעץ ניט געוואלט האבען
דא אין הויז.

יאלאמאר: א, ווען זי זאל נור באלד קומען אהיים, —
איד זאל איהר קענען זאגען — איצט ווערט אלעס צוריק גוט,
גרענערס; איצט גלויב איד אויך, אז מיר קענען אנפאנגען א ניין
לעבען.

גרעגערס (רוהיג): איד האב עס געוואוסט; כ'האב
געוואוסט, אז דאס קינד וועט אלעס צוריק אויפריכטען.

דער אלטער עקדאל בעווייזט זיך ביי דער טיר פון זיין צימער;
ער געהט אין פולען מונדיר און איז פערנומען אנצושנאלען זיין
שווערד.

יאלאמאר (ערשטויגט): פאטער! דו ביסט דארט?

גינא: האט איהר דאס געשאסען ביי אייד אין צימער?

עקדאל (אין כעס, קומט צו נעהענטער): אזוי גאר, יאל-
מאר? דו געהסט, הייסט עס, אליין אויף דער יאגד?

יאלאמאר (געשפאנט און צומישט): ניט דו האסט עס אלזא
געשאסען דארט אויף'ן בוידים?

עקדאל: איד געשאסען? הם!

ג ר ע ג ע ר ס (שרויט אויס צו יאלמאר'ן) : דאס האט זי
אלײן געשאסען די ווילד־ענטע!

י א ל מ א ר : וואס הייסט דאס! (לויפט צו צו דער טיר פון
בוידים, רוקט זי האסטיג אָב אָן א זויט, קוקט אריין און שרויט אויס
אויף'ן קול) : העדוויג!
ג י נ א (לויפט צו צו דער טיר) : גרויסער גאט, וואס איז
דאס!

י א ל מ א ר (געהט אריין) : זי ליענט אויף דער ערד!
ג ר ע ג ע ר ס : אויף דער ערד? ! (געהט אריין צו יאלמאר'ן).
ג י נ א (צו גלויכער צייט) : העדוויג! (איבעררעניג אויף'ן בוי־
דים) ניון, ניון, ניון!

ע ק ד א ל : האָהאָ! זי געהט אויף אויף דער יאגד?
יאלמאר, גינאָ און גרענערס טראָגען אריין העדוויג'ן אין סטודיאָ;
אין דער אַראַבֿהענגענדער רעכטער האַנד האַלט זי דעם פּיסטויל, פעסט צו־
נויפגעדרוקט צווישען די פינגער.

י א ל מ א ר (צומושט) : דער פּיסטויל איז לוי־נעגאָנגען. זי
האט זיך אלײן געטראָפּען. רוף צו הילף! הילף!
ג י נ א (לויפט אַרויס אין קאַרידאָר און שרויט אַרונטער) :
רעללינג! רעללינג! דאָקטאָר רעללינג! קומט אַרויף אזוי שנעל ווי
איהר קענט!

יאלמאר און גרענערס לעגען אַוועק העדוויג'ן אויף דער זאַפּאָ.
ע ק ד א ל (שטילערהייט) : דער וואַלד איז זיך נוקם!
י א ל מ א ר (אויף די קניע, לעבען איהר) : זי וועט באלד
קומען צו זיך. זי וועט באלד קומען צו זיך — יאָ, יאָ, יאָ.
ג י נ א (וועלכע איז אַרױנגעקומען, צו זיך) : וואו האַט זי זיך
געטראָפּען? איד קען גאַרנישט זעהן —

ר ע ל ל י נ ג קומט צולויפּען און גלייך נאָך איהם מאַל וויק;
דער לעצטער אָהן אַ וועסט און האַלזטוך, מיט אַן אַפּענעם ראַק.

ר ע ל ל י נ ג : וואס איז דאָ געשעהן?
ג י נ א : זיי זאָגען, העדוויג האַט זיך געשאַסען.

י א ל מ א ר : קום און העלף!

רעללינג: זיך געשאסען! (רוקט אַוועק דעם מיט אַן אַ זייט
און הויבט זי אָן צו אונטערזוכען).

יאַלאַמאַר (ליגט נאָך אַלץ אויף די קניע און קוקט ארויף צו
איהם פול מיט אַנגסט): ס'איז דאָך ניט געפעהרליך? ווי, רעללינג?
זי בלוטעט דאָך כמעט גאר ניט. עס קען דאָך ניט זיין געפעהרליך?

רעללינג: ווי אזוי איז דאָס געשעהן?

יאַלאַמאַר: אַד, וואָס ווייס איך —

גינאַ: זי האָט געוואַלט שיסען די ווילד־ענטע.

רעללינג: די ווילד־ענטע?

יאַלאַמאַר: דער פּיסטויל האָט געמוזט לויז־געהן.

רעללינג: הם. אזוי.

עקדאַל: דער וואַלד איז זיך נוקם. אַבער איך האָב דאָך

קיין מורא ניט. (געקט אַרויף אויף'ן בוידים און פערמאַכט די מיר
הינטער זיך).

יאַלאַמאַר: נו רעללינג — פאַרוואָס זאַגסטו גאַרנישט?

רעללינג: די קויל איז איהר אריין אין ברוסט.

יאַלאַמאַר: יא, אַבער זי וועט דאָך קומען צו זיך?

רעללינג: דו זעהסט דאָך, אז העדוויג לעבט מעהר ניט.

גינאַ (מיט אַן אויסברוד פון טרעהרען): אַ, דאָס קינד! דאָס

קינד!

גרגערס (הייזעריג): איז דער טיעפעניש פון ים —

יאַלאַמאַר (שפּרינגט אויף): ניין, ניין, זי מוז לעבען!

אַ, אום גאַטעס ווילען, רעללינג, — נור איין איינציגען אויגענבליק; —

נור אזוי לאַנג איך זאַל איהר קענען זאַגען, ווי שטאַרק, ווי אונער־

ליך איך האָב זי די גאַנצע צייט ליעב געהאַט!

רעללינג: די קויל האָט איהר געטראַפען איז האַרץ. איי־

נערליכע פערבלוטונג. זי איז געשטאַרבען אויף'ן שטעל.

יאַלאַמאַר: און איך, איך האָב זי פּעריאַנט פון זיך ווי אַ

חיה! און אַ דערשטאַקענע איז זי פּערטראַכען דאַרט אינעוועניג

אויף'ן בוידים און איז געשטאַרבען אויס ליעבע צו מיר. (שלוכצענ־

דיג) קיינמאַל דאָס ניט צו קענען גוט מאַכען! איהר קיינמאַל ניט

צו קענען זאגען — I דריקט צוכניף די פויסטען און שרייט ארויף
אויבען) א, דו דארט אויבען — I — אויב דו ביסט דארט דא!
פארוואס האסטו מיר דאס געטאן!

ג י נ א : שטיף, שטיף, רעד ניט אזעלכע שרעקליכע רייד. איהר
מיין, מיר האבען קיין רעכט ניט געהאט זי צו האלטען ביי זיך.

מ א ל ו י ק : דאס קינד איז ניט טויט, עס שלאפט.

ר ע ל י נ ג : אונזינז!

י א ל מ א ר (ווערש רוחיג, געהט צו צו דער זאפא, לייגט אריבער
די ארעמס איינעם איבער'ן אנדערן און קוקט אויף העדוויג'ן) : דא
לינט זי אזוי פערגליווערט און שטיף.

ר ע ל י נ ג (פרואוואט ארויסצעהמען דעם פיסטויל ביי איהר
פון דער האנד) : זי האלט איהם אזוי פעסט, אזוי פעסט.

ג י נ א : ניין, ניין, רעללינג, צוברעכט איהר ניט די פינגער;
זאל זי האלטען דעם פיקסטויל.

י א ל מ א ר : זי זאל איהם מיטנעהמען מיט זיך.

ג י נ א : יא, לאזט איהר. אבער דאס קינד דארף ניט ליעגען
דא אזוי, אלע זאלען קוקען אויף איהר. מען דארף זי אריינטראגען
צו איהר, אין איהר אייגענעם צימער. נעהם אן, עקראץ.

יאלמאר און גינא נעהמען העדוויג'ן צווישען זיך.

י א ל מ א ר (בשעת זיי טראגען איהר) : א גינא, גינא, קענסטו
עס אויסהאלטען?

ג י נ א : איינער מוז העלפען דעם אנדערן. ווארים איצט,
מיין איהר, געהערט זי אונז ביידען.

מ א ל ו י ק (שטרעקט אויס די ארעמס און מורמעלט) : גע-
לויבט איז דער הערר אין הימעל; צו ערד זאלסטו ווערן; צו ערד
זאלסטו ווערן —

ר ע ל י נ ג (שעפטשעט) : האלט מויל, מענשט איינער; דו
ביסט דאך שכור.

יאלמאר און גינא טראגען ארויס דעם טויטען קערפער דורך די טיר
פון קיך. רעללינג פערמאכט די טיר הינטער זיי. מאלנויק רוקט זיך ארויס
אין קארידאר.

רעללינג (געהט צו צו גרענערס און זאגט) : קיינער וועט
מיר ניט איינריידען, אז דאס איז געווען א צופעליגער שאם.

גרעגערס (וועלכער איז געשטאנען אין א קראמפפענדען שוין-
דער, פערגליווערט פון שרעק) : ווער קען זאגען, ווי דאס שרעקליכע
האט פאסירט?

רעללינג : דער פולווער האט פערסמאלעט די טאליע פון
איהר קלייד. זי האט זיך אודאי געמוזט צולייגען דעם פיסטוייל צו
דער ברוסט און האט אויסגעשאסען.

גרעגערס : הערוויג איז ניט אומזיסט געשטארבען. האט
איהר געזעהן, ווי דער שמערץ האט פריי געמאכט אלעס ערהאבענע
אין איהם?

רעללינג : דאס רוב מענשען ווערן ערהאבען, ווען זיי
שטעהען אין טרויער פאר א טויטען קערפער. אבער ווי לאנג, מיינט
איהר, וועט די הערליכקייט אנהאלטען ביי איהם?

גרעגערס : פארוואס זאל זי ניט אנהאלטען און וואקסען
זיין לעבען לאנג?

רעללינג : אין דריי פערטעל יאהר וועט די קליינע הער-
וויג פאר איהם זיין ניט מעהר ווי א שעהנע זאך צו דעקלאמירען.

גרעגערס : און דאס דערוועגט איהר זיך צו זאגען אויף
יאַלמאר עקראַט!

רעללינג : מיר וועלען נאך ריידען וועגען דעם, ווען דאס
ערשטע גראז אויף איהר קבר וועט פערוויאנעט ווערן. דאן וועט איהר
איהם הערען ריידען מיט א געשוואלענער שטימע איבער „דעם קינד,
וואס איז אזוי פריה אבגעריסען געווארען פון'ס פאטער'ס הארץ“ ;
דאן וועט איהר זעהן, ווי ער וועט זיך איינוויקלען אין געפיהלפול-
קייט און זעלבסטבעוואונדערונג און מיטלייד מיט זיך אליין. איהר
ווארט אקארשט!

גרעגערס : אויב איהר זייט גערעכט, און איד ביז אונ-
גערעכט, דאן איז ניט ווערטה צו לעבען אויף דער וועלט.

רעללינג : אה, דאס לעבען וואלט געקענט זיין גאנץ
שעהן, ווען מיר וואלטען נור געקענט פטור ווערען פון די דאָזיגע

פערדאממע מאַהנערס, וועלכע האקען אונז אַרעמע לייט אַב די טירען
מיט זייער אידעאלער פאַדערונג.

ג ר ע נ ע ר ס (קוקט גלייך פאר זיך) : אויב אזוי, דאן בין
איד צופריעדען, וואס מיר איז בעשעהרט צו זיין דאָס, וואָס איד בין.
ר ע ל ל י נ ג : מעג איד פרעגען, — וואָס איז איד בעשעהרט
צו זיין?

ג ר ע נ ע ר ס (לאַזט זיך געהן) : דער דרייצעהנטער ביים
מיש.

ר ע ל ל י נ ג : אד, דער מייוועל זאל עם וויסען.

ע נ ד ע.

